

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
GMINY PASZOWICE**

PASZOWICE, 2023

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY PASZOWICE OPRACOWAŁA FIRMA**

ZESPÓŁ AUTORSKI

Główny projektant:

mgr inż. Paweł Niemiec

uprawnienia urbanistyczne nr 1685

*uprawnienia do projektowania zgodnie z art. 5 pkt 2, 3
i 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu
przestrzennym*

mgr inż. Joanna Świtlińska-Robutka

*uprawnienia do projektowania zgodnie z art. 5 pkt 3 i 4
ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu
przestrzennym*

Projektant:

mgr inż. Kamil Czarny

*uprawnienia do projektowania zgodnie z art. 5 pkt 4
ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*

mgr inż. Iwona Gaj

*uprawnienia do projektowania zgodnie z art. pkt 4
ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*

mgr inż. Anna Skiba

*uprawnienia do projektowania zgodnie z art. 5 pkt 4
ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*

mgr Oliwia Makuch

*uprawnienia do projektowania zgodnie z art. 5 pkt 4
ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*

Część I

Wstęp

Spis treści:

1. Wprowadzenie	- 2 -
2. Podstawa prawna opracowania.....	- 4 -
3. Cele przyjętego dokumentu	- 4 -
4. Ogólna charakterystyka gminy.....	- 5 -

1. Wprowadzenie

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest dokumentem określającym politykę przestrzenną gminy, koordynującym działania samorządu lokalnego w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym gminy.

Studium jako wewnętrzny dokument władz samorządowych, zgodnie z art. 9 ust. 5 ustawy o planowaniu przestrzennym, nie jest aktem prawa miejscowego i nie stanowi podstawy do wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, a także nie przesądza o użytkowaniu terenów. Ustalenia Studium zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Sporządzenie niniejszego dokumentu wynika ze zmiany polityki przestrzennej gminy, która jest wynikiem zmian w potrzebach mieszkańców oraz warunków ekonomiczno-gospodarczych.

Zmieniające się uwarunkowania formalne i przestrzenne jak również zmiany w przepisach odrębnych wpłynęły na potrzebę sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Paszowice. Na dzień przystąpienia do sporządzenia niniejszego dokumentu na terenie gminy Paszowice obowiązywało Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Paszowice, przyjęte uchwałą nr XXVIII/166/2001 Rady Gminy Paszowice z dnia 27 listopada 2001 r. zmienione uchwałami Rady Gminy Paszowice nr XXXVIII/244/2010 z dnia 27 kwietnia 2010 r., nr III/21/2010 z dnia 30 grudnia 2010 r., nr IV/29/2011 z dnia 22 lutego 2011 r., nr V/38/2011 z dnia 29 marca 2011 r., nr VI/46/2011 z dnia 19 maja 2011 r. oraz nr VIII/63/2011 z dnia 30 września 2011 r., nr XII/97/2012 z dnia 21 lutego 2012 r., nr X/50/2015 z dnia 25 sierpnia 2015 r., XI/58/2015 z dnia 25 września 2015 r., nr XLI/213/2018 z dnia 27 marca 2018 r., nr XLIII/220/2018 z dnia 29 maja 2018 r., nr XLVI/238/2018 z dnia 28 września 2018 r., nr II/7/2018 z dnia 4 grudnia 2018 r. Zgodnie z uchwałą nr XIV/85/2019 Rady Gminy Paszowice z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Paszowice oraz aktualności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na obszarze gminy Paszowice, obowiązujące Studium uznane zostało za częściowo nieaktualne oraz jako wymagające zaktualizowania w celu dostosowania do zachodzących zmian w zagospodarowaniu przestrzennym oraz uwarunkowaniach gminy, jak również dostosowaniu jego treści do obowiązujących przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i przepisów odrębnych. Studium straciło spójność i z tego względu należy uznać dokument za nieaktualny. Zrealizowane w przeciągu ostatnich latach duże inwestycje takie jak: droga ekspresowa S-3 czy Dolnośląska Strefa Aktywności

Gospodarczej w Jaworze zmieniły w znacznym stopniu uwarunkowania rozwoju gminy, dlatego należało opracować Studium kompleksowo od podstaw.

Wypełniając dyspozycje zawarte w uchwale nr XX/142/2020 z dnia 27 sierpnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Paszowice, studium sporządzone zostało dla całego obszaru gminy w jej granicach administracyjnych.

Niniejsze Studium, zgodnie z art. 10 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, składa się z części tekstowej i graficznej.

Część tekstowa studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Paszowice składa się z czterech części:

- Część I – Wstęp zawiera informacje m.in. o zawartości dokumentu, jego roli i prawnej podstawie sporządzenia Studium, podstawowych celach dokumentu oraz ogólną charakterystykę gminy;
- Część II – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego,
- Część III – Kierunki zagospodarowania przestrzennego,
- Część IV – Synteza i uzasadnienie, zawierające kompleksową syntezę ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Paszowice oraz uzasadnienie objaśniające przyjęte w Studium rozwiązania.

Część graficzna studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Paszowice składa się z dwóch załączników graficznych:

- Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego,
- Kierunki zagospodarowania przestrzennego,

które zostały opracowane na kopii mapy topograficznej.

Przy sporządzaniu Studium uwzględniono w szczególności:

- ustalenia „Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego”, dokument został przyjęty uchwałą nr XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r. opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 czerwca 2020 r. pod poz. 4036,
- ustalenia „Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030”, przyjętej uchwałą nr L/1790/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20.09.2018 r.,
- ustalenia „Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Paszowice na lata 2016 – 2025” przyjętego uchwałą nr XXIV/131/2016 Rady Gminy Paszowice z dnia 6 grudnia 2016 r.,

- ustalenia "Strategii Rozwoju Gminy Paszowice na lata 2016 – 2023" przyjętej uchwałą nr XXIV/130/2016 Rady Gminy Paszowice z dnia 6 grudnia 2016 r.

2. Podstawa prawna opracowania

Podstawę prawną niniejszego opracowania stanowi art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t.: Dz. U. 2023 r., poz. 997) oraz Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. 2004 r., nr 118, poz. 1233).

Podstawą formalną sporządzenia niniejszego studium jest uchwała nr XX/142/2020 z dnia 27 sierpnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Paszowice.

3. Cele przyjętego dokumentu

Głównym celem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Paszowice jest, poprzez rozpoznanie i diagnozę aktualnej sytuacji gminy, istniejących uwarunkowań oraz problemów związanych z jej rozwojem, sformułowanie kierunków zagospodarowania przestrzennego i zasad polityki przestrzennej gminy.

W tym celu określono:

- kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów;
- kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy;
- obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego;
- obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym;
- obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej;

- obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
- kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych;
- obiekty i obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny;
- obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej;
- obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji;
- obszary zdegradowane;
- granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych;
- granice obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii, o których mowa w art. 10 ust. 2a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

4. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Paszowice położona jest w środkowo-zachodniej części powiatu jaworskiego, w województwie dolnośląskim. Jest jedną z pięciu gmin wchodzących w skład powiatu. Gmina od północy graniczy z gminą Męcinka i Jawor, od południa i zachodu z gminą Bolków, a od wschodu z gminą Dobromierz i Mściwojów.

Gmina Paszowice zajmuje powierzchnię 101,28 km², co stanowi ponad 17% powierzchni powiatu jaworskiego. W skład gminy wchodzi 12 sołectw: Bolkowice, Grobla, Jakuszowa (z przysiółkiem Siedmica), Kwietniki, Kłonice, Myślibórz, Nowa Wieś Wielka (z przysiółkiem Nowa Wieś Mała), Paszowice, Pogwizdów, Sokola, Wiadrów i Zębowice.

- Powierzchnia gminy wynosi 10 128 ha¹;
- Liczba mieszkańców wynosi 4 020 osób²;
- Średnia gęstość zaludnienia: 40 mieszkańców/km²³;
- Ruch kołowy - główne drogi:
 - droga ekspresowa S3, relacji Świnoujście – Jakuszyce,
 - droga wojewódzka nr 320, relacji Nowa Wieś Legnicka – Bolków,

¹ Na podstawie danych GUS - BDL na rok 2021, na dzień 04 VII 2022r.

² Na podstawie danych GUS - BDL na rok 2021, na dzień 04 VII 2022r.

³ Na podstawie danych GUS - BDL na rok 2021, na dzień 04 VII 2022r.

- droga wojewódzka 382, relacji k/Bolesławca (obwodnica) – granica państwa w Paczkowie
 - droga powiatowa nr 2847D, Zębowice
 - droga powiatowa nr 2794D, granica powiatu (Czernica) – Jawor,
 - droga powiatowa nr 2801D, Zębowice – Luboradz,
 - droga powiatowa nr 2802D, Zębowice – Paszowice,
 - droga powiatowa nr 2814D, Mysłów – Paszowice,
 - droga powiatowa nr 2818D, Paszowice – Wiadrów,
 - droga powiatowa nr 2823D, Sokola – Osieźbórz (droga wojewódzka 333)
 - droga powiatowa nr 2819D, Kłonice – Paszowice,
 - droga powiatowa nr 2793D, Wiadrów – granica powiatu (Celów)
 - droga powiatowa nr 2795D, Bolkowice – granica powiatu (Gniewków)
 - droga powiatowa nr 2815D, Lipa – Wiadrów,
 - droga powiatowa nr 2824D, Grobla – Kwietniki
 - droga powiatowa nr 2817D, Pogwizdów – Świny,
 - droga powiatowa nr 2816D, Pogwizdów – droga krajowa 3,
 - droga powiatowa nr 2820D, Nowa Wieś Wielka – Nowa Wieś Mała,
 - droga powiatowa nr 2822D, Myślinów (droga wojewódzka 365) – Jawor,
 - droga powiatowa nr 2813D, Chełmiec – Myślibórz.
- Ruch kolejowy: linia kolejowa nr 137 relacji Katowice – Legnica (Magistrała Podsudecka) oraz tor bocznicowy nr 401 Jawor – Borów. Na terenie gminy nie jest ulokowana żadna stacja ani przystanek kolejowy (najbliższy znajduje się w Jaworze).

Część II

Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

Spis treści:

1. Stan dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu	- 5 -
1.1. Podstawowe dane statystyczne	- 6 -
1.2. Bolkowice	- 7 -
1.3. Grobla.....	- 7 -
1.4. Jakuszowa.....	- 8 -
1.5. Kłonice.....	- 8 -
1.6. Kwietniki	- 9 -
1.7. Myślibórz	- 9 -
1.8. Nowa Wieś Wielka	- 9 -
1.9. Paszowice	- 10 -
1.10. Pogwizdów	- 11 -
1.11. Sokola	- 11 -
1.12. Wiadrów	- 12 -
1.13. Zębowice.....	- 12 -
2. Główne uwarunkowania i problemy rozwoju	- 13 -
2.1. Uwarunkowania zewnętrzne	- 13 -
2.2. Uwarunkowania wewnętrzne	- 14 -
2.3. Uwarunkowania planistyczne.....	- 14 -
3. Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony	- 16 -
4. Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego	- 18 -
4.1. Położenie i charakterystyka krajobrazu	- 18 -
4.2. Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej.....	- 19 -
4.3. Stan leśnej przestrzeni produkcyjnej	- 21 -
4.4. Lasy ochronne.....	- 22 -
4.5. Warunki klimatyczne	- 22 -
4.6. Szata roślinna i świat zwierzęcy.....	- 23 -
4.7. Jakość powietrza atmosferycznego	- 34 -
4.8. Jakość klimatu akustycznego.....	- 37 -
4.9. Promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące	- 39 -
4.10. Obszary zmeliorowane.....	- 39 -
5. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.....	- 40 -
5.1. Uwarunkowania prawne.....	- 40 -
5.2. Uwarunkowania historyczne	- 42 -
5.3. Obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków	- 43 -
5.4. Obszary i obiekty w ewidencji zabytków	- 44 -
5.5. Dobra kultury współczesnej	- 44 -
5.6. Ochrona na podstawie obowiązujących planów miejscowych.....	- 45 -
5.7. Ochrona zabytków archeologicznych	- 45 -
5.8. Parki kulturowe.....	- 45 -
5.9. Pomnik historii.....	- 45 -
5.10. Zagrożenia	- 46 -
5.11. Ochrona.....	- 46 -
6. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych.....	- 47 -
7. Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia	- 47 -

7.1.	Ludność.....	- 47 -
7.2.	Migracje.....	- 47 -
7.3.	Struktura gospodarki.....	- 48 -
7.4.	Bezrobocie	- 48 -
7.5.	Edukacja.....	- 49 -
7.6.	Opieka medyczna	- 49 -
7.7.	Kultura i sport.....	- 50 -
7.8.	Turystyka.....	- 51 -
8.	Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	- 55 -
9.	Zagrożenie bezpieczeństwa ludności i jej mienia	- 56 -
10.	Potrzeby i możliwości rozwoju gminy.....	- 56 -
10.1.	Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne.....	- 57 -
10.1.1.	Analizy ekonomiczne.....	- 57 -
10.1.2.	Analizy środowiskowe	- 59 -
10.1.3.	Analizy społeczne.....	- 60 -
10.1.4.	Prognozy demograficzne.....	- 61 -
10.2.	Możliwość finansowania przez gminę inwestycji służących realizacji zadań własnych gminy.....	- 63 -
10.3.	Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę	- 66 -
10.3.1.	Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę	- 66 -
10.3.2.	Chłonność, położonych na terenie gminy obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej.....	- 69 -
10.3.3.	Chłonność, położonych na terenie gminy obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, innych niż wymienione w poprzednim punkcie.....	- 71 -
10.3.4.	Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę z sumą powierzchni użytkowych z pkt 9.4.2 i 9.4.3.....	- 72 -
10.3.5.	Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej oraz społeczne, służących realizacji zadań własnych gminy	- 73 -
10.3.6.	Potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy.....	- 73 -
11.	Stan prawny gruntów	- 74 -
12.	Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.....	- 75 -
12.1.	Rezerваты przyrody	- 75 -
12.1.1.	Mszana i Obłoga.....	- 75 -
12.1.2.	Wąwóz Myśliborski koło Jawora.....	- 75 -
12.1.3.	Wąwóz Siedmicki	- 76 -
12.1.4.	Nad Groblą	- 77 -
12.1.5.	Wąwóz Lipa.....	- 77 -
12.2.	Park krajobrazowy Chelmy	- 78 -
12.3.	Obszar Natura 2000 „Góry i Pogórze Kaczawskie”	- 78 -
12.4.	Pomniki przyrody.....	- 79 -
13.	Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.....	- 79 -
14.	Występowanie udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla.....	- 80 -
14.1.	Udokumentowane złoża kopalin oraz tereny i obszary górnicze ustalone na podstawie przepisów odrębnych.	- 80 -
14.2.	Wody powierzchniowe	- 81 -
14.3.	Jednolite Części Wód Powierzchniowych.....	- 81 -
14.4.	Wody podziemne	- 82 -
14.5.	Udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.....	- 83 -
15.	Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami	- 83 -
15.1.	Stan systemu komunikacji.....	- 83 -

15.2.	<i>Zaopatrzenie w wodę</i>	- 85 -
15.3.	<i>Odprowadzanie ścieków</i>	- 86 -
15.4.	<i>System elektroenergetyczny</i>	- 86 -
15.5.	<i>Gospodarowanie odpadami</i>	- 87 -
15.6.	<i>System gazowniczy</i>	- 87 -
15.7.	<i>System ciepłowniczy</i>	- 88 -
15.8.	<i>Energia odnawialna</i>	- 88 -
15.9.	<i>Gospodarka niskoemisyjna</i>	- 88 -
16.	Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych	- 89 -
17.	Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej	- 90 -
	TABELE DO UWARUNKOWAŃ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	- 91 -

Spis tabel:

Tabela 1	Dane statystyczne na podstawie GUS	- 6 -
Tabela 2	Zestawienie obowiązujących planów miejscowych	- 14 -
Tabela 3	Siedliska przyrodnicze zlokalizowane na podstawie inwentaryzacji Lasów Państwowych 2006-2007	- 23 -
Tabela 4	Siedliska przyrodnicze zlokalizowane na podstawie Planu Zadań Ochronnych Natura 2000	- 24 -
Tabela 5	Siedliska przyrodnicze zlokalizowane na podstawie danych Dolnośląskiego Zespołu Parków Krajobrazowych	- 25 -
Tabela 6	Siedliska przyrodnicze zlokalizowane na podstawie Opracowania fitosocjologicznego dla lasów położonych w granicach obszarów Natura 2000 i gruntów nieleśnych w tych obszarach, na których stwierdzono siedliska przyrodnicze	- 25 -
Tabela 7	Stanowiska ochrony gatunków zlokalizowane na podstawie inwentaryzacji Lasów Państwowych 2006-2007	- 27 -
Tabela 8	Stanowiska ochrony gatunków zlokalizowane na podstawie Planu Zadań Ochronnych Natura 2000	- 28 -
Tabela 9	Stanowiska ochrony gatunków zlokalizowane na podstawie danych Dolnośląskiego Zespołu Parków Krajobrazowych	- 28 -
Tabela 10	Stanowiska ochrony gatunków zlokalizowane na podstawie Planu Ochrony dla obszaru Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037	- 32 -
Tabela 11	Stanowiska ochrony gatunków zlokalizowane na podstawie Raport o oddziaływaniu na środowisko inwestycji pn. "Droga ekspresowa S-3 na odc. Legnica (autostrada A4) - Lubawka (granica państwa)"	- 32 -
Tabela 12	Stanowiska ochrony gatunków zlokalizowane na podstawie Opracowania fitosocjologicznego dla lasów położonych w granicach obszarów Natura 2000 i gruntów nieleśnych w tych obszarach, na których stwierdzono siedliska przyrodnicze	- 32 -
Tabela 13	Stanowiska ochrony gatunków zlokalizowane na podstawie „Monitoringu ichtiofauny rzecznej w l. 2017-2018 na potrzeby oceny stanu potencjału ekologicznego j. c. w. p. „	- 33 -
Tabela 14	Wyniki pomiarów strefy dolnośląskiej ze względu na poszczególne zanieczyszczenia za rok 2020	- 35 -

Tabela 15 Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na zabudowę wyrażone w powierzchni użytkowej zabudowy	69 -
Tabela 16 Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej na terenie Gminy Paszowice	71 -
Tabela 17 Chłonność położonych na terenie Gminy Paszowice obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę (poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej)	72 -
Tabela 18 Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę uwzględniające niepewność inwestycyjną, oraz sumy powierzchni użytkowej zabudowy, wynikającej z pkt 9.4.2 i 9.4.3	72 -
Tabela 19 Udokumentowane złoża	80 -
Tabela 20 Wykaz zabytków wpisanych do rejestru zabytków (stan na lipiec 2021 r.)	91 -
Tabela 21 Wykaz zabytków ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków (stan na grudzień 2022 r.)	93 -
Tabela 22 Wykaz stanowisk archeologicznych	108 -
Tabela 23 Wykaz pomników przyrody (stan na listopad 2021 r.)	112 -

Spis wykresów:

Wykres 1 Prognoza wydatków i dochodów Gminy Paszowice na lata 2020 - 2032.....	59 -
Wykres 2 Liczba ludności Gminy Paszowice w latach 2010-2020.....	62 -
Wykres 3 Prognoza demograficzna dla Gminy Paszowice na lata 2020-2050	63 -

1. Stan dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu

Gmina wiejska Paszowice leży w centralnej części województwa dolnośląskiego, w środkowej części powiatu jaworskiego, w którego skład wchodzi jeszcze pięć gmin. Od północy Gmina Paszowice graniczy z gminą Męcinka i miastem Jawor, na południowym zachodzie graniczy z gminą Bolków. Na południowym wschodzie sąsiaduje z gminą Dobromierz, a od wschodu z gminą Mściwojów. Gmina Paszowice ma powierzchnię ewidencyjną 101,28 km², co stanowi ponad 17% powierzchni ewidencyjnej powiatu jaworskiego. Administracyjnie gmina składa się z 12 sołectw: Bolkowice (z przysiółkiem Osieborz, Grobla, Jakuszowa (z przysiółkiem Siedmica), Kwietniki, Kłonice, Myślibórz, Nowa Wieś Wielka (z przysiółkiem Nowa Wieś Mała), Paszowice, Pogwizdów, Sokola, Wiadrów, Zębówice.

Gmina leży na Przedgórzu Sudeckim, pomiędzy Pogórzem Kaczawskim, a Wysoczyzną Chojnowską. Najwyższym punktem w gminie jest szczyt Góry Mszany, której wysokość to 475 m n. p. m. Gmina ma rolniczy charakter, użytki rolne stanowią ok. 64% powierzchni gminy, z czego ponad 80% to grunty orne. Występują tu w większości gleby bardzo dobre i dobre (I, II i III klasy bonitacyjnej), które stanowią prawie 65% wszystkich użytków rolnych. Wody powierzchniowe zajmują jedynie ok. 1% powierzchni gminy. Przez obszar gminy przepływają rzeki Nysa Mała i Nysa Szalona oraz potoki Młynówka, Paszówka i Kamiennik, brak jest natomiast większych naturalnych zbiorników wodnych.

Gmina Paszowice leży na przecięciu ważnych dla kraju i regionu szlaków komunikacyjnych. Wzdłuż jej wschodniej granicy przebiega droga ekspresowa nr S3 relacji Świnoujście – Lubawka. Na obszarze gminy wytrasowane są także dwie drogi wojewódzkie: nr 382 na północy gminy oraz nr 320 biegnąca na wschodzie gminy, wzdłuż drogi ekspresowej nr S3. Występują tu także ważne dla komunikacji regionu drogi powiatowe oraz gminne. Przez teren gminy przebiega również na krótkiej odległości linia kolejowa nr 137 relacji Katowice – Legnica zlokalizowana w obrębie Zębówice na północy gminy.

W granicach gminy można rozróżnić obszary ze względu na istniejące użytkowanie terenu:

- obszary wiejskiej zabudowy o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, występujące na terenach wiejskich, charakteryzując się znaczącym udziałem zabudowy zagrodowej,
- obszary zabudowy o dominującej funkcji zabudowy zagrodowej, występujące głównie na terenach wiejskich,
- obszary wiejskich ośrodków usługowych, charakteryzujące się koncentracją usług związanych z obsługą mieszkańców na terenie wsi,

- obszary zabudowy o dominującej funkcji zabudowy usługowej, w tym usług publicznych, występujące na terenach wiejskich,
- obszary sportu i rekreacji, rozmieszczone na terenie całej gminy,
- obszary o dominującej funkcji obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług, zlokalizowane głównie wzdłuż głównych tras komunikacyjnych przebiegających przez gminę,
- obszary eksploatacji powierzchniowej surowców,
- obszary o dominującej funkcji obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich, występujące głównie na obrzeżach terenów wiejskich,
- obszary rolnicze,
- obszary lasów,
- obszary zieleni urządzonej, stanowiące głównie parki, skwery i inne tereny zielone systematycznie pielęgnowane,
- obszary cmentarzy,
- obszary wód powierzchniowych śródlądowych, stanowiące głównie naturalne lub sztuczne cieki wodne i zbiorniki wodne,
- obszary infrastruktury technicznej, na których zlokalizowane są różnego rodzaju obiekty i urządzenia związane z infrastrukturą techniczną,
- obszary komunikacji kolejowej.

1.1. Podstawowe dane statystyczne ¹

Sytuacja gminy w liczbach statystycznych przedstawia się następująco:

Tabela 1 Dane statystyczne na podstawie GUS

	Gmina	% w gminie	województwo
Liczba mieszkańców	4 020	-	2 880 432
Powierzchnia [ha] w tym:	10 128		1 994 670
Użytki rolne			1 184 660
Tereny leśne	2 968	29,3%	619 544
Grunty pod wodami			18 383
Grunty zabudowane i zurbanizowane			148 069
Użytki ekologiczne			3 835
Gęstość zaludnienia [ludność na 1 km ²]	40	-	144

¹ Bank Danych Lokalnych 31.12.2021

Dochód budżetu gminy na 1 mieszkańca	5 985 zł	-	6 567 zł
--	----------	---	----------

źródło: opracowanie własne

1.2. Bolkowice

Bolkowice to sołectwo położone na wschodniej granicy gminy, sąsiaduje bezpośrednio z gminą Dobromierz w powiecie świdnickim. Obręb Bolkowice ma powierzchnię ewidencyjną ok. 246,99 ha, na jego obszarze znajduje się jeszcze przysiółek Osieźbórz, leżący na północ od Bolkowic. Przez centralną część obrębu, w relacji północ - południe, przebiega droga ekspresowa nr S3, która oddziela sołectwo z przysiółkiem od pozostałej części gminy. Obszar obrębu w większości składa się z gruntów rolnych i terenów zurbanizowanych, brak tu większych kompleksów leśnych oraz zbiorników wodnych, występują jedynie zadrzewienia śródpolne. W sołectwie dominuje zabudowa zagrodowa, występuje także mieszkaniowa jednorodzinna. Dachy pokrywające budynki w większości są dachami dwuspadowymi z kalenicami usytuowanymi równolegle do osi drogi. Zabudowania rozmieszczone są wzdłuż drogi powiatowej, która została poprowadzona obok rzeki Nysy Małej. Na przysiółek Osieźbórz składają się nieliczne gospodarstwa rolne z budynkami w zabudowie zagrodowej pokryte dachami dwuspadowymi z kalenicami poprowadzonymi prostopadłe do osi drogi. Powstanie wsi datuje się na 1390 rok, wówczas nazywała się ona Polkow. Ok. 250 m na zachód od zabudowań, tuż przy drodze ekspresowej zlokalizowany jest stary cmentarz ewangelicki. Na północy miejscowości znajduje się zabytkowy zespół folwarczny. Sołectwo Bolkowice wraz z przysiółkiem Osieźbórz uzbrojone są w sieć elektroenergetyczną, wodociągową i kanalizacyjną, brakuje sieci gazowej.

1.3. Grobla

Sołectwo Grobla położone jest w centralnej części Gminy Paszowice. Obręb Grobla ma powierzchnię ewidencyjną 516,02 ha. Większość powierzchni wokół wsi to tereny leśne, lasy pokrywają prawie w całości północną część obrębu, a także część południową. Tereny rolne oraz terenyzurbanizowane leżą w dolinie rzeki i zajmują pas centralnej części obrębu. Zabudowania zlokalizowane są tu głównie wzdłuż drogi powiatowej, która biegnie równolegle do rzeki Nysy Małej. W Grobli dominuje zabudowa zagrodowa, nielicznie występuje mieszkaniowa jednorodzinna. Dachy przykrywające budynki w większości są dwuspadowe. W północno – zachodniej części wsi znajduje się zespół pałacowo – folwarczny, którego początki datowane są na XVI w. Najstarszym obiektem położonym we wsi jest rzymskokatolicki kościół filialny wzmiankowany w dokumentach historycznych już w XV w. Przy kościele zlokalizowany jest średniowieczny cmentarz. Miejscowość uzbrojona jest w sieć kanalizacyjną i elektroenergetyczną, brakuje sieci wodociągowej i gazowej.

1.4. Jakuszowa

Obręb Jakuszowa położony jest w północnej części Gminy Paszowice. Od północy graniczy z obrębem Myślinów w sąsiedniej gminie Męcinka. Ma powierzchnię ewidencyjną około 1077,84 ha, na jego obszarze znajduje się jeszcze przysiółek Siedmica leżący ok. 2 km na południowy zachód od wsi Jakuszowa. Obszar obrębu w znacznej większości zajmowany jest przez tereny leśne, lasy otaczają sołectwo z każdej strony. Pozostała część obrębu to tereny rolne i zurbanizowane, jedyną formą wód powierzchniowych znajdujących się na jego obszarze to niewielkie potoki, w tym płynąca na terenie sołectwa Paszówka, oraz stawy. Układ przestrzenny wsi ma charakter łańcuchowy. Jakuszowa zdominowana jest przez zabudowę zagrodową, budynki mieszkalne, gospodarcze i inwentarskie pokryte są stromymi dachami dwuspadowymi. Układ kalenic względem osi dróg jest zróżnicowany. W południowo – zachodniej części wsi, na lekkim wzniesieniu terenu, znajduje się zabytkowy zespół pałacowo – folwarczny, którego powstanie szacowane jest na początek XIX w. Folwark składa się z budynków gospodarczych, dwóch stodół, spichlerza, oficyn mieszkalnych. Pałac znajduje się w południowo – zachodniej części zespołu. Jakuszowa uzbrojona jest w sieć wodociągową, kanalizacyjną i elektroenergetyczną, brakuje sieci gazowej. Przysiółek Siedmica uzbrojony jest w sieć elektroenergetyczną, brakuje sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej.

1.5. Kłonice

Kłonice to sołectwo położone w centralnej części gminy, graniczy bezpośrednio z Paszowicami. Obręb Kłonice ma powierzchnię ewidencyjną ok. 367,63 ha. Północna granica obrębu biegnie wzdłuż płynącej tam Paszówki. Około połowę powierzchni obrębu porastają lasy, duża jego część to też tereny rolne. Brak tu większych zbiorników wodnych, obecne są jedynie niewielkie stawy. W miejscowości można wyróżnić dwa obszary o różnym charakterze zabudowań. W północnej części wsi, przy Paszowicach, dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Południe wsi to przewaga zabudowy zagrodowej. Dachy pokrywające budynki mieszkalne jednorodzinne w większości są wielospadowe, przy zabudowie zagrodowej na budynkach mieszkalnych, gospodarczych, inwentarskich przeważają strome dachy dwuspadowe. Historia miejscowości sięga początków XIV w. We wsi, na lekkim wyniesieniu terenu, znajduje się zabytkowy zespół pałacowo – parkowy. Pałac od folwarku oddzielony jest drogą. W skład folwarku wchodzi stajnia z wozownią, obory, chlewnia z cielętnikiem, spichlerz, oficyna mieszkalna. W odległości ok. 1 km na zachód od wsi, na szczycie góry Radogost mieści się wysoka na ok. 15 m wieża widokowa, której powstanie datuje się na koniec XIX w. Miejscowość Kłonice uzbrojona jest w sieć wodociągową, kanalizacyjną i elektroenergetyczną, brakuje sieci gazowej.

1.6. Kwietniki

Miejscowość zlokalizowana na południu gminy. Obręb Kwietniki ma powierzchnię ewidencyjną ok. 7 km², od południa graniczy z obrębami Świny i Wolbromek położonymi w sąsiedniej gminie Bolków. Północna część obrębu to tereny zurbanizowane, jego południowo – zachodnią część porastają lasy, pozostała część to tereny rolne. Obręb ze wschodu na południe, w stronę Bolkowa, przecina droga wojewódzka nr 320. Przez obszar miejscowości przepływa między innymi rzeka Nysa Mała, potok Przyłęcznica, znajduje się tu też kilka niewielkich stawów. W Kwietnikach dominuje zabudowa zagrodowa, dachy na budynkach w większości są strome, dwuspadowe. Nielicznie występuje tu również zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Pierwsze wzmianki o Kwietnikach w dokumentach historycznych datowane są na XIV w., dawna nazwa miejscowości to Blumenau. W zachodniej części miejscowości znajduje się zabytkowy zespół folwarczny, który powstał na przełomie XIX i XX w. Na wschód od folwarku znajduje się kościół rzymskokatolicki, który powstał prawdopodobnie w XV w. Kwietniki uzbrojone są w sieć wodociągową, kanalizacyjną i elektroenergetyczną, brakuje sieci gazowej.

1.7. Myślibórz

Myślibórz to leżąca na północy gminy niewielka wieś, położona w dolinie potoku Jawornik. Obręb ma powierzchnię ewidencyjną ok. 529,34 ha, leży na północnym skraju gminy i sąsiaduje z obrębami Myślinów, Chełmiec oraz Piotrowice w gminie Męcinka. Obręb w zachodniej części pokryty jest lasami, wśród których mieszczą się tereny zurbanizowane sołectwa. Wschodnia i południowo – wschodnia część obrębu to grunty rolne z zadrzewieniami śródpolnymi. We wsi dominuje zabudowa zagrodowa, budynki mieszkalne, gospodarcze i inwentarskie przykrywają strome dachy dwuspadowe, w niewielkim stopniu występuje tu także zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. W północnej części wsi znajduje się cenny zabytek w postaci zespołu pałacowego, w skład którego wchodzi pałac, szklarnia, powozownia, stajnia oraz brama. Powstanie zespołu datowane jest na lata 1859 – 1861. Po II wojnie światowej chylił się ku ruinie, obecnie jest wyremontowany. Miejscowość uzbrojona jest w sieć kanalizacyjną i elektroenergetyczną, brakuje sieci wodociągowej i gazowej.

1.8. Nowa Wieś Wielka

Sołectwo Nowa Wieś Wielka położone jest przy zachodniej granicy Gminy Paszowice, graniczy z obrębami Muchów i Myślinów w gminie Męcinka, oraz Lipa i Jastrowiec w gminie Bolków. Obręb Nowa Wieś Wielka zajmuje powierzchnię ewidencyjną ok. 1179,43 ha, na jego obszarze znajduje się także przysiółek Nowa Wieś Mała leżący na południowy

wschód od sołectwa. Sołectwo wraz z przysiółkiem otoczone jest przez grunty rolne, a w dalszej odległości lasami. Północna część obrębu pokryta jest w całości również przez lasy. Układ przestrzenny wsi ma charakter ulicówki, dominujący typ zabudowy w sołectwie i w przysiółku to zabudowa zagrodowa, występuje tu także zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Dachy na budynkach w przewadze stromych dachów dwuspadowych, kalenice poprowadzone głównie równolegle do osi drogi. Historia Nowej Wsi Wielkiej prawdopodobnie sięga połowy XV w. Na obszarze miejscowości, w jej centrum, znajduje się zabytkowy kościół z drugiej połowy XV w. z cmentarzem przykościelnym. Na północnym krańcu sołectwa, na łuku drogi wiodącej do Muchowa mieści się zabytkowy zespół folwarczny z XIX w. Niegdyś składał się on ze spichlerza, stodoły obory, chlewni, domów mieszkalnych, budynku gospodarczego, obecnie część budynków popadła w ruinę. Sołectwo Nowa Wieś Wielka wraz z przysiółkiem uzbrojone są w sieć wodociągową i elektroenergetyczną, brakuje sieci kanalizacyjnej i gazowej.

1.9. Paszowice

Wieś położona jest w północnej części i jest siedzibą Gminy Paszowice. Obręb Paszowice ma powierzchnię ewidencyjną ok. 2108,10 ha i jest największym obrębem gminy, co stanowi około 21% jej powierzchni. Miejscowość zamieszkuje również największa liczba mieszkańców i jest to 1388 osób. Wieś sąsiaduje z siedmioma obrębami Gminy Paszowice: Bolkowice, Wiadrów, Kłonice, Jakuszowa, Myślibórz, Zębowice, Sokola, a także wsią Piotrowice należącą do Gminy Męcinka, wsią Czernica w gminie Dobromierz oraz miastem Jawor. Przez wschodnią część miejscowości przebiega droga wojewódzka nr 320, która łączy się z drogą ekspresowa S3 poprzez węzeł drogowy „Jawor Południe 53”. Przez sołectwo przebiegają również drogi powiatowe nr 2814D, 2802D, 2818D, 2819D oraz drogi gminne. Zabudowania ulokowane są głównie wzdłuż drogi powiatowej nr 2814D i 2802D. Równolegle do drogi powiatowej nr 2814D poprowadzona została droga gminna, co tworzy układ dwóch ulic, z regularną zabudową tworzoną przez budynki mieszkalne jednorodzinne lub gospodarcze, kryte stromymi dachami dwuspadowymi. Zabudowa znajduje się głównie w pierwszej linii zabudowy, a budynki usytuowane są szczytowo lub kalenicowo do ulicy, co jest charakterystyczne dla typu wsi zwanego "ulicówką". Wzdłuż obrębu przepływają dwie rzeki: Paszówka i Zatoka. Większą część terenu sołectwa zajmują przede wszystkim tereny rolnicze oraz w niewielkim stopniu lasy. Na terenie sołectwa występują również usługi związane z motoryzacją oraz turystyką np. pokoje gościnne, bary i warsztaty samochodowe, a także pojedyncze zakłady przemysłowe. W pobliżu węzła drogowego „Jawor Południe 53” występuje kopalnia „Paszowice”, zajmująca się wydobywaniem i obróbką granitu strzegomskiego. W południowej części miejscowości znajduje się stacja benzynowa zlokalizowana przy drodze wojewódzkiej nr 320. W środkowej części sołectwa występuje

Urząd Gminy, Ośrodek Zdrowia oraz szkoła podstawowa z boiskami sportowymi i placem zabaw. Miejscowość posiada kilka obiektów wpisanych do rejestru zabytków i są to między innymi: kościół pw. Świętej Trójcy z XIII w czy cmentarz przykościelny. Paszowice uzbrojone są w sieć elektroenergetyczną, kanalizacyjną, wodociągową i gazową.

1.10. Pogwizdów

Miejscowość leży w południowej części gminy. Obręb Pogwizdów ma powierzchnię ewidencyjną ok. 1260,63 ha (12% powierzchni gminy) oraz 448 mieszkańców. Sołectwo graniczy z czterema sołectwami należącymi do Gminy Paszowice (Kwietniki, Grobla, Jakuszowa, Nowa Wielka Wieś) oraz miejscowościami Jastrowiec, Gorzanowice i Świny zlokalizowanymi w gminie Bolków. Wieś leży na Szlaku Cystersów, pierwsze wzmianki datowane są na średniowiecze, kiedy miejscowość znana była pod nazwą Helewygisdorff i Helwigsdorf, które powiązane są z pobliskimi wzniesieniami. Przez wieś przebiegają drogi powiatowe nr: 2815D, 2816D i 2817D oraz drogi gminne, wzdłuż których skoncentrowana jest zabudowa. Miejscowość posiada układ ulicówki o luźnej zabudowie. We wsi występuje zróżnicowana zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, wielorodzinna i zagrodowa usytuowana w pierwszej linii zabudowy od dróg. Dachy pokrywające budynki są różnorodne, są to dachy dwuspadowe i wielospadowe. Na terenie znajduje się szkoła podstawowa oraz kilka punktów usługowych jak agroturystyka, schronisko młodzieżowe czy warsztat samochodowy. Zabudowania występują w centralnej części sołectwa, pozostałe tereny to użytki rolne i zalesienia. Przez miejscowość przepływa rzeka Przylęcznica. Pogwizdów uzbrojony jest w sieć elektroenergetyczną, wodociągową, kanalizacyjną, brakuje sieci gazowej.

1.11. Sokola

Wieś położona jest w północnej centralnej części gminy. Obręb Sokola ma powierzchnię ewidencyjną ok. 468,81 ha i posiada 178 mieszkańców. Sokola graniczy wyłącznie z innymi sołectwami Gminy Paszowice i są to: Kwietniki, Grobla, Kłonice, Paszowice oraz Wiadrów. Przez południową część sołectwa przebiega droga wojewódzka nr 320, niewielka część drogi powiatowej nr 2823D, prowadząca w stronę Wiadrowa oraz pozostałe drogi gminne, wzdłuż których ukształtowana została zabudowa. Jest to wieś o nieregularnym układzie i rozproszonej zabudowie. Zabudowa jest stosunkowo jednorodna, występują tu głównie budynki dwu lub trzykondygnacyjne pokryte stromymi dachami dwuspadowymi w zabudowie zagrodowej. Wśród zabudowań występują pojedyncze usługi i przemysł w postaci fabryki tektury, warsztatu samochodowego czy restauracji. Na terenie sołectwa znajduje się również filia biblioteki publicznej oraz ośrodek zdrowia. Poza obszarem skoncentrowanej zabudowy

występują lasy oraz tereny rolne. Sokola uzbrojona jest za to w sieć elektroenergetyczną, wodociągową i kanalizacyjną.

1.12. Wiadrów

Wieś położona w południowo-zachodniej części Gminy Paszowice. Powierzchnia obrębu ewidencyjnego to około 884,77 ha. Natomiast liczba mieszkańców to 468 osób i jest to drugie pod względem liczby mieszkańców sołectwo w gminie. Wiadrów graniczy z czterema innymi sołectwami gminy: Bolkowice, Paszowice, Sokola i Kwietniki, a także sołectwami Gniewków, Roztoka i Kłaczyna w gminie Dobromierz oraz sołectwem Wolbromek w gminie Bolków. Przez środek sołectwa przepływa rzeka Nysa Mała. Wzdłuż wschodniej granicy Wiadrowa przebiega droga ekspresowa S3. Przez wieś przebiega również droga wojewódzka nr 320, drogi powiatowe nr 2823D, 2818D i 2793D oraz drogi gminne. Południową część sołectwa zajmują lasy, a pozostałe tereny stanowią użytki rolne. Zabudowa skoncentrowana jest w centralnej części obrębu i znajduje się głównie po jednej stronie drogi powiatowej nr 2823D. Przez wieś przebiegają drogi powiatowe nr 2929D, 2792D oraz 2803D, wzdłuż których zlokalizowana jest zabudowa po obu stronach ulicy. Dominuje zabudowa zagrodowa i mieszkaniowa jednorodzinna, a także pojedyncza zabudowa wielorodzinna. W sołectwie głównie występują budynki mieszkalne lub mieszkalno – inwentarskie, kryte stromymi dachami dwuspadowymi. W miejscowości znajduje się również kilka budynków użyteczności publicznej jak: szkoła podstawowa, przedszkole i ochotnicza straż pożarna. W Wiadrowie jest także stadion wiejski, który należy do klubu sportowego „Nysa” Wiadrów. W miejscowości znajdują się zabytki wpisane do rejestru zabytków i są to między innymi: Kościół Rzymskokatolicki p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego, cmentarz przykościelny czy zespół pałacowy. W pobliżu kościoła znajduje się krzyż kamienny z około XIV w., pomnik św. Jana Nepomucena oraz ruiny kościoła ewangelickiego. Wiadrów uzbrojony jest w sieć elektroenergetyczną, wodociągową, kanalizacyjną, brakuje sieci gazowej.

1.13. Zębówice

Zębówice są najbardziej wysuniętą na północ wsią w gminie i jedynym z dwóch sołectw znajdującym się w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Jawor. Obręb Zębówice ma powierzchnię ewidencyjną ok. 732,70 ha i 463 mieszkańców. Z obrębów Gminy Paszowice Zębówice graniczą jedynie z Paszowicami, pozostałe miejscowości sąsiadujące to Grzegorzów, Mściwojów, Siekierzycy i Niedaszów w gminie Mściwojów oraz Czernica w gminie Dobromierz i miasto Jawor. Przez Zębówice przebiega droga krajowa S3, która na wschodzie sołectwa posiada węzeł drogowy „Jawor Wschód 52”, przez który łączy się z drogą wojewódzką nr 382. W centrum wsi swój przebieg mają też drogi powiatowe: 2794D,

2801D, 2802D, 2794D i 3847D. Przez Zębowice przepływa rzeka Nysa Szalona oraz Młynówka. Zabudowania zlokalizowane są głównie wzdłuż drogi powiatowej nr 2794D, w większości w centralnej części wsi, pojedyncze budynki występują też na południu. We wsi występuje zróżnicowana zabudowa, zarówno mieszkaniowa jednorodzinna, wielorodzinna i zagrodowa, a także produkcyjna i usługowa. Dachy pokrywające budynki są różnorodne, są tu dachy płaskie, dwuspadowe i wielospadowe. Kalenice budynków poprowadzono różnie: równolegle oraz prostopadle do osi jezdni. Na terenie Zębowic swoją siedzibę ma Zarząd Dróg Powiatowych w Jaworze. W sołectwie występują usługi związane z motoryzacją oraz turystyką, a także zakłady przemysłowe. Przy granicy z Jaworem znajdują się Rodzinne Ogródki Działkowe „Pszczółka Maja”, zlokalizowane przy drodze wojewódzkiej nr 382. W północnej części przebiega linia kolejowa ze stacją w Jaworze. Zębowice uzbrojone są w sieć elektroenergetyczną, wodociągową, kanalizacyjną i gazową.

2. Główne uwarunkowania i problemy rozwoju

2.1. Uwarunkowania zewnętrzne

Uwarunkowania zewnętrzne wynikają z położenia gminy w centralnej części województwa dolnośląskiego, w centralnej części powiatu jaworskiego. Jest jedną z sześciu gmin wchodzących w skład powiatu. Gmina od północy graniczy z gminą Męcinka i miastem Jawor, od południa z gminą Bolków i Dobromierz, od wschodu z gminą Mściwojów. Przez gminę swój przebieg wzdłuż wschodniej granicy ma droga ekspresowa S3. Obok niej wytrasowana jest droga wojewódzka nr 320, a w północnej części gminy biegnie jeszcze droga wojewódzka nr 382. W niedalekiej odległości od gminy, ok. 10 km od jej północnej granicy, przebiega autostrada A-4 Berlin – Kijów.

Północna część Gminy Paszowice mieści się w makroregionie Niziny Sasko – Łużyckiej, mezoregion Równina Chojnowska. Teren w tym obszarze charakteryzuje się słabo zróżnicowaną rzeźbą, szczególnie na północy gminy, teren płaski o niewielkich nachyleniach w kierunku północnym i północno – wschodnim. Południowa i zachodnia część gminy leży w makroregionie Pogórze Zachodniosudeckie, mezoregion Pogórze Kaczawskie. Tutaj teren jest już bardziej zróżnicowany, występują łagodne wzniesienia, strome stoki o różnym stopniu nachylenia, obecne są też doliny, wąwozy. Gmina położona jest na obszarze zlewni rzeki Nysy Szalonej. Budowa geologiczna gminy jest typowa dla wysoczyzny morenowej, położonej na terenach przedgórskich i gór w obrębie Pogórza. W obrębie Pogórza, w wyższej położonych miejscach podłoże budują zieleńce, zlepieńce i riolity, w niższej położonych miejscach przykryte są one przez dodatkowe warstwy gliny deluwialnej i zboczowej. Poniżej Uskoku Brzeźnego w obrębie wysoczyzny głębsze podłoże budują granity, które przykryte są przez warstwy ilów jeziornych, osadów piaszczystych lub żwirowych. Północna i środkowa

część gminy pokryta jest głównie lessami. Podłoże Doliny Nysy Szalonej i mniejszych dolin zbudowane jest przez żwiry i przykrywające je mady rzeczne.

Na terenie gminy, w zakresie obszarów objętych ochroną przyrody, występują: rezerwy przyrody, pomniki przyrody, specjalny obszar ochrony Natura 2000 oraz Park Krajobrazowy. Na północy gminy, wzdłuż rzeki Nysy Szalonej, występują obszary szczególnego zagrożenia powodziowego. W zakresie infrastruktury technicznej, powiązania zewnętrzne uwarunkowane są przez przebieg trasy linii wysokiego napięcia 110 kV relacji Jawor – Graby oraz Pawłowice – Jawor – Paszowice. Przez teren gminy przebiega także przesyłowa linia wysokiego napięcia 2 x 220 kV relacji Mikołowa – Świebodzice, jednak nie jest ona podłączona bezpośrednio do systemu energetycznego gminy. Wzdłuż sieci infrastruktury technicznej obowiązują ograniczenia w zainwestowaniu zgodnie z przepisami odrębnymi. Na terenie gminy występują obecnie dwa gazociągi wysokiego ciśnienia: relacji Taczalin – Dziwiszów o średnicy DN 400 i ciśnieniu PN 6,3 MPa oraz relacji Zas. Rozdz. E/Lw – Tomkowice o średnicy DN 300 i ciśnieniu PN 6,3 MPa.

2.2. Uwarunkowania wewnętrzne

Zgodnie z danymi GUS na koniec 2020 r. odsetek ludności korzystającej z sieci infrastruktury wynosił odpowiednio: 93,8% dla sieci wodociągowej, 96,4% dla sieci kanalizacyjnej i 30,1% dla sieci gazowej. Zgodnie z danymi GUS na koniec 2020 r. długość rozdzielczej sieci wodociągowej wynosiła 49 km, zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej 89,2 km, a rozdzielczej sieci gazowej 18,9 km.

Na terenie gminy nie ma zlokalizowanej oczyszczalni ścieków, a ścieki z gminnej sieci kanalizacyjnej trafiają do działającej w Małuszowie w gminie Męcinka oczyszczalni ścieków.

Na obszarze Gminy Paszowice nie ma obecnie usytuowanych elektrowni wiatrowych, jednak obowiązujące na tym terenie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dopuszczało ich lokalizację.

Większość obszaru gminy stanowią użytki rolne (ponad 64%), lasy i grunty leśne stanowią 29,3% powierzchni gminy, co gwarantuje gminie wysokie lokaty w produkcji rolnej w województwie.

2.3. Uwarunkowania planistyczne

Na terenie gminy obowiązują 30 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, o łącznej powierzchni ok. 80,68 km² co stanowi 79,7% powierzchni całej gminy.

Tabela 2 Zestawienie obowiązujących planów miejscowych

Lp.	Tytuł planu	Dz. U. Woj.
1.	Uchwała z dnia 1997-07-18 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	Woj. Legnickiego nr 22, poz. 226
2.	Uchwała z dnia 1997-07-18 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	Woj. Legnickiego nr 22, poz. 227
3.	Uchwała z dnia 1997-07-18 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	Woj. Legnickiego nr 22, poz. 228

Lp.	Tytuł planu	Dz. U. Woj.
4.	Uchwała z dnia 1997-07-18 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	Woj. Legnickiego nr 22, poz. 229
5.	Uchwała z dnia 1999-03-25 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Paszowice	Woj. Dolnośląskiego nr 16, poz. 771
6.	Uchwała z dnia 2003-10-28 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego MPZP KŁONICE	Woj. dolnośląskiego nr 1, poz. 27 z 2004-01-06
7.	Uchwała z dnia 2004-06-16 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego MPZP PASZOWICE - CENTRUM	Woj. dolnośląskiego nr 142, poz. 2407 z 2004-07-28
8.	Uchwała z dnia 2003-10-28 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego MPZP ZBIORNIKI KWIETNIKI	Woj. dolnośląskiego nr 1, poz. 26 z 2004-01-06
9.	Uchwała z dnia 2004-03-30 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego MPZP PASZOWICE - JAWOR	Woj. dolnośląskiego nr 77, poz. 1526 z 2004-04-29
10.	Uchwała z dnia 2004-06-16 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego MPZP ZĘBOWICE	Woj. dolnośląskiego nr 142, poz. 2408 z 2004-07-28
11.	Uchwała z dnia 2003-10-28 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego MPZP PASZOWICE-SKŁADOWISKO	Woj. dolnośląskiego nr 1, poz. 28 z 2004-01-06
12.	Uchwała z dnia 2003-10-28 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego MPZP ZBIORNIK GROBLA-POGWIZDÓW	Woj. dolnośląskiego nr 1, poz. 25 z 2004-01-06
13.	Uchwała z dnia 2007-12-18 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów we wsi Kłonice MPZP KŁONICE II	Woj. dolnośląskiego nr 21, poz. 368 z 2008-02-01
14.	Uchwała z dnia 2010-10-29 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie wsi Zębówice MPZP ZĘBOWICE I	Woj. dolnośląskiego nr 252, poz. 4238 z 2010-12-31
15.	Uchwała z dnia 2011-11-24 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Myślibórz MPZP MYŚLIBÓRZ	Woj. dolnośląskiego, poz. 876 z 2012-03-01
16.	Uchwała z dnia 2012-03-27 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania wsi Jakuszowa MPZP JAKUSZOWA	Woj. dolnośląskiego, poz. 1789 z 2012-05-16
17.	Uchwała z dnia 2012-03-27 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego we wschodniej części wsi MPZP-KŁONICE-WSCHÓD	Woj. dolnośląskiego, poz. 1790 z 2012-05-16
18.	Uchwała z dnia 2012-06-26 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego MPZP KWIETNIKI I	Woj. dolnośląskiego, poz. 2962 z 2012-08-23
19.	Uchwała z dnia 2012-06-26 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w zachodniej części wsi Kłonice MPZP-KŁONICE-ZACHÓD	Woj. dolnośląskiego, poz. 2964 z 2012-08-23
20.	Uchwała z dnia 2012-08-31 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru we wsi Bolkowice MPZP BOLKOWICE	Woj. dolnośląskiego, poz. 5204 z 2012-12-31

Lp.	Tytuł planu	Dz. U. Woj.
21.	Uchwała z dnia 2012-08-31 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w południowo-wschodniej części wsi Paszowice MPZP-PASZOWICE-POKUTNIK	Woj. dolnośląskiego, poz. 5201 z 2012-12-31
22.	Uchwała z dnia 2016-05-24 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego MPZP WIADRÓW - SOKOŁA	Woj. Dolnośląskiego, poz. 2634 z 2016-06-01
23.	Uchwała z dnia 2016-08-04 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego MPZP ZĘBOWICE II	Woj. Dolnośląskiego, poz. 3875 z 2016-08-11
24.	Uchwała z dnia 2016-08-04 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego MPZP PASZOWICE - CENTRUM I	Woj. Dolnośląskiego, poz. 3876 z 2016-08-11
25.	Uchwała z dnia 2018-08-30 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego MPZP GROBLA - NOWA WIEŚ WIELKA	Woj. Dolnośląskiego, poz. 4293 z 2018-09-10
26.	Uchwała z dnia 2018-12-04 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego MPZP ZĘBOWICE III	Woj. Dolnośląskiego, poz. 6195 z 2018-12-12
27.	Uchwała z dnia 2018-12-20 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego MPZP MYŚLIBÓRZ I	Woj. Dolnośląskiego, poz. 117 z 2019-01-07
28.	Uchwała z dnia 2019-05-30 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie Paszowice MPZP PASZOWICE II	Woj. Dolnośląskiego, poz. 3708 z 2019-06-11
29.	Uchwała z dnia 2020-02-27 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego MPZP KWIETNIKI - POGWIZDÓW	Woj. Dolnośląskiego, poz. 1733 z 2020-03-04
30.	Uchwała z dnia 2022-02-27 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego MPZP ZĘBOWICE IV	Woj. Dolnośląskiego, poz. 531 z 2020-01-21

źródło: opracowanie własne

3. Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony

W rozumieniu ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przez ład przestrzenny należy rozumieć takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne².

W Gminie Paszowice ład przestrzenny jest uzależniony od uwarunkowań historycznych, które miały największy wpływ na obecny wygląd gminy. Istotnym czynnikiem jest również sieć rzek i cieków, zarówno w podgórskiej jak i nizinnej części gminy. Gmina jest położona na obszarze Przedgórza Sudeckiego. Paszowice znajdują się również częściowo na Pogórzu Kaczawskim i częściowo na Wysoczyźnie Chojnowskiej, przez co gminę pokrywają tereny zarówno pagórkowate jak i równinne. Granica między tymi obszarami

² Źródło: Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, art. 2 pkt. 1.

nazywana jest Uskokiem Brzeżnym Sudeckim i widoczna jest poprzez wyraźny próg. Uskok stanowi granicę między górzystym obszarem Sudetów i niziną częścią Dolnego Śląska. Gmina Paszowice leży na obszarze trzech mikroregionów i są to Pogórze Wojcieszowskie (południe), Rów Świerzawy (centrum) i Pogórze Złotoryjskie (północ). Część terenu gminy należy także do Równiny Jawora.

Sieć osadnicza gminy jest mocno zróżnicowana. Paszowice to największy ośrodek w gminie, liczący ponad 1300 mieszkańców, stanowi siedzibę gminy, a jego powierzchnia zajmuje ponad 20% powierzchni całej gminy. Następnie występują trzy miejscowości (Zębowice, Pogwizdów i Wiadrów) o średniej wielkości liczące powyżej 450 mieszkańców. Pozostałe wsie są małymi jednostkami o liczbie mieszkańców poniżej 250. W gminie brak ośrodka miejskiego, jednak najbliższe miasto (Jawor) znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie z gminą Paszowice.

W strukturze przestrzennej gminy obok wielkopowierzchniowych gruntów rolnych występują rozlokowane miejscowo, głównie wzdłuż dróg, tereny zwartej zabudowy wiejskiej. W Gminie Paszowice dominuje zabudowa jednorodzinna i gospodarcza, która występuje we wszystkich sołectwach gminy. Wsie posiadają zabudowę wiejską, na którą składają się budynki mieszkalne i gospodarcze, a także użytki rolne. Gmina charakteryzuje się małym zróżnicowaniem pod względem układu przestrzennego wsi, przeważającą formą jest ulicówka, przez co zabudowania zlokalizowane są przede wszystkim wzdłuż głównych dróg (Paszowice, Pogwizdów, Zębowice). Przeważają budynki posiadające dachy dwuspadowe, usytuowane szczytowo lub kalenicowo do drogi. Na terenie gminy występują pojedyncze budynki wielorodzinne występujące w miejscowościach Pogwizdów i Zębowice.

Podstawowymi elementami zachowanego dziedzictwa historycznego są zabytkowe obiekty, układy krajobrazowe oraz układy przestrzenne, a także założenia parkowe, zespoły dworskie czy pałace. Wśród zabytków dominują obiekty takie jak kościoły, budynki mieszkalne, cmentarze, ale też parki, stanowiska archeologiczne i pomniki przyrody.

Na terenie gminy dominują użytki rolne zajmujące około 64% powierzchni. Niewielką część powierzchni gminy zajmują lasy występujące na ok. 29,3% powierzchni. Grunty zabudowane i zurbanizowane stanowią tylko 2,3% powierzchni gminy. Pozostałe formy użytkowania gruntów to m.in. użytki kopalne, tereny wód otwartych oraz tereny zainwestowane, których łączna powierzchnia wynosi tylko 4,4% powierzchni gminy.

Fundamentalnym instrumentem ustalającym standardy i regulacje jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, który zapewnia jakość przestrzeni gminy oraz nie kolizyjność sąsiadujących ze sobą funkcji. Na terenie Gminy Paszowice miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmują powierzchnie 80,68 km², co stanowi 79,7% obszaru gminy. Gmina Paszowice ma głównie charakter rolniczy, kompleksy leśne występują głównie w południowej i północno-zachodniej części. Udział użytków rolnych ma duże

znaczenie w powierzchni ogólnej gminy. Z tego względu należy szczególnie zwrócić uwagę na zapewnienie ochrony terenów otwartych przed niekontrolowanym rozwojem zabudowy oraz zachowanie ładu na obszarach istniejącej zabudowy.

4. Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego

4.1. Położenie i charakterystyka krajobrazu

Według podziału fizyczno-geograficznego (J. Kondracki, 1998) oraz zgodnie z podziałem Śląska (W. Walczak, 1970) Gmina Paszowice usytuowana jest w obrębie dwóch makroregionów: Niziny Sasko – Łużyckiej i Pogórza Zachodniosudeckiego.

W swoich granicach administracyjnych należy do dwóch mezoregionów:

- północno-wschodnia część gminy do Wysoczyzny Chojnowskiej, której część położona na terenie Gminy Paszowice nosi nazwę Równiny Jawora,
- południowo-zachodnia część gminy do Pogórza Kaczawskiego,

których połączenie tworzy próg zwany Uskokiem Brzeżnym Sudeckim, przebiegającym pomiędzy Myśliborzem, Paszowicami i Sokolą. Jest to równocześnie morfologiczny próg Sudetów, oddzielający obszar górzysty od części nizinnej Dolnego Śląska.

Pogórze Kaczawskie dzieli się na trzy mikroregiony:

- Pogórze Złotoryjskie (w północnej części gminy),
- Rów Świerzawy (w części środkowej),
- Pogórze Wojcieszowskie (w części południowej).

Charakterystyczne dla Pogórza Kaczawskiego są rozległe powierzchnie zrównań, występujące na różnych poziomach. Ponad powierzchniami zrównań sterczą odosobnione wzgórza bazaltowe będące resztkami wulkanów trzeciorzędowych. Wzniesione są one średnio od 200 do 500 m. n.p.m., dzięki czemu znacznie urozmaicają krajobraz Pogórza Kaczawskiego.

Konsekwencją wypiętrzenia wzdłuż Uskoku Brzeżnego Sudeckiego było nasilenie erozji i rozczłonkowanie kompleksu skał metamorficznych dolinami Jawornika, Staruchy i Gajki. Podobny charakter ma południowo - wschodnia część obszaru z typowymi wciśłowymi dolinami Nysy Małej i jej dopływów Młynówki oraz Rogoziny.

Rów Świerzawski stanowi obniżenie o charakterze rowu tektonicznego. Jest to płaska jednostka krajobrazowa kontrastująca wyraźnie z progiem morfologicznym od północy.

Niewielka, północno wschodnia część gminy należy do mezoregionu Wysoczyzny Chojnowskiej. Nosi ona również nazwę Równiny Jawora. Jest to falisty skłon nachylony ku Pogórzowi Kaczawskiemu wzniesiony średnio 180 - 200 m. n.p.m.

Wśród walorów krajobrazowych gminy szczególną ochroną należy otoczyć doliny wciosowe o charakterze wąwozów z licznymi naturalnymi wychodniami skał oraz wzgórza twardzielowe jako miejsca widokowe.

Najwyżej położonym miejscem na terenie Gminy Paszowice jest Góra Mszana (475 m. n.p.m.) położona w obrębie Nowa Wieś Wielka, a najniższym (190 m. n.p.m.) brzegi Nysy Szalonej przy granicy z miastem Jaworem (wieś Zębowice).

4.2. Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Gmina Paszowice leży w zasięgu dwóch regionów glebowo rolniczych:

- Region Przedgórski (7) - obejmujący wschodnią część gminy,
- Region Górski (8) - obejmujący zachodnią część gminy.

W obrębie Regionu Górskiego występują duże różnice krajobrazowe. Rzeźba terenu nie stwarza jednak większych trudności w uprawie. Przeważają w nim gleby kompleksu 2 i 3.

Region Przedgórski jest regionem równin, wysoczyzn, wzgórz i pogórzy. Występuje tu przewaga gleb kompleksów pszennych 2 i 3 z niewielkim udziałem kompleksu 1 znajdujących się w dobrej kulturze. Stosunki wodne są całkowicie uregulowane.

W obrębie wysoczyzn morenowych wytworzyły się gleby, dla których skałą macierzystą były głównie lessy. Z uwagi na warunki tworzenia się gleb, na całym terenie wysoczyzn morenowych utworzyły się gleby bielcowe wytworzone z lessów ilastych głębokich, lokalnie średnio głęboko podścielone glinami średnimi lub piaskami i żwirami. Gleby zasobne w składniki pokarmowe o głębokim poziomie próchnicznym, dobrej strukturze, przepuszczalne i przewiewne. Gleby żyzne o poprawnych stosunkach powietrzno - wodnych, głównie II i IIIa klasy gruntów ornych. Są to gleby kompleksu pszenno-bardzo dobrego i pszenno-dobrego odpowiednie do wszelkich upraw polowych.

Na utworach deluwialnych powstały gleby brunatne wytworzone z glin średnich pylastych głębokich lub z glin średnich pylastych średnio głęboko lub płytko podścielone szkieletem. Gleby powyższe w zależności od nachylenia i głębokości występowania szkieletu są zaliczane do kompleksu przydatności rolniczej pszenno-wadliwego lub żyniego słabego, klas bonitacji IIIb - IVa – IVb.

Na małych powierzchniach piasków i żwirów wytworzyły się gleby brunatne wylugowane, gleby o niskiej przydatności rolniczej zaliczane do klasy V i VI bonitacji.

W obrębie doliny wytworzyły się mady średnie. Mady średnie wytworzone z pyłów ilastych głębokich. Mady z uwagi na płytki poziom wody gruntowej tworzą użytki zielone dobre. W miejscach gdzie woda gruntowa występuje głębiej wytworzyły się mady o średniej przydatności rolniczej, klasy IIIa i IIIb.³

³ Opracowanie ekofizjograficzne Gminy Paszowice, FIZJO-GEO, Wrocław 2009

Ogólny wskaźnik jakości waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej wg IUNG dla Gminy Paszowice wynosi 98,4 punktów (skala do 100), a o jego wysokości decyduje głównie wysoka wartość produkcyjna gleb. Najlepsze warunki do produkcji rolnej mają obręby Bolkowice, Paszowice, Wiadrów i Zębowice, w których wartość wskaźnika wynosi 100 pkt. Nieco tylko niższą wartość wskaźnika mają Sokola (99,2 pkt) i Pogwizdów (91,0 pkt). Najgorsze warunki występują w obrębie Jakuszowa, gdzie wartość wskaźnika waloryzacji wynosi 66,5 pkt.

W ogólnej powierzchni gminy największy obszar zajmują użytki rolne – ok. 6390 ha, co stanowi 63,6% jej powierzchni i wskazuje na rolniczy charakter gminy. Najwięcej użytków rolnych, ponad 90%, mają obręby Bolkowice, Paszowice i Zębowice położone w północno-wschodniej części gminy na Równinie Jawora. Bardzo niski udział użytków rolnych w powierzchni ogólnej obrębu, poniżej 40%, a nawet 30% stwierdzono we wsiach Nowa Wieś Wielka, Jakuszowa i Grobla. Położone są one w północno-zachodniej części gminy na obszarze Pogórza Kaczawskiego. Grunty orne zajmujące w Gminie Paszowice 5 130,39 ha stanowią 80,2% użytków rolnych. Udział łąk i pastwisk o łącznej powierzchni 1 214,21 ha wynosi 19,1%. 0,7% użytków rolnych stanowią sady (45,71 ha). Grunty odłogowane stanowią ok. 5,4% powierzchni gruntów rolnych.

Gleby bardzo dobrej i dobrej jakości obejmujące klasy I - III użytków rolnych zajmują powierzchnię 4 102,84 ha, co stanowi 64,7% powierzchni użytków rolnych gminy. Gleby słabej i bardzo słabej jakości zajmujące powierzchnię 251,90 ha stanowią 4% użytków rolnych gminy.

Najniższy udział gleb dobrych w powierzchni użytków rolnych mają obręby Jakuszowa, Nowa Wieś Wielka i Myślibórz, położone w północno - zachodniej części gminy. W części centralnej położone są wsie Grobla i Kłonice o średnim udziale gleb dobrych. Pozostałe miejscowości charakteryzuje bardzo wysoki udział gleb dobrych wahający się od 54,1% (Kwietniki) do 94,7% (Zębowice). W gruntach ornych Gminy Paszowice największy udział mają gleby kompleksu pszennego dobrego (63,5%). Zdecydowanie dominują kompleksy pszenne, które stanowią łącznie 91,9% ogólnej powierzchni gruntów ornych.⁴

Zgodnie z Powszechnym spisem rolnym w 2010 r. na terenie gminy funkcjonowało 460 gospodarstw rolnych (w tym 374 indywidualnych). 185 gospodarstw miało powierzchnię do 1 ha, a 275 powyżej 1 ha. Gospodarstw rolnych powyżej 5 ha było 163, powyżej 10 ha - 101 a powyżej 15 ha - 66. Głównym kierunkiem w produkcji roślinnej w 2010 roku była uprawa zbóż zajmująca ok. 71% powierzchni zasianej, wynoszącej ok. 4360 ha. Ok. 33%

⁴ Na podstawie Uchwały Nr XXIII/148/2005 Rady Gminy Paszowice z dnia 21 czerwca 2005 r. w sprawie uchwalenia "Planu Urzędzeniowo - Rolnego Gminy Paszowice " ze zm.

gospodarstw utrzymywało w 2010 r. zwierzęta gospodarskie, w tym 334 sztuki bydła, 660 sztuk trzody chlewnej oraz 4690 sztuk drobiu.⁵

Grunty rolne w gminie narażone są na degradację głównie przez czynniki antropogeniczne (niewłaściwa uprawy roli, likwidacja użytków zielonych, likwidacja zadrzewień śródpolnych, nieprawidłowe zabiegi melioracyjne i brak zwiększania małej retencji, niewłaściwe przekształcenia gruntów, zabudowa gruntów rolnych i leśnych, złą rekultywacja lub jej brak, zanieczyszczenia wynikające z sąsiedztwa dróg komunikacyjnych i zakładów przemysłowych, a także niewłaściwa gospodarka wodno-ściekowa i gospodarka odpadami). Szczególnie istotna jest ochrona kompleksów gruntów najwyższych klas przed zabudową i zagospodarowaniem nierolniczym.

Znaczna część gleb gminy, położonych głównie na obszarze Pogórza Kaczawskiego oraz Rowu Świerzawy narażona jest na procesy erozyjne. Duży odsetek gleb podatnych na erozję jest zalesiony. W użytkowaniu rolniczym pozostały jednak dość duże powierzchnie takich gruntów położone na stokach Uskoku Sudeckiego Brzeźnego oraz Rowu Świerzawy. Zagrożenie erozją spowodowane jest znacznymi spadkami, składem mechanicznym gleb, oraz powszechnym zjawiskiem przeorywania użytków zielonych, a głównie pastwisk pod uprawę zbóż i roślin przemysłowych. Proces erozji tych gruntów (wodnej i wietrznej) powoduje degradację gleb oraz obniżenie ich zdolności produkcyjnych.

4.3. Stan leśnej przestrzeni produkcyjnej

W Gminie Paszowice lasy i grunty leśne zajmują ok. 3025 ha, w tym lasy ok. 2950 ha, a lesistość wynosi 29,3%⁶. W zakresie formy własności dominują lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych, które stanowią ok. 99,3% wszystkich gruntów leśnych. Lesistość w Gminie Paszowice jest nieznacznie niższa od średniej dla województwa dolnośląskiego, która wynosi 29,9% oraz znacznie wyższa od średniej dla powiatu jaworskiego, która wynosi 21,8%. Gospodarkę leśną na terenie gminy prowadzi Nadleśnictwo Jawor. Gospodarka leśna prowadzona jest na podstawie Planu Urządzenia Lasu. Lasy w gminie należą częściowo do V Krainy Śląskiej, Mezoragionu Legnickiego, częściowo do VII Krainy Sudeckiej, Mezoragionu Pogórza Kaczawskiego oraz częściowo do VII Krainy Sudeckiej, Mezoragionu Pogórza i Gór Wałbrzyskich.

Nadleśnictwo Jawor obejmuje tereny w granicach 5 powiatów: jaworskiego, kamiennogórskiego, świdnickiego, średzkiego i złotoryjskiego. Powierzchnia nadleśnictwa wynosi 14811,19 ha. Na terenie nadleśnictwa w zakresie typów siedliskowych dominują LMwyż św (37,27%), Lwyż św (33,04%), LMG św (10,81%) i LG św (9,98%). Największy udział w powierzchni nadleśnictwa ma drzewostan dębowy (41%) oraz świerkowy (30%).

⁵ Na podstawie danych GUS, BDL, Powszechny spis rolny 2010

⁶ Na podstawie danych GUS, BDL za 2020 r.

W granicach nadleśnictwa dominują lasy ochronne (82,77%) i lasy gospodarczo-wielofunkcyjne (13,47%). Lasy rezerwatowe zajmują pozostałym 3,76% powierzchni gruntów.⁷

Do najbardziej istotnych zagrożeń środowiska przyrodniczego dla gruntów leśnych należą:

- zagrożenia abiotyczne: najistotniejszą są szkody spowodowane przez huraganowe wiatry oraz szkody wynikające z obniżenia poziomu wód gruntowych. Pozostałe szkody tj. od okiści, przymrozki, podtopienia oraz oparzenia (zgorzel słoneczna) miały zdecydowanie mniejszy wpływ na stan zdrowotny drzewostanów,
- zagrożenia antropogeniczne: poważnym problemem jest zaśmiecanie lasów. Ze względu na penetrację lasów przez ludzi i presję urbanizacyjną na obszary leśne, mogą narastać szkody powodowane przez: nieukierunkowany ruch turystyczny, nieuprawnione wjazdy do lasu pojazdami silnikowymi, nadmierne zbieractwo owoców runa, kradzieże drewna). Przez teren Nadleśnictwa Jawor przebiega zasięg Sudeckiego Okręgu Przemysłowego. Lasy Nadleśnictwa Jawor położone są w I i II strefie – uszkodzeń na skutek działalności przemysłu,
- zagrożenia biotyczne: powodowane przez choroby grzybowe, szkodniki owadzie i przez zwierzyń.

4.4. Lasy ochronne

Lasy ochronne na terenie gminy zajmują ok. 2236 ha, czyli blisko 74% wszystkich gruntów leśnych i zostały oznaczone na załącznikach graficznych do Studium. Kategorie ochronności obejmują lasy: wodochronne, glebochronne, nasienne, ostoje zwierząt i cenne fragmenty rodzimej przyrody.

4.5. Warunki klimatyczne

Gmina Paszowice, zgodnie z regionalizacją rolniczo-klimatyczną wg W. Okołowicza i D. Martyn znajduje się w obrębie zaliczanym do sudeckiej dzielnicy rolniczo-klimatycznej. Klimat na tym terenie jest umiarkowany, ciepły, przejściowy, kształtowany jest przez wpływy gór średnich. Charakteryzuje się on przede wszystkim w piętrowości klimatycznej (spadek temperatury powietrza i wzrost opadów razem z wysokością) oraz występowaniem wiatrów lokalnych (m.in. ciepłymi i suchymi wiatrami nazywanymi fenami oraz wiatrami górskimi i dolinnymi). Średnioroczna suma opadów na obszarze gminy wynosi od około 550 na terenach nizinnych do około 700 mm w wyższych partiach. Średnia długość okresu wegetacyjnego wynosi około 235 dni. Średnia temperatura powietrza w styczniu wynosi od ok. -2 do -3 °C, a w lipcu od ok. 16 do 17°C, co przekłada się na średnią roczną

⁷ Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Jawor na okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2027 r. Opis ogólny lasów nadleśnictwa. BULiGL Oddział w Brzegu, Brzeg, 2018 r.

temperaturę wynoszącą około 7-8°C. Na obszarze gminy przeważają wiatry z kierunku zachodniego.⁸

4.6. Szata roślinna i świat zwierzęcy⁹

Szata roślinna na terenie gminy jest zróżnicowana, co wiąże się z występowaniem blisko siebie terenów rolnych, leśnych oraz obszarów chronionych.

W strukturze zasiewów na obszarze gminy dominuje uprawa zbóż, z czego zdecydowanie przeważa uprawa pszenicy. Oprócz nich uprawia się również rośliny przemysłowe (tj. buraki cukrowe i rzepak) oraz m.in. ziemniaki, kukurydze, rośliny strączkowe i warzywa.

Na terenie gminy kompleksy leśne skupione są przede wszystkim w północno - zachodniej i południowej części gminy. Oprócz nich występują również obszary leśne porożrzucane między polami i łąkami oraz zadrzewienia liniowe wzdłuż cieków wodnych i dróg.

Lasy porastają głównie tereny o najsłabszych glebach rejonu Pogórza Kaczawskiego. Przeważają siedliska lasu wyżynnego - las mieszany (88,8% lasów gminy) i bór mieszany (10,4%). Wzdłuż rzek i cieków wodnych występują siedliska leśne o typach lasu wilgotnego (0,2%) i lasu łęgowego. Pozostałe 0,6% lasów gminy stanowią ols jesionowy i las świeży. Na terenach podmokłych łąk i na niedużych terenach nieużytków, występuje naturalna szata roślinna w formie szczątkowej.

Tabela 3 Siedliska przyrodnicze zlokalizowane na podstawie inwentaryzacji Lasów Państwowych 2006-2007¹⁰

Kod	Nazwa	Nazwa łacińska	Liczba
6210	-	-	1
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	<i>Molinion</i>	19
6430	Zarośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	<i>Adenostylion alliariae</i> , <i>Convolvuletalia sepium</i>	5
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	<i>Arrhenatherion elatioris</i>	25
9110	-	-	5
9110	Ciepłolubne dąbrowy	<i>Quercetalia pubescenti</i> <i>petraeae</i>	115
9130	-	-	8
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>	311
9170-a	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>	48

⁸ Uchwały Nr XX/143/2020 Rady Gminy Paszowice z dnia 27 sierpnia 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Paszowice na lata 2020-2027 z perspektywą do roku 2029”

⁹ Na podstawie Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Paszowice na lata 2020-2027 z perspektywą do roku 2029.

¹⁰ Na podstawie powszechnej inwentaryzacji w Lasach Państwowych, 2006 - 2007

9170-c	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>	4
9180	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach	<i>Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>	49
9180-b	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach	<i>Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>	2
9190	Kwaśne dąbrowy	<i>Quercion robori-petraeae</i>	81
9190-2	Kwaśne dąbrowy	<i>Quercion robori-petraeae</i>	50
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródłiskowe	<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-inc</i>	69
91E0b	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródłiskowe	<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-inc</i>	18
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	<i>Filario-Ulmetum</i>	1

Tabela 4 Siedliska przyrodnicze zlokalizowane na podstawie Planu Zadań Ochronnych Natura 2000¹¹

Kod	Nazwa	Nazwa łacińska	Liczba
3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników	<i>Ranunculion fluitantis</i>	1
6110	Skały wapienne i neutrofile z roślinnością pionierską	<i>Alyso-Sedion</i>	4
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	<i>Molinion</i>	15
6430	Zarośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	<i>Adenostylion alliariae, Convolvuletalia sepium</i>	5
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	<i>Arrhenatherion elatioris</i>	58
8220	Ściany skalne i urwiska krzemianoe ze zbiorowiskami z <i>Androsacion vandellii</i>	<i>Androsacion vandellii</i>	316
9110	Kwaśne buczyny	<i>Luzulo-Fagenion</i>	1
91I0	Ciepłolubne dąbrowy	<i>Quercetalia pubescenti petraeae</i>	80
9130	Żyzne buczyny	<i>Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion</i>	5
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>	184
9180	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach	<i>Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>	45
9190	Kwaśna dąbrowa	-	127
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródłiskowe	<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae</i>	55

¹¹ Na podstawie materiałów przekazanych przez RDOŚ

Tabela 5 Siedliska przyrodnicze zlokalizowane na podstawie danych Dolnośląskiego Zespołu Parków Krajobrazowych¹²

Kod	Nazwa	Nazwa łacińska	Liczba
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	<i>Molinion</i>	9
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	<i>Arrhenatherion elatioris</i>	62
9110	Ciepolubne dąbrowy	<i>Quercetalia pubescenti petraeae</i>	26
9130	Żyzne buczyny	<i>Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion</i>	3
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>	128
9180	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach	<i>Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>	29
9190	Kwaśna dąbrowa	-	139
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródliskowe	<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnion glutinoso-incanae</i>	41

Tabela 6 Siedliska przyrodnicze zlokalizowane na podstawie Opracowania fitosocjologicznego dla lasów położonych w granicach obszarów Natura 2000 i gruntów nieleśnych w tych obszarach, na których stwierdzono siedliska przyrodnicze¹³

Kod	Nazwa	Nazwa łacińska	Liczba
6210	Murawy kserotermiczne i ciepłolubne murawy	<i>Trifolio-Melampyretum nemorosi</i>	1
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	<i>Galio veri-Molinietum</i>	21
6430	Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	<i>Phalarido-Petasitetum hybridi</i>	3
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	<i>Pastinaco sativae-Arrhenatheretum elatioris</i>	27
9110	Kwaśne buczyny	<i>Luzulo luzuloidis-Fagetum</i>	6
9110	Ciepolubne dąbrowy	<i>Melico pictae-Quercetum roboris, Sorbo torminalis-Quercetum</i>	129
9130	Żyzne buczyny	<i>Galio odorati-Fagetum</i>	8
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	<i>Galio sylvatici-Carpinetum</i>	277
9180	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach	<i>Aceri platanoidis-Tilietum platyphylli</i>	47
9190	Kwaśna dąbrowa	<i>Calamagrostio arundinaceae-Quercetum petraeae</i>	66
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródliskowe	<i>Carici remotae-Fraxinetum, zbiorowisko ze związku Alnion incanae,</i>	79

¹² Na podstawie materiałów przekazanych przez RDOŚ

¹³ Na podstawie materiałów przekazanych przez RDOŚ, stan na 1 stycznia 2016 r.

Dodatkowo na obszarze gminy znajdują się liczne stanowiska chronionych gatunków roślin i zwierząt. W związku z występowaniem obszarowych form ochrony przyrody na terenie Gminy Paszowice, występuje różnorodna roślinność. W wąwozach znajdujących się na terenie gminy (wąwóz Nowowiejski, Siedmicy, Lipa) występują cenne zbiorowiska roślin chronionych, w tym m.in. paproci naskalnych, śnieżycy wiosennej, kruszczyka szerokolistnego, lilii złotogłów, perłówki siedmiogrodzkiej, pierwiosnka wyniosłego, buławnika mieczolistnego.

Na terenie ścieżki przyrodniczo – kulturowej na Bazaltowa Górę możemy spotkać gatunki roślin objęte ochroną ścisłą, tj.: jarzab brekinia, buławnik mieczolistny, podkolan biały, gnieźnik leśny, kruszczyk szerokolistny, paprotka zwyczajna, przylaszczka pospolita, lilia złotogłów, wawrzynek wilczełyko, goździk pyszny.

Na obszarze gminy, w związku z występowaniem wielu form ochrony przyrody występuje również bogata flora. Na terenie gminy znajduje się m.in. wąwóz Lipa, który jest rezerwatem przyrody. Powstał on dla ochrony najliczniejszej w Polsce populacji salamandry plamistej.

Na terenie Muchowskich Wzgórz występują charakterystyczne dla Sudetów muflony, a także inna zwierzyna leśna sarny, zające, jelenie, borsuki. W lasach występujących na tym terenie żyje duża populacja dzika, sarny i innych zwierząt łownych.

Na terenie ścieżki przyrodniczo – kulturowej na Bazaltowa Górę możemy spotkać gatunki zwierząt objęte ścisłą ochroną, należące do:

- płazów: żaba trawna;
- gadów: jaszczurka żyworodna, padalec, żmija zygzakowata;
- ptaków: siniak, dzięcioł duży, rudzik, kos, śpiewak, kapturka, świstunka, pierwiosnek, piecuszek, muchołówka żałobna, modraszka, bogatka, kowalik, pełzacz, leśny wilga, sójka, zięba, grubodziób;
- ssaków: nocek duży.

Do pozostałych rzadkich gatunków należą również motyle: kosternik palemon i gurówka meduza, które wymienione są na Europejskiej czerwonej liście roślin i zwierząt zagrożonych wyginięciem w skali światowej.

Na terenie gminy występuje również siedlisko: czapli siwej, bociana czarnego, nietoperzy, zimorodka, zięby. Ponadto w związku z jej rolniczym charakterem, na jej obszarze wiejskim występują zwierzęta hodowlane m.in. bydło, trzoda chlewna, owce oraz konie.

Tabela 7 Stanowiska ochrony gatunków zlokalizowane na podstawie inwentaryzacji Lasów Państwowych 2006-2007¹⁴

Kod	Nazwa	Nazwa łacińska	Liczba stanowisk
Ssaki			
1324	Nocek duży	<i>Myotis myotis</i>	4
Owady			
1059	Modraszek telejus	<i>Maculinea teleius</i>	1
1061	Modraszek nausitous	<i>Maculinea nausithous</i>	2
Rośliny			
-	Bieliska sina	-	33
-	Buławnik mieczolistny	-	129
-	Buławnik wielkokwiatowy	-	4
-	Cis pospolity	-	18
-	Dziwięcśl bezłodygowy	-	4
-	Dzwonek szerokolistny	-	1
-	Gnieźnik leśny	-	20
-	Goździk pyszny	-	8
-	Jarząb brekina	-	99
-	Jęczmnik zwyczajny	-	14
-	Kosaciec syberyjski	-	18
-	Kruszczyk rodzaj	-	3
-	Kruszczyk szerokolistny	-	15
-	Kukułka - rodzaj	-	12
-	Kukułka (storczyk) bżowa	-	4
-	Lilia złotogłów	-	180
-	Listera jajowata	-	6
-	Mieczyk błotny	-	1
-	Mieczyk dachówkowaty	-	31
-	Miodownik melisowaty	-	99
-	Naparstnica zwyczajna	-	173
-	Orlik pospolity	-	4
-	Paprotnik kolczysty	-	7
-	Pawężnica	-	1
-	Pełnik europejski	-	7
-	Perłówka siedmiogrodzka	-	2
-	Pierwiosnek wyniosły	-	76
-	Pióropusznik strusi	-	6
-	Płonnik pospolity	-	4
-	Podkolan biały	-	45
-	Podkolan zielonawy	-	1
-	Rojownik (rojniki) pospolity	-	11
-	Rokietnik pospolity	-	9
-	Storczyk - rodzaj	-	1
-	Śnieżyca wiosenna	-	1
-	Śnieżyca wiosenna	-	1
-	Śnieżyca przebiśnieg	-	2
-	Wawrzynek wilcze łyko	-	131
-	Wiciokrzew pomorski	-	4
-	Widłoząb kędzierzawy	-	6

¹⁴ Na podstawie powszechnej inwentaryzacji w Lasach Państwowych, 2006 - 2007

-	Widłoząb miotłowy	-	64
-	Zimowit jesienny	-	7

Tabela 8 Stanowiska ochrony gatunków zlokalizowane na podstawie Planu Zadań Ochronnych Natura 2000¹⁵

Kod	Nazwa	Nazwa Łacińska	Liczba stanowisk
1323	Nocek Bechsteina	<i>Myotis bechsteini</i>	1
1324	Nocek duży	<i>Myotis myotis</i>	7
1355	Wydra	<i>Lutra lutra</i>	15
1084	Pachnąca dębowa	<i>Osmoderma eremita</i>	23
6177	Modraszek telejus	<i>Phengeris teleius</i>	10
6179	Modraszek nausitous	<i>Phengeris nausithous</i>	18
-	Bluszcz pospolity	<i>Hedera helix</i>	2
-	Czosnek niedźwiedzi	<i>Allium ursinum</i>	3
-	Dąb szypułkowy	<i>Quercus robur</i>	1
A122	Derkacz (zwyczajny)	<i>Crex crex</i>	1
-	Konwalia majowa	<i>Convallaria majalis</i>	1
-	Kopytnik pospolity	<i>Asarum europaeum</i>	3
-	Lila złotogłów	<i>Lilium martagon</i>	1
-	Lnicznik siewny	<i>Camelina sativa</i>	1
1096	Minóg strumieniowy	<i>Lampetra planeri</i>	2
-	Miodownik melisowaty	<i>Melittis melissophyllum</i>	1
-	Ropucha szara	<i>Bufo bufo</i>	1
-	Śliz	<i>Barbatula barbatula</i>	2
-	Śnieżyca wiosenna	<i>Leucoim vernalis</i>	1
1866	Śnieżyczka przebiśnieg	<i>Galanthus nivalis</i>	1
-	Traszka zwyczajna	<i>Triturus vulgaris</i>	1
A072	Trzmielojad (zwyczajny)	<i>Pernis apivorus</i>	1
-	Zaskroniec zwyczajny	<i>Natrix natrix</i>	1
1214	Żaba moczarowa	<i>Rana avalis</i>	1
1213	Żaba trawna	<i>Rana temporaria</i>	1

Tabela 9 Stanowiska ochrony gatunków zlokalizowane na podstawie danych Dolnośląskiego Zespołu Parków Krajobrazowych¹⁶

Kod	Nazwa	Nazwa Łacińska	Liczba stanowisk
Ssaki			
1324	Nocek duży	<i>Myotis myotis</i>	2
1355	Wydra	<i>Lutra lutra</i>	3

¹⁵ Na podstawie materiałów przekazanych przez RDOŚ

¹⁶ Na podstawie materiałów przekazanych przez RDOŚ

Płazy			
15	Salamandra plamista	Salamandra salamandra	6
16	Traszka alpejska	Triturus alpestris	1
Rośliny			
729	Buławnik mieczolistny	Cephalanthera longifolia	25
726	Centuria nadobna	Centaurium pulchellum	1
723	Centuria pospolita (zwyczajna)	Centaurium erythraea	2
3196	Cis pospolity	Taxus baccata	3
690	Dziwięcśl bezłodygowy	Carlina acaulis	4
542	Dziwięcśl szerokolistny	Campanula latifolia	1
2003	Gnieźnik leśny	Neottia nidus-avia	4
1017	Goździk pyszny	Dianthus superbus s. s.	2
2845	Jarząb brekinia (Brzęk)	Sorbus torminalis	17
2185	Jęczyznik zwyczajny	Phyllitis scolopendrium	1
1641	Kosaciec syberyjski	Iris sibirica	3
1126	Kruszczyk siny	Epipactis purpurata	1
1121	Kruszczyk szerokolistny	Epipactis helleborine	2
983	Kukułka (Storczyk) bzowa	Dactylorhiza sambucina	4
977	Kukułka (Storczyk) Fuchsa	Dactylorhiza fuchsii	1
980	Kukułka (Storczyk) szerokolistna	Dactylorhiza majalis	3
1785	Lilia złotogłów	Lilium martagon	10
1811	Listera jajowata	Listera ovata	2
1397	Mieczyk dachówkowaty	Gladiolus imbricatus	7
1926	Miodownik melisowaty (wielkokwiatowy)	Melittis melissophyllum	21
1021	Naparstnica zwyczajna	Digitalis grandiflora	23
2287	Paprotnia zwyczajna	Polypodium vulgare	14
2290	Paprotka kolczysty	Polystichum aculeatum	3
3299	Pełnik europejski	Trollius europaeus s. s.	2
1916	Perłówka siedmiogrodzka	Melica transsilvanica	2
2226	Podkolan biały	Platanthera bifolia	7
2227	Podkolan zielonawy	Platanthera chlorantha	1
1459	Przylaszczka pospolita (Przelaszczka trojanek)	Hepatica nobilis	21
1652	Rojownik (Rojnik) pospolity	Jovibarba sobolifera	4
2068	Storczyk męski	Orchis mascula	1
1776	Śnieżyca wiosenna	Leucoium vernum	2
987	Wawrzynek wilczelyko	Daphne mezereum	13
1827	Wiciokrzew (Suchokrzew) pomorski	Lonicera periclymenum	1
913	Brodaczka kędzier	Usnea subfloridan	2

571	Pawężnica łuseczk	<i>Peltigera praetex</i>	1
124	Włostka brązowa	<i>Bryoria fuscescen</i>	1
Ptaki			
A081	Błotniak stawowy	<i>Circus aeruginosus</i>	2
A030	Bocian czarny	<i>Ciconia nigra</i>	2
A142	Czajka (zwyczajna)	<i>Vanellus vanellus</i>	1
A122	Derkacz (zwyczajny)	<i>Crex crex</i>	14
A323	Dudek	<i>Upupa epops</i>	1
A236	Dzięcioł czarny	<i>Dryocopus martius</i>	73
A238	Dzięcioł średni	<i>Dendrocopos medius</i>	131
A234	Dzięcioł zielonosiwy	<i>Picus canus</i>	10
A235	Dzięcioł zielony	<i>Picus viridis</i>	5
A371	Dziwonja (zwyczajna)	<i>Carpodacus erythrinus</i>	1
A338	Gąsiorek	<i>Lanius collurio</i>	14
A307	Jarzębatka	<i>Sylvia nisoria</i>	12
A085	Jastrząb (zwyczajny)	<i>Accipiter gentilis</i>	4
A276	Klaskawka (zwyczajna)	<i>Saxicola rubicola</i>	3
A099	Kobuz	<i>Falco subbuteo</i>	1
A086	Krogulec (zwyczajny)	<i>Accipiter nisus</i>	1
A350	Kruk (zwyczajny)	<i>Corvus corax</i>	6
A246	Lerka	<i>Lullula arborea</i>	1
A321	Muchołówka białoszyja	<i>Ficedula albicollis</i>	40
A322	Muchołówka żałobna	<i>Ficedula hypoleuca</i>	6
A379	Ortolan	<i>Emberiza hortulana</i>	9
A335	Pelzacz ogrodowy	<i>Certhia brachydactyla</i>	4
A261	Pliszka górska	<i>Motacilla cinerea</i>	20
A260	Pliszka żółta	<i>Motacilla flava</i>	2
A264	Pluszcz (zwyczajny)	<i>Cinclus cinclus</i>	2
A275	Poklaskwa	<i>Saxicola rubetra</i>	9
A383	Potrzeszcz	<i>Emberiza calandra</i>	7
A113	Przepiórka (zwyczajna)	<i>Coturnix coturnix</i>	14
A215	Puchacz (zwyczajny)	<i>Bubo bubo</i>	2
A207	Siniak	<i>Columba oenas</i>	13
A271	Słowik rdzawy	<i>Luscinia megarhynchos</i>	5
A217	Sóweczka (zwyczajna)	<i>Glaucidium passerinum</i>	2
A291	Strumieniówka	<i>Locustella fluviatilis</i>	10
A257	Świergotek łąkowy	<i>Anthus pratensis</i>	2
A290	Świerszczak (zwyczajny)	<i>Locustella naevia</i>	8

A072	Trzmiełojad (zwyczajny)	<i>Pernis apivorus</i>	4
A210	Turkawka (zwyczajna)	<i>Streptopelia turtur</i>	7
A337	Wilga (zwyczajna)	<i>Oriolus oriolus</i>	5
A229	Zimorodek (zwyczajny)	<i>Alcedo atthis</i>	1
Owady			
-	-	<i>Eupithecia insigniata</i>	1
-	-	<i>Dysauxes ancilla</i>	2
1061	Modraszek nausitous	<i>Maculinea nausithous</i>	17
1059	Modraszek telejus	<i>Maculinea teleius</i>	7
1084	Pachnica dębowa	<i>Osmoderma eremita</i>	16
Ryby			
-	Śliz	<i>Barbatula barbatula</i>	1
1096	Minóg strumieniowy	<i>Lampetra planeri</i>	1
Mchy			
133	Fałdownik nastros	<i>Rhytidiadelphus s</i>	1
134	Fałdownik szelesz	<i>Rhytidiadelphus t</i>	1
83	Gładysz paprociow	<i>Homalia trichoman</i>	1
192	Krzewik źródłisko	<i>Thamnobryum alope</i>	1
102	Miechera kędzierz	<i>Neckera crispa</i>	1
103	Miechera pierzast	<i>Neckera pennata</i>	1
101	Miechera spłaszcz	<i>Neckera complanata</i>	1
203	Nastroszek Brucha	<i>Ulota bruchii</i>	1
188	Pędzliczek brodaw	<i>Syntrichia papill</i>	1
124	Rokietnik pospolity	<i>Pleurozium schreb</i>	1
196	Tujowiec tamarysz	<i>Thuidium tamarisc</i>	1
58	Widłoząb miotłowy	<i>Dicranum scopariu</i>	2
85	Wodnokrzywoszyj r	<i>Hygroamblystegium</i>	1
86	Wodnokrzywoszyj z	<i>Hygroamblystegium</i>	1
16	Zwiślik maczugowa	<i>Anomodon attenuat</i>	1
Grzyby			
173	-	<i>Coprinus picaceus</i>	1
783	-	<i>Psathyrella corrugis</i>	1
786	-	<i>Psathyrella microrrhiza</i>	2
255	-	<i>Daedaleopsis tricolor</i>	1
636	-	<i>Mycena pelianthina</i>	1
Gady			
7	Jaszczurka żyworodna	<i>Lacerta vivipara</i>	6
1	Padalec zwyczajny	<i>Angius fragilis</i>	1

9	Żmija zygzakowata	<i>Vipera berus</i>	3
---	-------------------	---------------------	---

Tabela 10 Stanowiska ochrony gatunków zlokalizowane na podstawie Planu Ochrony dla obszaru Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037¹⁷

Kod	Nazwa	Nazwa łacińska	Liczba stanowisk
1014	Poczwarówka zwężona	<i>Vertigo angustior</i>	1
1355	Wydra europejska	<i>Lutra lutra</i>	2

Tabela 11 Stanowiska ochrony gatunków zlokalizowane na podstawie Raport o oddziaływaniu na środowisko inwestycji pn. "Droga ekspresowa S-3 na odc. Legnica (autostrada A4) - Lubawka (granica państwa)"¹⁸

Kod	Nazwa	Nazwa łacińska	Liczba stanowisk
1440	Bluszcz pospolity	<i>Hedera helix</i>	2
162	Czosnek niedźwiedzi	<i>Allium ursinum</i>	3
2395	Dąb szypułkowy	<i>Quercus robur</i>	1
870	Konwalia majowa	<i>Convallaria majalis</i>	1
313	Kopytnik pospolity	<i>Asarum europaeum</i>	3
1785	Lilia złotogłów	<i>Lilium martagon</i>	1
534	Lnicznik siewny	<i>Camelina sativa</i>	1
1926	Miodownik melisowaty (wielkokwiatowy)	<i>Melittis melissophyllum</i>	1
1776	Śnieżyca wiosenna	<i>Leucoium vernum</i>	1
1298	Śnieżyczka przebiśnieg	<i>Galanthus nivalis</i>	1
A072	Trzmielojad (zwyczajny)	<i>Pernis apivorus</i>	1
A122	Derkacz (zwyczajny)	<i>Crex crex</i>	1
1214	Żaba moczarowa	<i>Rana avalis</i>	1
-	Traszka zwyczajna	<i>Triturus vulgaris</i>	1
1213	Żaba trawna	<i>Rana temporaria</i>	1
-	Ropucha szara	<i>Ropucha szara</i>	1
1096	Minóg strumieniowy	<i>Lampetra planeri</i>	2
-	Śliz	<i>Barbatula barbatula</i>	2
-	Zaskroniec zwyczajny	<i>Natrix natrix</i>	1

Tabela 12 Stanowiska ochrony gatunków zlokalizowane na podstawie Opracowania fitosocjologicznego dla lasów położonych w graniicach obszarów Natura 2000 i gruntów nieleśnych w tych obszarach, na których stwierdzono siedliska przyrodnicze¹⁹

Kod	Nazwa	Nazwa łacińska	Liczba stanowisk
-	Bieliska sina	<i>Leucobryum glaucum</i>	33
-	Buławnik mieczolistny	<i>Cephalanthera longifolia</i>	64

¹⁷ Na podstawie materiałów przekazanych przez RDOŚ

¹⁸ Na podstawie materiałów przekazanych przez RDOŚ

¹⁹ Na podstawie materiałów przekazanych przez RDOŚ, stan na 1 stycznia 2016r.

-	Cis pospolity	<i>Taxus baccata</i>	7
-	Gnieźnik leśny	<i>Neottia nidus-avis</i>	16
-	Goździk pyszny	<i>Dianthus superbus</i>	7
-	Jarząb brekina	<i>Sorbus torminalis</i>	63
-	Jęczyznik zwyczajny	<i>Phyllitis scolopendrium</i>	11
-	Kosaciec syberyjski	<i>Iris sibirica</i>	2
-	Kruszczyk siny	<i>Epipactis purpurata</i>	1
-	Kruszczyk szerokolistny	<i>Epipactis helleborine</i>	3
-	Kukulka szerokolistna	<i>Dactylorhiza majalis</i>	4
-	Lilia złotogłów	<i>Lilium martagon</i>	101
-	Listera jajowata	<i>Listera ovata</i>	4
-	Mieczyk błotny	<i>Gladiolus paluster</i>	1
-	Mieczyk dachówkowaty	<i>Gladiolus imbricatus</i>	13
-	Miodownik melisowaty	<i>Melittis melissophyllum</i>	74
-	Naparstnica zwyczajna	<i>Digitalis grandiflora</i>	136
-	Orlik pospolity	<i>Aquilegia vulgaris</i>	2
-	Paprotnik kolczysty	<i>Polystichum aculeatum</i>	4
-	Pierwiosnek wyniosły	<i>Primula elatior</i>	46
-	Płonnik pospolity	<i>Polytrichum commune</i>	4
-	Podkolan biały	<i>Platanthera bifolia</i>	33
-	Rojownik pospolity	<i>Jovibarba sobolifera</i>	5
-	Rokietnik pospolity	<i>Pleurozium schreberi</i>	9
-	Wawrzynek wilczelyko	<i>Daphne mezereum</i>	40
-	Wiciokrzew pomorski	<i>Lonicera periclymenum</i>	2
-	Widłoząb kędzieżawy	<i>Dicranum polysetum</i>	12
-	Widłoząb miotłowy	<i>Dicranum scoparium</i>	64
-	Zanokcica północna	<i>Asplenium septentrionale</i>	31
-	Zimowit jesienny	<i>Colchicum autumnale</i>	5

Tabela 13 Stanowiska ochrony gatunków zlokalizowane na podstawie „Monitoringu ichtiofauny rzecznej w l. 2017-2018 na potrzeby oceny stanu potencjału ekologicznego j. c. w. p. „²⁰

Kod	Nazwa	Nazwa łacińska	Liczba stanowisk
-	Śliz	<i>Barbatula barbatula</i>	1

Należy zaznaczyć, że w danych dotyczących stanowisk gatunków zwierząt i roślin chronionych znajdują się dane wrażliwe, które nie zostały wskazane ani w tekście ani na załącznikach graficznych do Studium, zgodnie z wytycznymi właściwego organu ochrony środowiska.²¹

Na obszarze gminy znajdują się dwa korytarze ekologiczne. Pierwszy to korytarz Góry Stołowe – wschód KZ-5, biegnący przez środek gminy, zajmujący miejscowości: Grobla, Nowa Wieś Mała, Jakuszowa oraz część miejscowości Myślibórz, Kwietniki i Kłonice. Drugi korytarz ekologiczny to Góry Stołowe – północ KZ-4, obejmujący południowo-zachodnią część obrębu ewidencyjnego Pogwizdów.

²⁰ na podstawie materiałów przekazanych przez RDOŚ

²¹ zgodnie z Rozporządzeniami Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt i roślin

4.7. Jakość powietrza atmosferycznego

Na terenie Gminy Paszowice substancje zanieczyszczające powietrze mają głównie pochodzenie z emisji kotłowni lokalnych i palenisk indywidualnych oraz emisji komunikacyjnej. Gmina Paszowice nie jest silnie uprzemysłowiona, dlatego wpływ tego rodzaju zanieczyszczeń nie jest kluczowy dla ogólnej jakości powietrza w gminie, niemniej istniejące zakłady produkcyjne i usługowe oraz eksploatacyjne pozostają znaczącym źródłem zanieczyszczeń. Najistotniejszy wpływ na jakość powietrza ma tzw. "niska emisja" oraz emisja liniowa - komunikacyjna. Niską emisję kształtują przede wszystkim paleniska domowe, małe kotłownie, warsztaty rzemieślnicze i obiekty rolnicze, które wpływają na wzrost stężeń zanieczyszczeń gazowych i pyłu zawieszonego, szczególnie w sezonie grzewczym. Kluczowy w tym zakresie jest technologia i stan instalacji służących do spalania oraz rodzaj i jakość paliw wykorzystywanych do celów grzewczych.

Udział emisji liniowej w ogólnej emisji uzależniony jest przede wszystkim od natężenia ruchu na trasach komunikacyjnych. Szczególnie zauważalny wzrost emisji pojawia się przy głównych trasach i na terenach zurbanizowanych. Wzrost ilości pojazdów, a tym samym wzrost natężenia ruchu, stanowi coraz większy problem nie tylko ze względu na wzrost zanieczyszczenia powietrza, ale także z powodu zwiększającego się hałasu. Emisja liniowa jest zdecydowanie większa na obszarach zurbanizowanych. W zakresie emisji liniowej istotny wpływ na jakość powietrza ma powstanie drogi ekspresowej S3, która ogranicza ruch tranzytowy na obszarze zabudowanym gminy.

Na terenie Gminy Paszowice nie prowadzono w ostatnich latach monitoringu stanu czystości powietrza atmosferycznego.

Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 z późn. zm.), Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni oraz odrębnie dla każdej substancji dokonuje klasyfikacji stref, w których poziom odpowiednio:

- przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji;
- mieści się pomiędzy poziomem dopuszczalnym a poziomem dopuszczalnym powiększonym o margines tolerancji;
- nie przekracza poziomu dopuszczalnego;
- przekracza poziom docelowy;
- nie przekracza poziomu docelowego;
- przekracza poziom celu długoterminowego;
- nie przekracza poziomu celu długoterminowego.

Zgodnie z opublikowaną przez GIOŚ Roczną oceną jakości powietrza w województwie dolnośląskim²² za 2020 rok, województwo dolnośląskie zostało podzielone na 3 strefy: Aglomerację Wrocławską, miasto Wałbrzych i strefę dolnośląską. Gmina Paszowice zlokalizowana jest w strefie dolnośląskiej, dla której zbadane zostały poziomy następujących zanieczyszczeń: dwutlenek siarki SO₂, dwutlenek azotu NO₂, tlenek węgla CO, benzen C₆H₆, ozon O₃, pył PM_{2,5}, pył PM₁₀, a także zawarty w pyłe PM₁₀: ołów Pb, arsen As, kadm Cd, nikiel Ni i benzo(a)piren B(a)P, ozon O₃. W ocenie rocznej dokonanej pod kątem spełniania kryteriów określonych w celu ochrony roślin uwzględniono: dwutlenek siarki SO₂, tlenki azotu NO_x oraz ozon O₃.

Tabela 14 Wyniki pomiarów strefy dolnośląskiej ze względu na poszczególne zanieczyszczenia za rok 2020

Wyniki pomiarów dla poszczególnych zanieczyszczeń w obszarze strefy		
Zanieczyszczenia	Ochrona zdrowia	Ochrona roślin
Dwutlenek siarki (SO ₂)	brak przekroczeń	brak przekroczeń
Dwutlenek azotu (NO ₂)	brak przekroczeń	-
Tlenek węgla (CO)	brak przekroczeń	-
Benzen (C ₆ H ₆)	brak przekroczeń	-
Ozon (O ₃)	stwierdzono przekroczenia	stwierdzono przekroczenia
Pył zawieszony PM ₁₀	stwierdzono przekroczenia	-
Pył zawieszony PM _{2,5}	brak przekroczeń	-
Ołów (Pb) w pyłe PM ₁₀	brak przekroczeń	-
Arsen (As) w pyłe PM ₁₀	stwierdzono przekroczenia	-
Kadm (Cd) w pyłe PM ₁₀	brak przekroczeń	-
Nikiel (Ni) w pyłe PM ₁₀	brak przekroczeń	-
Benzo(a)piren (BaP) w pyłe PM ₁₀	stwierdzono przekroczenia	-
NO _x	-	brak przekroczeń

Pomiary wykazały, podobnie jak w latach wcześniejszych, że głównym problemem w zakresie zanieczyszczenia powietrza w strefie dolnośląskiej, w tym dla całego obszaru Gminy Paszowice, są obserwowane wysokie stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀, benzo(a)pirenu, ozonu i arsenu, przekraczające poziomy docelowe określone w przepisach. W porównaniu z oceną jakości powietrza wykonaną dla roku 2019 zarejestrowano dalsze obniżenie się stężeń większości mierzonych substancji, a co za tym idzie zmniejszenie obszarów przekroczeń wartości normatywnych poszczególnych zanieczyszczeń, na których powinny zostać podjęte działania na rzecz poprawy jakości powietrza.

Strefa dolnośląska zaliczana jest do klasy C ze względu na stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀, benzo(a)pirenu i arsenu, chociaż w 2020 r., w odniesieniu do lat poprzednich., znacząco zmniejszyły się poziomy stężenia średniorocznych i w konsekwencji tego zmniejszyły się obszary przekroczeń. W odniesieniu do ocen z lat poprzednich nie zmieniła

²² "Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim. Raport wojewódzki za rok 2020", Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Wrocław, 2021 r.

się klasyfikacja stref dla ozonu pod kątem ochrony zdrowia – w 2020 r. Podobnie jak w roku ubiegłym strefę dolnośląska zaliczono do klasy C.

W przypadku klasyfikacji stref pod kątem kryteriów dla ochrony roślin klasyfikacja jest taka sama jak w roku ubiegłym - w zakresie poziomu docelowego ozonu strefę dolnośląską zaliczono do klasy A, w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego – do klasy D2

Zgodnie z Programem ochrony powietrza dla stref w województwie dolnośląskim²³ wskazano planowane działania, których celem jest poprawa jakości powietrza atmosferycznego, w tym m.in.:

- ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza z ogrzewania indywidualnego,
- inwentaryzacja źródeł niskiej emisji (obiektów, w których powinna nastąpić wymiana kotłów na paliwo stałe),
- opracowanie harmonogramów rzeczowo-finansowych gwarantujących realizację działania ograniczających emisję i wdrażania uchwał antysmogowych,
- edukację ekologiczną.

Działania zmierzające do poprawy jakości powietrza wskazane w Programie ochrony powietrza zbieżne są z celami Krajowego Programu Ochrony Powietrza. Prognozy jakości powietrza z uwzględnieniem realizacji wszystkich wymaganych działań naprawczych wskazują na uzyskanie znacznej poprawy jakości powietrza w roku 2026.

Dokumentem wyznaczającym konkretne cele w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych, efektywności energetycznej oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii w gminach jest Plan Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN). Plan powinien być ściśle związany z realizacją zapisów Programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych. PGN to strategiczny dokument, który wyznaczał kierunki dla gminy do 2020 r.²⁴. Ustalenia PGN skupiają się na rozwoju gospodarki niskoemisyjnej w gminie poprzez wykorzystanie technologii niskoemisyjnych i niskoemisyjnych źródeł energii, poprawę efektywności energetycznej oraz zwiększenie udziału energii pochodzącej z OZE, w szczególności przy wykorzystaniu lokalnych zasobów energii odnawialnej. Z uwagi na brak aktualniejszego dokumentu, uznaje się wskazane kierunki za aktualne.

W Programie ochrony środowiska dla województwa dolnośląskiego²⁵ w zakresie poprawy jakości środowiska, jako jeden z głównych obszarów strategicznych wskazano poprawę

²³ Uchwała nr XXI/505/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 lipca 2020 r. w sprawie uchwalenia Programu ochrony powietrza dla stref w województwie dolnośląskim, w których w 2018 r. zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu wraz z planem działań krótkoterminowych.

²⁴ Uchwałą nr X.52.2015 z dnia 25 sierpnia 2015 r. Rada Gminy Paszowice przyjęła Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Paszowice ze zm.

²⁵ Uchwała nr LV/2121/14 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 października 2014 r. w sprawie uchwalenia Wojewódzkiego Programu Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2017 z perspektywą do 2021 r.

jakości powietrza atmosferycznego (w tym ograniczenie emisji ze źródeł powierzchniowych, punktowych i liniowych).

4.8. Jakość klimatu akustycznego

Poziom hałasu wzrasta w ciągu ostatnich lat w związku z rozwojem komunikacji, uprzemysłowieniem i postępującą urbanizacją. Odczuwany jest przez mieszkańców, jako jeden z najbardziej uciążliwych czynników wpływających ujemnie na samopoczucie i środowisko. Długotrwałe występowanie hałasu wywołuje zmęczenie, podatność na stres, bezsenność, choroby serca, a więc jego wpływ na człowieka jest zdecydowanie negatywny.

Wyróżnia się główne rodzaje hałasu, według źródła powstawania:

- hałas przemysłowy powodowany przez urządzenia i maszyny w obiektach przemysłowych i usługowych,
- hałas komunikacyjny pochodzący od środków transportu drogowego, kolejowego i lotniczego,
- hałas komunalny występujący w budynkach mieszkalnych, szczególnie wielorodzinnych i w obiektach użyteczności publicznej.

Prowadzone badania monitoringowe wskazują, że hałas komunikacyjny jest i będzie jednym z największych zagrożeń i uciążliwości. Harmonijny rozwój transportu i komunikacji jest warunkiem decydującym o rozwoju gospodarczym danego obszaru. Z drugiej strony, rozwój motoryzacji, oddziałuje negatywnie na środowisko, zwłaszcza, gdy nie jest związany z modernizacją i rozwojem stanu technicznego dróg. Przyjmuje się, że w ciągu ostatnich kilkunastu lat corocznie przybywa około 10% samochodów. Na poziom hałasu drogowego w pobliżu zabudowy mieszkalnej mają wpływ przede wszystkim:

- natężenie ruchu komunikacyjnego,
- udział transportu ciężkiego w strumieniu ruchu,
- odległość zabudowy mieszkalnej od drogi,
- prędkość ruchu pojazdów (ze wzrostem prędkości hałas rośnie),
- typ i stan techniczny pojazdów,
- nachylenie drogi,
- stan nawierzchni oraz płynność ruchu.

Wartości progowe poziomów hałasu określają:

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. (j.t. Dz. U. z 2014 r., poz. 112) w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku,
- rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 30 maja 2020 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 1018) w sprawie sposobu ustalania wartości wskaźnika hałasu L_{DWN} ,

- wspólnotowe regulacje prawne, w tym Dyrektywa 2002/49/EC z dnia 25.06.2002 w sprawie oceny i zarządzania hałasem środowiskowym.

O klimacie akustycznym występującym na terenie Gminy Paszowice decyduje przede wszystkim hałas komunikacyjny, który jest wynikiem zwiększenia natężenia ruchu, w tym szczególnie w bliskim sąsiedztwie drogi ekspresowej S3 Szczecin – Jakuszyce oraz dróg wojewódzkich a także linii kolejowych, po których obecnie prowadzony jest głównie ruch towarowy. Wzmożenie ruchu kołowego i ilości pojazdów samochodowych powoduje wzrost poziomu natężenia dźwięku. Hałas komunikacyjny oddziałuje niekorzystnie również na zwierzęta żyjące w ich pobliżu (głównie zwierzęta leśne, polne), zakłócając ich naturalne procesy życiowe.

Uciążliwość akustyczną mogą powodować również obiekty prowadzące działalność gospodarczą (hałas przemysłowy). Na terenie Gminy Paszowice nie funkcjonują duże zakłady mające wpływ na emisję hałasu ponadnormatywnego. Większość podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie gminy powoduje emisję hałasu, uciążliwą tylko dla najbliższego otoczenia.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu ostatnie pomiary hałasu komunikacyjnego na obszarze Gminy Paszowice przeprowadzał w 2014 r. w punkcie zlokalizowanym w miejscowości Paszowice przy dawnej drodze krajowej nr 3²⁶. Pomiary wykazały na przekroczenie dopuszczalnych norm hałasu (66,8 dB) a w strefie oddziaływania znajduje się 19 budynków jedno i wielorodzinnych. W kolejnych latach nie przeprowadzano pomiarów hałasu komunikacyjnego na terenie gminy.

W Programie ochrony środowiska dla Gminy Paszowice jako jeden z celów wskazano poprawę jakości klimatu akustycznego, a kierunek interwencji określono jako ograniczenia natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych.

W Programie ochrony środowiska dla powiatu jaworskiego²⁷ w zakresie zagrożenia hałasem, jako główny kierunek interwencji wskazano ograniczenie występowania przekroczeń normatywnych hałasu komunikacyjnego oraz ograniczenie uciążliwości hałasu przemysłowego. Zgodnie z założeniami Programu działania w zakresie poprawy jakości klimatu akustycznego powinny zmierzać w kierunku:

- poprawy stanu technicznego infrastruktury drogowej,
- budowie zabezpieczeń akustycznych, modernizacji i przebudowie obiektów budowlanych prowadzące do zwiększenia ich izolacyjności akustycznej,
- sukcesywnego zmniejszania poziomu hałasu w istniejących układach przestrzenno-architektonicznych poprzez zmiany procesów technologicznych, instalowanie

²⁶ Klimat akustyczny w wybranych punktach województwa dolnośląskiego w 2014 r., WIOŚ, Wrocław, 2015

²⁷ Program Ochrony Środowiska Powiatu Jaworskiego na lata 2018 – 2021 z perspektywą do 2025 r., Jawor, 2017

urządzeń o mniejszej mocy akustycznej i stosowanie ekranowania urządzeń powodujących hałas lub budynków produkcyjnych,

- tworzenia planów zagospodarowania przestrzennego, tj. lokalizowania nowej zabudowy mieszkaniowej z dala od źródeł hałasu, a więc rozgraniczenia terenów zabudowy mieszkaniowej od obszarów potencjalnych źródeł hałasu (obszarów przeznaczonych pod drogi o dużym natężeniu ruchu czy pod działalność produkcyjno - gospodarczą).

4.9. Promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące

Promieniowaniem niejonizującym nazywamy takie promieniowanie, którego energia oddziałująca na każde ciało materialne (w tym także na ciało człowieka) nie powoduje w nim procesu jonizacji. Promieniowanie niejonizujące jest ściśle związane ze zmianami pola elektrycznego i pola magnetycznego (pole elektromagnetyczne). Źródłem promieniowania niejonizującego mogą być:

- stacje radiowe i telewizyjne,
- łączność radiowa, w tym CBS, radiotelefony i telefonia komórkowa,
- stacje radiolokacji i radionawigacji.

W obszarze Gminy Paszowice głównymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego są nadajniki telekomunikacyjne zlokalizowane we wsiach Sokola i Zębówce oraz linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia. Szczegółowe zasady ochrony przed polami elektromagnetycznymi występującymi w otoczeniu linii elektroenergetycznych zostały zapisane w odpowiednich przepisach.

4.10. Obszary zmeliorowane²⁸

W granicach gminy znajduje się 9 cieków melioracji podstawowej o łącznej długości 58,58 km. Cieki melioracji podstawowej to: Jawornik, Paszówka, Przyłęcznica, Łęzek, Swarny, Zatoka, Świekotka, Nysa Mała i Nysa Szalona. Część z cieków wymaga odbudowy lub modernizacji, jednak większość sieci jest w dobrym stanie.

Melioracjami szczegółowymi objęta jest powierzchnia 3165,08 ha (49,5% powierzchni użytków rolnych). Obejmują one również 149,3 km rowów melioracyjnych. Większość tych urządzeń wykonanych zostało przed II Wojną Światową. W związku z bogatą siecią rzek i potoków o charakterze górskim i podgórskim wyróżniających się w okresach roztopów wiosennych oraz intensywnych opadów gwałtownymi przyborami wód, na terenie gminy występuje 482,80 ha terenów zalewowych. Stanowią one 4,8% ogólnej powierzchni gminy.

²⁸ Na podstawie Uchwały Nr XXIII/148/2005 Rady Gminy Paszowice z dnia 21 czerwca 2005 r. w sprawie uchwalenia "Planu Urządzeniowo - Rolnego Gminy Paszowice " ze zm.

W obrębach, w których występują stanowią od 0,4% (Pogwizdów) do 20,0% (Bolkowice) ogólnej powierzchni obrębu.

5. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

5.1. Uwarunkowania prawne

Podstawą prawną ochrony wartości kulturowych są:

- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 710 ze zm.),
- Europejska konwencja o ochronie dziedzictwa archeologicznego, La Valetta dnia 16 stycznia 1992 r. (Dz. U. z 1996 r. nr 120 poz. 564),
- Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego, przyjęta w Paryżu dnia 16 listopada 1972 r. przez Konferencję Generalną Organizacji Narodów Zjednoczonych dla Wychowania, Nauki i Kultury na jej siedemnastej sesji. (Dz. U. z 1976 r. nr 32 poz. 190),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916 ze zm.),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 ze zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 997),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1333 ze zm.),
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1990 ze zm.).

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami określa przedmiot, zakres i formy ochrony zabytków. Określa także zakres działań administracji publicznej w przedmiocie ochrony zabytków, warunki i zasady opieki nad zabytkami sprawowanymi przez ich właścicieli lub posiadaczy. Precyzuje formy i sposoby ochrony zabytków, w tym problematykę ochronną realizowaną w trybie sporządzania różnego typu opracowań planistycznych, w szczególności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin (art. 18, art. 19, art. 20 ustawy). Ustawa określa obowiązki samorządu terytorialnego, który prowadzi gminną ewidencję zabytków oraz na jej podstawie sporządza gminny program opieki nad zabytkami, a także może ustanowić park kulturowy.

Celem ochrony wartości kulturowych jest: ochrona dziedzictwa kulturowego i historycznego, utrzymanie i wyeksponowanie zachowanego zasobu zabytków i struktury krajobrazu kulturowego, w tym:

- układu i reliktyw osadnictwa prahistorycznego,
- średniowiecznej i nowożytnej struktury osadniczej,
- historycznych nawarstwień i przekształceń cywilizacyjno-kulturowych układów urbanistycznych i ruralistycznych.

Zachowanie i kształtowanie wartościowego środowiska antropogenicznego i zapewnienie jego trwałego użytkowania poprzez:

- ochronę prawno-konserwatorską zabytków archeologicznych,
- ochronę prawno-konserwatorską cennych układów urbanistycznych i ruralistycznych,
- ochronę prawno-konserwatorską zabytków budownictwa, techniki, zieleni zabytkowej i nekropolii,
- ochronę prawno-administracyjną tradycyjnych form zagospodarowania terenu i budownictwa regionalnego,
- administracyjne kształtowanie współczesnych form zabudowy i zagospodarowania terenu z poszanowaniem tradycji i wykorzystaniem wzorców regionalnych.

Formy ochrony zabytków to:

- wpis do rejestru zabytków,
- wpis na Listę Skarbów Dziedzictwa,
- uznanie za pomnik historii,
- utworzenie parku kulturowego,
- ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Na etapie studium uwzględnia się ochronę:

- zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru oraz ich otoczenia,
- zabytków nieruchomych znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków,
- parków kulturowych.

Na etapie studium ustala się, w zależności od potrzeb, strefy ochrony konserwatorskiej. Jeżeli gmina posiada gminny program opieki nad zabytkami, ustalenia tego programu uwzględnia się w studium i planie miejscowym.

5.2. Uwarunkowania historyczne²⁹

Pierwsze wzmianki o wsi Paszowice pochodzą z 1288 r., w których miejscowość widnieje pod nazwą „Paschowicz”. W Gminie Paszowice znajdują się zabytkowe kościoły, pałace i pozostałości po średniowiecznych grodziskach.

We wsi Grobla zlokalizowany jest gotycki kościół p. w. św. Anny, który został wzniesiony w XIV wieku, a w XVI wieku został przebudowany. Kościół jest jednonawowy z prostokątnym prezbiterium wspartym przyporami i sklepionym krzyżowo. Wewnątrz kościoła znajdują się gotyckie rzeźby. Obok kościoła znajduje się kaplica z XVII wieku. Przy furcie zachowała się piaskowcowa alegoryczna rzeźba niewiasty. W przykościelnym murze krzyż pokutny z rytem noża, o którym legenda mówi, że upamiętnia narzeczoną zabita przez kochanka. W Grobli zachował się również renesansowy dwór otoczony fosą z XVI wieku, przebudowany w XVIII i XIX wieku z przyporami na narożach z niewielkim skrzydłem od strony północno-wschodniej. Na elewacjach budowli zachowały się fragmenty geometrycznej dekoracji sgraffitowej (pod obecną warstwą tynków). Przy zachodniej stronie dworu zachował się park typu ogrodu drzewnego. Jego adaptacja na cele rekreacyjne spowodowała zmiany w układzie przestrzennym. Z elementów starego układu pozostały tylko świerki wysadzone na obwodzie okręgu oraz szpaler wzdłuż rzeki.

W Pogwizdowie zlokalizowany jest kościół p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego z przełomu XIII i XIV wieku. Kościół jest jednonawowy, z elementami romańskiej wieży oraz boczną kaplicą grobową. Wewnątrz znajdują się konstrukcje gotyckie, renesansowe i barokowe. Szczególnie cenny jest ostrołukowy portal południowy. W kościele nie zachowało się jakiegokolwiek wyposażenie oprócz renesansowych i barokowych nagrobków.

W Myśliborzu zlokalizowany jest kompleks pałacowy z 1861 roku, w którego skład wchodzi neogotycki pałac. Pałac jest dwukondygnacyjny, z tarasami i dwoma wieżami, ryzalitami i wykuszami. Obok pałacu zachował się park w stylu angielskim, w którym rosną m.in. 300-letnie cisy oraz platany, sosny czarne i daglezie.

W Kłonicach na zboczu niewielkiego wzniesienia zlokalizowany jest wczesnorenesansowy dwór o rozczłonkowanej i asymetrycznej bryle, co jest następstwem przebudowy, jaka miała miejsce w 1879 r. Obiekt posiada dwie wieże: cylindryczną i kwadratową. Przed pałacem rozciąga się pas niewielkiego parku ze stawem i nasadzeniami pojedynczych drzew. Od zachodu przylega ogród ozdobny otoczony konstrukcją pergoli.

We wsi Wiadrów zlokalizowany jest gotycki, zbudowany z kamienia kościół p. w. Podwyższenia Krzyża Świętego z XIV wieku. Posiada kwadratową wieżę ze szczypcowym dachem. Wewnątrz występują elementy gotyckiej kamieniarki, jak żebra sklepienia prezbiterium, portale, okno zakrystii. Wewnątrz znajduje się ciekawy renesansowy ołtarz

²⁹ Na podstawie informacji zamieszczonych w programie opieki nad zabytkami powiatu jaworskiego, <http://ziemiajaworska.pl/>

i chrzcielnica. Na zewnątrz zachowało się kilka podniszczonych nagrobków renesansowych, a przed bramą krzyż pokutny z aureolą. Również we wsi Wiadrów zlokalizowany jest kompleks pałacowo-parkowy z XVI wieku, a przebudowany w XVIII wieku. Otoczony jest fosą, przez którą prowadzi most zdobny w dwa lwy. Przed wejściowym portalem znajdują się tarcze herbowe.

Na wzgórzu Radogost znajduje się wieża widokowa o wysokości 12 metrów, wzniesiona w 1912 r.

W Kwietnikach zachował się gotycko-barokowy kościół pod wezwaniem. św. Józefa Oblubieńca Najświętszej Maryi Panny z XV wieku wzniesiony na otoczonym murem cmentarzu przykościelnym. Jest to skromna budowla jednonawowa na rzucie prostokąta z wieżą od zachodu. Wewnątrz znajdują się trzy gotyckie rzeźbione Madonny, barokowy ołtarz główny, ambona i rzeźby świętych Floriana i Jana Nepomucena.

W Nowej Wsi Wielkiej znajduje się kościół p. w. Wniebowzięcia NMP z XV wieku pochodzenia średniowiecznego, a przebudowany w XVIII wieku. Położony jest na wzniesieniu górującym nad wsią, otoczony kamiennym murem. Jest to skromna jednonawowa budowla, z prezbiterium wyodrębnionym łukiem, a w jego ścianie znajduje się gotyckie tabernakulum. Poza tym zachowała się gotycka rzeźba Madonny i renesansowe epitafia oraz dzwon.

5.3. Obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków

Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (art. 8) rejestr zabytków na terenie województwa prowadzi wojewódzki konserwator zabytków. Ochronie podlega forma i funkcja oraz otoczenie obiektu zabytkowego. Zasady ochrony zabytków wpisanych do rejestru ustalone są przepisami odrębnymi (art. 36 ust. 1 pkt 1-6, pkt 8-11 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami). Wszelkie działania na substancji obiektu zabytkowego, w tym zagospodarowanie na cele użytkowe oraz wszelkie zmiany, w tym zmiana funkcji, wymagają pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków. Pomimo, że ochrona obszarów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków nie jest przedmiotem prawa miejscowego, obowiązuje ich wykazanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Warunkiem ochrony układów i zespołów wpisanych do rejestru zabytków jest utrzymanie historycznej kompozycji układu / zespołu wpisanego do rejestru zabytków, w tym odpowiednio do cech zagospodarowania obszaru:

- istniejących ciągów drogowych z ich przekrojami, szerokościami ulic i chodników, liniami zabudowy frontowej oraz z historycznymi nawierzchniami ciągów komunikacyjnych,
- zasad historycznej parcelacji,

- linii zabudowy wyznaczonej przez zachowaną zabudowę historyczną,
- kompozycji zabudowy,
- gabarytów wysokościowych zabudowy wytyczonych wysokością zachowanej zabudowy historycznej,
- historycznych dominant i ich ekspozycji,
- osi widokowych oraz ekspozycji i otoczenia obiektów zabytkowych,
- istniejącej historycznej zabudowy i zagospodarowania terenu, w tym: zabudowy, małej architektury, zieleni komponowanej.

Warunki ochrony obiektów wpisanych do rejestru zabytków:

- trwałe zachowanie historycznej formy architektonicznej i substancji budowlanej obiektu wpisanego do rejestru zabytków,
- utrzymanie (ew. rewaloryzacja) otoczenia obiektu zabytkowego zgodnie z historycznym zagospodarowaniem,
- opracowanie rozwiązań inwestycyjnych na podstawie zaleceń konserwatorskich, zgodnie z odpowiednimi przepisami szczególnymi dotyczącymi ochrony zabytków.³⁰

Wykaz obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków zamieszczony został w tabeli nr 20 na końcu części II Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego.

5.4. Obszary i obiekty w ewidencji zabytków

Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami ochrona zabytków należy do obowiązków organów administracji publicznej, które zobowiązane są do podejmowania działań mających na celu „zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie” (art. 4 pkt 1 ustawy); w szczególności ochrona zabytków znajdujących się na terenie gminy należy do obowiązków samorządu lokalnego.

Ochrona obiektów zabytkowych nie wpisanych do rejestru odbywa się poprzez ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Wykaz zabytków ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków zamieszczony został w tabeli nr 21 na końcu części II Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego.

5.5. Dobra kultury współczesnej

Na terenie Gminy Paszowice nie stwierdzono dóbr kultury współczesnej.

³⁰ Według („Wnioski w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków do projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin i projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) opracowanych przez zespół w składzie: Jolanta Welc-Jędrzejewska, Ewa Kulesza-Szerniewicz, Beata Makowska, Ewa Stieler, Elżbieta Jagielska, 2011

5.6. Ochrona na podstawie obowiązujących planów miejscowych

W obowiązujących na terenie gminy miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, poza obiektami i obszarami ujętymi w ewidencji zabytków oraz stanowiskami archeologicznymi, zostały wskazane strefy ochrony konserwatorskiej:

- strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej,
- strefy ochrony układu ruralistycznego wsi,
- strefy ochrony krajobrazu kulturowego,
- strefy „OW” obserwacji archeologicznej,
- strefy „E” ochrony ekspozycji.

5.7. Ochrona zabytków archeologicznych

Zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, zabytkiem archeologicznym jest zabytek nieruchomy, będący powierzchnią, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem. Na obszarze Gminy Paszowice zlokalizowanych jest 9 stanowisk archeologicznych, wpisanych do rejestru zabytków.

Wykaz stanowisk archeologicznych, w tym wpisanych do rejestru zabytków zamieszczony został w tabeli nr 22 na końcu części II Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego.

Na rysunkach Studium oznaczono stanowiska archeologiczne posiadające lokalizację z rozróżnieniem na stanowiska archeologiczne o powierzchni do 1 ara oznaczone punktowo, stanowiska archeologiczne o powierzchni powyżej 1ara oznaczone obszarowo oraz stanowiska archeologiczne archiwalne o określonej lokalizacji oznaczone wypełnionym trójkątem.

5.8. Parki kulturowe

Na terenie gminy nie ma aktualnie wyznaczonych oraz nie przewiduje się wyznaczania parków kulturowych.

5.9. Pomnik historii

Na obszarze Gminy Paszowice brak jest ustanowionych pomników historii, a także obszarów objętych ochroną na podstawie prawa międzynarodowego tzn. brak jest obszarów wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa.

5.10. Zagrożenia

Na terenie Gminy Paszowice głównymi zagrożeniami dla zasobów dziedzictwa kulturowego są:

- niewystarczająca ilość środków finansowych w samorządach na realizację zadań opieki nad zabytkami w stosunku do potrzeb i ograniczenie przez to wykonawstwa tylko do zadań najważniejszych,
- degradacja zabudowy,
- stosowanie złych rozwiązań w renowacji, konserwacji,
- brak nadzoru,
- brak ustaleń w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- lokalizowanie nowych obiektów bez uwzględnienia istniejącej substancji zabytkowej,
- niszczenie zabytków archeologicznych w tym samowolnie realizowane prace budowlane i ziemne,
- ingerencja w krajobraz poprzez zabudowę terenów otaczających obiekt zabytkowy,
- postępująca degradacja zabudowy zespołów,
- zły stan zabytków starszych i brak środków na ich konserwację.

5.11. Ochrona

W celu ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków niezbędne jest:

- ochrona zabytków i stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków oraz obejmowanie ochroną prawną obiektów i stanowisk nie wpisanych do rejestru poprzez ustalenia planów miejscowych,
- prowadzenie działalności inwestycyjnej i rolniczej z dbałością o dziedzictwo kulturowe w tym stanowiska archeologiczne,
- zachowanie charakteru zabudowy oraz dostosowania nowej zabudowy do zabudowy historycznej w obrębie całej gminy ze szczególną troską o obszary wpisane do rejestru zabytków,
- zachowanie historycznych układów ruralistycznych oraz ich ochrona poprzez ustalenia w planach miejscowych,
- podnoszenie świadomości lokalnej co do wartości spuścizny historycznej oraz jej wpływu na turystykę i agroturystykę,
- zachowanie wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego i krajobrazu decydujących o tożsamości gminy.

6. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych

Ze względu na brak obowiązującego audytu krajobrazowego w studium nie zawarto zapisów dotyczących rekomendacji, wniosków oraz ustaleń wynikających z audytu krajobrazowego (art. 10 ust. 1 pkt 4a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

7. Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia

7.1. Ludność³¹

Według Narodowego Spisu Powszechnego 2002 r. w Gminie Paszowice zamieszkiwało 3 844 osób. Średnia gęstość zaludnienia wynosiła ok. 38 osób/km². Według Narodowego Spisu Powszechnego 2011 r. w Gminie Paszowice zamieszkiwało 3 978 osób. Średnia gęstość zaludnienia wynosiła ok. 40 osób/km². Na podstawie danych ze spisów powszechnych zauważalny jest wzrost liczby mieszkańców. Według danych w 2020 roku gminę Paszowice zamieszkiwało 4 037 osób. W porównaniu do roku 2002, liczba mieszkańców gminy wzrosła o 193 osoby, również w porównaniu do roku 2011 wzrosła o 59 osób. Wskaźnik średniej gęstości zaludnienia w 2020 roku pozostaje na tym samym poziomie, co w 2011 roku i nieco wyższym, co 2002 roku, tj.: 40 osoby/km². Zestawiając te dane z danymi z lat 2012 - 2020, zauważalne jest utrzymywanie się liczby mieszkańców na podobnym poziomie wahającym się od 4 037 do 3 967 mieszkańców z zauważalną tendencją malejącą od 2012 do 2018 roku i tendencją wzrastającą w ostatnich dwóch latach. Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców w Gminie Paszowice w ostatnich 5 lat był w większości ujemny i jedynie w 2019 miał dodatni wynik, a wyniósł kolejno w: 2016 r.: -1,52, 2017 r.: -0,50, 2018 r.: -2,02, 2019 r.: 2,26, 2020 r.: -2,75. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku wskazuje na starzenie się społeczności lokalnej. Zgodnie z danymi GUS na ostatnie 5 lat udział osób w wieku przedprodukcyjnym zwiększył się nieznacznie, w roku 2016 wynosił 17,5%, a w 2020 17,7% ludności ogółem. W tym samym czasie udział osób w wieku produkcyjnym zmniejszył się z 65,5% do 62,6%. Udział osób w wieku poprodukcyjnym natomiast zdecydowanie wzrósł z 17% do prawie 20%. Współczynnik feminizacji w 2020 roku wyniósł 96 kobiet na 100 mężczyzn.

7.2. Migracje³²

W Gminie Paszowice w latach 2016 – 2020 obserwowane jest zróżnicowane saldo migracji. Saldo migracji było ujemne w zaledwie dwóch latach, w 2016 (-17 osób) i 2018 (-7 osób),

³¹ Na podstawie danych GUS, BDL, lata 2002-2020

³² Na podstawie danych GUS, BDL, lata 2016-2020

w pozostałych było dodatnie. W 2019 roku nastąpił wzrost i saldo migracji stało się dodatnie wynosząc 18 osób. W 2020 roku saldo zwiększyło się jeszcze bardziej i wyniosło 45 osób i nadal pozostaje dodatnie. Wg danych GUS od roku 2016 następowało systematyczne zwiększanie się liczby zameldowań, osiągając w 2019 roku 86 zameldowań. W 2020 roku liczba zameldowań nieco zmalała i wynosi 81 zameldowań. Analizując wymeldowania z gminy, można stwierdzić, że mocno się wahają. W 2016 roku ich liczba wynosiła 49, natomiast w 2020 roku 36. Należy również zwrócić uwagę, że największą liczbę wymeldowań osiągnięto w 2019 roku i wynosiła 68 wymeldowań. Zauważalny jest charakter wewnętrzny migracji, w ostatnich latach liczba migracji za granicę maleje. Dominują wymeldowania w ruchu wewnętrznym, a wymeldowania za granicę zmniejszyły się. Podobna tendencja występuje wśród zameldowań, w których przeważają zameldowania wewnętrzne.

7.3. Struktura gospodarki³³

Zgodnie z danymi GUS z lat 2016 - 2020 w Gminie Paszowice wzrosła liczba podmiotów gospodarczych. W roku 2016 w gminie funkcjonowało 340 podmiotów, a na koniec 2020 roku liczba ta wzrosła do 405 podmiotów, z czego aż 97% stanowią podmioty gospodarcze sektora prywatnego. Ponad 82% wszystkich podmiotów stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, a około 4% to spółki handlowe. W roku 2020 spośród wszystkich podmiotów gospodarczych blisko 34% zostało sklasyfikowanych w grupie działalności: przemysł i budownictwo (30%), rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (4%). Pozostałe podmioty gospodarcze – ok. 66%, nie zostały zakwalifikowane do powyższych branż. Analizując podmioty według sekcji PKD 2007, największa ich część podlega pod sekcje G (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle) oraz F (budownictwo), odpowiednio 25% i 18% wszystkich podmiotów gospodarczych.

7.4. Bezrobocie³⁴

Zgodnie z danymi GUS na przestrzeni ostatnich 5 lat liczba bezrobotnych w gminie jest zróżnicowana. Od 2016 roku liczba bezrobotnych spadała, wynosząc w 2018 roku 138 osób. Natomiast od tego czasu liczba osób bezrobotnych wzrasta i w 2020 roku jest to 161 osób, co stanowi 6,4% wszystkich mieszkańców w wieku produkcyjnym. Najwyższy poziom bezrobocia w badanym okresie wystąpił w 2016 roku, gdy udział bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym wyniósł 7,1%. Natomiast najniższy poziom bezrobocia w badanym okresie wystąpił w 2018 roku – 138 osób bezrobotnych zarejestrowanych, co daje 5,4% osób

³³ Na podstawie danych GUS, BDL, lata 2016-2020

³⁴ Na podstawie danych GUS, BDL, lata 2016-2020

w wieku produkcyjnym. W 2020 roku wśród osób bezrobotnych nieznacznie przeważają kobiety, które stanowią około 51%.

7.5. Edukacja³⁵

Na terenie Gminy Paszowice występują trzy szkoły podstawowe. Jest to Szkoła Podstawowa im. Władysława Broniewskiego w Paszowicach, Szkoła Podstawowa im. Janusza Kusocińskiego w Wiadrowie oraz Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pogwizdowie, w którego skład wchodzi filia w Pogwizdowie oraz Gminne Przedszkole w Wiadrowie. Od 2021 roku działa też Przedszkole Samorządowe w Paszowicach. Szkoła Podstawowa w Paszowicach wyposażona jest w boisko do piłki nożnej, siatkówki i koszykówki. Obiekty są w zasadniczo dobrym stanie technicznym.

Współczynnik skolaryzacji brutto dla szkolnictwa podstawowego na rok 2018 wyniósł 67,46%, a dla szkolnictwa gimnazjalnego 86,49%. Natomiast w roku 2019 współczynnik skolaryzacji brutto dla szkolnictwa podstawowego wzrósł do 67,07%. Według danych na rok 2019 do szkół podstawowych uczęszczało 220 dzieci.³⁶

Młodzież ponadpodstawowa uczęszcza głównie do szkół zlokalizowanych na terenie Jawora i Bolkowa.

7.6. Opieka medyczna³⁷

Na terenie Gminy Paszowice potrzeby związane z ochroną zdrowia zapewnia Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, którym jest Gminny Zespół Zakładów Opieki Podstawowej w Paszowicach. W skład zespołu wchodzi dwa ośrodki i są to: Ośrodek Zdrowia w Paszowicach i Ośrodek Zdrowia Filia w Sokolej. W obu przychodniach występuje poradnia stomatologiczna, w której przyjmuje lekarz dentysta. W Paszowicach w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej działa: poradnia POZ (dla dorosłych i dzieci), gabinet pielęgniarstwa środowiskowo-rodzinnej, gabinet zabiegowy, gabinet położnej i gabinet higienistki szkolnej. Ośrodek Zdrowia w Paszowicach wyposażony jest także w poradnię ginekologiczno-położniczą i gabinet rehabilitacyjny, który wykonuje zabiegi takie jak światłolecznictwo, masaż mechaniczny kręgosłupa czy leczenie polem elektrycznym. Na terenie gminy występuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Paszowicach (Paszowice 260). Okoliczne apteki ogólnodostępne zlokalizowane są na terenie Jawora i Bolkowa, a najbliższy szpital znajduje się w Jaworze, jest to Jaworskie Centrum Medyczne.

³⁵ Na podstawie danych: <http://www.paszowice.pl>

³⁶ Na podstawie danych: GUS, BDL, 2018-2019, na dzień 22 XI 2021r.

³⁷ Na podstawie danych: <http://www.paszowice.pl>

7.7. Kultura i sport³⁸

Na terenie Gminy Paszowice znajdują się świetlice wiejskie zlokalizowane w miejscowościach: Bolkowice, Kwietniki, Nowa Wieś Wielka, Paszowice, Pogwizdów, Sokola, Myślibórz, Grobla, Zębowice, Wiadrów i Jakuszowa. W Paszowicach działa Gminny Ośrodek Kultury zlokalizowany w budynku dawnej szkoły podstawowej pod adresem Paszowice 142. Na terenie gminy występuje także Biblioteka Publiczna z siedzibą w Paszowicach (Paszowice 137a), posiadająca filie w Sokolej pod adresem Sokola 2. Biblioteka założona została w 1949 roku i posiada status biblioteki wiejskiej. W bibliotece realizowane są takie projekty jak Narodowe czytanie, Noc Bibliotek czy pikniki czytelnicze oraz Kreatywne ferie i wakacje w bibliotece. Pracownicy biblioteki współpracują z pobliskimi szkołami, przez co zachęcają młode osoby do korzystania z biblioteki. Wszystkie biblioteczne spotkania i warsztaty mają głównie na celu upowszechnianie czytelnictwa i zainteresowania książką. Biblioteka oferuje swoim czytelnikom książki z różnych dziedzin, ale również nowości i prasę codzienną. W gminie działają Koła Gospodyń Wiejskich znajdujące się w miejscowości Pogwizdów i Wiadrów.

Na terenie gminy występują wiejskie boiska sportowe na terenie: Bolkowic (2 boiska), Wiadrowa, Kwietnik, Pogwizdowa, Jakuszowej, Sokolej, Nowej Wielkiej Wsi, Siedmicy, Zębowic oraz dwa stadiony wiejskie w Wiadrowie i Paszowicach. Na terenie Paszowic w ramach szkoły podstawowej znajdują się boiska sportowe umożliwiające grę w piłkę nożną i koszykówkę, a także bieżnia umożliwiająca trening biegowy i plac zabaw dla młodszych dzieci. Na terenie Paszowic i Kłonic znajduje się również siłownia plenerowa. Na terenie Gminy Paszowice funkcjonują dwa kluby sportowe: Ludowy Klub Sportowy „Rataj” Paszowice i Ludowy Klub Sportowy „Nysa” Wiadrów. Klub Sportowy z Paszowic występuje w rozgrywkach klasy B, a swoje mecze rozgrywa na Stadionie Wiejskim w Paszowicach. „Nysa” uczestniczy w rozgrywkach Klasy A i posiada własny stadion, którym jest Stadion Wiejski w Wiadrowie. Stadion wyposażony jest w trybuny i szatnie dla zawodników. Poza rozgrywkami ligowymi kluby dają dostęp wszystkim zainteresowanym do swoich boisk sportowych.

Na terenie gminy występują również różnorodne stowarzyszenia na przykład Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Zębowice, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Pogwizdów, Stowarzyszenie Przyjaciół Nowej Wsi Wielkiej i Nowej Wsi Małej, Stowarzyszenie na rzecz Gminnego Zespołu Opieki Podstawowej czy Fundacja „Wspólnie lepiej”. W gminie organizowane są imprezy kulturalne, w których skład wchodzi Warsztaty tańców węgierskich (Nowa Wieś Wielka), Kaczawski Jarmark Wielkanocny (Paszowice), Rajd

³⁸ Na podstawie danych: <http://www.paszowice.pl>

Szlakiem Trzech Wąwozów, Myśliborska Majówka (Myślibórz), Święto Pierogów (Paszowice) czy Święto Prawdziwka i Śliwki Węgierki (Nowa Wieś Wielka).

7.8. Turystyka³⁹

Gmina Paszowice to bardzo interesujący teren turystyczny, do jej głównych atrakcji należą liczne zabytki, piękne krajobrazy i szlaki turystyczne. Na terenie gminy występują różne formy ochrony i są to: park krajobrazowy z otuliną, rezerваты przyrody, pomniki przyrody, obszary Natura 2000 i stanowiska archeologiczne. Paszowice wchodzi w skład Parku Krajobrazowego „Chełmy”, który jest największym parkiem Sudetów Zachodnich. Park obejmuje około 60% powierzchni gminy i posiada wysokie walory przyrodnicze, kulturowe i historyczne. Na obszarze sąsiadującym z parkiem wyznaczona została również otulina parku. W gminie podziwiać można pałace, zabytkowe kościoły, ślady średniowiecznych grodzisk, a także liczne przyrodnicze atrakcje związane z Wąwozem Myśliborskim i Małymi Organami Myśliborskimi. Geograficznie gmina leży na Przedgórzu Sudeckim, między Pogórzem Kaczawskim i Wysoczyzną Chojnowską. Na terenie gminy znajduje się specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Góry i Pogórze Kaczawskie”, którego bogactwo przyrodnicze oparte jest na między innymi specyficznej budowie geologicznej (wapienie, bazalty) oraz silnym zróżnicowaniu morfologicznym (wiele głęboko wciętych wąwozów). Najwyższy punkt w gminie stanowi Góra Mszana (475 m n.p.m.), a najniższy okolice Jawora przy brzegu Nysy Szalonej (190 m n.p.m.). Przez gminę przepływają rzeki Nysa Mała i Nysa Szalona oraz potoki Młynówka i Kamiennik. Na terenie gminy występuje również pięć rezerwatów przyrody i są to: Rezerwat Wąwóz Lipa, Rezerwat Wąwóz Siedmicki, Rezerwat Wąwóz Myśliborski koło Jawora, Rezerwat Nad Groblą i Rezerwat Mszana i Obłoga. Na terenie gminy występuje około 35 pomników przyrody i są to między innymi Małe organy (Organy Myśliborskie), pojedyncze drzewa, grupy drzew oraz aleje. Rezerwat Wąwóz Myśliborski to rezerwat florystyczno-geologiczny stworzony na potrzeby występowania jedynej na Dolnym Śląsku stanowiska paproci jęczynnika zwyczajnego występującego na skałach zieleńcowych wśród naturalnego lasu mieszanego. Najważniejszą atrakcją Wąwozu Myśliborskiego jest bazaltowe wzgórze Rataj z Małymi Organami Myśliborskimi. Są to ukształtowane skały przypominające prawdziwe pieszczalki organów. Tak urozmaicona rzeźba terenu zapewnia wspaniałe walory krajobrazowe.

W gminie Paszowice bardzo znaną atrakcją turystyczną jest wieża widokowa położona na Bazaltowej Górze o wysokości 365 m n.p.m. w sołectwie Jakuszowa. Wieża wybudowana została w 1906 r. a jej fundatorem prawdopodobnie było RGV (Riesengebirgsverein – Towarzystwo Karkonoskie) Budowla znajduje się bezpośrednio na podłożu skalnym

³⁹ Na podstawie danych: <http://www.paszowice.pl>

w otoczeniu naturalnego lasu. Wieża widokowa została wpisana do rejestru zabytków w 1992 r., a odremontowano ją w 1994 r. Zabytek posiada formę trzech brył nałożonych na siebie zbliżonych do walca. Wieża jest trzykondygnacyjna, a dostęp do wyższych pięter zapewniają proste, jednobiegowe schody, a jej wysokość to 10 metrów. Ściany zrobione są z kamienia, wewnętrzne otynkowane są tynkiem wapienny, natomiast zewnętrzne są nieotynkowane. Ściany wzniesione zostały na rzucie koła i zwieńczone są platformą widokową znajdującą się na koronie wieży.

Następną atrakcję stanowi Wieża widokowa na wzniesieniu Radogost w Kłonicach. Jest to wieża o wartości historycznej, ale spełnia również funkcję turystyczną poprzez lokalizację w pobliżu szlaków turystycznych oraz na terenie Parku Krajobrazowego „Chełmy”. Wieża zbudowana została w 1893 r. na rzucie koła. Stworzona została z kamienia, cegły i bazaltu, a uzupełnienie stanowi drewniany dach. Na szczycie wieży znajduje się sześcioboczny taras, do którego prowadzą kręte schody, stanowiący poziom widokowy.

Kolejnym ciekawym elementem turystycznym gminy jest Grota Pustelnika znajdująca się w na skraju sołectw Jakuszowa i Kłonice. Położona jest w dolinie potoku Paszówka na wysokości 298 m n.p.m. w odsłonięciu skał zieleńcowych. Wbrew nazwie grota jest skutkiem działalności człowieka, a nie tworem natury. Prawdziwy powód powstania groty jest nieznany, natomiast mieszkańcy Paszowic twierdzą, że kiedyś zamieszkiwał w niej mnich pustelnik. Grota składa się z dwóch otworów skalnych, jeden mniejszy o głębokości 2m i drugi większy o szerokości 1,5 m i długości 5m. W strefie przyotworowej leżą liście i małe gałęzie naniesione przez wiatr.

Na terenie gminy działa Centrum Edukacji Ekologicznej i Krajoznawstwa „Salamandra” w Myśliborzu. Jest to ośrodek dydaktyczny funkcjonujący od 1997 roku, który skupia swoją działalność na edukacji ekologicznej i krajoznawstwie, potocznie nazywany Salamandrą. Poza ośrodkiem dydaktycznym, posiada bazę noclegową, bazę sportowo-turystyczną oraz infrastrukturę edukacyjną stacjonarną oraz terenową. Przy Centrum Edukacji funkcjonuje Ośrodek Rehabilitacji Zwierząt prowadzony przez Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych. Centrum skierowane jest do wszystkich osób zainteresowanych programem dydaktycznym ośrodka, a także do organizatorów zajęć edukacyjnych i wypoczynku dla zorganizowanych grup takich jak szkoły, przedszkola czy inne organizacje. Centrum Edukacji bierze również udział w programach opieki nad praktykami studenckimi, umożliwiając uczestnictwo w prawdziwych działaniach na rzecz ochrony przyrody. Baza dydaktyczna ośrodka składa się z pracowni-laboratorium chemii środowiska, pracowni ekologicznej, pracowni dla maluchów, sali seminaryjno-konferencyjnej, sali ekspozycji muzealnej, pracowni geograficzno-informatycznej oraz wiaty do zajęć plenerowych. Baza noclegowa ośrodka przeznaczona jest dla 46 osób i posiada pokoje gościnne jedno, dwu i wieloosobowe, jadalnię, węzeł sanitarny i kuchnię samoobsługową. Centrum edukacji

prowadzi zajęcia laboratoryjne, seminaryjne oraz terenowe. Ośrodek znajduje się na początku ścieżki dydaktycznej „Wąwóz Myśliborski” i ścieżki archeologicznej „Śladami Trzebowian”. Kolejnym obiektem edukacyjnym w gminie jest ośrodek twórczych działań edukacyjnych „Ptasia Dolina” zlokalizowana w Nowej Wsi Wielkiej. Jest to miejsce, które zajmuje się kształceniem artystyczno- przyrodniczym dzieci, młodzieży i dorosłych. W ramach ośrodka odbywają się zajęcia z rękodzieła, wiedzy przyrodniczej, animacji społecznej i ekologii.

Gmina ma duże możliwości rozwoju, dzięki sprzyjającym warunkom naturalnym. Mowa przede wszystkim o urozmaiconej rzeźbie terenu, dużej lesistości i uwarunkowaniom historyczno-kulturowym oraz atrakcyjności przyrodniczej. Warunki te sprzyjają rozwojowi turystyki oraz agroturystyki.

W gminie występują restauracje i bary, zlokalizowane we wsi Paszowice, Bolkowice, Sokola i Myślibórz. Gmina Paszowice oferuje kilka możliwości noclegu w postaci pensjonatów i pokoi gościnnych:

- Pokoje gościnne u Ewy w Paszowicach (8 miejsc noclegowych),
- Centrum Edukacji Ekologicznej i Krajoznawstwa „Salamandra” w Myśliborzu (46 miejsc noclegowych),
- Chatka Turystyczna Poganka w Grobli (pole namiotowe na 25 miejsc noclegowych),
- Ośrodek Turystyczno-Szkoleniowy Magdalena w Grobli,
- Kwatera Myśliwska w Siedmicy (14 miejsc noclegowych),
- Pokoje gościnne przy Restauracji Kaskada w Myśliborzu (12 miejsc noclegowych),
- Słoneczne wzgórze w Grobli (12-15 miejsc noclegowych),
- Sokola Rybka w Sokolej (4 miejsca noclegowe),
- Storczykowe wzgórze w Nowej Wsi Wielkiej (10 miejsc noclegowych),
- Pokoje Anna Zakrzewska w Kłonicach (2 miejsca noclegowe),
- Schronisko Młodzieżowe w Pogwizdowie (26 miejsc noclegowych).

Na terenie gminy funkcjonują także gospodarstwa agroturystyczne:

- gospodarstwo agroturystyczne Farma Jakuba w Pogwizdowie,
- gospodarstwo agroturystyczne Muflon w Grobli,
- gospodarstwo agroturystyczne u Kacpra w Pogwizdowie,
- gospodarstwo agroturystyczne Cicha Bartna w Bolkowicach,
- gospodarstwo gościnne Leszczyna w Nowej Wsi Wielkiej.

Szlaki turystyczne

Przez teren gminy przebiegają trasy turystyczne oraz ścieżki edukacyjne:

- szlak turystyczny „Szlak Salamandry”: Jakuszowa, Myślibórz i wzgórze Rataj;
- szlak turystyczny „Szlak Brzeżny” ok. 40 km (czerwony): Złotoryja, Leszczyna, Stanisławów, Bogaczowice, Polana pod Górnem, Chełmiec, Myślibórz, Rataj, Radogost, Grobla, Kwietniki, Popielowa, Świny, Bolków (PKP);
- szlak turystyczny „Szlak Wygasłych Wulkanów” ok. 80 km: Legnickie Pole, Jawor, Myślibórz, Pomocne, Ostrzyca, Złotoryja;
- szlak turystyczny „Szlak Kopaczy” ok. 13 km: Chełmiec, Jerzyków, Myślinów, Nowa Wieś Wielka, Lipa, Radzimowice, Wojcieszów;
- ścieżka dydaktyczna „Wąwóz Myśliborski” ok. 4,5 km: pętla wzdłuż doliny Jawornika, początek przy CEEiK w Myśliborzu;
- ścieżka archeologiczna „Śladami Trzebowian” ok. 5 km: zbocza Wąwozu Myśliborskiego, początek przy CEEiK w Myśliborzu;
- ścieżka edukacyjna „Szlak Trzech Wąwozów” ok. 10 km: Nowa Wieś Wielka i Nowa Wieś Mała;
- ścieżka przyrodniczo-kulturowa „Wędrowanie po wulkanie” ok. 10 km: Paszowice, Kłonice i Jakuszowa;
- ścieżka edukacyjna „Płasi Trakt”: biegnie dookoła stawu w Pogwizdowie.

Sieć szlaków rowerowych na obszarze gminy obejmuje trasy rowerowe o charakterze turystyczno-rekreacyjnym. Przez gminę Paszowice przebiegają następujące trasy rowerowe:

- Szlak rowerowy Polskiej Wsi (niebieski, dawniej zielony) ok. 45 km: Luboradz, Mściwojów, Jawor, Zębówice, Paszowice, Jakuszowa, drogami leśnymi przez Ruski Most, Nowa Wieś Mała, Lipa, Radzimowice, obok kopalni Arnold w Wojcieszowie, w kierunku Skopca, Przełęcz Komarnicka, w kierunku Jeleniej Góry do połączenia się z rowerową Obwodnicą Jeleniej Góry oznakowaną kolorem zielonym;
- Rowerowy Szlak po Krainie Wygasłych Wulkanów (czerwony): Jawor, Myślibórz (Małe Organy Myśliborskie), Myślinów, Pomocne, Stanisławów, wzgórze Rosocha, Leszczyna, droga w kierunku Wilkowa, Złotoryja, Jerzmanice Zdrój;
- Szlak rowerowy wokół Wąwozu Myśliborskiego (zielony) ok. 10 km
- Szlak rowerowy „Trasa przyrodnicza” ok. 27 km: Muchów – Nowa Wieś – Siedmica – Jakuszowa – Myślibórz – Muślinów;
- Szlak rowerowy „Trasa punktów widokowych” ok. 45,5 km: Muchów – Pomocne – Męcinka – Chełmiec – Jawor – Paszowice – Kłonice – Siedmica.

Najważniejszym atutem Gminy Paszowice w kontekście rozwoju turystyki jest położenie na obszarze atrakcyjnym przyrodniczo i krajobrazowo. Do innych ważnych pod względem wypoczynkowym i turystycznym cech gminy należy zaliczyć:

- atrakcyjną rzeźbę terenu - równinną i pagórkową przez położenie na granicy pomiędzy Pogórzem Kaczawskim, a Wysoczyzną Chojnowską oraz korzystne cechy klimatu lokalnego, sprzyjające rekreacji i wypoczynkowi,
- warunki przyrodnicze zapewniające rozwój kwalifikowanych form wypoczynku weekendowego, w tym szczególnie turystyki pieszej, rowerowej i również wodnej,
- wysokie walory krajobrazu kulturowego wsi oraz atrakcje turystyczne w tym np.: wieża widokowa Radogost w Kłonicach i wieża widokowa na wzniesieniu Bazaltowa Góra, kościół parafialny pw. Świętej Trójcy z XIII w., pałac w Kłonicach z XVI w., Grota Pustelnika, neogotycki pałac w Myśliborzu z XIX w., kościół filialny pw. Podwyższonego Krzyża Świętego w Wiadrowie oraz liczne pomniki przyrody np.: Organy Myśliborskie, klon jawor czy platan klonolistny,
- dobre położenie na międzyregionalnych ciągach komunikacji drogowej - droga ekspresowa S3 relacji Świnoujście – Jakuszyce, zapewniająca powiązania ponadregionalne oraz drogi wojewódzkie nr 382 i 320 oraz pozostałe drogi powiatowe stanowiące powiązania regionalne,
- położenie bezpośrednio przy mieście Jawor dające większe możliwości rozwoju mieszkańcom gminy, a także zapewniające większą liczbę usług.

Na terenie gminy znajduje się Park Krajobrazowy Chełmy i jego otulina oraz rezerваты. Południowo-zachodnią część gminy zajmuje także obszar Natura 2000 (obszary siedliskowe) Góry i Pogórze Kaczawskie.

8. Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

Zgodnie z ustawą o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami do zapewniania dostępności architektonicznej zobowiązane są podmioty publiczne, w trakcie projektowania budynków należy w zależności od przeznaczenia projektowanego obiektu określać niezbędne warunki do korzystania z obiektu przez osoby ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie o zapewnianiu dostępności.⁴⁰ w trakcie wykonywania planów miejscowych należy uwzględnić w niezbędnym zakresie konwencję o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzoną w Nowym Jorku w grudniu 2006 r.

⁴⁰ Ustawa o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U 2020 poz. 1062)

9. Zagrożenie bezpieczeństwa ludności i jej mienia

Zgodnie z art. 163 pkt 5 ustawy Prawo Wodne z dnia 20 lipca 2017 r. ochronę przed powodzią prowadzi się z uwzględnieniem map zagrożenia powodziowego, map ryzyka powodziowego oraz planów zarządzania ryzykiem powodziowym, w myśl art. 166 pkt 1 w celu zapewnienia ochrony ludności i mienia przed powodzią obszary szczególnego zagrożenia powodzią uwzględnia się w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy.

W Gminie Paszowice występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią zlokalizowane przede wszystkim w północnej części nad rzeką Nysa Szalona. Terenem bezpośrednio zagrożonym powodzią jest wieś Zębowice. Na obszarze gminy nie ma zlokalizowanych zakładów potencjalnie zagrożonych wystąpieniem poważnych awarii.

Zapewnienie bezpieczeństwa ludności i jej mienia należy do obowiązków policji oraz straży pożarnej. Zagrożenie pożarowe obejmuje kompleksy leśne położone głównie w południowej i zachodniej części gminy oraz tereny wiejskie. Nad bezpieczeństwem ludności na terenie gminy sprawuje pieczę Komenda Powiatowa Policji w Jaworze zlokalizowana przy ulicy Armii Krajowej 2 w Jaworze. Rejon patrolowania dzielnicowego obejmuje wszystkie sołectwa gminy. W gminie znajduje się Oddział Gminny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Paszowicach, w którego skład wchodzi trzy Ochotnicze Straże Pożarne: w Paszowicach, w Wiadrowie oraz w Pogwizdowie. Istotnym organem dla tego regionu jest także Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Jaworze. W Paszowicach znajduje się Gminne Centrum Zarządzanie Kryzysowe ulokowane w Urzędzie Gminnym.

10. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy

Zgodnie ze „Strategią Rozwoju Gminy Paszowice na lata 2016-2023”, przyjętą Uchwałą nr XXIV/130/2016 Rady Gminy Paszowice z dnia 6 grudnia 2016 r., wizja gminy brzmi: „Gmina Paszowice – miejsce przyjazne dla mieszkańców, atrakcyjne dla turystów i przedsiębiorców.”. Głównym celem dla gminy jest zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy gminy.

W związku z powyższym w Strategii określone zostały dwa cele strategiczne wraz z kierunkami działań:

- **Cel strategiczny 1:** Poprawa jakości życia mieszkańców Gminy Paszowice:
 - **Kierunek działań 1.1.** – Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej,
 - **Kierunek działań 1.2.** – Wsparcie dla rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego,
 - **Kierunek działań 1.3.** – Promocja i wsparcie przedsiębiorczości w Gminie;

– **Cel strategiczny 2:** Intensyfikacja działań na rzecz wzrostu atrakcyjności turystycznej Gminy:

- **Kierunek działań 2.1.** – Promocja i kreowanie walorów turystycznych Gminy,
- **Kierunek działań 2.2.** Rozbudowa i rewitalizacja infrastruktury turystycznej,
- **Kierunek działań 2.3.** – Poprawa estetyki i zagospodarowania przestrzeni publicznej.

Przyjęte w Strategii cele strategiczne wskazują, że najistotniejszym elementem polityki gminy jest rozwój gospodarczy, turystyczny, usług publicznych, przy jednoczesnej ochronie środowiska naturalnego. Wpłynie to bezpośrednio na warunki życia w gminie oraz pośrednio może zahamować negatywnie zjawiska demograficzne opisane w dalszej części opracowania.

10.1. Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne

10.1.1. Analizy ekonomiczne

Budżet Gminy Paszowice zasilany jest z następujących źródeł:

- podatków i opłat – od nieruchomości, rolnych, leśnych, od środków transportu, od spadków i darowizn, opłat targowych, opłat skarbowych,
- udziałów w podatkach dochodowych – część podatku dochodowego płaconego przez mieszkańców lub firmy,
- subwencji – środki pochodzące z budżetu państwa, na finansowanie gminy bez wskazania celu, na jaki mają być przeznaczone,
- dotacji – środki pochodzące od innych podmiotów, w tym z budżetu państwa muszą być wykorzystywane na określony cel,
- dochodów pozostałych – najem i dzierżawa budynków i gruntów, sprzedaż nieruchomości, darowizny.

Dochody własne Gminy Paszowice, składające się z podatków, opłat, udziałów w podatkach dochodowych oraz dochodów z majątku, na przestrzeni ostatnich lat charakteryzuje zróżnicowanie. Analizując dane GUS, publikowane w Banku Danych Lokalnych, za lata 2016 – 2021, dochody gminy w 2021 r. były o 17% wyższe w porównaniu do 2016 r. i wyniosły ponad 8,1 mln zł. Największe dochody własne odnotowano w 2020 i 2019 roku – odpowiednio 11,7 mln zł i 9,3 mln zł.

Również subwencje ogólne zasilające budżet gminy na przestrzeni ostatnich lat prezentują systematyczny wzrost. W porównaniu do 2016 roku w 2021 roku wzrost ten wyniósł prawie 50%. Wysokość subwencji w 2021 r. wyniosła ponad 5,4 mln zł.

Wysokość dotacji na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych charakteryzuje stały wzrost, co wynika m.in. z prowadzonych aktualnie inwestycji i programów. W latach 2016 – 2021 dotacje wynosiły od 4,44 mln zł do 10,57 mln zł.

Dochody ogółem Gminy Paszowice na przestrzeni lat 2016 – 2021 kształtowały się korzystnie i prezentowały stały wzrost od 560 tys. zł do 3,76 mln zł. Dochód ogółem w 2021 roku wyniósł prawie 24,1 mln.

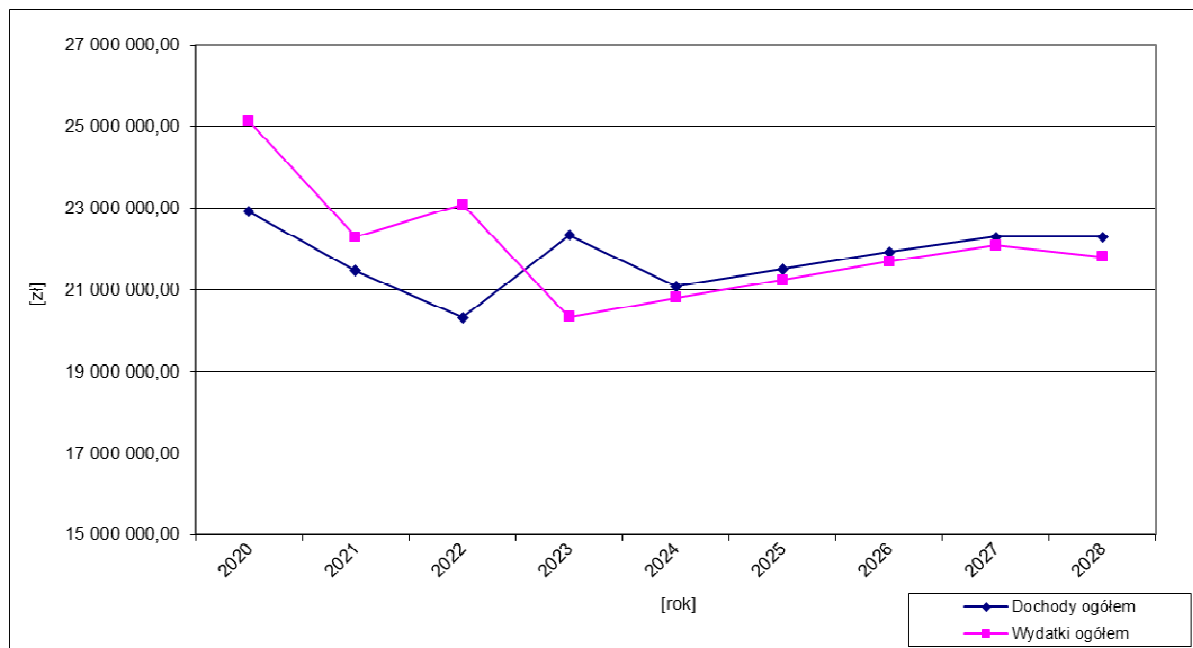
Z ww. środków finansowane są:

- oświata i wychowanie: przedszkola, szkoły podstawowe i gimnazja,
- administracja: funkcjonowanie rady miejskiej, funkcjonowanie urzędu gminy, promocja gminy,
- drogi i chodniki: przebudowa dróg, remonty dróg i chodników, odśnieżanie dróg,
- kultura i sport: prowadzenie ośrodka kultury i biblioteki, renowacja zabytków, utrzymanie obiektów sportowych, organizacja imprez kulturalnych i sportowych,
- pomoc społeczna: wypłata świadczeń rodzinnych, wypłata dodatków mieszkaniowych oraz zasiłków, dożywianie uczniów,
- gospodarka komunalna: dostarczanie wody, oczyszczanie ścieków, sprzątanie ulic, oświetlenie ulic, utrzymanie zieleni,
- bezpieczeństwo publiczne: funkcjonowanie ochotniczej straży pożarnej,
- pozostałe wydatki: utrzymanie gminnych budynków, przeciwdziałanie alkoholizmowi, zakup gruntów pod inwestycje gminne, utrzymanie cmentarza komunalnego.

W badanym okresie od 2016 do 2021 roku dochody gminy były wyższe niż wydatki z wyjątkiem roku 2017 i 2020 kiedy wydatki przewyższyły dochody.

Dokumentem prezentującym planowane dochody i wydatki gminy w kolejnych latach jest Wieloletnia Prognoza Finansowa. Uchwałą nr XXV/158/2021 z dnia 28 stycznia 2021 r. Rada Gminy Paszowice przyjęła Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Paszowice na lata 2021-2032. Wieloletnia prognoza finansowa obejmuje dochody i wydatki bieżące, dochody i wydatki majątkowe, wynik budżetu, sposób sfinansowania deficytu lub przeznaczenia nadwyżki, przychody i rozchody budżetu, kwotę długu oraz sposób finansowania spłaty długu. Planowane wydatki bieżące uwzględnione w planie nie są wyższe, niż planowane dochody bieżące. Wieloletnia prognoza finansowa zawiera również prognozę kwoty długu, która została sporządzona na lata 2021-2032. Prognoza spłaty długu obejmuje okres, w jakim przewiduje się pełną spłatę zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań. Zgodnie z prognozą dochody w najbliższych latach będą nieco niższe niż w latach ubiegłych i od 2024 roku będą utrzymywać się na podobnym poziomie. Wydatki gminy początkowo będą zmniejszane, a następnie będą utrzymywać na zbliżonym poziomie, jednakże planowane jest zachowanie dystansu pomiędzy dochodami i wydatkami, co zostało zobrazowane na wykresie nr 1.

Wykres 1 Prognoza wydatków i dochodów Gminy Paszowice na lata 2020 - 2032

Wydatki ogółem zobrazowane na powyższym wykresie zawierają wydatki bieżące oraz wydatki majątkowe. Wydatki bieżące na przestrzeni lat objętych prognozą wynoszą od 72% do 100% wszystkich wydatków Gminy Paszowice. Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych wydatki bieżące jednostek budżetowych obejmują: wynagrodzenia i uposażenia osób zatrudnionych w państwowych jednostkach budżetowych oraz składki naliczane od tych wynagrodzeń i uposażeń, zakupy towarów i usług, koszty utrzymania oraz inne wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek budżetowych i realizacji ich zadań statutowych, jak również koszty zadań zleconych do realizacji jednostkom zaliczanym i niezaliczanym do sektora finansów publicznych, z wyłączeniem organizacji pozarządowych. Natomiast wydatki majątkowe obejmują: wydatki na zakup i obciążenie akcji oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego oraz wydatki inwestycyjne państwowych jednostek budżetowych oraz dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowywanie kosztów inwestycji realizowanych przez inne jednostki. Wskaźnik dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży nieruchomości będzie dodatni i wyniesie ok. 1,5% więcej niż wydatki ogółem rocznie, co pozwala przyjąć, iż istnieją możliwości finansowania zadań własnych na nowych terenach.

10.1.2. Analizy środowiskowe

Stan środowiska na terenie gminy został szczegółowo opisany w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Paszowice w Rodziale 4. Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego. Dodatkowo oprócz diagnozy stanu środowiska opisanego

w Studium wskazać należy możliwość użycia analizy SWOT, jako narzędzia dodatkowej diagnozy i planowania strategicznego.

Zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy musi uwzględniać ustalenia m.in. w strategii rozwoju gminy. Na potrzeby „Strategii Rozwoju Gminy Paszowice na lata 2016-2023” została sporządzona analiza SWOT. W oparciu o jej ustalenia oraz uwarunkowania gminy sporządzono analizę SWOT dla środowiska, która przedstawia się następująco:

- Silne strony:
 - tereny o wysokiej wartości przyrodniczej i krajobrazowej,
 - położenie geograficzne,
 - rozwinięta infrastruktura wodna i kanalizacyjna,
 - skuteczna gospodarka odpadami,
 - topografia,
- Słabe strony:
 - zły stan techniczny dróg lokalnych lub ich brak w niektórych miejscach,
 - przeważające gleby o stosunkowo niskiej klasie bonitacji,
- Szanse:
 - środki zewnętrzne na inwestycje,
 - współpraca z miastem Jawor i powiatem Jaworskim w kwestii tworzenia spójnej infrastruktury,
 - rozwój turystyki,
 - promowanie postaw ekologicznych,
- Zagrożenia:
 - ubożenie społeczeństwa,
 - kryzys ekonomiczny,
 - niestabilność przepisów prawnych,
 - ograniczone możliwości aplikowania o zewnętrzne środki finansowe.

10.1.3. Analizy społeczne

Diagnoza warunków życia mieszkańców została opisana w **Raporcie o stanie gminy⁴¹ oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii i Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Paszowice na 2021 rok**. Dodatkowo oprócz diagnozy społecznej opisanej w Gminnym Programie oraz Strategii wskazać należy

⁴¹ w niniejszym opracowaniu wykorzystano Raport o stanie Gminy Paszowice za 2020 rok (stan na listopad 2021 r.), <http://bip.paszowice.pl/Document/48177>

możliwość użycia analizy SWOT, jako narzędzia dodatkowej diagnozy i planowania strategicznego.

Zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy musi uwzględniać zasady określone m.in. w strategii rozwoju gminy. Na potrzeby „Strategii Rozwoju Gminy Paszowice na lata 2016-2023” została sporządzona analiza SWOT. W oparciu o jej ustalenia, Raport i Strategię, o których mowa powyżej, oraz uwarunkowania gminy sporządzono analizę SWOT dla sfery społecznej, która przedstawia się następująco:

- Mocne strony:
 - aktywni mieszkańcy,
 - dobrze rozwinięta baza sportowo rekreacyjna,
 - bezpieczeństwo,
 - rozwinięta sieć dróg,
 - bliskie sąsiedztwo miasta powiatowego,
 - cykliczne imprezy kulturalne o zróżnicowanej tematyce, rozpoznawalne w regionie,
- Słabe strony:
 - niedostosowanie rynku pracy do potrzeb mieszkańców,
 - dominujące małe jednoosobowe podmioty gospodarcze,
- Szanse:
 - wsparcie dla mikro i małych przedsiębiorstw, producentów lokalnych
 - rozwój turystyki,
 - przyszłe wykorzystanie terenów inwestycyjnych w gminie
 - pozyskanie środków zewnętrznych,
 - wzrost działalności społecznej mieszkańców 9 miejscowości włączonych do Programu Odnowy Wsi Dolnośląskiej,
 - istniejąca droga S-3, przebiegająca przez teren gminy,
- Zagrożenia:
 - ubożenie społeczeństwa,
 - bliskość dużych ośrodków miejskich, dysponujących bardziej konkurencyjną ofertą kulturalną, sportową, itp.,
 - niż demograficzny,
 - kryzys ekonomiczny.

10.1.4. Prognozy demograficzne

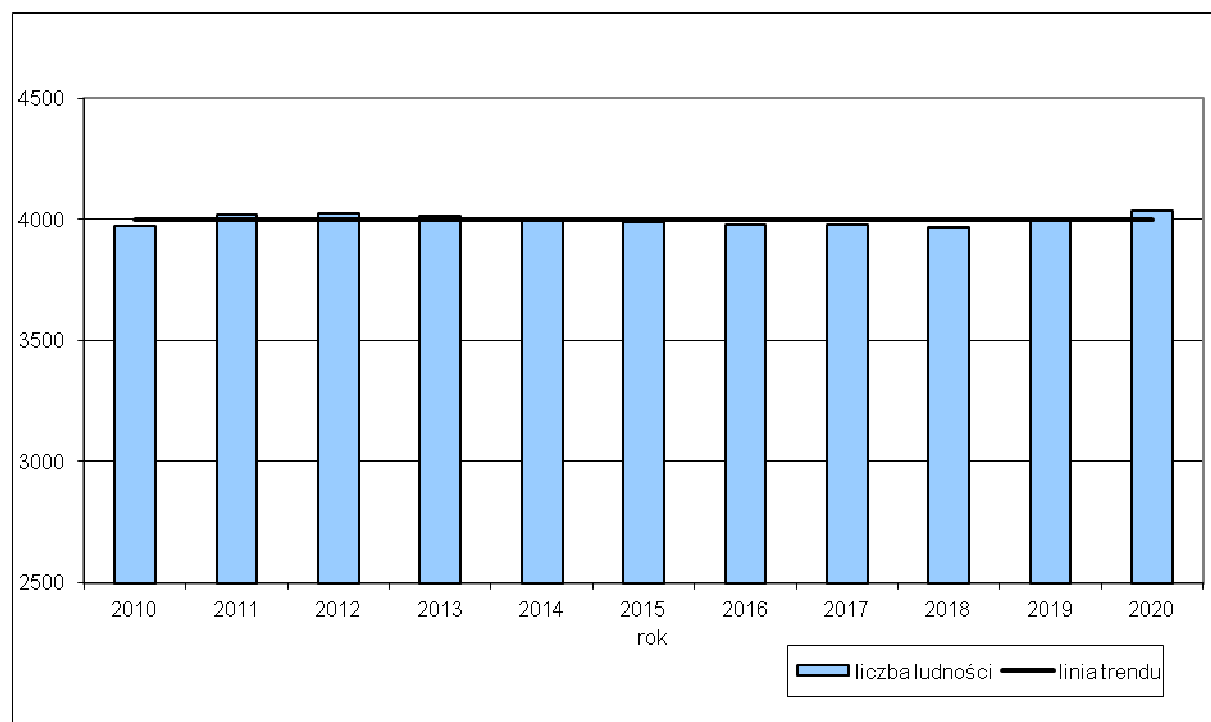
Zgodnie z danymi GUS zamieszczonymi w Banku Danych Lokalnych dla obszaru Gminy Paszowice, od 2010 roku do 2020 roku zaobserwować można niewielkie zmiany w liczbie

mieszkańców. W analizowanym okresie liczba mieszkańców Gminy Paszowice wzrosła o ok. 1,6% (z 3971 do 4037 osób). Dane GUS wskazują, że w badanym okresie przyrost naturalny w gminie wyniósł od -11 (w 2020 r.) do 9 (w 2010 i 2019 r.), a saldo migracji od -17 (w 2016 r.) do 45 (w 2020 r.).

Struktura ludności wg ekonomicznych grup wieku wskazuje na starzenie się społeczności lokalnej. Zgodnie z danymi GUS udział osób w wieku przedprodukcyjnym zmniejszył się z 18,8% ludności ogółem w 2010 roku do 17,7% w roku 2020. W tym samym czasie udział osób w wieku produkcyjnym również spadł z 66,0% do 62,6%, a udział osób w wieku poprodukcyjnym wzrósł z 15,3% do 19,7%.

Wykres nr 2 przedstawia zmiany liczby ludności na przestrzeni lat 2010 - 2020, wraz z wyliczoną linią trendu, która obrazuje stabilną liczbę ludności.

Wykres 2 Liczba ludności Gminy Paszowice w latach 2010-2020

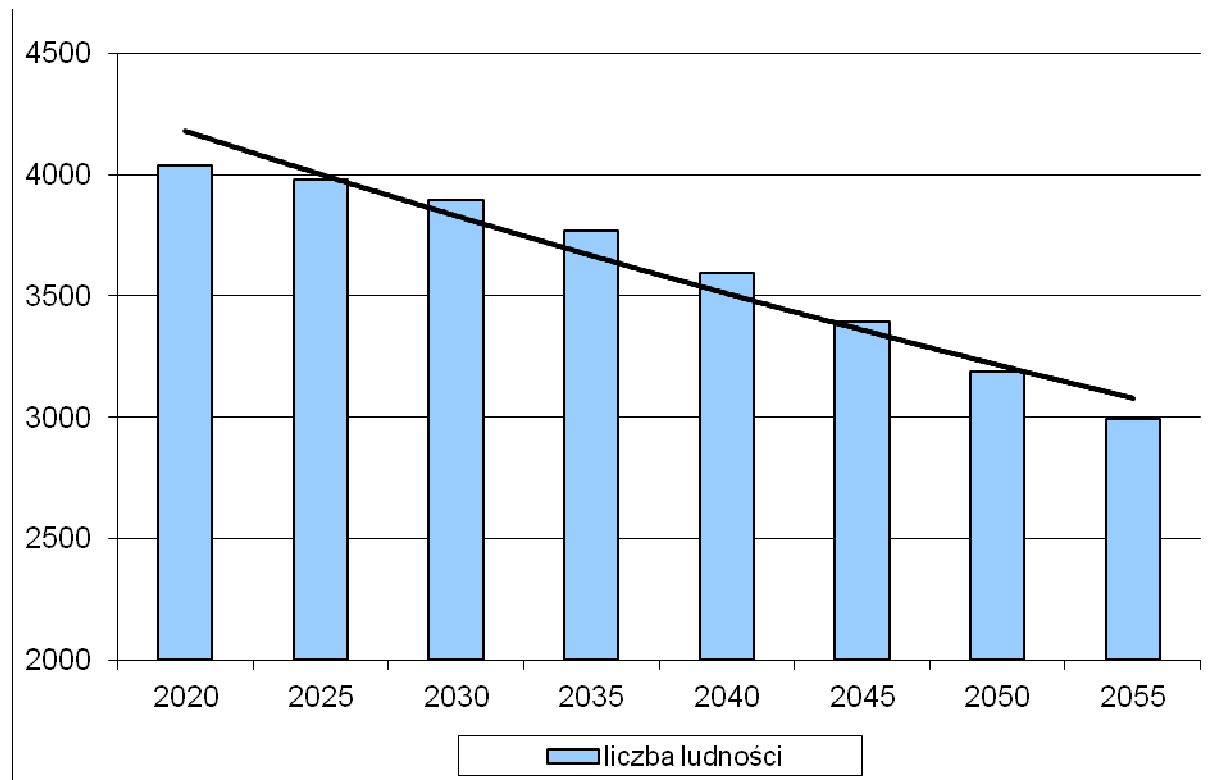
Główny Urząd Statystyczny w 2014 r. opracował Prognozę ludności dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2014-2050, przy czym w poszczególnych prognozach zawarte zostało rozdzielenie z podziałem na miasta i wieś. Gmina Paszowice jest położona w powiecie jaworskim, w skład którego poza gminą Paszowice wchodzi: 1 gmina miejska, 1 gmina miejsko – wiejska, 5 gmin wiejskich oraz 2 miasta. Zgodnie z tą prognozą liczba mieszkańców Gminy Paszowice nadal będzie spadać. W analizowanej 30-letniej perspektywie spadnie z 4037 osób w 2020 r. do 3189 osób w 2050 r.

Ponieważ powyższe prognozy zostały sporządzone kilka lat temu, tj. w 2015 r. i 2017 r., na podstawie aktualnie dostępnych danych demograficznych pozyskanych z GUS-u

opracowana została prognoza demograficzna dla Gminy Paszowice na lata 2020 – 2050, zgodnie z którą również przez najbliższe lata liczba mieszkańców gminy będzie spadać, a w 2050 r. wyniesienie 3189 osób.

Wykres nr 3 przedstawia prognozowane zmiany liczby ludności na przestrzeni lat 2020 - 2050, wraz z linią trendu obrazującą stały spadek liczby ludności.

Wykres 3 Prognoza demograficzna dla Gminy Paszowice na lata 2020-2050

10.2. Możliwość finansowania przez gminę inwestycji służących realizacji zadań własnych gminy

W związku z wyznaczaniem w Studium nowych terenów pod zabudowę konieczna stanie się rozbudowa sieci komunikacyjnej oraz infrastruktury technicznej. Obszar Gminy Paszowice jest stosunkowo dobrze wyposażony w urządzenia i sieci infrastruktury technicznej, tak więc nowe tereny pod zabudowę nie powinny znacząco obciążać budżetu gminy.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym każda gmina wykonując zadania i kompetencje działa w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Samorząd gminy realizuje zadania publiczne o znaczeniu lokalnym, ale tylko te, których wykonywanie nie jest zastrzeżone dla innych podmiotów, zgodnie z zasadą domniemania kompetencji. Takie określenie zakresu działania daje władzom lokalnym możliwość podejmowania działań innowacyjnych, stwarzających korzystne warunki rozwoju gminy. Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty

należy do zadań własnych gminy. Jedną z kategorii spraw, które obejmują zadania własne gminy jest infrastruktura techniczna. Szczegółowo zadania własne z zakresu infrastruktury technicznej można podzielić na zadania dotyczące:

- wodociągów i zaopatrzenia w wodę,
- kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych,
- wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- zaopatrzenia w gaz,
- zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą,
- gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,
- edukacji publicznej i innych wynikających z ustawy o samorządzie gminnym.

Z powyższego wynika, iż gmina wykonuje zadania publiczne w celu zaspokojenia potrzeb swoich mieszkańców, odpowiadając tym samym za zapewnienie warunków życia miejscowej ludności i podstawową obsługę obywateli. Zadania własne wychodzą naprzeciw wymogom racjonalizacji wydatków publicznych, bowiem władze gminne mają najlepsze rozpoznanie lokalnych potrzeb, mogą ustalać hierarchię celów, na które wydatkowane są środki oraz mogą nadzorować ich wykorzystywanie.

Dostępne gminom źródła finansowania inwestycji infrastrukturalnych można pogrupować w następujące kategorie:

- dochody własne,
- subwencje,
- dotacje celowe,
- dotacje celowe z funduszy celowych,
- kredyty i pożyczki,
- obligacje komunalne,
- środki ze źródeł pozabudżetowych na zadania własne,
- źródła finansowania ze środków zewnętrznych.

Dochody własne powiększone o subwencje to najbardziej naturalne źródło pozyskiwania przez gminy środków inwestycyjnych. Dochody własne są w granicach prawa kształtowane przez władze gminy. Natomiast wysokość wpływów z tytułu subwencji zależy przede wszystkim od czynników, na które gmina nie ma wpływu. Nie umniejsza to jednak swobody gminy w decydowaniu o sposobach ich wydatkowania, może jednak utrudniać projektowanie inwestycji w dłuższym okresie.

Infrastruktura techniczna jest finansowana w dużej mierze z funduszy Unii Europejskiej. W celu zmniejszania różnic w poziomie gospodarczo-społecznym krajów i regionów Unii Europejskiej zostały powołane różnego rodzaju fundusze. Różnice w poziomie ekonomicznym pojawiły się wraz z przyjmowaniem do Unii kolejnych państw członkowskich, których wyniki gospodarcze odbiegały od państw najbardziej rozwiniętych. W dalszej perspektywie zapewnienie równowagi gospodarczej i społecznej krajów członkowskich wiązało się z planami wprowadzenia unii gospodarczo-walutowej. Fundusz Spójności miał dostarczyć wsparcia finansowego na realizację dużych inwestycji związanych z rozwojem lub modernizacją infrastruktury transportowej i ochrony środowiska.

Regulacje dotyczące udzielania dotacji celowych z budżetu państwa na realizację zadań inwestycyjnych gminy zostały zawarte w ustawie o finansach publicznych. Zgodnie z treścią tych przepisów gminy mogą otrzymać dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji jako zadania własne, z zakresu administracji rządowej, inne zlecone ustawami. Zasady i tryb udzielania dotacji celowych dla gmin określa ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

W myśl ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, gminy mogą zaciągać kredyty i pożyczki oraz emitować papiery wartościowe m.in. na finansowanie wydatków nie znajdujących pokrycia w planowanych dochodach budżetowych.

Szczegółowy zakres obowiązków wykonywanych przez gminy, dokładnie precyzują odrębne ustawy, m.in. ustawa prawo energetyczne, ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, ustawa o drogach publicznych. Tereny przeznaczone w dużej części pod zabudowę, posiadają dostęp do infrastruktury technicznej oraz do obsługi komunikacyjnej, gdyż w dużej mierze lokalizowane są w bezpośrednim sąsiedztwie terenów już zainwestowanych. Analizując koszty uzbrojenia nowych terenów w infrastrukturę techniczną oraz w komunikację należy rozpatrywać przez pryzmat wieloletni, gdyż tereny należy uwalniać przez stopniowanie, zapobiegając oddalaniu i rozszczepianiu zabudowy od terenów wyposażonych w dostępną infrastrukturę. Wyposażenie w nowe tereny zabudowy nie będą niosły za sobą strat w budżecie z tytułu nowej infrastruktury i komunikacji, a objęcie nowych terenów nie będzie odbywało się tylko dzięki dochodom własnym gminy, gdyż Gmina Paszowice w ciągły i biegly sposób korzysta z dofinansowania środków zewnętrznych.

10.3. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

10.3.1. Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę

W związku z przeprowadzonymi w rozdziałach od 9.1.1. do 9.1.3 analizami ekonomicznymi, środowiskowymi, społecznymi, prognozami demograficznymi przy uwzględnieniu możliwości finansowania gminy poniżej przedstawiono maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy wraz z argumentacją.

Funkcja mieszkalna

Na potrzeby obliczeń związanych z zapotrzebowaniem na nową zabudowę funkcji mieszkalnej nie wprowadzano podziału na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i zabudowę mieszkaniową wielorodzinną. Ze względu na charakterystykę Gminy Paszowice nie wyodrębniono również zabudowy zagrodowej. Zapotrzebowanie na funkcję mieszkalną należy rozumieć jako całościowe zapotrzebowanie Gminy Paszowice na powierzchnię użytkową zabudowy mieszkaniowej, która może być realizowana w formie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej: wolno stojącej, szeregowej, czy bliźniaczej, w formie zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, która również może przyjąć różną formę, jak również na terenach peryferyjnych gminy w formie zabudowy zagrodowej.

Uwzględniając przeprowadzone analizy ekonomiczne, środowiskowe, społeczne, prognozy demograficzne, jak również przy uwzględnieniu możliwości finansowania, głównym czynnikiem wpływającym na zapotrzebowanie gminy w zakresie lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej jest stały spadek liczby mieszkańców gminy oraz niekorzystna struktura wiekowa mieszkańców gminy. Prognozowany znaczący spadek liczby mieszkańców spowoduje, iż istniejąca powierzchnia użytkowa mieszkań w znacznej mierze pokryje przyszłe zapotrzebowanie na zabudowę.

Niezależnie przyjęto zasadę, iż polityka gminy zmierza do zwiększania standardów życia mieszkańców poprzez:

- stopniową likwidację substandardowych zasobów mieszkaniowych,
- osiągnięcie wskaźnika 42,0 m² powierzchni użytkowej mieszkania/osobę jako docelową wartość przeciętną dla gminy (dane GUS z 2020 r. – 32,9 m² na osobę). Wg danych GUS przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w całej Polsce w 2019 r. wyniosła 29,2 m², co jest wartością nieco niższą od średniej dla Gminy Paszowice i na przestrzeni lat charakteryzuje się systematycznym wzrostem (w ciągu minionych 10 lat wzrosła o ponad 15%). Zgodnie z raportem Eurostatu w 2013 r. w Polsce prawie połowa ludności żyje w przeludnionych mieszkaniach, co plasuje Polskę na niechlubnym trzecim

miejscu wśród krajów UE. Gorsze warunki są tylko w Rumunii i na Węgrzech. W czołówce krajów cechujących się najlepszymi warunkami mieszkalnymi są Dania, Austria i Luksemburg, w których przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę wynosi ok. 53,0 m². W Niemczech wskaźnik ten wynosił 43,4 m² na osobę, a w Hiszpanii, zbliżonej do Polski pod względem liczby mieszkańców, 36,4 m². Mając na uwadze powyższe, jak również charakter gminy należy uznać, że dotychczasowy wskaźnik jest zdecydowanie za niski. Należy dążyć do systematycznej poprawy warunków życia mieszkańców gminy, poprzez umożliwienie zwiększenia powierzchni użytkowej mieszkań do standardów występujących w Europie Zachodniej. Przyjmuje się, że realnym do osiągnięcia wskaźnikiem powierzchni użytkowej na jednego mieszkańca w Gminie Paszowice jest 42,0 m²,

- zwiększenie wskaźnika samodzielności zamieszkania – 95%, tj. 1,05 gospodarstwa domowego na mieszkanie.

Funkcja usługowa

Na funkcję usługową składają się usługi komercyjne, związane ze sprzedażą towarów i świadczenia usług, w tym handlu detalicznego / hurtowego o powierzchni sprzedaży zarówno poniżej 2000 m², jak i powyżej 2000 m², jak również gastronomia, usługi turystyki, zdrowia, odnowy biologicznej, hotele, motele, ośrodki wypoczynkowe, pensjonaty, biura, oraz inne usługi związane z obsługą mieszkańców. Uwzględniając przeprowadzone analizy ekonomiczne, środowiskowe, społeczne, prognozy demograficzne, jak również przy uwzględnieniu możliwości finansowania, głównymi czynnikami wpływającymi na zapotrzebowanie gminy w zakresie lokalizacji nowej zabudowy usługowej są:

- zmiana stylu życia mieszkańców - rosnący popyt na dobra i usługi,
- wielofunkcyjny rozwój gminy - zwiększenie udziału zabudowy usługowej w strukturze gminy,
- położenie przy ważnych szlakach komunikacyjnych – drodze ekspresowej S3,
- wykorzystanie atrakcyjności turystycznej gminy,
- bliskość ośrodka powiatowego, jakim jest miasto Jawor – ok. 7,5 km,
- tworzenie nowych miejsc pracy, zatrzymując tym samym aktualnych mieszkańców, jak również przyciągając nowych,
- tworzenie zaplecza usługowego dla osób starszych w związku z zachodzącymi procesami demograficznymi.

Ponadto przyjęto zasadę zgodną z ogólnopolskim trendem, jak również ze strategią gminy, mającą na celu zwiększenie dostępności usług dla wszystkich mieszkańców oraz stworzenie warunków do prowadzenia przez mieszkańców gminy działalności gospodarczej, poprzez dążenie gminy do zwiększania udziału powierzchni związanych z działalnością gospodarczą (w tym usług) w stosunku do powierzchni mieszkalnych.

Funkcja produkcyjna

Do funkcji produkcyjnej można zaliczyć zarówno zabudowę związaną bezpośrednio z produkcją, jak również z szeroko rozumianym przemysłem, oraz obiektami składów i magazynów. Uwzględniając przeprowadzone analizy ekonomiczne, środowiskowe, społeczne, prognozy demograficzne, jak również przy uwzględnieniu możliwości finansowania, głównymi czynnikami wpływającymi na zapotrzebowanie gminy w zakresie lokalizacji nowej zabudowy produkcyjnej są:

- położenie przy ważnych szlakach komunikacyjnych – drodze ekspresowej S3,
- tworzenie nowych miejsc pracy, zatrzymując tym samym aktualnych mieszkańców, jak również przyciągając nowych,
- wielofunkcyjny rozwój gminy - zwiększenie udziału zabudowy produkcyjnej w strukturze gminy.

Ponadto przyjęto zasadę zgodną z ogólnopolskim trendem, jak również ze strategią gminy, mającą na celu zwiększenie stworzenia warunków do prowadzenia przez mieszkańców gminy działalności gospodarczej (nie tylko usługowej, jak również związanej z produkcją, czy rzemiosłem), poprzez dążenie gminy do zwiększania udziału powierzchni związanych z działalnością gospodarczą (produkcyjną, rzemieślniczą, składową i magazynową) w stosunku do powierzchni mieszkalnych w celu znaczącego zwiększenia miejsc pracy dla mieszkańców gminy.

Zapotrzebowanie na nową zabudowę

Przeprowadzone analizy zarówno stanu istniejącego, jak i planowanych przez gminę kierunków rozwoju, pozwalają na określenie maksymalnego w skali Gminy Paszowice zapotrzebowania na nową zabudowę. Przy obliczeniu maksymalnego zapotrzebowania w skali gminy na nową zabudowę wzięto pod uwagę perspektywę 30 lat, tj. lata 2020 - 2050, jak również niepewność procesów rozwojowych wyrażającą się w możliwości zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz o 30%.

W związku z powyższym maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy, kształtuje się jak w poniższej tabeli.

Tabela 15 Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na zabudowę wyrażone w powierzchni użytkowej zabudowy

funkcja zabudowy	Zapotrzebowanie na nową zabudowę	Max zapotrzebowanie gminy przy uwzględnieniu niepewności inwestycyjnej
	[1]	[2]
	powierzchnia użytkowa wyrażona w [m ²]	
mieszkaniowa	106.094	137.922
usługowa	86.785	112.821
produkcyjna	65.854	85.610

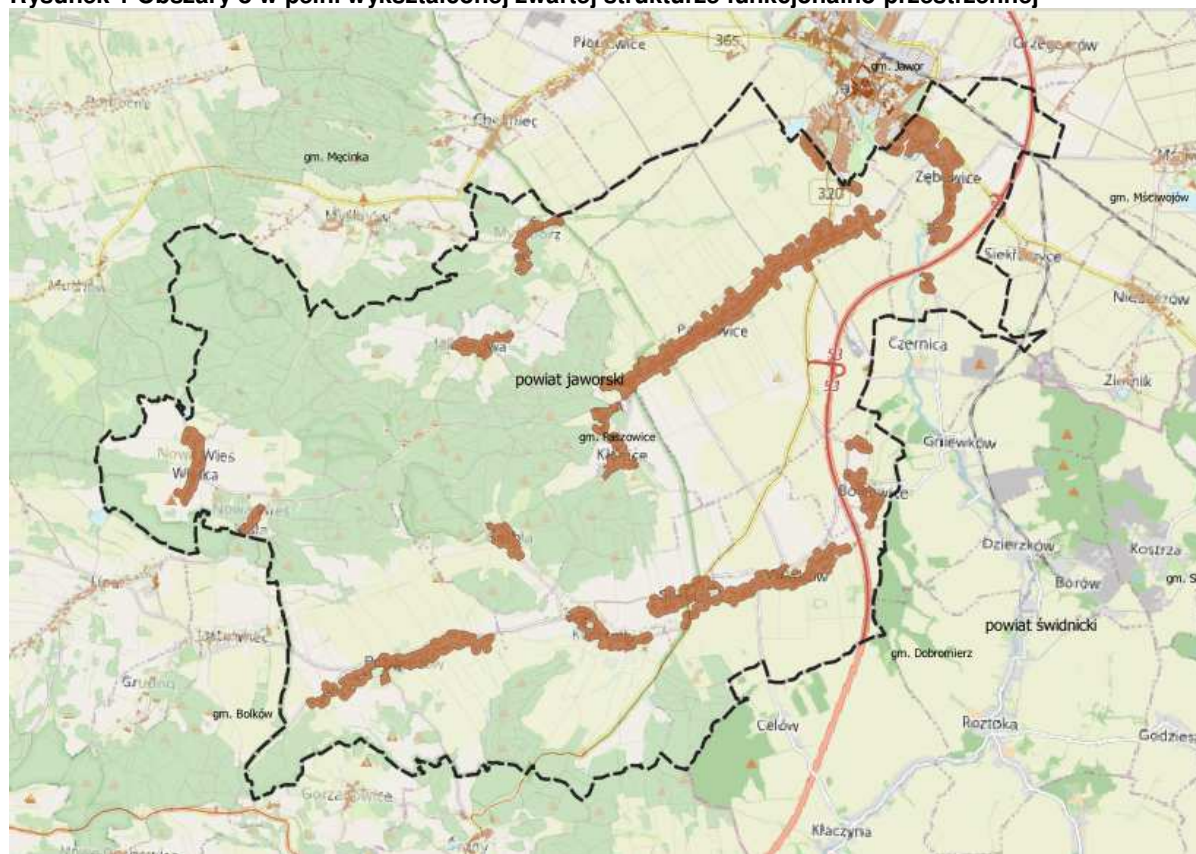
10.3.2. Chłonność, położonych na terenie gminy obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej

Na potrzeby niniejszego bilansu określono granice obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Przy wyznaczaniu obszaru o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, na podstawie przeprowadzonego przeglądu stanu zagospodarowania terenu gminy, brano pod uwagę trzy czynniki:

- 1) odległości pomiędzy istniejącą zabudową – obejmuje tereny położone w odległości nie większej niż 50 m od istniejących terenów zabudowanych i zainwestowanych, przy uwzględnieniu naturalnych i urbanistycznych barier przestrzennych takich jak: ciekі wodne, lasy, cmentarze, kolej,
- 2) odległość pomiędzy istniejącymi budynkami – obejmuje tereny położone w odległości nie większej niż 50 m od istniejących budynków, przy uwzględnieniu naturalnych barier przestrzennych takich jak: ciekі wodne, lasy, cmentarze, kolej,
- 3) dostęp do sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej – obejmuje tereny położone w granicach aglomeracji jaworskiej.

W kolejnym etapie analizy porównano zasięg terenów wskazanych w punktach 2 i 3 z terenami wskazanymi na rysunku 1. W wyniku tych czynności wyznaczone zostały obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej przedstawione na poniższym rysunku.

Rysunek 1 Obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej

Na potrzeby niniejszego bilansu oszacowano chłonność, (rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w ilości powierzchni użytkowej) położonych na terenie Gminy Paszowice obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, w przyjętym powyżej podziale na następujące funkcje:

- funkcja mieszkalna (wielorodzinna, jednorodzinna i zagrodowa),
- funkcja usługowa (różnego rodzaju usługi),
- funkcja produkcyjna, (w tym również związana z rzemiosłem, składami i magazynami).

Przy założeniu zachowania dotychczasowych proporcji zachodzących pomiędzy powierzchniami odpowiednich funkcji, jak również ich procentowym udziale w całości terenów zabudowanych, oraz biorąc pod uwagę tereny towarzyszące zabudowie poszczególnych funkcji (takie, jak związane z obsługą komunikacyjną oraz zielenią urządzoną), na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, obliczona została chłonność dla poszczególnych funkcji rozumiana jako możliwość lokalizowana na tych obszarach nowej zabudowy.

Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej ustalono na podstawie analizy terenów nie zainwestowanych w granicach

wyznaczonej zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej w kontekście kierunków zagospodarowania określonych w Studium. Na tej podstawie zakwalifikowano wolne tereny do poszczególnych funkcji.

Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej na terenie Gminy Paszowice z podziałem na poszczególne funkcje przedstawia poniższa tabela:

Tabela 16 Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej na terenie Gminy Paszowice

funkcja zabudowy	Powierzchnia użytkowa istniejącej zabudowy	Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej
	[1]	[2]
	powierzchnia użytkowa wyrażona w [m ²]	
mieszkaniowa	27.844	34.532
usługowa	20.365	35.057
produkcyjna	14.509	24.799

10.3.3. Chłonność, położonych na terenie gminy obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, innych niż wymienione w poprzednim punkcie

Zgodnie z art. 10 ust. 5 pkt 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dokonując bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę „szacuje się chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, innych niż wymienione w pkt 2⁴², rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy”. Stosując powyższy przepis przeanalizowano kolejno wszystkie obowiązujące na terenie Gminy Paszowice miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Stwierdzono, że część z nich w całości lub w części obejmuje również obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej. W myśl powyżej przytoczonego przepisu obszary te nie zostały uwzględnione w obliczeniach zawartych w niniejszym rozdziale (uwzględnione zostały w poprzednim rozdziale). Niniejszy rozdział przedstawia metodologię obliczenia chłonności nowych obszarów przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach. W celu obliczenia chłonności (rozumianej jako powierzchnia użytkowa) nowych terenów planowanych pod zabudowę w obowiązujących planach:

⁴² obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej

- zmierzono powierzchnię wszystkich nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących planach, przy uwzględnieniu ich funkcji,
- obliczono przeciętną wartość intensywności zabudowy dla poszczególnych terenów przeznaczonych pod nową zabudowę w planach.

Chłonność położonych na terenie Gminy Paszowice obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, innych niż wymienione w poprzednim punkcie, z podziałem na poszczególne funkcje przedstawia poniższa tabela.

Tabela 17 Chłonność położonych na terenie Gminy Paszowice obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę (poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej)

funkcja zabudowy	Chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę (poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej)
	[1]
	powierzchnia użytkowa wyrażona w [m ²]
mieszkaniowa	550.791
usługowa	388.378
produkcyjna	212.410

10.3.4. Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę z sumą powierzchni użytkowych z pkt 9.4.2 i 9.4.3

Maksymalne w skali Gminy Paszowice zapotrzebowanie na nową zabudowę określone w pkt 9.4.1 przewyższa sumy powierzchni użytkowych zabudowy w podziale na funkcje zabudowy wyliczonych w pkt 9.4.2 i 9.4.3. Porównanie tych wartości obrazuje poniższa tabela.

Tabela 18 Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę uwzględniające niepewność inwestycyjną, oraz sumy powierzchni użytkowej zabudowy, wynikającej z pkt 9.4.2 i 9.4.3

funkcja zabudowy	Max zapotrzebowanie gminy przy uwzględnieniu niepewności inwestycyjnej	Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze	Chłonność nowych terenów pod zabudowę z obowiązujących mpzp	Możliwe do zaprojektowania w planach miejscowych powierzchnie zabudowy
	[1]	[2]	[3]	[4]=[1]-[2]-[3]
	powierzchnia użytkowa wyrażona w [m ²]			
mieszkaniowa	137.922	34.532	550.791	- 447.401
usługowa	112.821	35.057	388.378	-310.614
produkcyjna	85.610	24.799	212.410	-151.599

Wyniki bilansowania wskazują, że w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Paszowice nie ma możliwości wyznaczenia nowych obszarów o funkcji mieszkalnej, usługowej i produkcyjnej poza granicami obszarów o w pełni

wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej z uwagi na istniejącą nadpodaż terenów pod zainwestowanie, które pokrywają w całości zapotrzebowanie w perspektywie 30 lat.

Niezależnie, w granicach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, możliwe jest lokalizowanie nowych terenów lub zmiana funkcji.

10.3.5. Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy

Możliwości finansowania przez Gminę Paszowice wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy zostały określone w rozdziale 9.3.

10.3.6. Potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy

Realizacja nowej zabudowy będzie związana niejednokrotnie z realizacją infrastruktury technicznej, drogowej oraz społecznej. W przypadku terenów położonych w wykształconej już zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej koszty ponoszone przez gminę będą minimalizowane. W pozostałych przypadkach, tj. w przypadku uruchomienia przez gminę terenów pod nowe inwestycje poza zawartą strukturą, koszty mogą być odpowiednio większe.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem określającym przede wszystkim kierunki rozwoju. Szczegółowa lokalizacja infrastruktury społecznej czy infrastruktury drogowej - publicznej, będzie sankcjonowana dopiero na etapie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, będą sporządzone prognozy skutków finansowych uchwalenia planu miejscowego. W prognozach finansowych w sposób precyzyjny zostaną określone dla budżetu gminy skutki uchwalenia planu miejscowego, zarówno te pozytywne - wyrażające wpływy do budżetu, jak również skutki generujące wydatki.

Na poziom wydatków gminy na realizację inwestycji gminnych wynikających z konieczności realizacji zadań własnych wpływ ma wiele czynników, m.in.:

- szczegółowe zapisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego m.in. dotyczące realizacji dróg publicznych - im większy udział dróg publicznych w planie, tym większy koszt dla gminy realizacji ustaleń tego planu, dotyczące realizacji infrastruktury technicznej, w tym np. dopuszczenie realizacji indywidualnych sposobów odprowadzania ścieków, a co za tym idzie brak

konieczności docelowego uzbrojenia terenu w sieć kanalizacyjną zastrzeżeniem zgodności z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,

- kolejność realizacji planów miejscowych - w przypadku stopniowego oddalania się od terenów o w pełni wykształconej infrastrukturze, koszty będą mniejsze w realizacji poszczególnych zadań,
- wysokość subwencji czy dotacji celowych otrzymanych na realizację zadań własnych wysokość pozyskanego finansowania ze środków zewnętrznych, a także wykorzystanie możliwości współpracy podmiotu publicznego i partnera prywatnego w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.

Ocenia się, że potrzeby inwestycyjne wynikające z lokalizacji nowej zabudowy, w tym na terenach położonych poza obszarami dotychczas przeznaczonymi pod zabudowę, nie przekraczają możliwości finansowania przez budżet gminy w zakresie wykonania niezbędnych sieci komunikacyjnych oraz infrastruktury technicznej i społecznej w 30-letnim horyzoncie czasowym. Zgodnie z WPF do roku 2032 budżet obciążony jest w wyniku konieczności spłaty długu, nie może to jednak być powodem do zmian w formułowaniu maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę w 30-letniej perspektywie, ze względu na możliwość wykorzystania do finansowania tego typu inwestycji środków zewnętrznych, z których Gmina Paszowice obecnie z powodzeniem korzysta.

Gmina Paszowice, jak wynika z analizy ekonomicznej, obecnie znajduje się w poprawnej kondycji finansowej. Zakłada się, iż stopniowa realizacja zadań własnych przewidzianych w Studium na najbliższe 30 lat, przy jednoczesnym ich współfinansowaniu z subwencji, dotacji, środków pozabudżetowych oraz środków zewnętrznych w tym partnerstwa publiczno-prywatnego nie przewyższy możliwości finansowych budżetu gminy na lata 2020-2050.

11. Stan prawny gruntów⁴³

Powierzchnia Gminy Paszowice w granicach administracyjnych wynosi 10128 ha⁴⁴. Znaczący udział w powierzchni gminy mają grunty leśne, które zajmują ok. 29%, tj. powierzchnię 3025,27 ha. Większość lasów stanowi własność Skarbu Państwa, które zajmują łącznie 3004,27 ha, co stanowi ponad 99% powierzchni wszystkich lasów. Pozostałe tereny leśne stanowi własność gminną i prywatną. Grunty komunalne w gminie zajmują powierzchnię 166 ha, z czego powyżej 98% gruntów wchodzi w skład gminnego zasobu nieruchomości. Powierzchnia gruntów powiatowych wynosi 52 ha i ponad 94% z nich stanowi grunty zajęte pod drogami powiatowymi. 5 ha gruntów w obszarze gminy stanowi

⁴³ dane GUS 2020

⁴⁴ dane GUS 2020

grunty wojewódzkie i 80% z nich stanowi grunty zajęte pod drogami wojewódzkimi. Pozostałe grunty na terenie gminy stanowią własność prywatną, jak również własność Skarbu Państwa w różnych formach zarządu.

12. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych

Na terenie Gminy Paszowice znajdują się obiekty i obszary objęte ochroną na podstawie przepisów odrębnych:

- 1) obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody:
 - rezerwat przyrody: Mszana i Obłoga, Wąwóz Myśliborski koło Jawora, Wąwóz Siedmicki, Nad Groblą, Wąwóz Lipa (rozdz. 12.1)
 - park krajobrazowy Chełmy (rozdz. 12.2)
 - obszar Natura 2000 „Góry i Pogórze Kaczawskie” (rozdz. 12.3)
 - pomniki przyrody (rozdz. 12.4)
- 2) obiekty i tereny wpisane do rejestru zabytków, (rozdz. 5.3)
- 3) obszary i tereny górnicze. (rozdz. 14.1)

12.1. Rezerwat przyrody

12.1.1. Mszana i Obłoga

Rezerwat przyrody „Mszana i Obłoga” utworzony został Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 11 maja 2015 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 2015 r. poz. 2229). Zgodnie z tym zarządzeniem celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych, przyrodniczych i krajobrazowych lasów klonowo - lipowych oraz grądów, wraz z unikalną florą i elementami przyrody nieożywionej w postaci wychodni bazaltu i rumowisk bazaltowych.

Rezerwat zajmuje powierzchnię 99,92 ha i jest rezerwatem leśnym; typ ochrony - fitocenotyczny; podtyp ochrony - zbiorowisk leśnych; typ ekosystemu - leśny i borowy; podtyp ekosystemu - lasów wyżynnych.

Dla rezerwatu przyrody został ustanowiony plan ochrony⁴⁵.

Na terenie rezerwatu obowiązują zakazy i odstępstwa zawarte w art. 15 ustawy o ochronie przyrody.

12.1.2. Wąwóz Myśliborski koło Jawora

Rezerwat przyrody „Wąwóz Myśliborski koło Jawora” utworzony został Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 21 kwietnia 1962 r. w sprawie uznania za

⁴⁵ Zarządzenie Nr 35.2017 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 24 lipca 2017 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody "Mszana i Obłoga"

rezerwat przyrody (M.P. z 1962 r. Nr 39, poz. 189). Obecnie dla terenu rezerwatu przyrody obowiązuje Zarządzenie Nr 1 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 2 stycznia 2013 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Wąwóz Myśluborski koło Jawora" (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 2013 r. poz. 86) ze zm.⁴⁶. Zgodnie z tym zarządzeniem celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych jedyne na Dolnym Śląsku stanowiska paproci jęczynnika zwyczajnego *Phyllitis scolopendrium* występującego na skałach zieleńcowych oraz otaczającego go naturalnego lasu ochronnego.

Rezerwat zajmuje powierzchnię 9,72 ha i jest rezerwatem florystycznym; typ ochrony - florystyczny; podtyp ochrony – rośliny zielone i krzewinki; typ ekosystemu – różne ekosystemy; podtyp ekosystemu - lasów i wód.

Dla rezerwatu przyrody nie został ustanowiony plan ochrony.

Na terenie rezerwatu obowiązują zakazy i odstępowstwa zawarte w art. 15 ustawy o ochronie przyrody.

12.1.3. Wąwóz Siedmicki

Rezerwat przyrody „Wąwóz Siedmicki” utworzony został Rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego z dnia 5 stycznia 2001 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 2001 r. Nr 2, poz. 20). Obecnie dla terenu rezerwatu przyrody obowiązuje Zarządzenie Nr 5 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 15 lipca 2010 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Wąwóz Siedmicki" (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 2010 r. Nr 134, poz. 2065) ze zm.⁴⁷. Zgodnie z tym zarządzeniem celem ochrony jest zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych, krajobrazowych i turystycznych zbiorowisk roślinnych, a zwłaszcza fitocenoz łąkowych z wieloma gatunkami chronionymi i rzadkimi gatunkami roślin.

Rezerwat zajmuje powierzchnię 68,761 ha i jest rezerwatem florystycznym; typ ochrony - fitocenotyczny; podtyp ochrony – zbiorowiska nieleśne; typ ekosystemu – leśny i borowy; podtyp ekosystemu - lasów mieszanych nizinnych.

Dla rezerwatu przyrody nie został ustanowiony plan ochrony.

Na terenie rezerwatu obowiązują zakazy i odstępowstwa zawarte w art. 15 ustawy o ochronie przyrody.

⁴⁶ Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 31 sierpnia 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie rezerwatu przyrody "Wąwóz Myśluborski koło Jawora" (Dz. Urz. z 2016 r. poz. 4009), Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 31 sierpnia 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie rezerwatu przyrody „Wąwóz Myśluborski koło Jawora” (Dz. Urz. z 2017 r. poz. 3595)

⁴⁷ Zarządzenie Nr 19 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 10 lutego 2011 r. zmieniające zarządzenie w sprawie uznania za rezerwat przyrody "Wąwóz Siedmicki" (Dz. Urz. z 2011 r. Nr 38, poz. 475), Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 11 lipca 2014 r. zmieniające zarządzenie w sprawie rezerwatu przyrody "Wąwóz Siedmicki" (Dz. Urz. z 2014 r. poz. 3246)

12.1.4. Nad Groblą

Rezerwat przyrody „Nad Groblą” utworzony został Rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego z dnia 5 stycznia 2001 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 2001 r. Nr 2, poz. 21). Obecnie dla terenu rezerwatu przyrody obowiązuje Zarządzenie Nr 7 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 15 lipca 2010 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Nad Groblą" (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 2010 r. Nr 134, poz. 2067) ze zm.⁴⁸. Zgodnie z tym zarządzeniem celem ochrony jest zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych jednego z największych w Polsce skupień drzewiastych form brekinii na naturalnych stanowiskach z licznymi gatunkami roślin chronionych, położonego na różnych typach skał wulkanicznych.

Rezerwat zajmuje powierzchnię 88,41 ha i jest rezerwatem leśnym; typ ochrony - florystyczny; podtyp ochrony – krzewów i drzew; typ ekosystemu – leśny i borowy; podtyp ekosystemu - borów mieszanych górskich i podgórskich.

Dla rezerwatu przyrody nie został ustanowiony plan ochrony.

Na terenie rezerwatu obowiązują zakazy i odstępowstwa zawarte w art. 15 ustawy o ochronie przyrody.

12.1.5. Wąwóz Lipa

Rezerwat przyrody „Lipa” utworzony został Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 12 listopada 1996 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1996 r. Nr 75, poz. 694). Obecnie dla terenu rezerwatu przyrody obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 17 kwietnia 2014 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Wąwóz Lipa" (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 2014 r. poz. 2025). Zgodnie z tym zarządzeniem celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych naturalnych lasów oraz zbiorowisk roślin naskalnych wraz z różnymi typami pomnikowych głazów narzutowych.

Rezerwat zajmuje powierzchnię 101 ha i jest rezerwatem leśnym; typ ochrony - fitocenotyczny; podtyp ochrony – zbiorowisk leśnych; typ ekosystemu – leśny i borowy; podtyp ekosystemu – lasów mieszanych nizinnych.

Dla rezerwatu przyrody nie został ustanowiony plan ochrony.

Na terenie rezerwatu obowiązują zakazy i odstępowstwa zawarte w art. 15 ustawy o ochronie przyrody.

⁴⁸ Zarządzenie Nr 21 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 10 lutego 2011 r. zmieniające zarządzenie w sprawie uznania za rezerwat przyrody "Nad Groblą" (Dz. Urz. z 2011 r. Nr 38, poz. 477)

12.2. Park krajobrazowy Chełmy

Park krajobrazowy „Chełmy” utworzony został w Rozporządzeniem Wojewody Legnickiego z dnia 29 czerwca 1992 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego "Chełmy" w województwie legnickim (Dz. Urz. Nr 14, poz. 70). Obecnie na terenie parku krajobrazowego obowiązują ustalenia Rozporządzenia Wojewody Dolnośląskiego Nr 24 z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Chełmy” (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 2008 r. Nr 317, poz. 3923). Park o powierzchni 15 990,76 ha, położony jest na terenie gmin: Złotoryja w powiecie złotoryjskim, Męcinka i Paszowice w powiecie jaworskim. Wokół parku została wyznaczona otulina o powierzchni 12 470,83 ha. W rozporządzeniu ustalono następujące szczególne cele ochrony parku:

- zachowanie geologicznej i geomorfologicznej różnorodności parku,
- zachowanie historycznej kompozycji przestrzennej,
- zachowanie różnorodności biologicznej lasów wyżynnych.

Na terenie parku krajobrazowego obowiązują zakazy i odstępstwa zawarte w:

- **Rozporządzenia Wojewody Dolnośląskiego Nr 24 z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Chełmy”,**
- **Uchwale Nr XVI/332/11 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 października 2011 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Krajobrazowego „Chełmy” (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego 2011 r. Nr 251, poz. 4509).**

12.3. Obszar Natura 2000 „Góry i Pogórze Kaczawskie”

Obszar Natura 2000 „Góry i Pogórze Kaczawskie” PLH020037 został utworzony Decyzją Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039)(2009/93/WE). Góry i Pogórze Kaczawskie obejmują obszar o powierzchni 35005,3 ha. Jest to jeden z najcenniejszych i najlepiej zachowanych obszarów Sudetów Zachodnich. Obszar cechuje się bogactwem przyrodniczym, specyficzną budową geologiczną (występują tu wapień, bazalty i serpentynity) oraz silnym zróżnicowaniem morfologicznym (liczne, głęboko wcięte wąwozy z reliktowymi koloniami górskich i rzadkich gatunków roślin i zwierząt) i niskim stopniem zagospodarowania. Obszar jest kluczowy dla gatunków bazyfilnych i neutrofilnych, na którym stwierdzono tu 24 typy siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, a szczególnie dobrze zachowane buczyny i jaworzyny, oraz 18 gatunków z Załącznika II tej dyrektywy. Ponadto obszar jest kluczowym dla zachowania siedlisk *9810, *9110, 9190, 9130, 6110, 8220, 8130, 7230, 6410 i 6210 w regionie dolnośląskim. Bogata flora roślin naczyniowych z kilkunastoma gatunkami

storczyków oraz rzadkie gatunki roślin niższych. Prawdopodobnie występują tu: ginący (CR) mieczyk błotny *Gladiolus palustris* (w 2003 roku odnotowano tylko jeden pęd) oraz zanokcica serpentynowa *Asplenium adulterinum* (na jednym stanowisku regularnie obserwuje się od 28 do 31 okazów). Znajduje się tu jedno z dwóch odkrytych w Polsce stanowisk włosocienia cienistego *Trichomanes speciosus* - jedyne potwierdzone w roku 2008. Jaskinie Połomu są jednym z największych zimowisk nietoperzy w Polsce (zimuje tu w sumie ok. 400 osobników z 10 gatunków) oraz największym zimowiskiem nocka dużego i nocka rudego na Dolnym Śląsku. Jest to także jedno z dwu znanych z południowo - zachodniej Polski stanowisk zimowych nocka łydkowłosego oraz ważne zimowe stanowisko mopka.

Dla obszaru został ustanowiony plan zadań ochronnych Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 29 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037 (Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego z 2014 r. poz. 4023) ze zm.⁴⁹.

12.4. Pomniki przyrody

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody pomniki przyrody „to pojedyncze twory przyrody ożywionej i nieożywionej lub ich skupienia o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie”.

Wykaz pomników przyrody zamieszczony został w tabeli nr 23 na końcu części II Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego.

13. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych⁵⁰

Na obszarze Gminy Paszowice nie udokumentowano występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych, w tym osuwisk. Możliwość wystąpienia osuwiska wiąże się z przemieszczeniem się mas ziemnych, powierzchniowej zwietrzliny i mas skalnych

⁴⁹ Obwieszczenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 5 grudnia 2016r. o sprostowaniu błędu w Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Przeplatki nad Bystrycą PLH020055 oraz w Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 29 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037 (Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego z 2014r. Poz. 5192), Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 13 września 2017r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037 (Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego z 2017r. Poz. 3805)

⁵⁰ Państwowy Instytut Geologiczny. System Osłony Przeciwosuwiskowej.

podłoża spowodowanym siłami przyrody lub działalnością człowieka, co stanowi w niektórych przypadkach zagrożenie dla obiektów budowlanych posadowionych na uruchomionej powierzchni oraz zagrożenie dla życia i zdrowia.⁵¹

14. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla

14.1. Udokumentowane złoża kopalin oraz tereny i obszary górnicze ustalone na podstawie przepisów odrębnych.

Na obszarze Gminy Paszowice rozpoznane i udokumentowane zostały złoża kruszywa naturalnego oraz kamieni drogowych i budowlanych. Szczegółowe informacje dotyczące złóż zawarte w poniższej tabeli.

Tabela 19 Udokumentowane złoża⁵²

Lp	Nr złoża	Nazwa złoża	Typ pozyskiwanych surowców	Powierzchnia złoża [ha]	Zasoby geologiczne bilansowe / przemysłowe [tys. t / mln m ³]	Wydobycie [tys. t / mln m ³]	Nr koncesji / termin ważności	Stan zag.
1.	KD 942	Mszana-Obłoga	Kamienie drogowie i budowlane	78,612 ha	67 822 / -	-	-	R
2.	KD 945	Paszowice	Kamienie drogowie i budowlane	7,3 ha	8 513 / -	-	-	R
3.	KN 18630	Paszowice II	Kruszywa naturalne	1,999 ha	378 / -	-	10-1/6/491 / 2031-03-18	T
4.	KD 662	Pokutnik	Kamienie drogowie i budowlane	2,828 ha	4 973 / 4 973	-	7/98 / 2048-12-31	T
5.	KD 18723	Pokutnik 1	Kamienie drogowie i budowlane	6.551 ha	10 404 / 9 511	159	13/E/2017 / 2068-01-04	E
6.	KN 1414	Siekierzyce	Kruszywa naturalne	143,250 ha	10 889 / -	-	-	P

E – złoża eksploatowane

P – złoża o zasobach rozpoznanych wstępnie (w kat. C 2 + D, a w przypadku ropy i gazu – w kat. C)

R – złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. A + B + C 1, a w przypadku ropy i gazu – w kat. (A + B)

T – złoża zagospodarowane, eksploatowane okresowo

Na obszarze Gminy Paszowice ustanowiono obszary i tereny górnicze dla 2 złóż kamieni drogowych i budowlanych: Pokutnik i Pokutnik I oraz jednego złoża kruszyw naturalnych: Paszowice II. Numery koncesji oraz termin ważności zamieszczono w tabeli powyżej. Dodatkowo w północno-wschodniej części Gminy Paszowice tereny częściowo objęte

⁵¹ Program ochrony środowiska dla Gminy Paszowice na lata 2020-2027 z perspektywą do roku 2029, 2020 r.

⁵² Źródło: "Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2019 r.", Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, 2020; geoportal.pgi.gov.pl.

są granicami terenów górniczych wyznaczonych dla złóż kamieni drogowych i budowlanych zlokalizowanych poza granicami gminy: Zimnik I i Czernica.

Pod pojęciem terenu górniczego należy rozumieć przestrzeń objętą przewidywanymi szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego. W przypadku terenów górniczych ustanowionych dla złóż „Pokutnik”, „Pokutnik I” , „Czernica” i „Zimnik I”, wydobywana kopalina może być urabiana przy użyciu materiałów wybuchowych z czym wiąże się szkodliwe oddziaływanie w postaci: rozrzutu odłamków skalnych, działania powietrznej fali uderzeniowej szkodliwych drgań parasejsmicznych.

W sytuacji lokalizacji inwestycji w obrębie ww terenów górniczych przy projektowaniu, realizacji i użytkowaniu danej inwestycji należy wziąć pod uwagę ewentualne wpływy szkodliwego oddziaływania zakładów górniczych, w szczególności możliwość prowadzenia przez zakłady górnicze robót strzałowych, a prognozowane parametry wpływów górniczych na dane przedsięwzięcie należy uzyskać od przedsiębiorcy górniczego.

Ustanowienie granic obszaru górniczego i terenu górniczego następuje w decyzji udzielającej koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji, podziemne składowanie odpadów, podziemne składowanie dwutlenku węgla. Koncesje wydawane są na czas określony i wygasają z upływem czasu, na jaki zostały udzielone lub w innych przypadkach określonych w ustawie - Prawo geologiczne i górnicze.

14.2.Wody powierzchniowe⁵³

Gmina Paszowice zlokalizowana jest w granicach zlewni rzeki Nysy Szalonej, która przepływa przez gminę, a ujście swoje ma w rzece Kaczawie w pobliżu Legnicy. Nysa Szalona jest strumieniem górskim o dużych wahaniami wodostanów i przepływów. Jednakże z uwagi na małą zlewnię, która w znacznym stopniu jest zalesiona, okresowe wezbrania nie powodują większych wylewów. Przez gminę przepływają również dopływy Nysy Szalonej: Nysa Mała, Paszówka, Jawornik i Przyłęcznica, jak również w północno zachodniej części gminy – Kamiennik, będący dopływem Kaczawy.

W granicach gminy nie występują większe naturalne zbiorniki wodne. Jedynie niewielkie sztuczne zbiorniki znajdują się zazwyczaj w parkach wiejskich (Pogwizdów, Kwietniki).

14.3.Jednolite Części Wód Powierzchniowych

Gmina Paszowice położona jest w granicach rzecznych jednostek planistycznych gospodarowania wodami – jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP)⁵⁴:

⁵³ Opracowanie ekofizjograficzne Gminy Paszowice Powiat Jawor, 2009 r.

⁵⁴ Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (aPGW), Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967)

- Nysa Szalona od Sadówki do zbiornika Słup o kodzie RW60008138479, typ 8 mała rzeka wyżynna krzemianowa – zachodnia; silnie zmieniona część wód; ogólny stan zły, cel środowiskowy: dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny; zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego, termin osiągnięcia celu do 2021 r.
- Nysa Szalona od źródła do Sodówki o kodzie RW60004138449, typ 4 potok wyżynny krzemianowy z substratem gruboziarnistym – zachodni; silnie zmieniona część wód; ogólny stan zły, cel środowiskowy: dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny; zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego, termin osiągnięcia celu do 2021 r.,
- Paszówka o kodzie RW600041384729, typ 4 potok wyżynny krzemianowy z substratem gruboziarnistym – zachodni; silnie zmieniona część wód; ogólny stan zły, cel środowiskowy: dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny; zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego, termin osiągnięcia celu do 2021 r.,
- Kamiennik o kodzie RW6000513829, typ 5 potok wyżynny krzemianowy z substratem drobnoziarnistym – zachodni; naturalne części wód; ogólny stan zły, cel środowiskowy: dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny; zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego, termin osiągnięcia celu do 2021 r.,
- Nysa Mała o kodzie RW60007138469, typ 7 potok wyżynny węglanowy z substratem gruboziarnistym na skałach węglanowych; naturalne części wód; ogólny stan dobry, cel środowiskowy: dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny; niezagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego,
- Jawornik o kodzie RW60007138474, typ 7 potok wyżynny węglanowy z substratem gruboziarnistym na skałach węglanowych; naturalne części wód; ogólny stan dobry, cel środowiskowy: dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny; niezagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego.

14.4. Wody podziemne

Powiat jaworski należy do terenów ubogich w wody podziemne. Na jego obszarze brak jest Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP). Na terenie powiatu brak jest bogatych w wodę poziomów użytkowych, a punktowy pobór wody jest stosunkowo niewielki. Głównymi poziomami użytkowymi wód podziemnych na terenie powiatu jest poziom czwartorzędowy i trzeciorzędowy. Poza ww. poziomami użytkowymi, występują również poziomy: kredowy, permski i kambryjski. Pod względem hydrogeologicznym rejon opracowania leży w regionie XXV -przedsudeckim, podregionie XXV3 legnickim. Wody podziemne związane są z czwartorzędowym i trzeciorzędowym kompleksem wodonośnym.

Wodonośność -potencjalną wydajność typowego otworu studziennego oceniono na 10 -30 m³/h. Wodonośność jest najwyższa w dolinie Wierzbiaka, częściowo kopalnej, gdzie osiąga

10 –30 m³/h. Pierwszy użytkowy poziom wodonośny jest całkowicie izolowany od powierzchni terenu.

Zgodnie z ustawą Prawo Wodne, dla wód podziemnych ustalono następujące cele środowiskowe:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Gmina Paszowice położona jest w granicach jednolitych części wód podziemnych⁵⁵ nr 94 o kodzie PLGW600094, dorzecze Odry, region wodny Środkowej Odry, zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych, stan chemiczny słaby, stan ilościowy dobry. Celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry stan ilościowy i dobry stan chemiczny (mniej rygorystyczny cel dla parametru Ni - ochrona stanu przed dalszym pogorszeniem), charakteryzowany wartościami wskaźników zgodnie z rozporządzeniem o ocenie wód podziemnych. Stan ilościowy obrazuje wpływ poboru wody na części wód podziemnych. Natomiast stan chemiczny odnosi się do parametrów fizykochemicznych wód podziemnych (zarówno traktowanych jako zanieczyszczenia, jak i skażenie).

14.5. Udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla

Na obszarze Gminy Paszowice nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

15. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami

15.1. Stan systemu komunikacji

Sieć drogowa

Przez obszar gminy przebiegają drogi publiczne w kategorii dróg krajowych i wojewódzkich stanowiące główne osie komunikacyjne obszaru i łączące układ komunikacyjny gminy z układem zewnętrznym w skali lokalnej i ogólnokrajowej:

- droga ekspresowa S3 - Świnoujście – Jakuszyce wraz z węzłami "Jawor Wschód " i "Jawor Południe", stanowiąca jednocześnie fragment międzynarodowej trasy E65, leżącej w transeuropejskim korytarzu transportowym,
- droga wojewódzka nr 320 po śladzie dawnej drogi krajowej nr 3,

⁵⁵ Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (aPGW), Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967)

- droga wojewódzka nr 382 relacji DW297 k/Bolesławca (obwodnica) - granica państwa w Paczkowie.

Ruch samochodowy rozprowadzany jest po terenie gminy drogami powiatowymi:

1. nr 2793D relacji Wiadrów - granica powiatu,
2. nr 2794D relacji Jawor - Zębowice - granica powiatu,
3. nr 2801D relacji Mściwojów - Zębowice,
4. nr 2802D relacji Zębowice - Paszowice,
5. nr 2814D relacji Paszowice - Nowa Wieś Mała - Lipa,
6. nr 2815D relacji Lipa - Pogwizdów - Kwietniki - droga wojewódzka nr 333,
7. nr 2816D relacji Pogwizdów - droga krajowa nr 3,
8. nr 2817D relacji Pogwizdów - Świny (droga wojewódzka nr 333),
9. nr 2818D relacji Paszowice - droga wojewódzka nr 333 - Wiadrów,
10. nr 2819D relacji Paszowice - Kłonice,
11. nr 2820D relacji Nowa Wieś Mała (dr nr 2814D) - Nowa Wieś Wielka,
12. nr 2822D relacji Jawor - Myślibórz - Myślinów,
13. nr 2823D relacji droga wojewódzka nr 333 - Bolkowice – Wiadrów - Sokola (droga wojewódzka nr 333),
14. nr 2824D relacji Grobla - Kwietniki,
15. nr 2847D relacji Zębowice - droga wojewódzka nr 382,

Łączna długość dróg powiatowych na terenie gminy wynosi ok. 57,0 km.⁵⁶

Uzupełnieniem sieci ww. dróg są drogi gminne zapewniające obsługę komunikacyjną terenów zabudowanych. Sieć dróg powiatowych jest wystarczająca, sieć dróg gminnych może zostać uzupełniana o nowe drogi w miejscach rozwoju zabudowy.

Długość dróg gminnych na obszarze gminy wynosi ok. 45,0 km.

Kolej

Przez teren gminy przebiegają linie kolejowe:

- nr 137 relacji Katowice - Legnica (Magistrala Podsudecka) – linia jednotorowa / dwutorowa znaczenia państwowego, zelektryfikowana, długość w granicach gminy ok. 1,9 km,
- nr 401 relacji Jawor - Borowa – tor bocznicowy.

Na terenie gminy nie ma zlokalizowanych przystanków i stacji kolejowych.

⁵⁶ Uchwała nr XXIV/130/2016 Rady Gminy Paszowice z dnia 6 grudnia 2016 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Paszowice na lata 2016 – 2023

Tereny zamknięte kolejowe

W obrębach Zębowice znajdują się kolejowe tereny zamknięte wymienione w decyzji nr 14 Ministra Infrastruktury z dnia 18 września 2020 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych, przez które przebiegają linie kolejowe (Dz.Urz.MI.2020.38) z późniejszymi zmianami.

Całkowita powierzchnia kolejowych terenów zamkniętych w gminie wynosi ok. 3,74 ha.

15.2. Zaopatrzenie w wodę

Większość wsi na terenie gminy zaopatrywana jest z systemów wodociągów grupowych, dzięki czemu 89,4% budynków mieszkalnych w gminie może być podłączonych do sieci. Zgodnie z danymi GUS na koniec 2020 r. w ramach sieci wykonano 779 przyłączy do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Na terenie gminy zlokalizowane są następujące ujęcia wody pitnej:

- w Jakuszowej, które składa się z jednej studni wód podziemnych i hydroforni na działce nr 57/7; ujęcie zaopatruje w wodę Jakuszową,
- w Kwietnikach, które składa się ze studni ujęciowej na działce nr 213/4 oraz hydroforni na działce nr 128/2; ujęcie zaopatruje w wodę Kwietniki, Sokolę i częściowo Wiadrów,
- w Nowej Wsi Wielkiej, które składa się z jednej studni wód podziemnych, komory czerpальной i hydroforni na działce nr 104; ujęcie zaopatruje w wodę Nową Wieś Wielką,
- w Paszowicach, które składa się z dwóch studni wód podziemnych (podstawowej i awaryjnej) na działce nr 27/25 oraz hydroforni znajdującej się na działce nr 27/19; ujęcie zaopatruje w wodę Paszowice i Kłonice,
- w Pogwizdowie, które składa się z dwóch studni ujęciowych zbierających wodę z drenażu podkorytowego rzeki Przyłęcznicy na działce nr 573/44; ujęcie zaopatruje w wodę Pogwizdów,
- W Pogwizdowie, które składa się z jednej studni wód podziemnych na działce nr 507/7 i części działki nr 233/7; ujęcie zaopatruje w wodę Pogwizdów,
- w Wiadrowie, które składa się z jednej studni wód podziemnych położonej na działce nr 16/4; ujęcie zaopatruje w wodę Wiadrów i Bolkowice.

Dla istniejących ujęć nie ustanowiono stref ochrony pośredniej a strefy ochrony bezpośredniej ujęć podziemnych zamykają się w granicach terenów poszczególnych ujęć.

Istnieją znaczne rezerwy zasobów wodnych, a braki w sieci wodociągowej są w miarę systematycznie likwidowane. Na podłączenie do zbiorczej sieci wodociągowej czekają wsie Myślibórz i Grobla.

Ponadto na terenie Gminy Paszowice zlokalizowane są ujęcia wody dla gmin ościennych:

- w obrębie Paszowice znajduje się ujęcie wód podziemnych wraz z stacją uzdatniania obsługujące miasto Jawor,
- w obrębie Pogwizdów znajduje się ujęcie wód powierzchniowych obsługujące część gminy Bolków.

15.3.Odprowadzanie ścieków

Zgodnie z danymi GUS na koniec 2020 r. ogólna długość sieci kanalizacji sanitarnej w gminie wynosiła 89,2 km. Zgodnie z danymi GUS ok. 96,1% mieszkańców gminy korzysta z sieci kanalizacji sanitarnej.

Większość obszarów zainwestowanych gminy objęta jest granicami aglomeracji Jawor⁵⁷, której wielkość RLM planowana do wyznaczenia wynosi 32218. Zweryfikowana granica aglomeracji odzwierciedla stan aktualnego skanalizowania gminy i obejmuje tereny, dla których został spełniony wymagany wskaźnik koncentracji 120 mk/km sieci oraz istnieje techniczne i ekonomiczne uzasadnienie realizacji systemu zbiorczego kanalizacji sanitarnej. W związku z tym, w granicach aglomeracji z obszaru Gminy Paszowice znajdują się miejscowości: Paszowice, Zębowice, Myślibórz, Jakuszowa, Kłonice, Grobla, Kwietniki, Pogwizdów, Wiadrów, Bolkowice, Osiebnów, Sokola.

Na terenie Gminy Paszowice nie ma oczyszczalni ścieków, a ścieki z gminnej sieci kanalizacyjnej trafiają do oczyszczalni ścieków w Małuszowie, zlokalizowanej poza granicami gminy (w gminie Męcinka).

Miejscowości Nowa Wieś Wielka, Nowa Wieś Mała, Siedmica znajduje się poza granicami aglomeracji i są wyposażone w sieć kanalizacji sanitarnej.

15.4.System elektroenergetyczny

Głównym źródłem zasilania w energię elektryczną na terenie gminy jest stacja GPZ 110/20 kV Paszowice oraz stacja GPZ 110/20 kV Jawor (zlokalizowana poza granicami gminy), z których rozprowadzane są sieci dystrybucyjne.

Przez obszar gminy, przebiegają napowietrzne linie wysokiego napięcia 110 kV relacji Jawor - Graby (Strzegom) oraz Pawłowice - Jawor - Paszowice.

Ponadto przez teren gminy przebiega linia przesyłowa wysokiego napięcia 2 x 220 kV relacji Mikułowa - Świebodzice, która nie jest bezpośrednio połączona z systemem energetycznym gminy. Przez teren Gminy Paszowice nie przebiegają aktualnie linie wysokiego napięcia 400 kV, jednak planowana jest przebudowa linii 220 kV do 400 kV.

⁵⁷ Uchwała nr XXI/185/2020 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Jawor.

Na terenie całej gminy zlokalizowane są dystrybucyjne sieci średniego i niskiego napięcia oraz stacje transformujące napięcie do niskiego napięcia, które zapewniają zaopatrzenie w energię elektryczną odbiorców.

15.5. Gospodarowanie odpadami

Gmina Paszowice przynależy do regionu środkowosudeckiego gospodarowania odpadami województwa dolnośląskiego zgodnie Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego⁵⁸. Na obszarze gminy nie ma zlokalizowanych składowisk odpadów. Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) właściwa dla Gminy Paszowice zlokalizowana jest w Lubawce.

Gospodarka odpadami na obszarze gminy odbywa się zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Paszowice⁵⁹. Wg. danych GUS na koniec 2020 r. średnia roczna ilość wytwarzanych zmieszanych odpadów komunalnych na mieszkańca wyniosła 297 kg. Na obszarze gminy zinwentaryzowano 4 dzikie wysypiska śmieci o łącznej powierzchni 8000 m².

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) dla mieszkańców gminy zlokalizowany jest poza jej granicami, na terenie Składowiska Odpadów Komunalnych w Jaworze, przy ul. Słowackiego.

15.6. System gazowniczy

Przez teren gminy przebiegają trasy gazociągów przesyłowych wysokiego ciśnienia:

- gazociąg wysokiego ciśnienia relacji Taczalin - Dziwiszów o średnicy DN 400 i ciśnieniu PN 6.3 MPa,
- gazociąg wysokiego ciśnienia relacji Zas. Rozdz. E/Lw - Tomkowice o średnicy DN 300 i ciśnieniu PN 6.3 MPa.

Na obrzeżach wsi Paszowice zlokalizowana jest stacja redukcyjno-pomiarowa I stopnia, natomiast wieś Zębowice jest obecnie zasilana gazem z sieci gazowej niskiego ciśnienia za pośrednictwem stacji redukcyjno - pomiarowej II stopnia.

Zgodnie z danymi GUS na koniec 2020 r. ogólna długość sieci gazowej w gminie wynosiła 25,1 km, w tym 18,9 sieci rozdzielczej. Zgodnie z danymi GUS ok. 30,1% mieszkańców gminy korzysta z sieci gazowej.

⁵⁸ Uchwała nr XLIII/1450/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie uchwalenia Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego 2016-2022

⁵⁹ Uchwała nr XXVII/171/2021 Rady Gminy Paszowice z dnia 23 marca 2021 r., w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Paszowice

15.7.System ciepłowniczy

Na terenie gminy, w tym w poszczególnych wsiach, nie istnieje centralny system ciepłowniczy i nie działają przedsiębiorstwa ciepłownicze. Najpowszechniejszym na terenie gminy sposobem zaopatrywania w ciepło są kotłownie indywidualne opalane głównie węglem, drewnem, olejem opałowym oraz gazem. Forma ta wiąże się ze zjawiskiem dokuczliwej, niskiej emisji zanieczyszczeń pyłowych, odczuwalnym przy bezwietrznej pogodzie.

15.8.Energia odnawialna

W gminie obecnie brak jest obiektów produkujących energię elektryczną i ciepłą ze źródeł konwencjonalnych oraz odnawialnych (tzn. elektrowni wodnych, elektrowni wiatrowych, słonecznych ogniw fotowoltaicznych oraz produkujących energię z biogazu lub biomasy). Instalacje fotowoltaiczne i solarne w postaci mikroinstalacji zlokalizowane są na części budynków, głównie mieszkalnych na terenie całej gminy. W miejscowości Wiadrów planowana jest lokalizacja biogazowni, pod której lokalizację wyznaczono tereny w obowiązującym planie miejscowym.

15.9.Gospodarka niskoemisyjna

Uchwałą nr X.52.2015 z dnia 25 sierpnia 2015 r. ze zm. Rada Gminy Paszowice przyjęła Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Paszowice (dalej: PGN), w związku z brakiem nowszego dokumentu przyjmuje się postanowienia PGN jako aktualne.

PGN zawiera informacje o ilości wprowadzanych do powietrza pyłów i gazów cieplarnianych na terenie gminy, podając jednocześnie propozycje konkretnych i efektywnych działań ograniczających te ilości. W PGN wskazano, że jakość powietrzna na terenie gminy kształtowana jest głównie przez rozproszone źródła ciepła: transport oraz lokalne kotłownie dla zabudowy mieszkalnej i usług publicznych oraz indywidualne kotłownie w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej. Jako cel strategiczny PGN wskazano

1. redukcja emisji CO₂ na terenie Gminy o 20%,
2. redukcja zużycia energii finalnej na terenie Gminy o 20%,
3. wzrost udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych na terenie Gminy do 20% w całkowitym bilansie energii finalnej,
4. zmniejszenie stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu w Gminie Paszowice do poziomów dopuszczalnych i utrzymywania ich na takim poziomie.

Cele szczegółowe PGN uwzględniają:

1. rozwój i wykorzystanie technologii niskoemisyjnych i niskoemisyjnych źródeł energii,
2. poprawa efektywności energetycznej,
3. rozwój i wykorzystanie lokalnych zasobów energii odnawialnej,

4. poprawa efektywności gospodarowania surowcami i materiałami,
5. zapobieganie powstawaniu oraz poprawa efektywności gospodarowania odpadami,
6. wykształcenie nowych wzorców konsumpcji.

Na terenie Gminy Paszowice realizowany jest Program Priorytetowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej „Czyste Powietrze”, którego celem jest zmniejszenie lub uniknięcie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery przez domy jednorodzinne. Program ten skupia się na wymianie starych pieców i kotłów na paliwo stałe oraz termomodernizacji budynków jednorodzinnych.

16. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego (uchwała nr XIX/482/2020 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 czerwca 2020 r.) dla Gminy Paszowice ujęte są następujące zadania:

- K8 - Prace przygotowawcze: prace na linii kolejowej nr 137 Kędzierzyn Koźle - Kamieniec Ząbkowicki - Legnica wraz z elektryfikacją,
- K29 - Zwiększenie przepustowości wybranych linii kolejowych poprzez optymalizację urządzeń sterowania ruchem kolejowym i układów stacyjnych: prace na linii nr 137 wraz z odbudową mijanki na szlaku Jawor-Legnica,
- K77 - Jawornik-Myślibórz gm. Paszowice, odbudowa i udrożnienie koryta rz. Jawornik,
- K142 - Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu - mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach górskich,
- K147 - Opracowanie projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037,
- K156 - Budowa dwutorowej linii 400 kV Mikułowa - Świebodzice wraz z rozbudową stacji w tym ciągu liniowym (PSE S.A.),
- K187 - Modernizacja gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji jaworskiej,
- KW3 - Rewitalizacja linii kolejowej nr 137 na odcinku Legnica - Dzierżoniów,
- W17 - Projektowany rezerwat przyrody "Swarna Góra",
- W19 - Projektowany rezerwat przyrody "Rataj",
- W20 - Projektowany rezerwat przyrody "Wąwóz Myśliborski".

Ponadto w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego dla Gminy Paszowice ujęte zostały postulowane zadania:

- inwestycje liniowe towarzyszące zagospodarowaniu złóż gazu ziemnego,
- budowa lub rozbudowa połączeń transgranicznych - budowa dwutorowych linii 400 kV Mikułowa - Świebodzice,

- modernizacja lub przebudowa linii 110 kV: Pawłowice - Jawor - Paszowice
- modernizacja lub przebudowa linii 110 kV: S-226/S224S215/S216/S219 relacji R-Świebodzice - R-Graby,
- modernizacja lub przebudowa stacji 110 kV,
- postulowane zbiorniki retencji:
- Grobla - budowa zbiornika na rzece Nysa Mała gm. Paszowice,
- Zbiornik Kwietniki.

17. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej

Na terenie Gminy Paszowice na podstawie map zagrożenia powodziowego wyznaczono:

- obszary szczególnego zagrożenia powodzią na których prawdopodobieństwo występowania powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią na których prawdopodobieństwo występowania powodzi jest wysokie i wynosi 10% - obszary te zawierają się w granicach obszarów 1%,
- obszary zagrożenia powodzią na których prawdopodobieństwo występowania powodzi jest niskie i wynosi 0,2%
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią (międzywale),
- obszary narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego w scenariuszu całkowitego zniszczenia obwałowania,
- wały przeciwpowodziowe.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują przepisy odrębne wynikające z ustawy Prawo wodne.

Obowiązujące plany miejscowe ustalają tereny pod lokalizację dwóch zbiorników retencyjnych w obrębach Grobla-Pogwizdów na rzece Nysa Mała (ok. 41 ha) oraz w obrębie Kwietnik na rzece Przyłęcznica (ok. 43 ha). Zbiorniki te mają pełnić głównie funkcje przeciwpowodziową i retencyjną oraz dodatkowo rekreacyjno-sportową i hodowlaną.

Zgodnie z Ustawą o samorządzie gminnym, Wójt podejmuje działania profilaktyczne w celu zapobiegania skutkom powodzi, opracowuje plan operacyjny ochrony przed powodzią oraz ogłasza i odwołuje pogotowie i alarm przeciwpowodziowy. Przez ogłoszenie pogotowia należy rozumieć wprowadzenie stanu gotowości do działania, przygotowanie do nadchodzącej powodzi, natomiast alarm przeciwpowodziowy to sygnał do działania w związku z realnie grożącym niebezpieczeństwem.

TABELE DO UWARUNKOWAŃ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Tabela 20 Wykaz zabytków wpisanych do rejestru zabytków (stan na lipiec 2021 r.)

lp	miejsowość	obiekt i adres obecny	nr decyzji o wpisie do rejestru
1.	Bolkowice	Cmentarz ewangelicki	A/2314/922/L
2.	Grobla	Kościół filialny pw. Św. Anny	A/1632/818
3.	Grobla	Cmentarz przykościelny	A/1633/877/L
4.	Grobla	Dwór, Grobla 11a	A/2835/1385
5.	Grobla	Park	A/2852/550/L
6.	Jakuszowa	Pałac	A/2930/727/L
7.	Jakuszowa	Park	A/2931/650/L
8.	Kłonice	Zespół dworsko - parkowy z folwarkiem:	A/2982/491/L
9.	Kłonice	Dwór	A/2982/491/L
10.	Kłonice	Stajnia z wozownią	A/2984/1021/L
11.	Kłonice	Chlewnia z cieleńnikiem	A/2984/1021/L
12.	Kłonice	Obora	A/2984/1021/L
13.	Kłonice	Spichlerz	A/2984/1021/L
14.	Kłonice	Oficyna mieszkalna, Kłonice 1c	A/2984/1021/L
15.	Kłonice	Park	A/2983/548/L
16.	Kłonice	Wieża widokowa	A/3292/979/L
17.	Kwietniki	Kościół parafialny pw. Św. Józefa	A/2196/904
18.	Kwietniki	Cmentarz przykościelny	A/2197/878/L
19.	Kwietniki	Spichlerz w zespole	A/4039
20.	Kwietniki	Park	A/3004/651/L
21.	Myślibórz	Zespół pałacowy:	A/3129/952
22.	Myślibórz	Pałac	A/3129/952
23.	Myślibórz	Szklarnia w zespole	A/3129/952
24.	Myślibórz	Wozownia w zespole	A/3129/952
25.	Myślibórz	Brama łącząca szklarnię i wozownię w zespole	A/3129/952
26.	Myślibórz	Stajnia I w zespole	A/3129/952
27.	Myślibórz	Park	A/3128/551/L
28.	Nowa Wieś Wielka	Kościół filialny pw. Wniebowzięcia NMPanny	A/2249/1474
29.	Nowa Wieś Wielka	Cmentarz przykościelny	A/2250/861/L
30.	Paszowice	Kościół parafialny pw. Św. Trójcy	A/2294/909
31.	Paszowice	Cmentarz przykościelny	A/2298/920/L
32.	Paszowice	Plebania	A/2297/2078
33.	Paszowice	Kościół pomocniczy pw. Trójcy Świętej	A/2295/623
34.	Paszowice	Cmentarz parafialny	A/2296/921/L
35.	Paszowice	mur otaczający cmentarz i kościół (z wyłączeniem bram wsch, i pd.)	A/6173
36.	Paszowice / Jakuszowa	Wieża widokowa	A/2724/980/L
37.	Pogwizdów	Kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego	A/6173 A/2310/859
38.	Pogwizdów	Cmentarz przykościelny	A/2312/879/L
39.	Pogwizdów	Kościół filialny pw. Wniebowstąpienia Pańskiego	A/2311/2080
40.	Pogwizdów	Cmentarz ewangelicki	A/2313/923/L
41.	Pogwizdów	Mur wokół cmentarza	A/6173 A/1001/1-3
42.	Pogwizdów	Kaplica rodziny von Loesch	A/1001/1-3

		na cmentarzu ewangelickim	
43.	Pogwizdów	Kostnica na cmentarzu ewangelickim	A/1001/1-3
44.	Pogwizdów	Pałac (ruina)	A/3520/258
45.	Pogwizdów	Park	A/6167 A/3214/552/L
46.	Wiadrów	Kościół filialny pw. Podwyższenia Krzyża Świętego	A/2526/827/L
47.	Wiadrów	Cmentarz przykościelny	A/2527/880/L
48.	Wiadrów	Kościół ewangelicki (ruina)	A/2528/1395
49.	Wiadrów	Pałac, Wiadrów 28	A/3405/782
50.	Wiadrów	Park	A/3406/549/L
51.	Zębowice	Park I	A/3449/649/L
52.	Zębowice	Park II	A/3450/691/L
53.	Zębowice	Dwór wieżowy, Zębowice 1	A/6164

Źródło: WUOZ

* brak lokalizacji

Tabela 21 Wykaz zabytków ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków (stan na grudzień 2022 r.)

L.p.	miejsowość	obiekt	adres	nr	rodzaj obiektu	uwagi
1.	Bolkowice	Zespół folwarczny:		1d	Zespół	
2.	Bolkowice	Rządcówka		1d	Rządcówka	
3.	Bolkowice	Stodoła I		1d	Budynek gospodarczy	
4.	Bolkowice	Stodoła II		1d	Budynek gospodarczy	
5.	Bolkowice	Obora i stajnia		1d	Budynek gospodarczy	
6.	Bolkowice	Budynek gospodarczy		1d	Budynek gospodarczy	
7.	Bolkowice	Owczarnia		1d	Budynek gospodarczy	
8.	Bolkowice	Stelmacharnia		1d	Budynek gospodarczy	
9.	Bolkowice	Park	po północnej i wschodniej stronie folwarku		Park	
10.	Bolkowice-Osiębórz	Budynek mieszkalno - gospodarczy		1	Budynek mieszkalno-gospodarczy	
11.	Bolkowice-Osiębórz	Budynek mieszkalno - gospodarczy		2	Budynek mieszkalno-gospodarczy	
12.	Bolkowice-Osiębórz	Budynek mieszkalno - gospodarczy		4	Budynek mieszkalno-gospodarczy	
13.	Bolkowice-Osiębórz	Budynek mieszkalno - gospodarczy		5	Budynek mieszkalno-gospodarczy	
14.	Grobla	Historyczny układ przestrzenny wsi			Obszar	
15.	Grobla	Mur wokół cmentarza parafialnego			Mur/ogrodzenie	
16.	Grobla	Zespół dworsko - parkowy z folwarkiem:		11, 11a	Zespół	
17.	Grobla	Stajnia koni wierzchowych z zespole			Budynek gospodarczy	
18.	Grobla	Wozownia w zespole			Budynek gospodarczy	
19.	Grobla	Stajnia koni roboczych w zespole			Budynek gospodarczy	obiekt nie istnieje
20.	Grobla	Owczarnia I w zespole			Budynek gospodarczy	obiekt nie istnieje
21.	Grobla	Owczarnia II ze stodołą I w zespole			Budynek gospodarczy	obiekt nie istnieje

22.	Grobla	Stodoła II w zespole			Budynek gospodarczy	obiekt nie istnieje
23.	Grobla	Obora w zespole			Budynek gospodarczy	
24.	Grobla	Stodoła III z częścią mieszkalną w zespole			Budynek mieszkalno-gospodarczy	obiekt nie istnieje
25.	Grobla	Zespół młyna:			Zespół	
26.	Grobla	Młyn		9	Budynek mieszkalny	
27.	Grobla	Budynek mieszkalny w zespole		8	Budynek mieszkalny	
28.	Grobla	Budynek inwentarsko - magazynowy			Budynek gospodarczy	
29.	Grobla	Kurnik			Budynek gospodarczy	
30.	Grobla	Budynek mieszkalny		7	Budynek mieszkalny	
31.	Grobla	Budynek mieszkalny		9	Budynek mieszkalny	
32.	Grobla	Budynek mieszkalny		16	Budynek mieszkalny	
33.	Jakuszowa	Historyczny układ przestrzenny wsi			Obszar	
34.	Jakuszowa	Zespół pałacowo - parkowy z folwarkiem:			Zespół	
35.	Jakuszowa	Oficina mieszkalna w zespole		2a,b,c	Budynek mieszkalny	
36.	Jakuszowa	Oficina mieszkalna w zespole		2g,h	Budynek mieszkalny	
37.	Jakuszowa	Stodoła I w zespole			Budynek gospodarczy	
38.	Jakuszowa	Stodoła II w zespole			Budynek gospodarczy	
39.	Jakuszowa	Stodoła II w zespole			Budynek gospodarczy	
40.	Jakuszowa	Spichlerz w zespole			Budynek gospodarczy	
41.	Jakuszowa	Budynek gospodarczy w zespole			Budynek gospodarczy	
42.	Jakuszowa	Obora w zespole			Budynek gospodarczy	
43.	Jakuszowa	Budynek mieszkalno - gospodarczy		3	Budynek mieszkalno-gospodarczy	
44.	Jakuszowa	Stodoła		7	Budynek gospodarczy	
45.	Jakuszowa	Budynek mieszkalno -		8	Budynek mieszkalno-	

		gospodarczy			gospodarczy	
46.	Jakuszowa	Budynek mieszkalny		9	Budynek mieszkalny	
47.	Jakuszowa	Budynek mieszkalny		10	Budynek mieszkalny	
48.	Jakuszowa	Budynek mieszkalno - gospodarczy		11	Budynek mieszkalno-gospodarczy	
49.	Jakuszowa	Budynek mieszkalno - gospodarczy		16	Budynek mieszkalno-gospodarczy	
50.	Jakuszowa	Budynek mieszkalny		17	Budynek mieszkalny	
51.	Jakuszowa	Budynek mieszkalny	Bez numeru, szosa z Nowej Wsi do Jakuszowej		Budynek mieszkalny	
52.	Kłonice	Historyczny układ przestrzenny wsi			Obszar	
53.	Kłonice	Pergola tarasu w elewacji frontowej dworu			Inny	
54.	Kłonice	Mur z pergolą oddzielający pałac od dawnej części gospodarczej	Po południowej stronie pałacu		Mur/ogrodzenie	
55.	Kłonice	Mur wokół zespołu dworsko - pałacowego z folwarkiem			Mur/ogrodzenie	
56.	Kłonice	Budynek mieszkalny I	Pierwszy od str. Paszowic		Budynek mieszkalny	
57.	Kłonice	Budynek mieszkalny II	Drugi od str. Paszowic		Budynek mieszkalny	
58.	Kwietniki	Historyczny układ przestrzenny wsi			Obszar	
59.	Kwietniki	Mur wokół cmentarza			Mur/ogrodzenie	
60.	Kwietniki	Plebania		27	Plebania	
61.	Kwietniki	Zespół folwarczno-parkowy:			Zespół	
62.	Kwietniki	Budynek mieszkalny – ośmiorak w zespole		33a	Budynek mieszkalny	
63.	Kwietniki	Budynek mieszkalny w zespole		33b	Budynek mieszkalny	
64.	Kwietniki	Stajnia z dwiema częściami mieszkalnymi w		33c	Budynek mieszkalno-gospodarczy	

		zespole				
65.	Kwietniki	Wozownia w zespole			Budynek gospodarczy	
66.	Kwietniki	Stodoła I w zespole			Budynek gospodarczy	
67.	Kwietniki	Stodoła II w zespole			Budynek gospodarczy	
68.	Kwietniki	Obora I w zespole			Budynek gospodarczy	
69.	Kwietniki	Obora II w zespole			Budynek gospodarczy	
70.	Kwietniki	Remiza straży pożarnej			Inny	
71.	Kwietniki	Budynek mieszkalny		1	Budynek mieszkalny	
72.	Kwietniki	Budynek mieszkalny		2	Budynek mieszkalny	
73.	Kwietniki	Budynek mieszkalny		3	Budynek mieszkalny	
74.	Kwietniki	Budynek mieszkalny		5	Budynek mieszkalny	
75.	Kwietniki	Budynek gospodarczy		5	Budynek gospodarczy	
76.	Kwietniki	Budynek mieszkalny		6	Budynek mieszkalny	
77.	Kwietniki	Budynek gospodarczy		6	Budynek gospodarczy	
78.	Kwietniki	Budynek mieszkalny		7	Budynek mieszkalny	
79.	Kwietniki	Budynek mieszkalny		21	Budynek mieszkalny	
80.	Kwietniki	Budynek gospodarczy		21	Budynek gospodarczy	
81.	Kwietniki	Budynek mieszkalny		30	Budynek mieszkalny	
82.	Kwietniki	Budynek mieszkalny		32	Budynek mieszkalny	
83.	Myślibórz	Historyczny układ przestrzenny wsi			Obszar	
84.	Myślibórz	Budynek mieszkalny w zespole			Budynek mieszkalny	
85.	Myślibórz	Stajnia II w zespole			Budynek gospodarczy	
86.	Myślibórz	Oficina mieszkalna w zespole		3d	Budynek mieszkalny	
87.	Myślibórz	Budynek gospodarczy w zespole		obok nr 3d i 3f	Budynek gospodarczy	
88.	Myślibórz	Budynek mieszkalno-gospodarczy w zespole		3f	Budynek mieszkalno-gospodarczy	
89.	Myślibórz	Budynek gospodarczy w		naprzeciw nr 3f	Budynek gospodarczy	

		zespole				
90.	Myślibórz	Mur wokół parku			Mur/ogrodzenie	
91.	Myślibórz	Budynek mieszkalny		1	Budynek mieszkalny	
92.	Myślibórz	Budynek mieszkalny		2	Budynek mieszkalny	
93.	Myślibórz	Budynek mieszkalny		3	Budynek mieszkalny	
94.	Myślibórz	Budynek mieszkalny		4	Budynek mieszkalny	
95.	Myślibórz	Budynek mieszkalny		5	Budynek mieszkalny	
96.	Myślibórz	Budynek mieszkalny		9	Budynek mieszkalny	
97.	Myślibórz	Budynek mieszkalny		naprzeciw nr 10	Budynek mieszkalny	
98.	Myślibórz	Budynek mieszkalny		15	Budynek mieszkalny	
99.	Myślibórz	Budynek mieszkalny z kuźnią		18	Budynek mieszkalno-gospodarczy	
100.	Nowa Wieś Mała	Budynek mieszkalny		2	Budynek mieszkalny	
101.	Nowa Wieś Mała	Budynek mieszkalny		10	Budynek mieszkalny	
102.	Nowa Wieś Wielka	Mur wokół cmentarza			Mur/ogrodzenie	
103.	Nowa Wieś Wielka	Zespół folwarczny:			Zespół	
104.	Nowa Wieś Wielka	Budynek mieszkalny I w zespole		6	Budynek mieszkalny	
105.	Nowa Wieś Wielka	Budynek gospodarczy w zespole		obok nr 6	Budynek gospodarczy	obiekt nie istnieje
106.	Nowa Wieś Wielka	Budynek mieszkalny II w zespole		8	Budynek mieszkalny	
107.	Nowa Wieś Wielka	Spichlerz z częścią mieszkalną i stajnią w zespole			Budynek gospodarczy	
108.	Nowa Wieś Wielka	Stodoła w zespole (ruina)			Budynek gospodarczy	obiekt nie istnieje
109.	Nowa Wieś Wielka	Stodoła z owczarnią w zespole (ruina)			Budynek gospodarczy	
110.	Nowa Wieś Wielka	Obora w zespole (ruina)			Budynek gospodarczy	
111.	Nowa Wieś Wielka	Chlewnia z oborą w zespole (ruina)			Budynek gospodarczy	
112.	Nowa Wieś Wielka	Owczarnia w zespole (ruina)			Budynek gospodarczy	obiekt nie istnieje
113.	Nowa Wieś Wielka	Budynek mieszkalny		14	Budynek mieszkalny	

114.	Nowa Wieś Wielka	Budynek mieszkalny		17	Budynek mieszkalny	
115.	Nowa Wieś Wielka	Budynek mieszkalny		20	Budynek mieszkalny	
116.	Nowa Wieś Wielka	Stodoła		naprzeciwko nr 20	Budynek gospodarczy	obiekt nie istnieje
117.	Nowa Wieś Wielka	Budynek mieszkalny		obok nr 23	Budynek mieszkalny	
118.	Nowa Wieś Wielka	Budynek mieszkalny		26	Budynek mieszkalny	
119.	Nowa Wieś Wielka	Budynek mieszkalny		27	Budynek mieszkalny	
120.	Nowa Wieś Wielka	Stodoła		30	Budynek gospodarczy	
121.	Nowa Wieś Wielka	Budynek mieszkalno – gospodarczy		33	Budynek mieszkalno-gospodarczy	
122.	Nowa Wieś Wielka	Budynek mieszkalny		35	Budynek mieszkalny	
123.	Nowa Wieś Wielka	Budynek mieszkalny		38	Budynek mieszkalny	
124.	Nowa Wieś Wielka	Budynek gospodarczy		38	Budynek gospodarczy	
125.	Nowa Wieś Wielka	Budynek mieszkalny		39	Budynek mieszkalny	
126.	Nowa Wieś Wielka	Budynek mieszkalny		40	Budynek mieszkalny	
127.	Nowa Wieś Wielka	Budynek mieszkalny		42	Budynek mieszkalny	
128.	Nowa Wieś Wielka	Budynek mieszkalny		43	Budynek mieszkalny	
129.	Paszowice	Historyczny układ przestrzenny wsi			Obszar	
130.	Paszowice	dom ludowy, ob. GOK			Publiczny	
131.	Paszowice	Zespół dworsko - parkowy z folwarkiem:		1	Zespół	
132.	Paszowice	Dwór w zespole (ruina)			Dwór	obiekt nie istnieje
133.	Paszowice	Oficina w zespole			Budynek mieszkalny	
134.	Paszowice	Budynek mieszkalny I w zespole			Budynek mieszkalny	
135.	Paszowice	Budynek mieszkalny II w zespole (ruina)			Budynek mieszkalny	obiekt nie istnieje
136.	Paszowice	Budynek mieszkalny III w zespole (ruina)			Budynek mieszkalny	obiekt nie istnieje
137.	Paszowice	Stajnia w zespole			Budynek gospodarczy	
138.	Paszowice	Chlewnia w zespole			Budynek gospodarczy	
139.	Paszowice	Budynek			Budynek	obiekt nie

		inwentarski w zespole (ruina)			gospodarczy	istnieje
140.	Paszowice	Obora I w zespole			Budynek gospodarczy	
141.	Paszowice	Paszarnia przy oborze I w zespole			Budynek gospodarczy	
142.	Paszowice	Obora II w zespole			Budynek gospodarczy	
143.	Paszowice	Obora III w zespole (ruina)			Budynek gospodarczy	obiekt nie istnieje
144.	Paszowice	Stodoła I ze składem maszyn w zespole			Budynek gospodarczy	
145.	Paszowice	Stodoła II w zespole			Budynek gospodarczy	
146.	Paszowice	Stodoła III w zespole (ruina)			Budynek gospodarczy	
147.	Paszowice	Budynek magazynowy w zespole			Budynek gospodarczy	
148.	Paszowice	Owczarnia w zespole			Budynek gospodarczy	
149.	Paszowice	Piwnica z lodownią w zespole			Budynek gospodarczy	obiekt nie istnieje
150.	Paszowice	Kuźnia (ruina) w zespole			Budynek gospodarczy	obiekt nie istnieje
151.	Paszowice	Budynek trafostacji przy stajni w zespole			Trafostacja	
152.	Paszowice	Most kamienny na potoku Paszówka w zespole			Most	
153.	Paszowice	Park			Park	
154.	Paszowice	Zespół folwarczny:		35	Zespół	
155.	Paszowice	Rządcówka w zespole		35	Rządcówka	
156.	Paszowice	Budynek inwentarski, ob. mieszkalny I w zespole		35a	Budynek mieszkalny	
157.	Paszowice	Budynek mieszkalny II w zespole		35b	Budynek mieszkalny	
158.	Paszowice	Budynek mieszkalny III w zespole		35c	Budynek mieszkalny	
159.	Paszowice	Budynek mieszkalny IV w zespole		35d	Budynek mieszkalny	
160.	Paszowice	Stajnia I ze spichlerzem I w zespole			Budynek gospodarczy	
161.	Paszowice	Chlewnia z paszarnią przy			Budynek gospodarczy	

		budynku stajni w zespole				
162.	Paszowice	Obora w zespole			Budynek gospodarczy	
163.	Paszowice	Stajnia II przy budynku obory w zespole			Budynek gospodarczy	
164.	Paszowice	Stodoła w zespole			Budynek gospodarczy	
165.	Paszowice	Spichlerz II w zespole			Budynek gospodarczy	obiekt nie istnieje
166.	Paszowice	Kuźnia i stolarnia w zespole			Budynek gospodarczy	
167.	Paszowice	Budynek magazynowy w zespole			Budynek gospodarczy	obiekt nie istnieje
168.	Paszowice	Murowane ogrodzenie zespołu folwarcznego			Mur/ogrodzenie	
169.	Paszowice	Budynek gospodarczy		14	Budynek gospodarczy	
170.	Paszowice	Budynek mieszkalny		17	Budynek mieszkalny	
171.	Paszowice	Budynek mieszkalny		21	Budynek mieszkalny	
172.	Paszowice	Budynek mieszkalny		24	Budynek mieszkalny	
173.	Paszowice	Budynek mieszkalno – gospodarczy		24	Budynek mieszkalno-gospodarczy	
174.	Paszowice	Budynek mieszkalny		25	Budynek mieszkalny	
175.	Paszowice	Budynek mieszkalny		28	Budynek mieszkalny	
176.	Paszowice	Obora		28	Budynek gospodarczy	
177.	Paszowice	Budynek mieszkalno – gospodarczy		29	Budynek mieszkalno-gospodarczy	
178.	Paszowice	Obora		29	Budynek gospodarczy	
179.	Paszowice	Budynek mieszkalno – gospodarczy		31	Budynek mieszkalno-gospodarczy	
180.	Paszowice	Budynek gospodarczy z murem ogrodzeniowym i bramą		31	Budynek gospodarczy	
181.	Paszowice	Budynek mieszkalno – gospodarczy		34	Budynek mieszkalno-gospodarczy	
182.	Paszowice	Budynek gospodarczy I		34	Budynek gospodarczy	
183.	Paszowice	Budynek gospodarczy II		34	Budynek gospodarczy	
184.	Paszowice	Budynek		39	Budynek	

		mieszkalny			mieszkalny	
185.	Paszowice	Budynek mieszkalny		43	Budynek mieszkalny	
186.	Paszowice	Budynek mieszkalno – gospodarczy		46	Budynek mieszkalno-gospodarczy	
187.	Paszowice	Budynek mieszkalny		48	Budynek mieszkalny	
188.	Paszowice	Budynek mieszkalno – gospodarczy		51	Budynek mieszkalno-gospodarczy	
189.	Paszowice	Budynek gospodarczy		51	Budynek gospodarczy	
190.	Paszowice	Budynek mieszkalno – gospodarczy		52	Budynek mieszkalno-gospodarczy	
191.	Paszowice	Budynek mieszkalny		59	Budynek mieszkalny	
192.	Paszowice	Budynek mieszkalny		62	Budynek mieszkalny	
193.	Paszowice	Budynek mieszkalny		63	Budynek mieszkalny	
194.	Paszowice	Budynek gospodarczy		63	Budynek gospodarczy	
195.	Paszowice	Budynek gospodarczy		68	Budynek gospodarczy	
196.	Paszowice	Budynek mieszkalny		69	Budynek mieszkalny	
197.	Paszowice	Budynek gospodarczy		72	Budynek gospodarczy	
198.	Paszowice	Budynek mieszkalny		74	Budynek mieszkalny	
199.	Paszowice	Budynek gospodarczy		74	Budynek gospodarczy	
200.	Paszowice	Budynek mieszkalny		78	Budynek mieszkalny	
201.	Paszowice	Stodoła		84	Budynek gospodarczy	
202.	Paszowice	Budynek gospodarczy		86	Budynek gospodarczy	
203.	Paszowice	Budynek mieszkalny		87	Budynek mieszkalny	
204.	Paszowice	Budynek gospodarczy		89	Budynek gospodarczy	
205.	Paszowice	Budynek mieszkalny		92	Budynek mieszkalny	
206.	Paszowice	Budynek mieszkalny		93	Budynek mieszkalny	
207.	Paszowice	Budynek gospodarczy		93	Budynek gospodarczy	
208.	Paszowice	Budynek mieszkalny		99a	Budynek mieszkalny	
209.	Paszowice	Budynek mieszkalny		100	Budynek mieszkalny	
210.	Paszowice	Budynek gospodarczy		100	Budynek gospodarczy	
211.	Paszowice	Budynek gospodarczy		104	Budynek gospodarczy	
212.	Paszowice	Budynek		110	Budynek	

		gospodarczy			gospodarczy	
213.	Paszowice	Budynek mieszkalny		114	Budynek mieszkalny	
214.	Paszowice	Budynek gospodarczy		114	Budynek gospodarczy	
215.	Paszowice	Budynek mieszkalny		116	Budynek mieszkalny	
216.	Paszowice	Budynek gospodarczy		116	Budynek gospodarczy	
217.	Paszowice	Budynek mieszkalny		118	Budynek mieszkalny	
218.	Paszowice	Budynek mieszkalny		129	Budynek mieszkalny	
219.	Paszowice	Budynek gospodarczy		129	Budynek gospodarczy	
220.	Paszowice	Budynek mieszkalny dawnym domem ludowym		136	Budynek mieszkalny	
221.	Paszowice	Budynek mieszkalny		141	Budynek mieszkalny	
222.	Paszowice	Budynek gospodarczy		141	Budynek gospodarczy	
223.	Paszowice	Budynek mieszkalny		155	Budynek mieszkalny	
224.	Paszowice	Budynek gospodarczy		155	Budynek gospodarczy	
225.	Paszowice	Budynek mieszkalny		164	Budynek mieszkalny	
226.	Paszowice	Budynek mieszkalno – gospodarczy		171	Budynek mieszkalno-gospodarczy	
227.	Paszowice	Budynek mieszkalno – gospodarczy		178	Budynek mieszkalno-gospodarczy	
228.	Paszowice	Budynek gospodarczy I		178	Budynek gospodarczy	
229.	Paszowice	Budynek gospodarczy II		178	Budynek gospodarczy	
230.	Paszowice	Budynek mieszkalny		179	Budynek mieszkalny	
231.	Paszowice	Budynek mieszkalny		183	Budynek mieszkalny	
232.	Paszowice	Budynek mieszkalny		Obok numeru 191	Budynek mieszkalny	
233.	Paszowice	Budynek mieszkalny		204	Budynek mieszkalny	
234.	Paszowice	Budynek mieszkalny		205	Budynek mieszkalny	
235.	Paszowice	Budynek mieszkalny		211	Budynek mieszkalny	
236.	Paszowice	Budynek gospodarczy		211	Budynek gospodarczy	
237.	Paszowice	Budynek mieszkalny		212	Budynek mieszkalny	
238.	Paszowice	Budynek mieszkalny		218	Budynek mieszkalny	
239.	Paszowice	Budynek		218	Budynek	

		gospodarczy			gospodarczy	
240.	Paszowice	Budynek mieszkalny		Obok numeru 218	Budynek mieszkalny	
241.	Paszowice	Budynek mieszkalny		227	Budynek mieszkalny	
242.	Paszowice	Stodoła		227	Budynek gospodarczy	
243.	Paszowice	Budynek mieszkalny		228	Budynek mieszkalny	
244.	Paszowice	Budynek gospodarczy		235	Budynek gospodarczy	
245.	Paszowice	Budynek mieszkalny		237	Budynek mieszkalny	
246.	Paszowice	Budynek mieszkalny		obok numeru 239	Budynek mieszkalny	
247.	Paszowice	Budynek mieszkalny		244	Budynek mieszkalny	
248.	Paszowice	Stodoła		244	Budynek gospodarczy	
249.	Paszowice	Budynek gospodarczy		251	Budynek gospodarczy	
250.	Paszowice	Budynek mieszkalno – gospodarczy		257	Budynek mieszkalno-gospodarczy	
251.	Pogwizdów	Historyczny układ przestrzenny wsi			Obszar	
252.	Pogwizdów	Mur wokół cmentarza			Mur/ogrodzenie	
253.	Pogwizdów	Zespół pałacowo - parkowy z folwarkiem:			Zespół	
254.	Pogwizdów	Rządcówka w zespole		47	Rządcówka	
255.	Pogwizdów	Budynek mieszkalny w zespole		47a	Budynek mieszkalny	
256.	Pogwizdów	Budynek mieszkalny I w zespole		47f	Budynek mieszkalny	
257.	Pogwizdów	Budynek mieszkalny II w zespole		47g	Budynek mieszkalny	
258.	Pogwizdów	Stodoła w zespole			Budynek gospodarczy	
259.	Pogwizdów	Remiza straży pożarnej			Inny	
260.	Pogwizdów	Obora w zespole			Budynek gospodarczy	
261.	Pogwizdów	Pawilon parkowy w zespole			Budynek gospodarczy	
262.	Pogwizdów	Budynek mieszkalny	Obok przystanku autobusowego		Budynek mieszkalny	
263.	Pogwizdów	Budynek mieszkalny		13	Budynek mieszkalny	

264.	Pogwizdów	Budynek mieszkalny		21-22	Budynek mieszkalny	
265.	Pogwizdów	Budynek mieszkalny		25	Budynek mieszkalny	
266.	Pogwizdów	Budynek gospodarczy		25	Budynek gospodarczy	
267.	Pogwizdów	Budynek mieszkalny		30	Budynek mieszkalny	
268.	Pogwizdów	Budynek mieszkalny		36	Budynek mieszkalny	
269.	Pogwizdów	Budynek gospodarczy		36	Budynek gospodarczy	
270.	Pogwizdów	Budynek mieszkalny		42	Budynek mieszkalny	
271.	Pogwizdów	Budynek mieszkalny		48	Budynek mieszkalny	
272.	Pogwizdów	Budynek mieszkalny		53	Budynek mieszkalny	
273.	Pogwizdów	Budynek mieszkalno – gospodarczy		obok numeru 54	Budynek mieszkalno-gospodarczy	
274.	Pogwizdów	Budynek mieszkalny		55	Budynek mieszkalny	
275.	Pogwizdów	Budynek mieszkalny		59	Budynek mieszkalny	
276.	Sokola	Historyczny układ przestrzenny wsi			Obszar	
277.	Sokola	Cmentarz rodziny Reimann	Po zachodniej stronie folwarku		Cmentarz	
278.	Sokola	Mur wokół cmentarza			Mur/ogrodzenie	
279.	Sokola	Pałac		2	Budynek mieszkalny	
280.	Sokola	Budynek gospodarczy, dawny magazyn GS			Budynek gospodarczy	
281.	Sokola	Budynek mieszkalny		5	Budynek mieszkalny	
282.	Sokola	Budynek gospodarczy		5	Budynek gospodarczy	
283.	Sokola	Budynek mieszkalny		Obok numeru 6	Budynek mieszkalny	
284.	Wiadrów	Historyczny układ przestrzenny wsi			Obszar	
285.	Wiadrów	Kaplica cmentarna			Kaplica	
286.	Wiadrów	Mur wokół cmentarza przykościelnego			Mur/ogrodzenie	
287.	Wiadrów	Cmentarz ewangelicki	po południowej stronie wsi, przy drodze		Cmentarz	

			do Kolonii Celów i Kłaczyny			
288.	Wiadrów	Mur wokół cmentarza ewangelickiego			Mur/ogrodzenie	
289.	Wiadrów	Zespół pałacowo - parkowy z folwarkiem:			Zespół	
290.	Wiadrów	Fosa wokół pałacu			Inny	
291.	Wiadrów	Oranżeria w zespole			Budynek gospodarczy	
292.	Wiadrów	Stodoła I w zespole			Budynek gospodarczy	
293.	Wiadrów	Stodoła II w zespole			Budynek gospodarczy	
294.	Wiadrów	Obora w zespole			Budynek gospodarczy	
295.	Wiadrów	Spichlerz w zespole			Budynek gospodarczy	
296.	Wiadrów	Kuźnia w zespole			Budynek gospodarczy	
297.	Wiadrów	Mur wokół zespołu			Mur/ogrodzenie	
298.	Wiadrów	Zespół młyna:			Zespół	
299.	Wiadrów	Młyn z częścią mieszkalną w zespole		42	Budynek mieszkalny	
300.	Wiadrów	Budynek gospodarczy przy młynie w zespole			Budynek gospodarczy	
301.	Wiadrów	Budynek mieszkalny I w zespole			Budynek mieszkalny	
302.	Wiadrów	Budynek mieszkalny II w zespole		42a	Budynek mieszkalny	
303.	Wiadrów	Stodoła w zespole			Budynek mieszkalny	
304.	Wiadrów	Obora i stajnia w zespole			Budynek gospodarczy	
305.	Wiadrów	Chlewnia w zespole			Budynek gospodarczy	
306.	Wiadrów	Kurnik i gołębnik w zespole			Budynek gospodarczy	
307.	Wiadrów	Szopa na maszyny w zespole			Budynek gospodarczy	
308.	Wiadrów	Brama wjazdowa do zespołu między budynkiem młyna i budynkiem mieszkalnym I			Inny	

309.	Wiadrów	Zbiornik wodny na kanale młynówki w zespole			Inny	obiekt nie istnieje
310.	Wiadrów	Kamienna obudowa kanału młynówki w zespole			Inny	
311.	Wiadrów	Kamienny mostek nad kanałem młynówki			Most	
312.	Wiadrów	Stodoła		Obok numeru 6a	Budynek gospodarczy	
313.	Wiadrów	Budynek mieszkalny		24	Budynek mieszkalny	
314.	Wiadrów	Budynek gospodarczy		24	Budynek gospodarczy	
315.	Wiadrów	Budynek mieszkalny		25	Budynek mieszkalny	
316.	Wiadrów	Budynek mieszkalny		27b	Budynek mieszkalny	
317.	Wiadrów	Budynek mieszkalny		31	Budynek mieszkalny	
318.	Wiadrów	Obora		31	Budynek gospodarczy	
319.	Wiadrów	Budynek mieszkalny		32	Budynek mieszkalny	
320.	Wiadrów	Budynek mieszkalny		42	Budynek mieszkalny	
321.	Wiadrów	Budynek mieszkalny		47	Budynek mieszkalny	
322.	Wiadrów	Budynek mieszkalny		48	Budynek mieszkalny	
323.	Zębowice	Historyczny układ przestrzenny wsi			Obszar	
324.	Zębowice	Zespół pałacowo - parkowy z folwarkiem:	Południowa część wsi		Zespół	
325.	Zębowice	Pałac		5	Pałac	
326.	Zębowice	Zabudowania mieszkalno - gospodarcze folwarku			Budynek mieszkalno-gospodarczy	
327.	Zębowice	Budynek mieszkalny		1b	Budynek mieszkalny	
328.	Zębowice	Budynek mieszkalny		7	Budynek mieszkalny	
329.	Zębowice	Budynek mieszkalny		8	Budynek mieszkalny	
330.	Zębowice	Budynek gospodarczy		8	Budynek gospodarczy	
331.	Zębowice	Budynek mieszkalny		9	Budynek mieszkalny	
332.	Zębowice	Budynek		11	Budynek	

		mieszkalny			mieszkalny	
333.	Zębowice	Budynek mieszkalny		18	Budynek mieszkalny	
334.	Zębowice	Budynek mieszkalny		23	Budynek mieszkalny	
335.	Zębowice	Budynek gospodarczy		23	Budynek gospodarczy	
336.	Zębowice	Budynek mieszkalny		29	Budynek mieszkalny	
337.	Zębowice	Budynek mieszkalny		30	Budynek mieszkalny	
338.	Zębowice	Budynek mieszkalny		37	Budynek mieszkalny	
339.	Zębowice	Budynek mieszkalny		39	Budynek mieszkalny	
340.	Zębowice	Budynek mieszkalny, dawna szkoła	Przy wyjeździe w stronę Mściwojowa		Budynek mieszkalny	
341.	Zębowice	Budynek przemysłowy o nieznanym przeznaczeniu		42	Budynek gospodarczy	
342.	Zębowice	Budynek dawnego domu ludowego		43	Publiczny	

Źródło: WUOZ

Tabela 22 Wykaz stanowisk archeologicznych

Nr na rysunku Studium	Nr obszaru	Nr stanowiska na obszarze	Nr stanowiska w miejscowości	Funkcja obiektu	Kultura	Chronologia	Nr rejestru i data
BOLKOWICE							
1	82-20	9	1	osada osada cmentarzysko osada	- łużycka - -	epoka kamienia V okr. epoka brązu - halsztat okres wpływów rzymskich wczesne średniowiecze	
87*	82-20	7	2	cmentarzysko ciałopalne	łużycka	III okr. epoka brązu – halsztat	
2	82-20	6	3	ślad osadnictwa osada	- łużycka	średniowiecze V okr. epoka brązu	
3	82-20	8	4	punkt osadniczy		pradzieje	
4	82-20	10	5	ślad osadnictwa ślad osadnictwa osada	- - łużycka	późne średniowiecze okres wpływów rzymskich V epoka brązu – halsztat	
12	82-21	34	6	osada otwarta	-	starożytność	
JAKUSZOWA							
5*	82-19	1	1	grodzisko stożkowate	-	późne średn. XIII-XIV w.	
6*	82-19	2	2	ślad osadnictwa	łużycka	epoka brązu	
7	82-19	7	2	zamek	-	późne średn. XIII-XIV w.	
8*	82-19	3	3	ślad osadnictwa	-	średniowiecze	
9	81-19	7	3	pole górnicze	-	średniowiecze - nowożytność	
KŁONICE							
10	82-20	1	1	grodzisko	-	średniowiecze	39/256/66 256/Arch/ 66 z 1966- 12-30
11	82-20	2	2	punkt osadniczy	-	XVI-XVIII w.	
KWIETNIKI							
88*	82-20	18	1	grób ciałopalny	przeworska	okres wpływów rzymskich III w.n.e.	
MYŚLIBÓRZ							
13	81-20	4	1	grodzisko	-	średniowiecze	36/233/66 233/Arch/ 66 z 1966- 06-20, 233/Arch. z 1995-10- 17
14	81-20	2	2	grodzisko	-	wczesne średniowiecze ?	33/209/66 209/Arch/ 66 z 1966- 04-29, 209/Arch. z 1995-10- 20
15	81-20	3	3	grodzisko	-	IX-X w.	32/208/66 208/Arch/

							66 z 1966-04-29
16	81-20	27	4	grodzisko	-	średniowiecze?	A-250/95 z 1995-09-28
89*	81-20	16	5	skarb	-	VII-IX w.	
17	81-20	28	6	śląd osadnictwa	-	późne średniowiecze	
18	81-20	17	7	punkt osadniczy	-	XVI-XVIII w.	
19	81-20	47	8	szyb górniczy i hałda	-	średniowiecze i nowożytność	
20	81-20	48	9	szyb górniczy i hałda	-	średniowiecze i nowożytność	
21	81-20	41	10	grodzisko	-	wczesne średniowiecze IX-X w.	A-253/95 z 1995-10-02
22	81-20	43	11	osada	-	późne średniowiecze i nowożytność	
				śląd osadnictwa	-	pradzieje	
23	81-20	46	12	śląd osadnictwa	-	późne średniowiecze	
				śląd osadnictwa	-	pradzieje	
24	81-20	49	13	cmentarzysko kurhanowe śląd osadnictwa	łużycka -	- wczesne średniowiecze	
PASZOWICE							
25	81-20	14	1	śląd osadnictwa osada	- -	XVI-XVIII w. wczesne średniowiecze	162/857/7 6
				śląd osadnictwa	łużycka	halsztat	857/Arch/ 76 z 1976-01-01
26	81-20	19	2	osada osada	- łużycka	wczesne średniowiecze V okr. epoka brązu - halsztat	163/858/7 6
							858/Arch/ 76 z 1976-01-01
90*	81-20	33	3	znalezisko lužne	-	II-III w.	
91*	81-20	34	4	znalezisko lužne	-	XI w.	
27	81-20	10	6	śląd osadnictwa osada	-	XVI-XVIII w. starożytność	
28	81-20	11	7	punkt osadniczy	-	XVI-XVIII w.	
29	81-20	12	8	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	- - -	średniowiecze starożytność epoka kamienia	
30	81-20	13	9	śląd osadnictwa osada	-	XVI-XVIII w. XI-XIII w.	
92*	81-20	31	10	znalezisko lužne	-	epoka kamienia	
31	81-20	15	11	śląd osadnictwa	-	XVI-XVIII w.	
32	81-20	18	12	punkt osadniczy	-	późne średniowiecze XVI-XVIII w.	
93*	81-20	32	13	cmentarzysko ciałopalne	łużycka	III-V ok. epoka brązu - halsztat	
33	81-20	20	14	osada? śląd osadnictwa	-	XVI-XVIII w. późne średniowiecze	
34	81-20	21	15	osada śląd osadnictwa	-	średniowiecze pradzieje	
35	81-20	22	16	punkt osadniczy śląd osadnictwa	-	XVI-XVIII w. wczesne średniowiecze	
36	81-20	23	17	punkt osadniczy śląd osadnictwa	- łużycka	XVI w. halsztat	

37	81-20	24	18	osada? śląd osadnictwa	- -	późne średniowiecze pradzieje	
38	81-20	30	19	osada	-	późne średniowiecze	
39	81-20	35	20	osada śląd osadnictwa	-	XVI-XVIII w. pradzieje	
40	81-20	36	21	punkt osadniczy	-	późne średniowiecze	
41	81-20	37	22	punkt osadniczy	-	średniowiecze XIII-XIV w.	
42	82-20	5	23	osada	łużycka	IV ok. epoka brązu - halsztat	
43	82-20	3	24	punkt osadniczy	-	późne średniowiecze	
44	82-20	4	25	osada	-	późne średniowiecze	
45	81-20	44	26	śląd osadnictwa	-	pradzieje	
46	81-20	40	27	punkt osadniczy	-	późne średniowiecze pradzieje	
47	81-20	45	28	śląd osadnictwa	-	epoka kamienia	
86	81-20	50	29	śląd osadnictwa	-	późne fazy wczesnego średniowiecza	
				śląd osadnictwa	-	późne średniowiecze pradzieje	
				znalezisko luźne	-		
				znalezisko luźne	-		
POGWIZDÓW							
48	83-19	1	1	punkt osadniczy	-	średniowiecze	
49	83-19	2	2	śląd osadnictwa	-	średniowiecze	
50	83-19	3	3	śląd osadnictwa	-	średniowiecze	
51	83-19	4	4	śląd osadnictwa	-	średniowiecze	
52	83-20	21	5	śląd osadnictwa	-	średniowiecze	
53	83-20	22	6	śląd osadnictwa	-	średniowiecze	
54	83-20	23	7	punkt osadniczy	-	średniowiecze	
55	82-19	4	8	punkt osadniczy śląd osadnictwa	-	średniowiecze pradzieje	
56	82-19	5	9	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	-	średniowiecze pradzieje	
57	82-19	6	10	śląd osadnictwa	-	średniowiecze	
SOKOŁA							
94*	82-20	17	1	cmentarzysko ciałopalne	przeworska	III w.n.e.	
58	82-20	16	2	śląd osadnictwa	-	średniowiecze XIII- XIV w.	
WIADRÓW							
59	82-20	11	1	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	-	średniowiecze wczesne średniowiecze	
60	82-20	12	2	śląd osadnictwa	-	późne średniowiecze	
61	82-20	13	3	osada?	-	późne średniowiecze	
62	82-20	14	4	osada osada? śląd osadnictwa	-	średniowiecze wczesne średniowiecze epoka kamienia	
63	82-20	15	5	osada	-	średniowiecze XIII- XIV w.	
64	82-20	19	6	śląd osadnictwa	-	późne średniowiecze	

ZĘBOWICE							
65	81-21	21	1	osada osada	- łużycka	późne średniowiecze V okr. epoka brązu - halsztat	
66	81-21	22	2	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	-	nowożytne pradzieje	81/461/69 Arch/461/ 69 z 1969- 08-10, 81/85 z brak daty
67	81-21	32	3	osada śląd osadnictwa śląd osadnictwa znalezisko luźne znalezisko luźne znalezisko luźne	łużycka - - - - -	epoka brązu – halsztat późne fazy wczesnego średniowiecza późne średniowiecze nowożytne	
68	81-21	2	4	osada	-	nowożytne XVI w.	
69	81-21	16	5	osada	-	nowożytne XVII w.	
70	81-21	17	6	osada	-	nowożytne XVII w.	
71	81-21	18	7	osada	-	nowożytne XVI w.	
72	81-21	19	8	osada	-	nowożytne XVII w.	
73	81-21	20	9	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	- -	nowożytne XVII w. wczesne średniowiecze	
74	81-21	23	10	osada	-	nowożytne XVI w.	
75	81-21	24	11	nieokreślona	-	nieokreślona	
76	81-21	25	12	osada	-	nowożytne XVI w.	
77	81-21	26	13	osada	-	nowożytne XVII w.	
78	81-21	27	14	osada śląd osadnictwa	- -	późne średniowiecze pradzieje	
95*	81-21	28	15	nieokreślona	-	pradzieje	
79	81-21	29	16	cmentarzysko śląd osadnictwa	łużycka -	halsztat późne średniowiecze	
80	81-21	33	17	nieokreślona	-	nieokreślona	
81	81-21	34	18	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	-	nowożytne XVI w. pradzieje	
82	81-21	38	19	nieokreślona	-	nieokreślona	
83	81-21	37	20	śląd osadnictwa	-	wczesne średniowiecze	
84	81-21	36	21	nieokreślona	-		
85	21-21	88	22	śląd osadnictwa nieokreślona śląd osadnictwa znalezisko luźne	łużycka - - -	halsztat pradzieje późne średniowiecze -	

* - lokalizacja stanowiska wprowadzona z mapy obszarowej

Tabela 23 Wykaz pomników przyrody (stan na listopad 2021 r.)

L.p.	Nazwa	Opis	Lokalizacja	Dane aktu prawnego o utworzeniu
1.	Małe organy	odstąpienie geologiczne - nek wulkaniczny	Organy Myśliborskie znajdują się na górze Rataj	Decyzja nr 91/65 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej z dnia 27 lutego 1965 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody wzgórza bazaltowego "Małe Organy" oraz cisu pospolitego (<i>Taxus baccata</i>).
2.	Brak nazwy	drzewo (gatunek: Klon jawor (Jawor) - <i>Acer pseudoplatanus</i> ; pierśnica: 118cm; obwód: 371cm; wysokość: 20m)	Rośnie w zabytkowym parku przy pałacu Jakuszowa 2	Decyzja nr 4/67 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej z dnia 28 grudnia 1967 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody drzewa z gat. klon jawor (<i>Acer pseudoplatanus</i>).
3.	Brak nazwy	drzewo (gatunek: Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> ; pierśnica: 175cm; obwód: 550cm; wysokość: 28m)	Na wschodniej grobli stawu	Decyzja Nr 3/80 z 1980-01-01
4.	Brak nazwy	drzewo (gatunek: Platan klonolistny - <i>Platanus xacerifolia</i> (<i>Platanus xhispanica</i>); pierśnica: 134cm; obwód: 421cm; wysokość: 24m)	20 m od rzeki na posesji Wiadrów 28	Decyzja Nr SGW 7141-16-82 z 1982-01-01
5.	Brak nazwy	drzewo (gatunek: Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> ; pierśnica: 144cm; obwód: 452cm; wysokość: 18m)	35 m od dworu w Wiadowie	Decyzja Nr SGW 7141-16-82 z 1982-01-01
6.	Brak nazwy	drzewo (gatunek: Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> ; pierśnica: 177cm; obwód: 556cm; wysokość: 28m)	W parku wiejskim między Osięborem a Bolkowicami, ok. 140 m od zabudowań	Decyzja Nr SGW 7141-16-82 z 1982-01-01
7.	Brak nazwy	drzewo (gatunek: Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> ; pierśnica: 175cm; obwód: 550cm; wysokość: 23m)	Przy posesji Pogwizdów 41, 135 m od drogi za stawem	Decyzja Nr SGW 7141-16-82 z 1982-01-01
8.	Brak nazwy	drzewo (gatunek: Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> ; pierśnica: 143cm; obwód: 449cm; wysokość: 22m)	Rośnie na wale Kanału Ulgi w odległości 170 m od drogi	Decyzja Nr SGW 7141-18-83 z 1983-01-01
9.	Brak nazwy	drzewo (gatunek: Buk pospolity (Buk zwyczajny) - <i>Fagus sylvatica</i> ; pierśnica: 110cm; obwód: 346cm; wysokość: 27m)	Rośnie w zabytkowym parku Petzolda, od strony pól	Zarządzenie nr 5/88 Wojewody Legnickiego z dnia 11 marca 1988 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.
10.	Brak nazwy	drzewo (gatunek: Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> ; pierśnica: 159cm; obwód: 499cm; wysokość: 27m)	Rośnie w zabytkowym parku Petzolda, od strony pól	Zarządzenie nr 5/88 Wojewody Legnickiego z dnia 11 marca 1988 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.
11.	Brak nazwy	drzewo (gatunek: Buk pospolity (Buk zwyczajny) - <i>Fagus sylvatica</i> ; pierśnica: 92cm; obwód: 289cm; wysokość: 30m)	Rośnie na wgórze w pobliżu wierzchołka góry Radogost	Zarządzenie nr 28/90 Wojewody Legnickiego z dnia 6 kwietnia 1990 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.

12.	Brak nazwy	szpaler 88 daglezi, w terenie pomierzono 72 drzewa, w tym Daglezia zielona (Jedlica Douglasa) - Pseudotsuga menziesii; pierśnica: 32cm; obwód: 101cm; wysokość: 19m	200 m w górę drogi od zabudowań Kłonic 17	Zarządzenie nr 28/90 Wojewody Legnickiego z dnia 6 kwietnia 1990 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.
13.	Brak nazwy	szpaler 43 drzew, obecnie 38 obiektów, w tym Daglezia zielona (Jedlica Douglasa) - Pseudotsuga menziesii; pierśnica: 30cm; obwód: 94cm; wysokość: 33m	U podnóża góry Radogost	Zarządzenie nr 28/90 Wojewody Legnickiego z dnia 6 kwietnia 1990 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.
14.	Brak nazwy	aleja 28 drzew, obecnie 27 kasztanowców białych o obwodach pni 190-365 cm	znajdują się w oddziale 232 a-rosną przy drodze przy parkingu wzdłuż drogi	Zarządzenie nr 28/90 Wojewody Legnickiego z dnia 6 kwietnia 1990 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.
15.	Brak nazwy	grupa 2 drzew, w tym drzewo (gatunek: Cis pospolity - Taxus baccata; pierśnica: 43cm; obwód: 135cm; wysokość: 14m)	Rosną na początku szlaku w Myśliborzu prowadzącym na górę Rataj	Zarządzenie nr 28/90 Wojewody Legnickiego z dnia 6 kwietnia 1990 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.
16.	Brak nazwy	aleja 153 drzew, obecnie w terenie 141 modrzewi, w tym drzewo (gatunek: Modrzew europejski - Larix decidua ; pierśnica: 43cm; obwód: 135cm; wysokość: 18m)	Przy drodze leśnej z Jakuszowej do Siedmicy	Zarządzenie nr 28/90 Wojewody Legnickiego z dnia 6 kwietnia 1990 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.
17.	Brak nazwy	drzewo (gatunek: Modrzew europejski - Larix decidua ; pierśnica: 91cm; obwód: 286cm; wysokość: 30m)	Po prawej stronie drogi z Kamienicy do Grobli	Zarządzenie nr 28/90 Wojewody Legnickiego z dnia 6 kwietnia 1990 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.
18.	Brak nazwy	aleja 9 drzew, w tym drzewo (gatunek: Modrzew europejski - Larix decidua ; pierśnica: 88cm; obwód: 276cm; wysokość: 31m)	Po prawej stronie drogi z Kamienicy do Grobli	Rozporządzenie z dnia 27.05.1991 Wojewody Legnickiego z dnia 27 maja 1991 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.
19.	Brak nazwy	drzewo (gatunek: Świerk pospolity - Picea abies; pierśnica: 102cm; obwód: 320cm; wysokość: 40m)	Rośnie na terenie leśnym, u podnóża wzgórza leśnego przy ścieżce między Kamienicą a Groblą	Rozporządzenie z dnia 27.05.1991 Wojewody Legnickiego z dnia 27 maja 1991 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.
20.	Brak nazwy	drzewo (gatunek: Lipa drobnolistna - Tilia cordata ; pierśnica: 115cm; obwód: 361cm; wysokość: 25m)	Przy drodze polnej za Siedmicą w pobliżu transformatora	Rozporządzenie z dnia 27.05.1991 Wojewody Legnickiego z dnia 27 maja 1991 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.
21.	Brak nazwy	drzewo (gatunek: Lipa drobnolistna - Tilia cordata ; pierśnica: 125cm; obwód: 393cm; wysokość: 19m)	Rośnie na terenie leśnym, przy drodze gruntowej od Jakuszowej do Wąwozu	Rozporządzenie z dnia 27.05.1991 Wojewody Legnickiego z dnia 27 maja 1991 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.

			Myśliborskiego	
22.	Brak nazwy	aleja 30 drzew, w tym drzewo (gatunek: Buk pospolity (Buk zwyczajny) - <i>Fagus sylvatica</i> ; pierśnica: 62cm; obwód: 195cm; wysokość: 17m)	Rosną na szczycie wzniesienia między Kamienicą a Nową Wsią Małą przy leśnej drodze	Rozporządzenie z dnia 27.05.1991 Wojewody Legnickiego z dnia 27 maja 1991 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.
23.	Brak nazwy	szpaler 52 drzew, w terenie pomierzono 50, w tym drzewo (gatunek: Buk pospolity (Buk zwyczajny) - <i>Fagus sylvatica</i> ; pierśnica: 40cm; obwód: 126cm; wysokość: 18m)	Rosną w lesie między Kamienicą a Nową Wsią Małą, przy drodze leśnej prowadzącej na południe w dół w kierunku pól	Rozporządzenie z dnia 27.05.1991 Wojewody Legnickiego z dnia 27 maja 1991 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.
24.	Brak nazwy	szpaler 50 drzew, obecnie 53 drzewa, w tym drzewo (gatunek: Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i> ; pierśnica: 78cm; obwód: 245cm; wysokość: 24m)	Między Kamienicą a Nową Wsią Małą, ok. 700 m od ostatnich zabudowań we wsi Jastrowiec, na granicy lasu i pól	Rozporządzenie z dnia 27.05.1991 Wojewody Legnickiego z dnia 27 maja 1991 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.
25.	Brak nazwy	grupa 4 drzew, w tym drzewo (gatunek: Świerk pospolity - <i>Picea abies</i> ; pierśnica: 72cm; obwód: 226cm; wysokość: 37m)	Rosną w środku lasu od strony wsi Kamienica na stromym zboczu	Rozporządzenie z dnia 27.05.1991 Wojewody Legnickiego z dnia 27 maja 1991 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.
26.	Brak nazwy	drzewo (gatunek: Buk pospolity (Buk zwyczajny) - <i>Fagus sylvatica</i> ; pierśnica: 93cm; obwód: 292cm; wysokość: 21m)	Zmierzając drogą gruntową z Kamienicy do Siedmicy, po niecałych 400 m od ostatnich zabudowań Kamienicy skręcić na zachód w las. Drzewo rośnie ok. 500 m dalej, przy drodze leśnej	Rozporządzenie z dnia 27.05.1991 Wojewody Legnickiego z dnia 27 maja 1991 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.
27.	Brak nazwy	drzewo (gatunek: Klon pospolity (Klon zwyczajny) - <i>Acer platanoides</i> ; pierśnica: 78cm; obwód: 245cm; wysokość: 24m)	Rosną w południowej części lasu między Kamienicą a Nową Wsią Małą przy grupie 3 buków	Rozporządzenie z dnia 27.05.1991 Wojewody Legnickiego z dnia 27 maja 1991 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.
28.	Brak nazwy	grupa 2 drzew, w tym drzewo (gatunek: Daglezja zielona (Jedlica Douglasa) - <i>Pseudotsuga</i>	Rośnie w środku lasu między	Rozporządzenie z dnia 27.05.1991 Wojewody Legnickiego z dnia 27

		menziesii; pierśnica: 78cm; obwód: 245cm; wysokość: 33m)	Kamienicą a Nową Wsią Małą	maja 1991 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.
29.	Brak nazwy	drzewo (gatunek: Buk pospolity (Buk zwyczajny) - <i>Fagus sylvatica</i> ; pierśnica: 82cm; obwód: 258cm; wysokość: 21m)	Rośnie w środku lasu między Kamienicą a Nową Wsią Małą, przy leśnej drodze	Rozporządzenie z dnia 27.05.1991 Wojewody Legnickiego z dnia 27 maja 1991 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.
30.	Brak nazwy	grupa 3 drzew, w tym drzewo (gatunek: Buk pospolity (Buk zwyczajny) - <i>Fagus sylvatica</i> ; pierśnica: 107cm; obwód: 336cm; wysokość: 23m)	Rosną w południowej części lasu między Kamienicą a Nową Wsią Małą	Rozporządzenie z dnia 27.05.1991 Wojewody Legnickiego z dnia 27 maja 1991 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.
31.	Brak nazwy	drzewo (gatunek: Lipa drobnołistna - <i>Tilia cordata</i> ; pierśnica: 116cm; obwód: 364cm; wysokość: 29m)	Przy leśniczówce Siedmica po drugiej stronie drogi	Rozporządzenie z dnia 27.05.1991 Wojewody Legnickiego z dnia 27 maja 1991 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.
32.	Brak nazwy	drzewo (gatunek: Lipa drobnołistna - <i>Tilia cordata</i> ; pierśnica: 137cm; obwód: 430cm; wysokość: 20m)	Rośnie przy pałacu Jakuszowa 2	Rozporządzenie z dnia 26.10.1998 Wojewody Legnickiego z dnia 26 października 1998 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.
33.	Brak nazwy	drzewo (gatunek: Klon jawor (Jawor) - <i>Acer pseudoplatanus</i> ; pierśnica: 92cm; obwód: 289cm; wysokość: 20m)	Rośnie w zabytkowym parku przy pałacu Jakuszowa 2	Rozporządzenie z dnia 26.10.1998 Wojewody Legnickiego z dnia 26 października 1998 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.
34.	Brak nazwy	grupa 13 drzew, w tym drzewo (gatunek: Dąglezja zielona (Jedlica Douglasa) - <i>Pseudotsuga</i> <i>menziesii</i> ; pierśnica: 51cm; obwód: 160cm; wysokość: 32m)	Rośnie na terenie leśnym, u podnóża wzgórza leśnego przy ścieżce między Kamienicą a Groblą	Rozporządzenie z dnia 27.05.1991 Wojewody Legnickiego z dnia 27 maja 1991 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.
35.	Brak nazwy	drzewo (gatunek: Cis pospolity - <i>Taxus baccata</i> ; pierśnica: 111cm; obwód: 349cm; wysokość: 14m)	Rośnie przy pałacu Jakuszowa 2	Decyzja nr 91/65 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej z dnia 27 lutego 1965 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody wzgórza bazaltowego "Małe Organy" oraz cisu pospolitego (<i>Taxus</i> <i>baccata</i>).

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://crfop.gdos.gov.pl/>

Część III

Kierunki zagospodarowania przestrzennego

Spis treści:

1. Cele polityki przestrzennej gminy	- 4 -
2. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego, uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę	- 6 -
3. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy	- 10 -
3.1. M – obszary zabudowy mieszkaniowej	- 24 -
3.2. U – obszary zabudowy usługowej	- 25 -
3.3. UP – obszary zabudowy usług publicznych	- 26 -
3.4. UP-1 – obszary zabudowy usług publicznych związanych z kultem religijnym	- 27 -
3.5. US – obszary usług sportu i rekreacji	- 27 -
3.5.1. US1 – obszary usług sportu i rekreacji	- 28 -
3.5.2. US2 – obszary usług sportu i rekreacji	- 29 -
3.6. P/U – obszary aktywności gospodarczej (obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług)	- 29 -
3.7. PG – obszary i tereny górnicze	- 30 -
3.8. RU – obszary obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich	- 30 -
3.9. R – obszary rolnicze	- 31 -
3.10. RŁ – obszary rolnicze – łąki, sady, pastwiska i zadrzewienia	- 31 -
3.11. ZD – obszary ogrodów działkowych	- 32 -
3.12. ZL – lasy	- 32 -
3.13. ZC – obszary cmentarzy	- 32 -
3.14. ZP – obszary zieleni urządzonej	- 33 -
3.15. WS – obszary wód powierzchniowych śródlądowych	- 33 -
3.16. IT-W – obszary infrastruktury technicznej - wodociągi	- 33 -
3.17. IT-K – obszary infrastruktury technicznej - kanalizacja	- 34 -
3.18. IT-G – obszary infrastruktury technicznej - gazownictwo	- 34 -
3.19. T – obszary infrastruktury technicznej - telekomunikacja	- 34 -
3.20. IT-O – obszary infrastruktury technicznej – gospodarowania odpadami	- 34 -
3.21. KK – obszary kolei	- 34 -
3.22. KS – obszary komunikacji samochodowej	- 35 -
3.23. POF – obszary produkcji energii ze źródeł odnawialnych - elektrownie słoneczne	- 35 -
3.24. POB – obszary produkcji energii ze źródeł odnawialnych - biogazownie	- 35 -
3.25. S – droga klasy ekspresowej	- 36 -
3.26. GP – droga klasy głównej ruchu przyspieszonego	- 36 -
3.27. G – droga klasy głównej	- 36 -
3.28. Z – drogi klasy zbiorczej	- 37 -
4. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego	- 39 -
4.1. Podstawowe kierunki ochrony środowiska przyrodniczego	- 39 -
4.2. Obszary objęte ochroną na podstawie przepisów odrębnych	- 40 -
4.2.1. Rezerwat przyrody "Mszana i Obłoga"	- 40 -
4.2.2. Rezerwat przyrody "Wąwóz Myśliborski koło Jawora"	- 40 -
4.2.3. Rezerwat przyrody "Wąwóz Siedmicki"	- 40 -
4.2.4. Rezerwat przyrody "Nad Groblą"	- 40 -
4.2.5. Rezerwat przyrody "Wąwóz Lipa"	- 40 -
4.2.6. Park krajobrazowy "Chełmy"	- 41 -
4.2.7. Obszar Natura 2000 „Góry i Pogórze Kaczawskie”	- 41 -

4.2.8.	Pomniki przyrody	- 41 -
4.2.9.	Korytarze ekologiczne	- 41 -
4.2.10.	Lasy ochronne	- 42 -
4.2.11.	Siedliska przyrodnicze	- 42 -
4.2.12.	Stanowiska roślin i zwierząt chronionych	- 42 -
4.2.13.	Udokumentowane złoża kopalin	- 42 -
4.3.	Obszary powiązań systemu ekologicznego	- 43 -
4.4.	Strefa ekotonowa	- 43 -
4.5.	Zasady ochrony środowiska i jego zasobów	- 43 -
4.6.	Zasady ochrony krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego	- 44 -
5.	Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	- 45 -
5.1.	Obszary i obiekty objęte ochroną konserwatorską	- 45 -
5.2.	Wytyczne konserwatorskie:	- 46 -
5.2.1.	Obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków	- 46 -
5.2.2.	Obiekty zalecane do objęcia ochroną na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	- 46 -
5.2.3.	Strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej	- 47 -
5.2.4.	Ochrona historycznych układów przestrzennych wsi	- 47 -
5.2.5.	Strefy ochrony krajobrazu kulturowego	- 49 -
5.2.6.	Ochrona zabytkowych parków i cmentarzy	- 49 -
5.2.7.	Strefa „OW” obserwacji archeologicznej	- 50 -
5.2.8.	Stanowiska archeologiczne	- 50 -
6.	Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej	- 51 -
6.1.	Kierunki rozwoju systemów komunikacji	- 51 -
6.1.1.	Podstawowy układ drogowy	- 51 -
6.1.2.	Uzupełniający układ drogowy	- 52 -
6.1.3.	Parkowanie i miejsca postojowe	- 52 -
6.1.4.	Ruch pieszy i rowerowy	- 53 -
6.1.5.	Komunikacja kolejowa	- 54 -
6.2.	Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej	- 54 -
6.2.1.	Gospodarka wodno-ściekowa	- 54 -
6.2.2.	Zaopatrzenie w energię elektryczną	- 55 -
6.2.3.	Zaopatrzenie w gaz	- 56 -
6.2.4.	Telekomunikacja	- 56 -
6.2.5.	Gospodarka odpadami	- 57 -
6.2.6.	Zaopatrzenie w ciepło	- 57 -
7.	Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym	- 57 -
7.1.	Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym	- 57 -
7.2.	Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa	- 58 -
8.	Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej	- 59 -
8.1.	Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych	- 59 -
8.2.	Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości	- 59 -
8.3.	Obszary rozmieszczenia wielkopowierzchniowych obiektów handlowych	- 59 -
8.4.	Obszary przestrzeni publicznej	- 59 -
9.	Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne	- 60 -
10.	Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	- 61 -

11. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych.....	- 61 -
11.1. Obszary zagrożenia powodzią	- 61 -
11.2. Obszary osuwania się mas ziemnych	- 62 -
12. Obiekty i obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny....	- 62 -
13. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej	- 63 -
14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji..	- 63 -
15. Obszary zdegradowane.....	- 64 -
16. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych	- 64 -
17. Granice obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii, o których mowa w art. 10 ust. 2a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu	- 64 -

Spis tabel:

Tabela 1 Minimalna liczba miejsc postojowych w zależności od funkcji terenu	- 52 -
---	--------

1. Cele polityki przestrzennej gminy

Wizją rozwoju gminy Paszowice, zgodnie ze Strategią Rozwoju Gminy Paszowice na lata 2016 – 2023¹ jest uzyskanie miejsca przyjaznego dla mieszkańców oraz atrakcyjne dla turystów i przedsiębiorców. Ze względu na swoje położenie gmina Paszowice może być atrakcyjnym miejscem dla osób dotąd z nią niezwiązanych. Po pierwsze, mowa tu o mieszkańcach Jawora i pobliskiej Jeleniej Góry, którzy budują tu swoje domy. Gmina ma duży potencjał, aby nie być jedynie „sypialnią”, a miejscem, w którym mieszkańcy będą chcieli spędzać także swój wolny czas, korzystając z uroków przyrody czy infrastruktury sportowej, turystycznej i rekreacyjnej. Celami strategicznymi zmierzającymi do realizacji założonej wizji rozwoju są:

1) Poprawa jakości życia mieszkańców Gminy Paszowice:

- rozwój infrastruktury technicznej i społecznej:
 - rozwój sieci kanalizacyjnej i wodociągowej,
 - modernizacja infrastruktury drogowej w obrębie gminy sprzyjająca poprawie bezpieczeństwa i dostępności (drogi, chodniki, ścieżki rowerowe),
 - remonty, modernizacje i wyposażenie świetlic wiejskich i innych obiektów kulturalnych,
 - rozbudowa, modernizacje i bieżące utrzymanie infrastruktury sportowej,
 - remonty, modernizacja i wyposażenie obiektów oświatowych i służby zdrowia,
 - modernizacja i wymiana sieci oświetlenia na energooszczędne,
 - ograniczanie kosztów utrzymania budynków użyteczności publicznej poprzez remonty, w tym termomodernizację,
- wsparcie dla rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego:
 - wzbogacenie oferty kulturalnej,
 - wspieranie działalności organizacji pozarządowych,
 - współpraca z organizacjami pozarządowymi i wykorzystywanie ich potencjału do realizacji zadań publicznych,
 - wspieranie ekonomii społecznej,
 - rozwój oferty edukacyjnej dla dzieci i dorosłych,
 - podnoszenie poziomu bezpieczeństwa publicznego poprzez wspieranie podmiotów odpowiedzialnych za działania w tym zakresie,
 - przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i wykluczeniu społecznemu,
 - dbałość o komunikację społeczną w gminie,
 - stosowanie instrumentów dających możliwość partycypacji społecznej mieszkańcom gminy,

¹ Uchwała nr XXIV/131/2016 Rady Gminy Paszowice z dnia 6 grudnia 2016 r.

- promocja i wsparcie przedsiębiorczości w Gminie:
 - promocja przedsiębiorczości wśród uczniów szkół gminnych,
 - włączanie się instytucji gminnych do projektów podnoszących motywację do pracy oraz zakładania/prowadzenia własnej działalności gospodarczej,
 - tworzenie i rozwój stref aktywności gospodarczej,
 - promocja przedsiębiorczości w gminie, również poprzez włączanie się w promocję przedsiębiorstw na poziomie powiatu czy województwa,
 - wspieranie procesów integracji lokalnych przedsiębiorstw,

2) Intensyfikacja działań na rzecz wzrostu atrakcyjności turystycznej Gminy:

- promocja i kreowanie walorów turystycznych Gminy:
 - rozwój oferty produktów lokalnych,
 - promocja produktów lokalnych przez organizowanie miejsc do ich sprzedaży i targów,
 - zwiększenie intensywności promocji turystycznej gminy w regionie czy w ramach współpracy międzynarodowej,
 - współpraca i włączenie się do promocji regionu realizowanej przez inne podmioty,
 - wyeksponowanie w promocji zabytków historycznych,
 - promocja infrastruktury sportowej i oferty kulturalnej,
 - rozwój turystyki ekologicznej,
 - stworzenie Punktu Informacji Turystycznej przy wykorzystaniu zasobów lokalnych organizacji pozarządowych,
- rozbudowa i rewitalizacja infrastruktury turystycznej:
 - tworzenie/rozbudowa parkingów i miejsc postojowych przy ważniejszych atrakcjach gminy,
 - rozwój szlaków i ścieżek turystycznych wyposażonych w infrastrukturę towarzyszącą,
 - budowa infrastruktury turystycznej, w tym ścieżek rowerowych, rewitalizacja zabytkowych parków wiejskich,
 - dbałość o stan techniczny obiektów zabytkowych,
 - tworzenie i rozwój systemu informacji wizualnej (oznakowanie szlaków, tablice informacyjne),
 - wsparcie działalności gospodarczej wchodzącej w skład turystycznej bazy materialnej,
- poprawa estetyki i zagospodarowania przestrzeni publicznej:
 - opracowanie i realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji,
 - działania promujące dbanie o czystość i porządek na terenie gminy,
 - odpowiednie wyposażenie przestrzeni publicznej w elementy małej architektury,
 - nasycenie przestrzeni publicznej zielenią poprzez tworzenie skwerów itp.,
 - aktywizowanie mieszkańców do dbania o własne posesje,

- estetyczne i funkcjonalne zagospodarowanie przestrzeni publicznej,
- rewitalizacja zabytkowych parków wiejskich.

Przy sporządzaniu Studium uwzględniono w szczególności:

- Ustalenia wynikające z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
 - Ustalenia wynikające z obowiązującego Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Paszowice,
 - Ustalenia obowiązującego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego,
 - Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030,
 - Strategii Rozwoju Powiatu Jaworskiego na lata 2014-2020,
- oraz Strategii Rozwoju Gminy Paszowice na lata 2016 – 2023.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest podstawowym dokumentem dla władz samorządowych gminy na podstawie, którego powinna być prowadzona polityka i strategia działań, przede wszystkim w sferze zagospodarowania przestrzennego, a także w sferze społeczno-gospodarczej i ekologicznej, które bezpośrednio lub pośrednio wpływają na kształtowanie struktury przestrzennej i układu funkcjonalno-przestrzennego. W przypadku istotnych zmian uwarunkowań lub dokonania znaczących odstępstw od ustaleń niniejszego Studium, należy przystąpić do jego aktualizacji.

2. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego, uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

Kierunki rozwoju przestrzennego gminy wskazano w oparciu o:

- aktualny stan zagospodarowania;
- obowiązujące Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego oraz Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego;
- warunki fizjograficzne;
- warunki dostępności komunikacyjnej;
- konieczność ochrony wartości środowiska przyrodniczego;
- konieczność ochrony wartości środowiska kulturowego oraz ochrony krajobrazu;
- rejony występowania gleb najsłabszych oraz zdegradowanych (ograniczenie inwestowania na glebach o wysokich klasach bonitacyjnych);

- rejonny największego zainteresowania inwestorów.

Z uwagi na uwarunkowania środowiska, uwarunkowania społeczno – demograficzne i pełnione przez nie funkcje, jak również przeprowadzone analizy (ekonomiczne, środowiskowe, społeczne, demograficzne), przy uwzględnieniu możliwości budżetowych gminy Paszowice, proponowane zmiany koncentrują się przede wszystkim w następujących kierunkach:

- wielofunkcyjny rozwój wsi, ze szczególnym uwzględnieniem zmian jakościowych i możliwości wprowadzenia funkcji związanych zarówno z aktywnością gospodarczą jak i rekreacją i turystyką,
- rozwój wiejskich ośrodków usługowych, zapewniając tym samym lepszy dostęp mieszkańców do podstawowych usług, poprzez skrócenie dystansu,
- polepszenie standardu życia mieszkańców gminy, m.in. poprzez systematyczne polepszanie warunków mieszkaniowych, zapewnienie większej ilości miejsc pracy, stopniowe podnoszenie jakości i zakresu usług, w tym usług związanych z rekreacją i wypoczynkiem,
- rozwój terenów inwestycyjnych oraz lokalizacja nowych terenów inwestycyjnych w najkorzystniejszych rejonach terenów wiejskich, wykorzystanie potencjału lokalizacyjnego,
- ochrona obszarów cennych przyrodniczo i otwartych przed zainwestowaniem,
- ochrona dziedzictwa kulturowego, w tym układów ruralistycznych i charakterystycznych cech zabudowy.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem kierunkowym, określającym kierunki rozwoju gminy na kolejne 30 lat, tj. na lata 2021 - 2051. Wyznaczone obszary lokalizowania poszczególnych funkcji w tymże dokumencie określają kierunek rozwoju, a w swoich granicach mieszczą nie tylko wskazaną funkcję zabudowy, ale również elementy niezbędne do funkcjonowania takiego terenu, tj. przede wszystkim obszary związane z komunikacją (drogi, parkingi i garaże, ciągi piesze, miejsca postojowe stałe i czasowe itp.), jak również różnego rodzaju tereny zielone (skwery, parki, place zabaw dla dzieci, ogrody dziecięce, tereny wypoczynku dla mieszkańców, zieleń niska i wysoka) oraz infrastrukturę techniczną niezbędną do funkcjonowania tego terenu.

Dla każdego obszaru wyznaczonego w Studium został określony katalog przeznaczeń. Należy zatem przyjąć, że obszary oznaczone na rysunku "kierunków" stanowią tzw. "tereny brutto" danej jednostki wraz z elementami towarzyszącymi, o których mowa powyżej. Szczegółowy podział w ramach danego obszaru na poszczególne przeznaczenia następuje w drodze miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Obszary wskazane w Studium, uwzględniają bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, o którym mowa w części dotyczącej uwarunkowań, przy jednoczesnym uwzględnieniu:

- lokalizacji urządzeń, obiektów i terenów towarzyszących danej funkcji (tzw. teren brutto),
- przeciętnych wskaźników urbanistycznych przyjętych dla poszczególnych terenów,
- kierunków rozwoju gminy opisanych w początkowej części niniejszego rozdziału,
- perspektywy 30 lat, dla których został przewidziany rozwój gminy w niniejszym Studium, tj. okres od 2021 r. do 2051 r.,
- niepewności procesów rozwojowych wyrażającą się możliwością zwiększenia zapotrzebowania do wyników analizy nie więcej niż o 30%.

Kierunki oraz wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów zostały opracowane przy uwzględnieniu bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę, o którym mowa w części dotyczącej uwarunkowań. Na potrzeby bilansowania przyjęto, iż wskaźniki określone w Studium mają charakter wartości granicznych, które powinny być ustalane w skrajnych przypadkach. Posługiwano się wartością przeciętną, a przeciętne wartości poszczególnych wskaźników powinny być niższe/wyższe, w zależności od charakteru danego wskaźnika, tj. jeżeli wskaźnik określa wartość maksymalną, to przeciętna wartość tego wskaźnika będzie niższa, a jeżeli wskaźnik określa wartość minimalną, to przeciętna wartość tego wskaźnika będzie wyższa. Nie przyjmowano do obliczeń bilansowych granicznych wartości wskaźników urbanistycznych, ustalonych w części "kierunki".

Ponieważ zgodnie ze sporządzonym bilansem terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, funkcji usługowych i aktywności gospodarczej w perspektywie 30 lat na terenie gminy Paszowice maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową, funkcji usługowej i aktywności gospodarczej (brak takiego zapotrzebowania) jest mniejsze od powierzchni użytkowej zabudowy, ma zastosowanie art. 10 ust. 5 pkt 4 lit. a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W kierunkach zagospodarowania przestrzennego nie przewiduje się lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej, funkcji usługowych i aktywności gospodarczej za wyjątkiem obszarów położonych w zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach poszczególnych jednostek osadniczych, jak również przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę. Pozostałe funkcje terenu, na których możliwa jest zabudowa, zgodnie z ustaleniami Studium pełnią funkcję uzupełniającą w stosunku do wyżej wymienionych. Zostały wyznaczone na podstawie przepisów prawa, innych istotnych dokumentów stanowiących o zasadach funkcjonowania danego terenu oraz w oparciu o dodatkowe analizy wykonywane w indywidualnych przypadkach.

W Studium określono rejony lokalizowania poszczególnych funkcji:

- **M** – obszary zabudowy mieszkaniowej,
- **U** – obszary zabudowy usługowej,

- **UP** – obszary zabudowy usług publicznych,
- **UP-1** – obszary zabudowy usług publicznych związanych z kultem religijnym,
- **US** – obszary usług sportu i rekreacji,
- **P/U** – obszary aktywności gospodarczej (obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług),
- **PG** – obszary i tereny górnicze,
- **RU** – obszary obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich,
- **R** – obszary rolnicze,
- **RŁ** – obszary rolnicze – łąki, sady i pastwiska,
- **ZD** – obszary ogrodów działkowych,
- **ZL** – lasy,
- **ZC** – obszary cmentarzy,
- **ZP** – obszary zieleni urządzonej,
- **WSP** – obszary zbiorników retencyjnych,
- **WS** – obszary wód powierzchniowych śródlądowych,
- **IT-W** – obszary infrastruktury technicznej - wodociągi,
- **IT-K** - obszary infrastruktury technicznej – kanalizacja,
- **IT-G** - obszary infrastruktury technicznej – gazownictwo,
- **IT-E** - obszary infrastruktury technicznej – elektroenergetyka,
- **T** – obszary infrastruktury technicznej - telekomunikacja,
- **IT-O** – obszary infrastruktury technicznej - gospodarowania odpadami,
- **KK** – obszary kolei,
- **KS** – obszary komunikacji samochodowej,
- **POF** – obszary produkcji energii ze źródeł odnawialnych - elektrownie słoneczne,
- **POB** – obszary produkcji energii ze źródeł odnawialnych - biogazownie
- **S** – droga klasy ekspresowej,
- **GP** – droga klasy głównej ruchu przyspieszonego,
- **G** – droga klasy głównej,
- **Z** – drogi klasy zbiorczej.

W Studium nie zawarto ustaleń wynikających z audytu krajobrazowego (art. 10 ust. 2 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym - w części dot. audytu) ze względu na brak obowiązującego audytu krajobrazowego.

3. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy

Przyjęte w Studium kierunki zmian w zagospodarowaniu przestrzennym wiążą się z określonymi standardami urbanistycznymi, stanowiącymi miarę jakości przestrzeni otwartej i zurbanizowanej. Określone w Studium parametry i wskaźniki urbanistyczne stanowią wartości nieprzekraczalne. Zaleca się, aby jako wytyczną dla sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przyjmować parametry i wskaźniki urbanistyczne większe w zakresie wielkości działek budowlanych oraz powierzchni biologicznie czynnej i mniejsze w zakresie intensywności wykorzystania terenu.

Użyte w niniejszym Studium określenia i pojęcia, na potrzeby niniejszego dokumentu należy rozumieć w następujący sposób:

- 1) obiekty i urządzenia towarzyszące – należy przez to rozumieć w szczególności: dojścia, dojazdy, ciągi piesze, miejsca postojowe stałe i czasowe, parkingi, urządzenia budowlane, budynki gospodarcze i higieniczno-sanitarne, obiekty małej architektury i inne obiekty i urządzenia niezbędne do funkcjonowania terenu;
- 2) zieleń - należy przez to rozumieć skwery, parki, place zabaw dla dzieci, boiska, ogrody dziecięce, tereny wypoczynku, zieleń niska i wysoka;
- 3) powierzchnia zabudowy – należy przez to rozumieć powierzchnię terenu zajęta przez budynek w stanie wykończonym, liczona w rzucie przyziemia mierzonego na wysokości 1,0 m;
- 4) urządzenia infrastruktury technicznej - należy przez to rozumieć zlokalizowane pod ziemią, na ziemi albo nad ziemią przewody, urządzenia i obiekty: wodociągowe, kanalizacyjne, ciepłownicze, elektryczne, gazowe, telekomunikacyjne i inne niezbędne do obsługi terenu;
- 5) usługi komercyjne – należy przez to rozumieć wszystkie usługi służące zaspokojeniu potrzeb ludności, nastawione na zysk;
- 6) usługi publiczne - należy przez to rozumieć usługi administracji, bezpieczeństwa publicznego, oświaty, zdrowia, kultury, sportu, nauki, opiekuńczo-wychowawcze oraz domów pomocy społecznej i inne usługi publiczne;
- 7) usługi turystyki - hotele, pensjonaty, domy wypoczynkowe, apartamenty na wynajem, campingi, budynki rekreacji indywidualnej oraz wszystkie inne usługi świadczone turystom lub odwiedzającym.

Ze względu na skalę opracowania rysunku kierunków zagospodarowania przestrzennego, dopuszcza się na etapie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

korektę zasięgu poszczególnych funkcji do granic własności nieruchomości oraz ze względu na uwarunkowania lokalne, jak również dopuszczalna jest korekta parametrów i wskaźników urbanistycznych, zgodnie z klauzulami generalnymi zawartymi na **stronie 38** niniejszego opracowania. Dla terenów, dla których uchwalone są akty prawa miejscowego dopuszcza się zachowanie wszelkich parametrów określonych w ww. aktach oraz dopuszcza się zachowanie istniejącego przeznaczenia i zagospodarowania o parametrach wyznaczonych w dokumentach planistycznych.

Należy jednak zaznaczyć, iż zainwestowanie powinno uwzględniać wszelkie zasady i ograniczenia wynikające z aktualnych przepisów prawa, a w szczególności z zakresu:

- ochrony środowiska i przyrody,
- ochrony zabytków, dziedzictwa kulturowego,
- ochrony przeciwpowodziowej,
- infrastruktury technicznej,
- systemów komunikacji drogowej, kolejowej,
- przeszkód lotniczych.

Główne kierunki polityki przestrzennej wynikające z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego (uchwała nr XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r.), podzielone zostały na postulaty kierowane do gmin oraz ustalenia obowiązujące dla gmin.

Dla gminy Paszowice wyznaczone zostały następujące postulaty:

- 1) Kierunek 1.1. Wzmocnienie potencjału ośrodka wojewódzkiego oraz ośrodków regionalnych poprzez integrację z ich obszarami funkcjonalnymi:
 - uwzględnienie w polityce przestrzennej zielonej infrastruktury jako elementu struktury przestrzennej i kierunku przeznaczenia terenu;
 - planowanie elementów zielonej infrastruktury z zachowaniem ciągłości na styku z innymi gminami;
 - uwzględnienie w polityce przestrzennej możliwości odbudowy, modernizacji i rozbudowy linii kolejowych dla zaspokojenia potrzeb kolejowych przewozów aglomeracyjnych;
 - uwzględnienie infrastruktury transportu rowerowego przy planowaniu zintegrowanego systemu transportu, obejmującego różne środki transportu i elementy infrastruktury w miejskich obszarach funkcjonalnych;
 - planowanie tras rowerowych z zachowaniem ciągłości na styku z innymi gminami;
 - planowanie infrastruktury rowerowej zgodnie ze Standardami projektowymi i wykonawczymi dla infrastruktury rowerowej województwa dolnośląskiego;

- 2) Kierunek 1.2. Zapobieganie peryferyzacji ośrodków i obszarów zagrożonych marginalizacją:
- uwzględnienie w dokumentach gminnych polityki rozwoju zawartej w Strategii Rozwoju Sudety 2030.
- 3) Kierunek 1.3. Zwiększenie konkurencyjności inwestycyjnej województwa poprzez wyznaczenie obszarów optymalnej lokalizacji nowych inwestycji:
- uwzględnianie w studiach gmin obszarów optymalnej lokalizacji nowych inwestycji, wskazanych na rysunku Planu nr 1. Osadnictwo, jako terenów lokalizacji budynków lub budowli związanych z prowadzeniem działalności mającej na celu wytwarzanie dóbr i materiałów oraz jako rekomendowanych przedsiębiorcom optymalnych lokalizacji nowych inwestycji w rozumieniu przepisów art. 7 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji.
- 4) Kierunek 1.4. Zwiększenie dostępności przestrzeni i usług publicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami:
- kształtowanie polityki przestrzennej na terenie gmin w sposób zapewniający wysoką jakość życia mieszkańcom poprzez:
 - o planowanie zabudowy mieszkaniowej, przestrzeni publicznych, oraz infrastruktury usług publicznych, spełniających wymogi dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami,
 - o określenie wskaźnika udziału mieszkań przeznaczonych dla osób ze szczególnymi potrzebami w nowo budowanych mieszkaniach;
 - uwzględnienie w studiach gmin konieczności przeprowadzenia inwentaryzacji i audytów dotyczących występowania w przestrzeni publicznej barier ograniczających dostępność obiektów dla osób ze szczególnymi potrzebami.
- 5) Kierunek 2.1. Stworzenie spójnego regionalnego systemu ochrony przyrody, funkcjonującego w ramach struktur krajowych i europejskich:
- uwzględnianie w polityce przestrzennej gminy konieczności ochrony zasobów środowiska przyrodniczego zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju (w tym zapisów zawartych w obowiązujących planach ochrony obszarów chronionych);
 - ograniczenie lokalizowania elementów i obiektów infrastruktury technicznej w miejscach eksponowanych widokowo, ochrona i zagospodarowanie punktów widokowych, ochrona i kształtowanie ciągów i osi widokowych;
 - uwzględnianie studiów i ocen zmian krajobrazu w pracach nad lokalnymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi;
 - obszary korytarzy ekologicznych zidentyfikowanych w Planie oraz w lokalnych opracowaniach planistycznych należy w miarę możliwości chronić przed zabudową

ciągłą i lokalizowaniem infrastruktury, planować zalesienia i zadrzewienia pomiędzy istniejącą zabudową i obszarami przyległymi;

- ograniczenie zabudowy dolin rzecznych (ochrona brzegów rzek przed zabudową, grodzeniem, osuszaniem i niszczeniem szaty roślinnej) w celu zachowania drożności korytarzy ekologicznych i minimalizowania skutków powodzi;

6) Kierunek 2.2. Wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego i krajobrazu:

- uwzględnianie założeń „Programu opieki nad zabytkami województwa dolnośląskiego” w gminnych programach opieki nad zabytkami w celu skoordynowania działań w sferze ochrony zabytków;
- wskazywanie w dokumentach planistycznych obiektów i obszarów, które powinny uzyskać ustawową formę ochrony zabytków (wpis do rejestru zabytków lub ujęcie w wojewódzkiej ewidencji zabytków);
- realizacja regionalnych szlaków turystycznych oraz powiązanie ich z zasobami przyrodniczymi i kulturowymi gmin z wykorzystaniem systemów lokalnych szlaków turystycznych;
- realizacja funkcji turystycznych w ramach rewitalizacji obszarów zdegradowanych;
- dostosowanie rozwoju zaplecza turystyki i rekreacji do zmian klimatu poprzez:
 - o realizację transportu zbiorowego w obszarach i ośrodkach o atrakcyjnych turystycznie zasobach przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych, jako standardu ich komunikacyjnej obsługi,
 - o wykluczenie z realizacji infrastruktury sportów zimowych obszarów o niewystarczających zasobach wód, których eksploatacja dla wytwarzania sztucznego śniegu zagraża lokalnemu środowisku naturalnemu;
- w obszarach stykowych wyznaczonych w Planie obszarów funkcjonalnych zapewnienie ciągłości planowanych głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego o przebiegu w korytarzach wskazanych na rysunku Planu nr 2. System ochrony zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych zgodnie z Koncepcją sieci głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego;
- wyłączenie z zabudowy, w tym z zabudowy turystycznej i rekreacyjnej:
 - o terenów otwartych o największych walorach widokowych predysponowane do rozwoju szlaków turystycznych,
 - o obszarów o ekspozycji północnej, obszarów osuwiskowych, zalewowych, inwersyjnych;

7) Kierunek 2.3. Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska:

- uwzględnienie ochrony udokumentowanych złóż o znaczeniu ogólnokrajowym i regionalnym i planowanie przeznaczenia terenów w sposób niewywołujący potencjalnych konfliktów związanych z ich eksploatacją;
- ograniczanie przeznaczania zwartych kompleksów gruntów rolnych na zabudowę mieszkaniową i usługową;
- uwzględnienie w planowaniu przestrzennym występowania wpływów eksploatacji górniczej w zasięgu terenów górniczych;

8) Kierunek 3.1. Zapewnienie warunków dla rozwoju infrastruktury energetycznej oraz racjonalnego rozwoju energetyki opartej na odnawialnych źródłach energii przy wykorzystaniu naturalnych uwarunkowań regionu:

- zastosowanie zapisów w lokalnych opracowaniach planistycznych wskazujących realizację sieci energetycznych jako podziemnych na terenach zabudowanych oraz przeznaczonych pod rozwój zabudowy. Realizację napowietrznych sieci proponuje się dopuszczać jedynie w uzasadnionych przypadkach, na obszarach regionalnych stref aktywności gospodarczej oraz innych kompleksów zabudowy produkcyjnej lub usługowej o łącznej powierzchni powyżej 10 ha;
- wykonanie i uwzględnienie bilansu energetycznego, zawierającego analizę potrzeb transportowych użytkowników terenów oraz lokalnych warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii, przy planowaniu rozwoju przestrzennego gmin;
- zastosowanie zapisów w lokalnych opracowaniach planistycznych wskazujących wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz gazu ziemnego jako podstawowego paliwa do zasilania urządzeń wytwarzających energię ciepłą, szczególnie w zakresie rozwiązań indywidualnych i grupowych;
- dążenie do wyposażenia w sieć gazową, umożliwiającą wykorzystanie gazu ziemnego do celów grzewczych, wszystkich terenów zabudowanych, w szczególności w jednostkach osadniczych liczących powyżej 0,5 tys. mieszkańców.
- w przypadku braku możliwości technicznych lub warunków ekonomicznych dla rozwoju sieci gazowej w oparciu o system gazu ziemnego, należy dążyć do dostarczenia gazu przez lokalizację lokalnych systemów dystrybucyjnych opartych na stacjach skroplonego gazu ziemnego,
- dostępu do dystrybucyjnej sieci gazowej na terenach o rozproszonej zabudowie oraz w jednostkach osadniczych liczących poniżej 0,5 tys. mieszkańców należy preferować zasilanie gazem płynnym;
- dążenie do transformacji systemów zaopatrzenia w ciepło, poprzez:

- wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz urządzeń zasilanych paliwem gazowym lub ciekłym w przypadku rozwiązań indywidualnych,
 - sukcesywne podłączenia zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej wyposażonej w indywidualne źródła ciepła do scentralizowanych lub grupowych systemów grzewczych;
 - wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii, w szczególności na obszarach przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza;
 - uwzględnienie ograniczeń dla rozwoju energetyki wiatrowej wynikających z dokumentu wspomagającego politykę Zarządu Województwa Dolnośląskiego w zakresie energetyki ze źródeł odnawialnych - „Studium przestrzennych uwarunkowań rozwoju energetyki wiatrowej w województwie dolnośląskim”;
 - uwzględnienie preferencji dla lokalizacji elektrowni fotowoltaicznych na obszarach:
 - położonych w sąsiedztwie dróg i linii elektroenergetycznych,
 - o niskim nachyleniu terenu – obszary nizinne,
 - o wysokim nasłonecznieniu,
 - nieużytków i gleb nieprzydatnych rolniczo, oraz na dachach obiektów wielkopowierzchniowych;
 - umożliwienie wykorzystania cieków i zbiorników wodnych do produkcji energii, w szczególności w miejscach lokalizacji urządzeń piętrzących;
 - wsparcie dla technologii wytwarzania energii w układach skojarzonych: kogeneracyjnych, trigeneracyjnych oraz poligeneracyjnych;
- 9) Kierunek 3.2. Zapewnienie warunków dla wyposażenia terenów zurbanizowanych w urządzenia i systemy umożliwiające dostarczanie wody i odbiór ścieków oraz zagospodarowanie odpadów:
- uwzględnienie możliwości realizacji instalacji do termicznego przekształcania odpadów zgodnie z obowiązującymi przepisami;
 - rozbudowa systemów umożliwiających dostarczanie wody i odbiór ścieków, w szczególności na wrażliwych obszarach ochrony zbiorników wód podziemnych;
 - w zakresie zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania ścieków komunalnych, na terenach zabudowanych oraz przeznaczonych na rozwój zabudowy należy stosować rozwiązania zbiorcze lub grupowe;
 - stosowanie indywidualnych rozwiązań w zakresie zaopatrzenia w wodę:
 - powinno być możliwe wyłącznie na terenach o niskiej koncentracji osadnictwa (jednostek osadniczych posiadających poniżej 0,5 tys. mieszkańców) oraz niskiej intensywności zabudowy (zabudowa

- mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca lub bliźniacza oraz zabudowa zagrodowa),
- poza terenami o niskiej koncentracji osadnictwa i intensywności zabudowy, powinno być ograniczone do celów gospodarczych i produkcyjnych oraz przeciwpożarowych;
 - stosowanie indywidualnych rozwiązań w zakresie odprowadzenia ścieków komunalnych:
 - na terenach aglomeracji ściekowych, zgodnie z warunkami określonymi w AKPOŚK 2017,
 - poza aglomeracjami ściekowymi
 - powinno być możliwe wyłącznie na terenach o niskiej koncentracji osadnictwa (jednostek osadniczych posiadających poniżej 0,5 tys. mieszkańców) oraz niskiej intensywności zabudowy (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca lub bliźniacza oraz zabudowa zagrodowa),
 - powinno być ograniczone na terenach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz jednorodzinnej szeregowej i grupowej;
 - w lokalnych opracowaniach planistycznych, na podstawie opracowań ekofizjograficznych, zaleca się wskazanie zasięgu terenów, na których możliwe jest stosowanie przydomowych oczyszczalni ścieków;
- 10) Kierunek 3.3. Zapewnienie warunków dla rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej:
- wspieranie rozwoju systemów łączności bezprzewodowej oraz uwzględnianie stref ochronnych wokół obiektów radiowo-telewizyjnych oraz pasów ochronnych linii radiowych;
 - wspieranie rozwoju sieci teleinformatycznych na obszarach problemowych, w których nie występuje infrastruktura telekomunikacyjna umożliwiająca świadczenie usług dostępu do Internetu o wymaganej przepustowości;
 - zapewnienie zintegrowanego rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej z infrastrukturą energetyczną, wodnokanalizacyjną i transportową.
- 11) Kierunek 3.5. Ograniczenie negatywnych skutków ekstremalnych zjawisk naturalnych – powodzi i suszy:
- ograniczanie zabudowy na terenach zagrożonych powodzią oraz wdrażanie (po opracowaniu) wytycznych Planu Zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry w zakresie „Lokalizacyjnych i technicznych aspektów zabudowy na obszarach zagrożonych powodzią”;

- ograniczanie zabudowy na terenach zagrożonych powodzią, w tym dostosowanie zagospodarowania i warunków technicznych zabudowy do stopnia zagrożenia, z uwzględnieniem cyklicznych zalewów;
- uwzględnienie w lokalnych dokumentach planistycznych ustaleń przestrzennych z zakresu małej retencji, wynikających z opracowanego programu małej retencji dla województwa dolnośląskiego
- uwzględnienie w lokalnych dokumentach planistycznych granic i funkcji polderów;
- uwzględnienie komponentu adaptacyjnego (do zmian klimatu) w dokumentach planistycznych, strategicznych i operacyjnych gminy, w tym m.in. odtwarzanie starorzeczy i obszarów bagiennych jako naturalnych terenów retencyjnych;
- wyznaczenie w opracowaniach ekofizjograficznych obszarów o dużej zdolności retencyjnej i terenów o obniżonej pojemności retencyjnej, które wymagają kompensacji oraz uwzględnianie tych obszarów i terenów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w decyzjach lokalizacyjnych i w decyzjach o warunkach zabudowy;
- zabezpieczenie lokalizacji zbiorników małej retencji ;

12) Kierunek 3.6. Ograniczenie negatywnych skutków działalności człowieka zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu mieszkańców:

- planowanie nowych odcinków dróg w sposób minimalizujący negatywne oddziaływanie hałasu na istniejące i planowane obszary podlegające ochronie akustycznej;
- planowanie terenów nowej zabudowy mieszkaniowej na obszarach znajdujących się poza zasięgiem ponadnormatywnego oddziaływania hałasu;
- uwzględnienie strefowego rozmieszczenia terenów, polegającego na lokalizacji terenów niepodlegających ochronie akustycznej w sąsiedztwie terenów, na których usytuowane są ponadnormatywne źródła dźwięku;
- ograniczenie planowania terenów nowej zabudowy mieszkaniowej na obszarach, które nie posiadają:
 - o możliwości zaopatrzenia w ciepło sieciowe lub nie przewiduje się rozwoju systemów ciepłowniczych,
 - o dostępu do sieci gazowej lub nie planuje się wyposażenia w sieć gazową, z wyjątkiem terenów zabudowy mieszkaniowej, gdzie do zaopatrzenia w ciepło wykorzystywane będą odnawialne źródła energii;

13) Kierunek 4.2. Integracja działań w ramach głównych korytarzy drogowych o kluczowym i strategicznym znaczeniu z punktu widzenia rozwoju województwa:

- w ramach wskazanych ciągów drogowych postuluje się o uwzględnienie rezerw terenowych z uwagi na możliwość ujednolicenia parametrów użytkowych dróg wchodzących w skład danego korytarza. Szczególnie istotnym jest zapewnienie możliwości dostosowania parametrów technicznych dróg do obowiązujących normatywów, w oparciu o realne uwarunkowania terenowe. W miarę możliwości należy ograniczać lokalizację nowych zjazdów oraz skrzyżowań z drogami dojazdowymi i lokalnymi. Obsługa przyległych terenów powinna odbywać się poprzez już istniejące zjazdy, skrzyżowania oraz nowe drogi o klasie co najmniej zbiorczej, a dotyczy to w szczególności dróg klasy technicznej G i GP. W ramach wskazanych korytarzy należy dążyć do realizacji ciągów pieszych lub pieszo-rowerowych zgodnie ze Standardami projektowymi i wykonawczymi dla infrastruktury rowerowej województwa dolnośląskiego:
 - Korytarz (praski) – przebieg: S3 Nowa Sól – Polkowice – Lubin – Legnica – Jawor – Bolków – Kamienna Góra – Lubawka granica państwa,
 - Korytarz (alternatywny S3) – przebieg DK3 Nowa Sól – Polkowice – Lubin – Legnica – Jawor – Bolków – dalej jako DK5 Kamienna Góra – Lubawka granica państwa,
 - Korytarz (podsudecki) – przebieg: DW382 Świdnica – Stanowice – dalej jako DW374 Strzegom – Jawor – dalej jako DW363 Złotoryja – dalej DW364 Lwówek Śląski – Gryfów Śląski.

Dla gminy Paszowice wyznaczone zostały następujące obowiązujące ustalenia:

- 1) Kierunek 1.1. Wzmocnienie potencjału ośrodka wojewódzkiego oraz ośrodków regionalnych poprzez integrację z ich obszarami funkcjonalnymi:
 - prowadzenie współpracy w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych w celu zarządzania przestrzenią w taki sposób, aby następowała integracja oraz łączenie funkcji komplementarnych w przestrzeni w celu zmniejszenia kosztów funkcjonowania infrastruktury komunalnej i podniesienia jakości życia mieszkańców, z uwzględnieniem:
 - zrównoważonej mobilności, w tym zwiększenia udziału ruchu rowerowego w transporcie, m.in. poprzez:
 - wskazanie w studiach gmin przebiegu planowanych głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego o przebiegu w korytarzach określonych na rysunku Planu nr 2 System ochrony zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych zgodnie z Koncepcją sieci głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego,
 - planowanie i realizowanie wzdłuż dróg gminnych pozostałych tras rowerowych pozwalających na powiązanie jednostek osadniczych

bezpośrednio z celami codziennych dojazdów do szkoły, pracy i usług lub przystanków i węzłów transportu zbiorowego, mogących stanowić jeden z etapów tych podróży (z zachowaniem odpowiednich rozwiązań zapewniających bezpieczeństwo, adekwatnych, w szczególności do natężenia ruchu na poszczególnych odcinkach tych dróg),

- wspólnego planowania rozwoju zabudowy mieszkaniowej w formie kompleksowych zespołów zabudowy, z zapewnieniem w miejscu zamieszkania dostępu do podstawowych usług publicznych, infrastruktury technicznej oraz transportu zbiorowego,
 - potrzeb ochrony obszarów cennych przyrodniczo i ochrony krajobrazu kulturowego oraz tożsamości miejsca,
 - potrzeb ograniczania zagospodarowania terenów dotychczas niezurbanizowanych i zapobieganiu temu zagospodarowaniu,
 - kształtowania wysokiej jakości przestrzeni publicznych, w tym rewitalizacji obszarów zdegradowanych;
- wzmacnianie funkcjonalno-przestrzennej spójności obszaru funkcjonalnego oraz jego powiązań zewnętrznych;
 - uwzględnienie w studiach gmin elementów systemu zielonej infrastruktury wskazanych do zachowania oraz powiązań systemu zielonej infrastruktury, wyznaczonych na rysunku Planu nr 13. Legnicko-Głogowski Obszar Funkcjonalny.
- 2) Kierunek 2.1. Stworzenie spójnego regionalnego systemu ochrony przyrody, funkcjonującego w ramach struktur krajowych i europejskich:
- uwzględnienie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym ustalonych w planach ochrony dla Parków Krajobrazowych: Przemkowskiego, Jezierzycy, „Chełmy” i Gór Sowich, wskazanych w pozycjach od W17 do W25 w aneksie nr 1 i na rysunku Planu nr 9. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym;
 - uwzględnienie postulowanych obszarów do objęcia ochroną prawną – na podstawie zapisów obowiązujących planów ochrony parków krajobrazowych, w tym:
 - postulowanych rezerwatów przyrody,
 - proponowanych stanowisk dokumentacyjnych;
 - ochrona obszarów o nieprzekształconych lub stosunkowo mało zmienionych walorach przyrodniczych i krajobrazowych, oraz uwzględnianie pozostałych działań ochronnych w zakresie ochrony krajobrazu, sformułowanych w obowiązujących planach ochrony parków krajobrazowych:
 - Park Krajobrazowy „Chełmy”;

- uwzględnienie przebiegu i funkcji korytarzy ekologicznych o znaczeniu ponadlokalnym w lokalnych dokumentach planistycznych oraz działaniach należących do kompetencji gminy. Wyznaczone na rysunkach Planu nr 2 i 3 korytarze ekologiczne mają przebieg orientacyjny – szczegółowy przebieg i szczegółowe zasady zagospodarowania korytarzy ekologicznych należy wyznaczać w lokalnych opracowaniach planistycznych w oparciu o aktualne opracowania ekofizjograficzne i inwentaryzacje przyrodnicze, z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań przestrzennych;
 - zwiększanie lesistości łądowych korytarzy ekologicznych w celu odzyskania ich drożności (docelowa odległość między płatami lasów, zadrzewień lub zakrzaczeń nie powinna przekraczać kilkuset metrów do 1 km i nie powinna być przecięta innymi barierami dla zwierząt); nie należy zalesiać cennych przyrodniczo obszarów otwartych, takich jak turzycowiska, bogate zespoły łąkowe, obszary podmokłe oraz osi i ciągów widokowych;
 - na obszarach otulin parków krajobrazowych działalność związana z usługami turystycznymi i sportowymi powinna zostać dostosowana skalą i intensywnością do charakteru obszaru chronionego i jego otoczenia poprzez obligatoryjne wskazanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy szczegółowych parametrów zabudowy dla projektowanej działalności.
- 3) Kierunek 2.2. Wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego i krajobrazu:
- wskazanie w studiach gmin przebiegu planowanych głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego o przebiegu w korytarzach określonych na rysunku Planu nr 2 System ochrony zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych zgodnie z Koncepcją sieci głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego.
- 4) Kierunek 3.1. Zapewnienie warunków dla rozwoju infrastruktury energetycznej oraz racjonalnego rozwoju energetyki opartej na odnawialnych źródłach energii przy wykorzystaniu naturalnych uwarunkowań regionu:
- określenie warunków i wskaźników lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii na dachach i zadaszeniach obiektów przy określaniu wytycznych dla terenów przeznaczanych pod zabudowę usługową i produkcyjną, w szczególności wyznaczanych na obszarach optymalnej lokalizacji nowych inwestycji;
 - zaleca się wskazanie kompleksów zabudowy usługowej lub produkcyjnej o łącznej powierzchni przekraczającej 10 ha, a w szczególności zlokalizowanych

na obszarach optymalnej lokalizacji nowych inwestycji, jako obszarów, na których na dachach i zadaszeniach obiektów mogą zostać rozmieszczone urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu;

- uwzględnienie inwestycji wskazanych w aneksie nr 1 w pozycjach od K150 do K162 i na rysunku Planu nr 9, ustalonych w następujących dokumentach:
 - o w ustawie o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych;
 - o w ustawie o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu;
 - o na liście Projektów Strategicznych dla infrastruktury energetycznej, w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020;
 - o w Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.

5) Kierunek 3.2. Zapewnienie warunków dla wyposażenia terenów zurbanizowanych w urządzenia i systemy umożliwiające dostarczanie wody i odbiór ścieków oraz zagospodarowanie odpadów:

- uwzględnienie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, wskazanych w aneksie nr 1 w pozycjach od K174 do K301 oraz od W33 do W119 i na rysunku Planu nr 9, ustalonych w następujących dokumentach:
 - o Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2016-2022,
 - o Planie gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym,
 - o Aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych 2017.

6) Kierunek 3.4. Zmniejszenie uciążliwości przewozu towarów masowych:

- uwzględnienie inwestycji wskazanych w aneksie nr 1 na poz. K31, K32, K138, K139, K140 i na rysunku Planu nr 9, ustalonych w następujących dokumentach:
 - o Kontrakt Terytorialny dla Województwa Dolnośląskiego,
 - o Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020,
 - o Program zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry,
 - o Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry,
 - o Założenia do planów rozwoju śródlądowych dróg wodnych w Polsce na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2030,

7) Kierunek 3.5. Ograniczenie negatywnych skutków ekstremalnych zjawisk naturalnych – powodzi i suszy:

- stosowanie w studiach gmin zasad ochrony środowiska i jego zasobów uwzględniających ograniczanie odpływu wód opadowych i roztopowych (np. doły chłonne, studnie chłonne, zbiorniki retencyjne);
- ustalanie kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów oraz wytycznych umożliwiających:
 - lokalizowanie w bezpośrednim sąsiedztwie cieków, w lokalnych obniżeniach, zbiorników małej retencji,
 - stosowanie rozwiązań renaturalizacyjnych koryt cieków i ich brzegów oraz spowalniających spływ wody w cieku (zakola, meandry),
 - utrzymanie w użytkowaniu rolniczym terenów podmokłych,
 - odtwarzanie starorzeczy i obszarów bagiennych jako naturalnych terenów retencyjnych,
 - ograniczanie i kontrolowanie spływu powierzchniowego (retencja skokowa) poprzez przeznaczanie terenów o spadkach powyżej 15% na zalesianie.

Gmina Paszowice położona jest w granicach: Legnicko Głogowskiego, Sudeckiego oraz Przygranicznego obszaru funkcjonalnego, zgodnie z ustaleniami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, przyjętego Uchwałą nr XIX/482/2020 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r. i opublikowanym w Dz. Urz. Woj. Doln. z dnia 30 czerwca 2020 r. poz. 4036.

W granicach obszarów funkcjonalnych, w nawiązaniu do postulatów oraz ustaleń Planu zagospodarowania przestrzennego województwa uwzględnia się następujące zasady zagospodarowania:

- określone zostały główne trasy rowerowe województwa dolnośląskiego oraz przebieg szlaku turystycznego (zgodnie z rysunkiem studium) ;
- określony został (zgodnie z rysunkiem studium) zwarty kompleks publicznie dostępnego terenu rekreacyjno-wypoczynkowego zapewniającego mieszkańcom możliwość wspólnego spędzania czasu wolnego w otwartej przestrzeni a przy tym sprzyjającego nawiązywaniu i pogłębianiu relacji oraz kontaktów społecznych;
- określone zostały (zgodnie z rysunkiem studium) publicznie dostępne tereny rekreacyjno-wypoczynkowe w zasięgu dojścia i dojazdu rowerem;
- minimalny wskaźnik powierzchni publicznie dostępnych terenów rekreacyjno-wypoczynkowych w stosunku do powierzchni terenów zabudowy mieszkaniowej, bilansowany w granicach jednostki osadniczej lub w granicach obszaru objętego planem, powinien wynosić co najmniej 0,05,
- zaleca się aby pod zabudowę podlegającą ochronie przed hałasem przeznaczyć tereny położone w odległości co najmniej 100 metrów od drogi ekspresowej oraz 50 m od dróg

głównych. Ustalenia te nie dotyczą istniejącej zabudowy i zabudowy wynikającej z obowiązujących dokumentów planistycznych;

- obowiązuje zachowanie odległości co najmniej 30 metrów od terenów przeznaczonych pod zabudowę podlegającą ochronie przed hałasem* od dużych zwartych kompleksów zabudowy produkcyjnej, usługowej lub produkcyjno-usługowej. Za zgodne z tym ustaleniem uznaje się zaprojektowanie pasa zieleni izolacyjnej na terenach zwartego kompleksu zabudowy produkcyjnej, usługowej lub usługowo-produkcyjnej;
- obowiązuje zachowanie odległości terenów przeznaczonych pod zabudowę podlegającą ochronie przed hałasem* co najmniej:
 - 200 m od najbliższych terenów zabudowy związanej z wielkotowarową produkcją zwierzęcą, stanowiącą przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (powyżej 210 DJP), przy czym dopuszcza się zmniejszenie tej odległości pod warunkiem: zachowania minimalnej odległości 100 m zabudowy związanej z produkcją zwierzęcą od terenów przeznaczonych pod zabudowę podlegającą ochronie przed hałasem oraz zastosowania pasa zieleni izolacyjnej o szerokości min. 10 m od strony terenów przeznaczonych pod zabudowę podlegającą ochronie przed hałasem;
- na terenach projektowanej zabudowy mieszkaniowej na etapie sporządzenia planu miejscowego należy uwzględnić lokalne warunki nasłonecznienia terenu pod kątem optymalnego wykorzystania energii solarnej do wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej oraz minimalizacji zjawiska kumulacji ciepłej poprzez:
 - projektowanie nowych dróg publicznych w sposób determinujący kierunki sytuowania zabudowy,
 - kształtowanie wysokości zabudowy w nawiązaniu do zabudowy zlokalizowanej lub planowanej na terenach sąsiednich,
 - dopasowanie rodzajów dachu i ich kąta nachylenia do lokalnych warunków,
 - nasycanie terenów zabudowy zielenią, w szczególności zielenią wysoką,
 - ograniczanie powstawania dużych połaci terenu o utwardzonej nawierzchni, cechujących się wysokim poziomem akumulacji ciepłej,

* zabudowa na terenie przeznaczonym: pod zabudowę mieszkaniową, pod szpitale i domy opieki społecznej, pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, na cele uzdrowiskowe, na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, na cele mieszkaniowo-usługowe, o którym mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska, dla której określone zostały dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku określone wskaźnikami hałasu LDWN, L N, LAeq D i LAeq N

* zabudowa na terenie przeznaczonym: pod zabudowę mieszkaniową, pod szpitale i domy opieki społecznej, pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, na cele uzdrowiskowe, na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, na cele mieszkaniowo-usługowe, o którym mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska, dla której określone zostały dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku określone wskaźnikami hałasu LDWN, L N, LAeq D i LAeq N

- defragmentację dużych połąci terenu o utwardzonej nawierzchni elementami wprowadzającymi zacienienie,
- wyznacza się obszary POF i POB (zgodnie z rysunkiem studium) jako obszary, na których mogą zostać rozmieszczone urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii;
- należy zapewnić odpowiednie stosunki wodne poprzez dostosowanie systemu melioracyjnego do nowych warunków zagospodarowania oraz zachowanie naturalnego poziomu retencji przy zmianie przeznaczenia terenu;
- określone zostały proponowane obszary do objęcia ochroną prawną: rezerваты przyrody, granice obszarów wysokiej ochrony - użytek ekologiczny i stanowiska dokumentacyjne o powierzchni pon. 20 ha oraz granice obszarów uzupełniających – korytarz ekologiczny (zgodnie z rysunkiem studium);

Studium przyjmuje następujące kierunki i wskaźniki zagospodarowania terenów oraz użytkowania terenów dla poszczególnych funkcji:

3.1. M – obszary zabudowy mieszkaniowej

Obszary istniejącej oraz projektowanej zabudowy wielofunkcyjnej mieszkaniowo-usługowej w tym: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa zagrodowa, usługi o charakterze centrotwórczym w szczególności: handlu, gastronomii, rozrywki, obsługi finansowej, obsługi ruchu turystycznego, drobne usługi bytowe, kultury, zdrowia, opieki społecznej, administracji i inne wraz z niezbędnymi urządzeniami towarzyszącymi, infrastrukturą techniczną, drogami i zielenią.

Jako przeznaczenie uzupełniające dopuszcza się zabudowę mieszkaniową wielorodzinną o niskiej intensywności, która stanowić będzie uzupełnienie i kontynuację istniejącej zabudowy wielorodzinnej, usługi turystyki, sportu i rekreacji oraz nieuciążliwą produkcję z wykluczeniem dużych obiektów przemysłowych, magazynowych i składowych.

Poszczególne funkcje terenu mogą być realizowane na poszczególnych działkach i terenach niezależnie od siebie.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) budowa lub rozbudowa istniejących obiektów powinna nawiązywać skalą i gabarytami do lokalnej tradycji budownictwa;
- 2) zaleca się sytuowanie usług w parterach budynków lub piwnicach;
- 3) nie dopuszcza się realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą;

- 4) zaleca się eliminację substandardowej zabudowy gospodarczej i garażowej;
- 5) zakazuje się lokalizacji stacji paliw;
- 6) wszystkie przyszłe inwestycje muszą uznać priorytet ochrony terenów mieszkaniowo-usługowych; uciążliwość obiektów i urządzeń (hałas, emisja spalin itp.) nie może przekraczać dopuszczalnych norm na granicy działki zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 7) w przypadku lokalizacji funkcji usługowych zaleca się wydzielenie w obrębie własności miejsc postojowych dla samochodów użytkowników stałych i przebywających okresowo, dopuszcza się lokalizację miejsc postojowych poza granicami własności;
- 8) na terenach objętych ochroną na podstawie przepisów odrębnych, wynikających m. in. z ustawy Prawo Wodne, obowiązuje prowadzenie działań inwestycyjnych, zgodnie z tymi przepisami;
- 9) przy zagospodarowaniu terenów zlokalizowanych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią należy uwzględnić zapisy z podrozdziału 11.1 Obszary zagrożenia powodzią oraz przepisy wynikające z Prawa wodnego,
- 10) zaleca się wyłączenie nowej zabudowy na obszarach siedlisk przyrodniczych i innych obszarów cennych przyrodniczo.

Parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- 1) intensywność zabudowy od 0,01 do 1,0;
- 2) powierzchnia zabudowy nie większa niż 35% powierzchni działki dla zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej;
- 3) powierzchnia zabudowy nie większa niż 40% powierzchni działki dla zabudowy mieszkaniowo-usługowej i usługowej;
- 4) powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 60% powierzchni działki budowlanej;
- 5) wysokość zabudowy nie większa niż 12 m dla budynków w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej i usługowej z wyłączeniem dominant architektonicznych np. wież kościelnych oraz za wyjątkiem obiektów i urządzeń, których wysokość wynika z wymagań technicznych (technologicznych);
- 6) wysokość zabudowy nie większa niż 14 m dla budynków w zabudowie wielorodzinnej.

3.2. U – obszary zabudowy usługowej

Obszary istniejących i projektowanych usług komercyjnych wraz z niezbędnymi urządzeniami towarzyszącymi, infrastrukturą techniczną, drogami, zielenią.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) budowa lub rozbudowa istniejących obiektów powinna nawiązywać skalą i gabarytami do lokalnej tradycji budownictwa;
- 2) dopuszcza się lokalizację parkingów;

- 3) obowiązuje wydzielenie w obrębie własności miejsc postojowych dla samochodów użytkowników stałych i przebywających okresowo;
- 4) dopuszcza się usługi publiczne,
- 5) na terenach objętych ochroną na podstawie przepisów odrębnych, wynikających m. in. z ustawy Prawo Wodne, obowiązuje prowadzenie działań inwestycyjnych, zgodnie z tymi przepisami

Parametry i wskaźniki urbanistyczne dla nowej zabudowy:

- 1) intensywność zabudowy od 0,01 do 2,0;
- 2) wysokość zabudowy nie większa niż 14 m;
- 3) powierzchnia zabudowy nie większa niż 45% powierzchni działki;
- 4) powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 50% powierzchni działki budowlanej;
- 5) powierzchnia nowej działki budowlanej nie mniejsza niż 1000 m².

3.3. UP – obszary zabudowy usług publicznych

Obszary istniejących i projektowanych ważniejszych podstawowych i ponadpodstawowych usług publicznych na wydzielonych działkach związanych z: administracją, szkolnictwem, oświatą i wychowaniem, sportem i rekreacją, porządkiem publicznym, kulturą i sztuką, opieką zdrowotną i ratownictwem medycznym, obiekty związane z zaspokajaniem potrzeb religijnych, takie jak domy parafialne i klasztory, kaplice oraz siedziby wspólnot wyznaniowych i inne wraz z towarzyszącą zabudową mieszkaniową (z zastrzeżeniem, iż zabudowa mieszkaniowa nie może występować samodzielnie) oraz niezbędnymi urządzeniami towarzyszącymi, infrastrukturą techniczną, drogami, zielenią.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) budowa lub rozbudowa istniejących obiektów powinna nawiązywać skalą i gabarytami do lokalnej tradycji budownictwa;
- 2) dopuszcza się lokalizację usług komercyjnych związanych bezpośrednio lub pośrednio z rodzajem usług publicznych oraz parkingów;
- 3) obowiązuje wydzielenie w obrębie własności miejsc postojowych dla samochodów użytkowników stałych i przebywających okresowo,
- 4) na terenach objętych ochroną na podstawie przepisów odrębnych, wynikających m. in. z ustawy Prawo Wodne, obowiązuje prowadzenie działań inwestycyjnych, zgodnie z tymi przepisami.

Parametry i wskaźniki urbanistyczne dla nowej zabudowy:

- 1) intensywność zabudowy od 0,01 do 2,0;
- 2) wysokość zabudowy nie większa niż 16 m;
- 3) dopuszcza się dominanty przestrzenne (wieże widokowe) o wysokości nie większej niż 30 m;

- 4) powierzchnia zabudowy nie większa niż 50% powierzchni działki;
- 5) powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 30% powierzchni działki budowlanej;
- 6) powierzchnia nowej działki budowlanej nie mniejsza niż 1000 m².

3.4. UP-1 – obszary zabudowy usług publicznych związanych z kultem religijnym

Obszary istniejących obiektów związanych z zaspokajaniem potrzeb religijnych, takie jak świątynie, domy parafialne, klasztory, kaplice i cmentarze oraz siedziby wspólnot wyznaniowych i inne wraz z towarzyszącą zabudową mieszkaniową (z zastrzeżeniem, iż zabudowa mieszkaniowa nie może występować samodzielnie) oraz niezbędnymi urządzeniami towarzyszącymi, infrastrukturą techniczną, drogami, zielenią.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) budowa lub rozbudowa istniejących obiektów powinna nawiązywać skalą i gabarytami do lokalnej tradycji budownictwa;
- 2) dopuszcza się lokalizację usług komercyjnych związanych bezpośrednio lub pośrednio z rodzajem usług publicznych oraz parkingów;
- 3) obowiązuje wydzielenie w obrębie własności miejsc postojowych dla samochodów użytkowników stałych i przebywających okresowo,

Parametry i wskaźniki urbanistyczne dla nowej zabudowy:

- 1) intensywność zabudowy od 0,01 do 2,0;
- 2) wysokość zabudowy nie większa niż 16 m;
- 3) dopuszcza się dominanty przestrzenne (wieże kościelne) o wysokości nie większej niż 30 m;
- 4) powierzchnia zabudowy nie większa niż 50% powierzchni działki;
- 5) powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 30% powierzchni działki budowlanej;
- 6) powierzchnia nowej działki budowlanej nie mniejsza niż 1000 m².

3.5. US – obszary usług sportu i rekreacji

Obszary istniejących oraz projektowanych usług sportu i rekreacji wraz z niezbędnymi obiektami administracyjnymi i gospodarczymi, urządzeniami towarzyszącymi, infrastrukturą techniczną, drogami i zielenią.

Jako przeznaczenie uzupełniające dopuszcza się usługi nieuciążliwe.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) budowa lub rozbudowa istniejących obiektów powinna nawiązywać skalą i gabarytami do lokalnej tradycji budownictwa;

- 2) w przypadku lokalizacji funkcji towarzyszących obowiązuje wydzielenie w obrębie własności miejsc postojowych dla samochodów użytkowników stałych i przebywających okresowo,
- 3) na terenach objętych ochroną na podstawie przepisów odrębnych, wynikających m. in. z ustawy Prawo Wodne, obowiązuje prowadzenie działań inwestycyjnych, zgodnie z tymi przepisami,
- 4) zaleca się wyłączenie nowej zabudowy na obszarach siedlisk przyrodniczych i innych obszarów cennych przyrodniczo;
- 5) dla terenów w Grobli oraz w Kwietnikach - w trakcie sporządzania planu miejscowego należy wykazać na etapie przeprowadzania procedury oceny oddziaływania, iż realizacja uwzględnia wymagania ochrony siedlisk oraz ingeruje w siedliska w jak najmniejszym stopniu.

Parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- 1) intensywność zabudowy od 0,01 do 0,8;
- 2) wysokość zabudowy nie większa niż 12 m, za wyjątkiem obiektów i urządzeń, których wysokość wynika z wymagań technicznych (technologicznych);
- 3) powierzchnia zabudowy nie większa niż 15% powierzchni działki;
- 4) powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 70% powierzchni działki budowlanej;
- 5) powierzchnia nowej działki budowlanej nie mniejsza niż 2000 m².

3.5.1. US1 – obszary usług sportu i rekreacji

Obszary projektowanych usług sportu i rekreacji wraz z niezbędnymi obiektami i urządzeniami towarzyszącymi, infrastrukturą techniczną, drogami i zielenią - sala biesiadna.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) obowiązuje wydzielenie w obrębie własności miejsc postojowych dla samochodów użytkowników stałych i przebywających okresowo;
- 2) budowa lub rozbudowa istniejących obiektów powinna nawiązywać skalą i gabarytami do lokalnej tradycji budownictwa,
- 3) na terenach objętych ochroną na podstawie przepisów odrębnych, wynikających m. in. z ustawy Prawo Wodne, obowiązuje prowadzenie działań inwestycyjnych, zgodnie z tymi przepisami.

Parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- 1) intensywność zabudowy od 0,01 do 0,4;
- 2) wysokość zabudowy nie większa niż 12 m;
- 3) powierzchnia zabudowy nie większa niż 15% powierzchni działki;
- 4) powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 50% powierzchni działki budowlanej.

3.5.2. US2 – obszary usług sportu i rekreacji

Obszary projektowanych terenów usług sportu i rekreacji wraz z niezbędnymi urządzeniami towarzyszącymi, urządzeniami infrastruktury technicznej, drogami, zielenią. Za zgodne ze studium uznaje się realizację zabudowy rekreacji indywidualnej.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) budowa obiektów powinna nawiązywać skalą i gabarytami do lokalnej tradycji budownictwa;
- 2) dopuszcza się lokalizację parkingów;
- 3) obowiązuje wydzielenie w obrębie własności miejsc postojowych dla samochodów użytkowników stałych i przebywających okresowo,
- 4) na terenach objętych ochroną na podstawie przepisów odrębnych, wynikających m. in. z ustawy Prawo Wodne, obowiązuje prowadzenie działań inwestycyjnych, zgodnie z tymi przepisami.

Parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- 1) intensywność zabudowy od 0,01 do 0,4;
- 2) wysokość zabudowy nie większa niż 10 m,;
- 3) powierzchnia zabudowy nie większa niż 20% powierzchni działki;
- 4) powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 60% powierzchni działki budowlanej.

3.6. P/U – obszary aktywności gospodarczej (obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług)

Obszary istniejącej i projektowanej aktywności gospodarczej – obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług komercyjnych wraz z urządzeniami towarzyszącymi, infrastrukturą techniczną, drogami, zielenią.

Jako przeznaczenie uzupełniające dopuszcza się usługi sportu i rekreacji oraz lokale mieszkalne dla właścicieli, wbudowane w budynki o funkcji podstawowej.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) obowiązuje wydzielenie w obrębie własności miejsc postojowych dla samochodów użytkowników stałych i przebywających okresowo;
- 2) dopuszcza się lokalizację parkingów;
- 3) dopuszcza się lokalizację stacji paliw;
- 4) wprowadza się obowiązek wyznaczenia pasa zieleni izolacyjnej, który minimalizowałby negatywne oddziaływanie wzdłuż granic terenu,

- 5) na terenach objętych ochroną na podstawie przepisów odrębnych, wynikających m. in. z ustawy Prawo Wodne, obowiązuje prowadzenie działań inwestycyjnych, zgodnie z tymi przepisami.

Parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- 1) intensywność zabudowy od 0,01 do 2,0;
- 2) wysokość zabudowy nie większa niż 15 m, za wyjątkiem obiektów i urządzeń, których wysokość wynika z wymagań technicznych (technologicznych);
- 3) powierzchnia zabudowy nie większa niż 50% powierzchni działki lub terenu;
- 4) powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 30% powierzchni działki budowlanej;
- 5) powierzchnia działki budowlanej nie mniejsza niż 2500 m².

3.7. PG – obszary i tereny górnicze

Obszary eksploatacji powierzchniowej złóż, istniejących i projektowanych terenów i obszarów górniczych wraz z niezbędnymi obiektami, w tym biurowymi i administracyjnymi, urządzeniami infrastruktury technicznej, drogami, bocznkami kolejowymi i zielenią. Po zakończeniu procesu eksploatacyjnego należy zrekultywować teren, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Na terenach, na których nie ma możliwości prowadzenia eksploatacji powierzchniowej złóż za zgodne z ustaleniami Studium uznaje się funkcje i przeznaczenie dotychczasowe. W szczególnych przypadkach możliwe wprowadzenie terenów leśnych lub zbiorników wodnych. Wprowadza się obowiązek wyznaczenia pasa zieleni izolacyjnej, który minimalizowałby negatywne oddziaływanie wzdłuż granic terenu.

Parametry i wskaźniki urbanistyczne: wysokość zabudowy nie większa niż 10 m, za wyjątkiem obiektów i urządzeń, których wysokość wynika z wymagań technicznych (technologicznych).

3.8. RU – obszary obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich

Obszary istniejącej i projektowanej obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich wraz z urządzeniami towarzyszącymi, infrastrukturą techniczną, drogami, zielenią.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) obowiązuje zakaz lokalizowania ferm zwierząt futerkowych;
- 2) obowiązuje wydzielenie w obrębie własności miejsc postojowych dla samochodów użytkowników stałych i przebywających okresowo;
- 3) dopuszcza się wyznaczenie pasa zieleni izolacyjnej, który minimalizowałby negatywne oddziaływanie wzdłuż granic terenu;

- 4) na terenach objętych ochroną na podstawie przepisów odrębnych, wynikających m. in. z ustawy Prawo Wodne, obowiązuje prowadzenie działań inwestycyjnych, zgodnie z tymi przepisami;
- 5) zaleca się wyłączenie nowej zabudowy na obszarach siedlisk przyrodniczych i innych obszarów cennych przyrodniczo.

Parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- 1) intensywność zabudowy od 0,01 do 1,0;
- 2) wysokość zabudowy nie większa niż 12 m;
- 3) powierzchnia zabudowy nie większa niż 40% powierzchni działki;
- 4) powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 20% powierzchni działki.

3.9. R – obszary rolnicze

Istniejące obszary rolnicze rozumiane zgodnie z przepisami ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych z wyłączeniem ogrodów działkowych.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) tereny wyłączone z nowej zabudowy za wyjątkiem urządzeń infrastruktury technicznej i dróg;
- 2) dopuszcza się zachowanie istniejącego zagospodarowania, w tym przebudowy, rozbudowy, nadbudowy i odbudowy istniejących obiektów budowlanych;
- 3) obowiązuje zakaz lokalizowania ferm zwierząt futerkowych;
- 4) na terenach objętych ochroną na podstawie przepisów odrębnych, wynikających m. in. z ustawy Prawo Wodne, obowiązuje prowadzenie działań inwestycyjnych, zgodnie z tymi przepisami;
- 5) przy zagospodarowaniu terenów zlokalizowanych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią należy uwzględnić zapisy z podrozdziału 11.1 Obszary zagrożenia powodzią oraz przepisy wynikające z Prawa wodnego.

3.10. RŁ – obszary rolnicze – łąki, sady, pastwiska i zadrzewienia

Obszary istniejących obszarów rolniczych, w tym łąki, sady i pastwiska.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) tereny wyłączone z zabudowy budynkami;
- 2) dopuszcza się jako funkcje uzupełniające urządzenia służące zabezpieczeniu przeciw powodzi, urządzenia infrastruktury technicznej, drogi, ciągi piesze i rowerowe oraz terenowe urządzenia sportu i rekreacji;
- 3) dopuszcza się zachowanie istniejącego zagospodarowania.

3.11. ZD – obszary ogrodów działkowych

Obszary ogrodów działkowych, rozumianych zgodnie z przepisami ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) wysokość zabudowy nie wyżej niż 5 m;
- 2) pozostałe zagospodarowanie zgodnie z przepisami dotyczącymi rodzinnych ogrodów działkowych.

3.12. ZL – lasy

Obszary istniejących lasów rozumianych zgodnie z przepisami ustawy o lasach.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) tereny wyłączone z zabudowy kubaturowej z zastrzeżeniem pkt 2;
- 2) dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń służących gospodarce leśnej, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 3) dopuszcza się na drogach leśnych trasy rowerowe.

Parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- 1) wysokość zabudowy nie większa niż 12 m;
- 2) powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 75% powierzchni działki lub terenu;
- 3) dopuszcza się na drogach leśnych trasy rowerowe.

3.13. ZC – obszary cmentarzy

Istniejące cmentarze, rozumiane zgodnie z przepisami odrębnymi, nie przewiduje się zmiany funkcji.

W strefie sanitarnej 50 i 150 metrów od cmentarzy obowiązują przepisy odrębne. Na terenie cmentarzy dopuszcza się lokalizację obiektów towarzyszących funkcji podstawowej takich jak: kaplice, domy pogrzebowe, kolumbaria oraz obiektów w postaci usług handlu detalicznego pod warunkiem nie występowania tych usług samodzielnie na działce budowlanej.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 2) wysokość zabudowy nie większa niż 8 m;
- 3) powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 10% powierzchni działki budowlanej;
- 4) dopuszcza się wyznaczenie pasa zieleni izolacyjnej w formie drzew i krzewów o głębokim systemie korzeniowym, celem obniżenia ilości infiltrującej wody.

3.14. ZP – obszary zieleni urządzonej

Obszary istniejących i projektowanych obszarów zieleni urządzonej oraz zespołów zieleni o charakterze reprezentacyjnym i rekreacyjnym takie jak: parki, zieleńce, skwery.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) zakaz zabudowy kubaturowej;
- 2) dopuszcza się place zabaw, wiaty, altany, boiska sportowe za wyjątkiem terenów ZP w miejscowościach Grobla, Pogwizdów i Jakuszowa;
- 3) dopuszcza się lokalizację małej architektury.

Parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- 1) powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 60% powierzchni działki lub terenu;
- 2) powierzchnia zabudowy nie większa niż 30% powierzchni działki.

3.15. WS – obszary wód powierzchniowych śródlądowych

Obszary wód powierzchniowych śródlądowych rozumianych zgodnie z przepisami Prawa wodnego wraz z niezbędnymi urządzeniami infrastruktury technicznej i drogami.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) dopuszcza się lokalizację i przebudowę urządzeń hydrotechnicznych, melioracyjnych, zgodnie z przepisami Prawa wodnego;
- 2) dopuszcza się usługi związane z rekreacją i turystyką (bez zabudowy kubaturowej);
- 3) ustala się dla terenów przylegających do wód prowadzonych otwartymi korytami konieczność zachowania po obu stronach brzegów stref o szerokości min. 1,5 m umożliwiających przeprowadzenie prac konserwacyjnych i przebudowy;
- 4) dla terenów w Kwietnikach - w trakcie sporządzania planu miejscowego należy wykazać na etapie przeprowadzania procedury oceny oddziaływania, iż realizacja uwzględnia wymagania ochrony siedlisk oraz ingeruje w siedliska w jak najmniejszym stopniu.

3.16. IT-W – obszary infrastruktury technicznej - wodociągi

Obszary istniejących i projektowanych obiektów i urządzeń zaopatrzenia w wodę wraz z niezbędnymi obiektami administracyjnymi i gospodarczymi, urządzeniami towarzyszącymi i urządzeniami infrastruktury technicznej, drogami i zielenią.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) wysokość zabudowy nie większa niż 8 m, za wyjątkiem obiektów i urządzeń, których wysokość wynika z wymagań technicznych (technologicznych);
- 2) pozostałe zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi i normami branżowymi.

3.17. IT-K – obszary infrastruktury technicznej - kanalizacja

Obszary istniejących i projektowanych obiektów i urządzeń kanalizacyjnych wraz z niezbędnymi obiektami administracyjnymi i gospodarczymi, urządzeniami towarzyszącymi i urządzeniami infrastruktury technicznej, drogami i zielenią.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) wysokość zabudowy nie większa niż 8 m, za wyjątkiem obiektów i urządzeń, których wysokość wynika z wymagań technicznych (technologicznych);
- 2) pozostałe zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi i normami branżowymi.

3.18. IT-G – obszary infrastruktury technicznej - gazownictwo

Obszary istniejących urządzeń gazowniczych wraz z niezbędnymi urządzeniami towarzyszącymi i urządzeniami infrastruktury technicznej, drogami i zielenią.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) wysokość zabudowy nie większa niż 8 m, za wyjątkiem obiektów i urządzeń, których wysokość wynika z wymagań technicznych (technologicznych);
- 2) pozostałe zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi i normami branżowymi, w tym z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie.

3.19. T – obszary infrastruktury technicznej - telekomunikacja

Obszary istniejących i projektowanych obiektów i urządzeń związanych z telekomunikacją wraz z niezbędnymi urządzeniami towarzyszącymi i urządzeniami infrastruktury technicznej, drogami i zielenią.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy: zgodnie z przepisami odrębnymi i normami branżowymi.

3.20. IT-O – obszary infrastruktury technicznej – gospodarowania odpadami

Obszary istniejącej i projektowanej zabudowy związanej z gospodarowaniem odpadami.

Dopuszcza się jako funkcje uzupełniające: obiekty administracyjne i gospodarcze, obiekty i urządzenia towarzyszące, urządzenia infrastruktury technicznej, drogi.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy: zgodnie z przepisami odrębnymi i normami branżowymi.

3.21. KK – obszary kolei

Istniejące obszary komunikacji kolejowej, na których zlokalizowano infrastrukturę kolejową, budynki, budowle i urządzenia przeznaczone do zarządzania, eksploatacji i utrzymanie linii kolejowej oraz przewozu osób i rzeczy.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) wysokość zabudowy nie większa niż 16 m,
- 2) dopuszcza się budowę obiektów radiotelekomunikacyjnych do wysokości 50 m.

3.22. KS – obszary komunikacji samochodowej

Obszary istniejących i projektowanych obszarów komunikacji samochodowej związanych z postojem pojazdów wraz z niezbędnymi obiektami i urządzeniami towarzyszącymi, infrastrukturą techniczną, drogami, zielenią.

Parametry i wskaźniki urbanistyczne dla nowej zabudowy: powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 20% powierzchni działki budowlanej.

3.23. POF – obszary produkcji energii ze źródeł odnawialnych - elektrownie słoneczne

Obszary projektowanych obszarów produkcji energii ze źródeł odnawialnych - elektrownie słoneczne przewidziane dla rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, o których jest mowa w art. 10 ust. 2a ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wraz z niezbędnymi obiektami i urządzeniami towarzyszącymi, infrastrukturą techniczną, drogami i zielenią. Zaleca się wyłączenie nowej zabudowy na obszarach siedlisk przyrodniczych i innych obszarów cennych przyrodniczo.

Parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- 1) wysokość zabudowy nie większa niż 6 m;
- 2) powierzchnia zabudowy nie większa niż 90% powierzchni działki;
- 3) powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 5% powierzchni działki budowlanej;

3.24. POB – obszary produkcji energii ze źródeł odnawialnych - biogazownie

Obszary projektowanych obszarów produkcji energii ze źródeł odnawialnych - biogazownie przewidziane dla rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, o których jest mowa w art. 10 ust. 2a ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wraz z niezbędnymi obiektami i urządzeniami towarzyszącymi, infrastrukturą techniczną, drogami i zielenią.

Parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- 1) wysokość zabudowy nie większa niż 12 m;
- 2) powierzchnia zabudowy nie większa niż 90% powierzchni działki;
- 3) powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 5% powierzchni działki budowlanej;

3.25. S – droga klasy ekspresowej

Istniejąca droga publiczna klasy ekspresowej.

Zasady zagospodarowania terenu: parametry techniczne zgodnie z przepisami odrębnymi.

3.26. GP – droga klasy głównej ruchu przyspieszonego

Istniejące i projektowane drogi klasy głównej ruchu przyspieszonego.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) parametry techniczne zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 2) dopuszcza się na etapie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego korektę przebiegu wyznaczonych na rysunku kierunków zagospodarowania przestrzennego dróg zgodnie z warunkami technicznymi oraz do granic własności nieruchomości, jak również ze względu na uwarunkowania lokalne oraz wydane decyzje lokalizacyjne;
- 3) dla ruchu rowerowego wzdłuż dróg klasy głównej zaleca się usytuowanie ścieżek rowerowych i ścieżek pieszo-rowerowych poza pasem drogowym, zwłaszcza poza obszarami zabudowy, z uwagi na głównie tranzytową funkcję tych dróg, ich znaczne obciążenie ruchem i zapewnienie bezpieczeństwa ruchu. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się wyznaczanie tras ruchu rowerowego w obrębie pasa drogowego, za zgodą zarządcy drogi.

3.27. G – droga klasy głównej

Istniejące i projektowane drogi klasy głównej.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) parametry techniczne zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 2) dopuszcza się na etapie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego korektę przebiegu wyznaczonych na rysunku kierunków zagospodarowania przestrzennego dróg zgodnie z warunkami technicznymi oraz do granic własności nieruchomości, jak również ze względu na uwarunkowania lokalne oraz wydane decyzje lokalizacyjne;
- 3) dla ruchu rowerowego wzdłuż dróg klasy głównej zaleca się usytuowanie ścieżek rowerowych i ścieżek pieszo-rowerowych poza pasem drogowym, zwłaszcza poza obszarami zabudowy, z uwagi na głównie tranzytową funkcję tych dróg, ich znaczne obciążenie ruchem i zapewnienie bezpieczeństwa ruchu. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się wyznaczanie tras ruchu rowerowego w obrębie pasa drogowego, za zgodą zarządcy drogi.

3.28. Z – drogi klasy zbiorczej

Istniejące i projektowane drogi klasy zbiorczej.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) parametry techniczne zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 2) dopuszcza się na etapie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego korektę przebiegu wyznaczonych na rysunku kierunków zagospodarowania przestrzennego dróg zgodnie z warunkami technicznymi oraz do granic własności nieruchomości, jak również ze względu na uwarunkowania lokalne oraz wydane decyzje lokalizacyjne;
- 3) dla ruchu rowerowego wzdłuż dróg klasy głównej zaleca się usytuowanie ścieżek rowerowych i ścieżek pieszo-rowerowych poza pasem drogowym, zwłaszcza poza obszarami zabudowy, z uwagi na głównie tranzytową funkcję tych dróg, ich znaczne obciążenie ruchem i zapewnienie bezpieczeństwa ruchu. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się wyznaczanie tras ruchu rowerowego w obrębie pasa drogowego, za zgodą zarządcy drogi.

**Klauzule generalne „Kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy
oraz w przeznaczeniu terenów”.**

- 1. Określone na rysunku STUDIUM – KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO linie podziału terenów o różnych funkcjach są orientacyjne. Dokładny przebieg linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu winien zostać ustalony na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub innych opracowań szczegółowych (dopuszcza się korektę tych granic do granic własności nieruchomości max. o 20 m w terenie).**
- 2. Przebieg dróg oznaczonych na rysunku STUDIUM – KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO należy traktować jako obowiązujący w zakresie parametrów, dopuszcza się korekty przebiegu wynikające z warunków technicznych.²**
- 3. Podane parametry techniczne dróg i ulic należy traktować jako docelowe, dopuszcza się uwzględnienie istniejącego zainwestowania jako powodu nie zachowania parametrów na całym ciągu drogi, dopuszcza się obniżenie lub podwyższenie klasy technicznej.**
- 4. Każdy teren należy traktować, jako wielofunkcyjny z przewagą jednej funkcji traktowanej jako wiodąca.**
- 5. Za zgodne z ustaleniami Studium uważa się ponadto:**
 - zalesienie terenów rolnych niewskazanych w Studium do zalesienia, szczególnie o niższych klasach bonitacyjnych z wyłączeniem obszarów siedlisk przyrodniczych i innych obszarów cennych przyrodniczo;
 - wprowadzenie zieleni przydrożnej i śródpolnej na terenach rolnych;
 - wprowadzenie zieleni w każdym terenie;
 - uzupełnienie układu drogowego o drogi niewskazane na rysunku Studium (publiczne i wewnętrzne),
 - realizację urządzeń służących zapobieganiu klęsce powodzi i urządzeń melioracyjnych, prowadzących do nawodnienia lub odwodnienia gruntów rolnych i odprowadzania wód deszczowych z terenów zainwestowania;
 - realizację urządzeń i sieci infrastruktury technicznej w każdym terenie pod warunkiem braku kolizji z istniejącym lub projektowanym zagospodarowaniem oraz przepisami odrębnymi;
 - realizację usług agroturystycznych we wsiach oraz na terenach zabudowy związanej z działalnością rolniczą;
 - istniejące zagospodarowanie i dotychczasowe przeznaczenie lub przeznaczenie oraz sposób zagospodarowania i zabudowy wynikające z obowiązującego mpzp.
- 6. Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy oraz parametry i wskaźniki urbanistyczne określone w rozdziale 3 dla poszczególnych funkcji nie dotyczą urządzeń infrastruktury technicznej (z wyłączeniem obszarów infrastruktury technicznej).**

² z wyłączeniem ustawy z dnia 10 kwietnia 2003r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg krajowych

4. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego

4.1. Podstawowe kierunki ochrony środowiska przyrodniczego

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska oraz ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w politykach, planach, strategiach lub programach dotyczących gospodarki przestrzennej należy uwzględniać zasady ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Zgodnie z powyższą zasadą zakłada się, że rozwój społeczno-gospodarczy gminy odbywać się będzie z poszanowaniem zasobów środowiska. Oznacza to, że na każdym etapie rozwoju gminy równoważone będą potrzeby gospodarcze, społeczne i ekologiczne, a podejmowane działania będą umożliwiały zachowanie lub przywracanie równowagi przyrodniczej, w szczególności:

- racjonalne kształtowanie środowiska i gospodarowanie jego zasobami,
- przeciwdziałanie zanieczyszczeniom,
- przywracanie elementów przyrodniczych do stanu właściwego,
- zachowanie różnorodności biologicznej.

Ze względu na istniejące uwarunkowania oraz biorąc pod uwagę powyższe zasady, Studium określa następujące podstawowe kierunki polityki przestrzennej prowadzące do zachowania, ochrony i rozwoju środowiska przyrodniczego gminy:

- sprawny monitoring zanieczyszczeń wraz z wyposażeniem gminy w proekologiczne media,
- waloryzacja wytypowanych obiektów i obszarów oraz użytkowanie zasobów lokalnych zgodnie z zasadami ekorozwoju,
- ograniczenie emisji substancji szkodliwych dla środowiska, stosowanie najlepszych dostępnych technologii i urządzeń, minimalizacja istniejących uciążliwości związanych głównie z zanieczyszczeniem wód powierzchniowych, emisją niską spalin i komunikacją drogową,
- wykorzystanie przy zaopatrywaniu w ciepło budynków proekologicznych źródeł oraz instalacji OZE,
- nowoczesny system gospodarki odpadami,
- przeciwdziałanie niewłaściwemu korzystaniu ze środowiska, wdrożenie programu segregacji i utylizacji odpadów, usuwanie dzikich wysypisk odpadów,
- poprawa stanu infrastruktury technicznej w tym szczególnie drogowej, priorytetowa realizacja kompleksowych systemów oczyszczania ścieków,
- optymalne zabezpieczenie terenów, ludności i infrastruktury technicznej przed skutkami powodzi.

4.2. Obszary objęte ochroną na podstawie przepisów odrębnych

4.2.1. Rezerwat przyrody "Mszana i Obłoga"

Istniejące uwarunkowania wynikające z występowania na obszarze gminy Rezerwatu przyrody „Mszana i Obłoga” zostały szczegółowo omówione w części UWARUNKOWANIA.

Przy kształtowaniu zagospodarowania terenów w granicach Rezerwatu przyrody „Mszana i Obłoga” obowiązują ustalenia planu ochronnych ustanowionego Zarządzeniem nr 35.2017 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 24 lipca 2017 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody "Mszana i Obłoga" oraz obowiązują zakazy i odstępstwa zawarte w art. 15 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

4.2.2. Rezerwat przyrody "Wąwóz Myśliborski koło Jawora"

Istniejące uwarunkowania wynikające z występowania na obszarze gminy Rezerwatu przyrody „Wąwóz Myśliborski koło Jawora” zostały szczegółowo omówione w części UWARUNKOWANIA.

Przy kształtowaniu zagospodarowania terenów w granicach Rezerwatu przyrody „Wąwóz Myśliborski koło Jawora” obowiązują zakazy i odstępstwa zawarte w art. 15 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Dla rezerwatu przyrody nie został ustanowiony plan ochrony.

4.2.3. Rezerwat przyrody "Wąwóz Siedmicki"

Istniejące uwarunkowania wynikające z występowania na obszarze gminy Rezerwatu przyrody „Wąwóz Siedmicki” zostały szczegółowo omówione w części UWARUNKOWANIA.

Przy kształtowaniu zagospodarowania terenów w granicach Rezerwatu przyrody „Wąwóz Siedmicki” obowiązują zakazy i odstępstwa zawarte w art. 15 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Dla rezerwatu przyrody nie został ustanowiony plan ochrony.

4.2.4. Rezerwat przyrody "Nad Groblą"

Istniejące uwarunkowania wynikające z występowania na obszarze gminy Rezerwatu przyrody „Nad Groblą” zostały szczegółowo omówione w części UWARUNKOWANIA.

Przy kształtowaniu zagospodarowania terenów w granicach Rezerwatu przyrody „Nad Groblą” obowiązują zakazy i odstępstwa zawarte w art. 15 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Dla rezerwatu przyrody nie został ustanowiony plan ochrony.

4.2.5. Rezerwat przyrody "Wąwóz Lipa"

Istniejące uwarunkowania wynikające z występowania na obszarze gminy Rezerwatu przyrody „Wąwóz Lipa” zostały szczegółowo omówione w części UWARUNKOWANIA.

Przy kształtowaniu zagospodarowania terenów w granicach Rezerwatu przyrody „Wąwóz Lipa” obowiązują zakazy i odstępstwa zawarte w art. 15 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Dla rezerwatu przyrody nie został ustanowiony plan ochrony.

4.2.6. Park krajobrazowy "Chełmy"

Istniejące uwarunkowania wynikające z występowania na obszarze gminy Parku krajobrazowego „Chełmy” zostały szczegółowo omówione w części UWARUNKOWANIA.

Przy kształtowaniu zagospodarowania terenów w granicach Parku krajobrazowego „Chełmy” obowiązują zakazy i odstępstwa zawarte w:

- Rozporządzenia Wojewody Dolnośląskiego nr 24 z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Chełmy”,
- Uchwale nr XVI/332/11 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 października 2011 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Krajobrazowego „Chełmy” (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego 2011 r. nr 251, poz. 4509).

4.2.7. Obszar Natura 2000 „Góry i Pogórze Kaczawskie”

Istniejące uwarunkowania wynikające z występowania na obszarze gminy specjalnego obszaru ochrony ptaków Natura 2000 „Góry i Pogórze Kaczawskie” PLH020037 zostały szczegółowo omówione w części UWARUNKOWANIA.

Przy kształtowaniu zagospodarowania terenów w granicach Obszaru 2000 obowiązują ustalenia planu zadań ochronnych ustanowionego Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 29 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037 (Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego z 2014 r. poz. 4023) ze zm.

4.2.8. Pomniki przyrody

Istniejące na obszarze gminy pomniki przyrody zostały wskazane w części UWARUNKOWANIA i na rysunkach Studium. Dla pomników przyrody obowiązują ustalenia szczegółowe (zakazy, nakazy) zawarte w ustawie o ochronie przyrody.

4.2.9. Korytarze ekologiczne³

Na terenie gminy Paszowice zlokalizowane są dwa korytarze ekologiczne. Pierwszy to korytarz ekologiczny o nazwie Góry Stołowe – wschód KZ-5, biegnący przez środek gminy, zajmujący miejscowości: Grobla, Nowa Wieś Mała, Jakuszowa oraz część miejscowości Myślibórz,

³ obiekt w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (j.t. Dz. U. z 2022 r., poz. 916), będący obszarem umożliwiającym migrację roślin, zwierząt lub grzybów

Kwietniki i Kłonice. Drugi korytarz ekologiczny to Góry Stołowe – północ KZ-4, obejmujący południowo-zachodnią część obrębu ewidencyjnego Pogwizdów.

4.2.10. Lasy ochronne

Na obszarze gminy zlokalizowane są lasy ochronne w kategoriach: wodochronne, glebochronne, nasienne, ostoje zwierząt i cenne fragmenty rodzimej przyrody, które zostały oznaczone na rysunkach Studium. Lasy podlegają ochronie polegającej na trwałym utrzymaniu lasu oraz konieczności zapewnienia przez właścicieli lasów ciągłości ich użytkowania, szczególnie poprzez zachowanie w lasach roślinności leśnej. Szczegółowe zasady ochrony w tym zakresie określają aktualne przepisy.

4.2.11. Siedliska przyrodnicze

Na obszarze gminy występują siedliska przyrodnicze. Szczegółowe zasady ochrony w tym zakresie określają aktualne przepisy. Siedliska zostały opisane w części Uwarunkowania. W celu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz utrzymania poziomu różnorodności biologicznej i mozaiki środowisk polno-leśnych, nie dopuszcza się zalesienia gruntów rolnych i realizacji zbiorników retencyjnych na tych terenach. Dodatkowo zaleca się wyznaczenie pasa zieleni izolacyjnej, który minimalizowałby negatywne oddziaływanie wzdłuż granic terenu.

4.2.12. Stanowiska roślin i zwierząt chronionych

W granicach gminy Paszowice stwierdzono występowanie stanowiska roślin i zwierząt chronionych, które wskazano w części - Uwarunkowania. Konieczne będzie zabezpieczenie miejsc występowania roślin i zwierząt chronionych w planie miejscowym np. poprzez wyznaczenie terenów zieleni lub wód powierzchniowych wolnych od zabudowy lub innego konfliktowego zagospodarowania. Warto również rozważyć odstąpienie od planowanego zainwestowania lub przesunięcie linii zabudowy w planie miejscowym w celu ochrony.

4.2.13. Udokumentowane złoża kopalin

Udokumentowane na obszarze gminy złoża kruszywa naturalnego oraz kamieni drogowych i budowlanych zostały wskazane w części Uwarunkowania i na rysunkach Studium. W myśl przepisów odrębnych złoża kopalin podlegają ochronie, której wyrazem jest m.in. zabezpieczenie warunków do ich eksploatacji (obecnie lub w przyszłości). W celu ochrony udokumentowanych złóż obowiązuje zakaz budowy budynków w granicach złoża (z zastrzeżeniem istniejącej zabudowy oraz zabudowy ustalonej na podstawie wcześniej obowiązujących dokumentów planistycznych) oraz nie zaleca się wprowadzania na omawianych terenach infrastruktury technicznej. Po wybilansowaniu złoża zagospodarowanie terenów zgodnie z kierunkami określonymi w Studium.

4.3. Obszary powiązań systemu ekologicznego

W sąsiedztwie cieków wodnych obowiązuje nakaz szczególnego zabezpieczenia wód powierzchniowych przed zagrożeniami i nakaz ochrony obudowy biologicznej cieków.

Zaleca się zaniechanie intensywnego użytkowania gospodarczego i wprowadzenie wzbogacenia ekologicznego oraz kształtowanie zagospodarowania w sposób umożliwiający zachowanie naturalnych korytarzy migracyjnych zwierząt.

Obowiązuje zakaz realizacji inwestycji lub prowadzenia czynności, których skutkiem mogłoby być uszczuplenie wartości tego ekosystemu, jego części bądź osłabienie roli, jaką odgrywa oraz zakaz zwiększania intensywnego użytkowania gospodarczego, nakaz utrzymania walorów ekologicznych i zalecenie wprowadzenia wzbogacenia ekologicznego.

4.4. Strefa ekotonowa

Zaleca się ustalenie w planie miejscowym strefy ekotonowej w odległości min. 20 m od granicy lasu, w której powinien być zachowany pas krzewów, podstrefa krzewiasto-drzewiasta oraz podstrefa drzewiasta. Podstawowymi funkcjami strefy ekotonowej są:

- 1) łagodzenie ujemnego wpływu terenów otwartych i zabudowanych na las, skutkującego obniżeniem zdolności retencyjnych oraz zniekształceniem składu swoistej flory i fauny,
- 2) zwiększenie różnorodności biologicznej przez wytworzenie siedliska dla wielu gatunków przystosowanych do życia w warunkach przejściowych,
- 3) poprawa warunków ochrony przeciwpożarowej przez wytworzenie pasa izolacyjnego z przewagą drzew liściastych oraz krzewów oraz zwiększenie walorów krajobrazowych.

Strefa ta nie dotyczy miejscowych planów obowiązujących w dniu wejścia w życie Studium.

4.5. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów

W ramach ochrony środowiska i jego zasobów oraz zapobiegania jego przekształceniom należy dążyć do:

- 1) zachowania zrównoważonego rozwoju,
- 2) ochrony areалу gleb o wysokiej bonitacji (klasa I-III, IV) oraz obszarów leśnych przed zmniejszaniem i zmianą użytkowania,
- 3) racjonalnego kształtowania środowiska i gospodarowania jego zasobami,
- 4) przeciwdziałania zanieczyszczeniom,
- 5) przywracania elementów przyrodniczych do stanu właściwego,
- 6) zachowania różnorodności biologicznej,
- 7) waloryzacji wytypowanych obiektów i obszarów, a następnie objęcia różnymi formami ochrony najcenniejszych obszarów i obiektów przyrodniczych (w tym doliny rzeczne, jako podstawa regionalnych i lokalnych systemów ochrony przyrody),

- 8) ograniczenia emisji substancji szkodliwych dla środowiska do wód powierzchniowych poprzez stosowanie najlepszych dostępnych technologii i urządzeń, minimalizację istniejących uciążliwości wynikających z komunikacji drogowej,
- 9) ograniczenia emisji i imisji substancji szkodliwych dla środowiska do powietrza atmosferycznego poprzez stosowanie najlepszych dostępnych technologii i urządzeń, minimalizację istniejących uciążliwości, w tym związanych z komunikacją drogową,
- 10) przeciwdziałania niewłaściwemu korzystaniu ze środowiska w tym wdrożenie programu segregacji i utylizacji odpadów, usuwanie dzikich wysypisk odpadów,
- 11) poprawy stanu infrastruktury technicznej w tym szczególnie drogowej,
- 12) poprawy realizacji kompleksowych systemów oczyszczania ścieków,
- 13) optymalnego zabezpieczenia terenów, ludności i infrastruktury technicznej przed skutkami powodzi,
- 14) prowadzenia stałego monitoringu środowiskowego,
- 15) prowadzenia produkcji rolniczej opartej na tzw. "dobrych praktykach gospodarowania", przeciwdziałanie degradacji i erozji gleb, prowadzenia edukacji ekologicznej, propagowania działań proekologicznych i zasady zrównoważonego rozwoju,
- 16) ochrony cennych przyrodniczo obszarów,
- 17) zachowania odpowiednich proporcji pomiędzy terenami zabudowanymi i wolnymi od zabudowy zwłaszcza poprzez zachowanie istniejących lasów, parków i skwerów oraz zaplanowanie na przyszłych osiedlach terenów zielonych,
- 18) działań które przyczynią się do poprawy jakości wód powierzchniowych oraz uniknięcia ich zanieczyszczenia,
- 19) respektowania zasad zagospodarowania na obszarach i w otoczeniu obiektów przyrody prawnie chronionej,
- 20) zachowania alei drzew towarzyszących drogom i zadrzewienia śródpolne.

4.6. Zasady ochrony krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego

W ramach ochrony krajobrazu kulturowego oraz zapobiegania jego przekształceniom należy dążyć do:

- 1) utrzymania indywidualnych cech krajobrazu kulturowego oraz kompleksowej rewaloryzacji zabytkowych układów przestrzennych,
- 2) rewaloryzacji zdegradowanej zabudowy historycznej oraz kompozycji zieleni,
- 3) rekompozycji nowej zabudowy, wprowadzanej na tereny dawnych siedlisk zagrodowych z dostosowaniem do istniejącej zabudowy, ze szczególnym wskazaniem na zachowanie wiejskiego charakteru tej zabudowy,
- 4) eksponowania w obrębie historycznej zabudowy, historycznych dominant architektonicznych,

- 5) stosowania naturalnych materiałów budowlanych i kolorystyki nawiązującej do istniejącej historycznej zabudowy regionu,
- 6) zachowania istniejących terenów leśnych i zadrzewień śródpolnych,
- 7) separacji nowej zabudowy od istniejącej zabudowy wsi, co zmniejsza znacznie dysonanse przestrzenne,
- 8) przekształcenia lub likwidacji elementów dysharmonizujących w otoczeniu historycznej zabudowy,
- 9) ochrony cmentarzy oraz miejsc pamięci narodowej w tym cmentarzy nieużytkowanych,
- 10) rewaloryzacji zabytkowych założeń parkowych, wprowadzania dolesień, uzupełniania zadrzewień oraz pasów zieleni ochronnej w celu poprawy różnorodności biologicznej gminy i wzbogacenia jej krajobrazu.

5. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

5.1. Obszary i obiekty objęte ochroną konserwatorską

- Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami formami ochrony zabytków są: wpis do rejestru, uznanie za pomnik historii, utworzenie parku kulturowego oraz ustalenie ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.
- Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, jako zabytki rozumie się również zabytki archeologiczne, które oznaczają: zabytek nieruchomy, będący powierzchnią, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem.
- Zgodnie z art. 18 w powiązaniu z art. 19 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami uwzględnia się m.in. przy sporządzaniu i aktualizacji studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Obowiązek prowadzenia gminnej ewidencji zabytków nieruchomych spoczywa na wójcie (art. 22 pkt 4 ww. ustawy). Zasób gminnej i wojewódzkiej ewidencji zabytków podlega sukcesywnemu rozpoznaniu i może być aktualizowany. Skreślenie obiektu lub wpis nowych obiektów do rejestru lub ewidencji zabytków odbywa się zgodnie z przepisami odrębnymi, bez potrzeby zmiany ustaleń Studium.

Za zgodne ze Studium uznaje się:

- 1) uszczegółowienie wymogów konserwatorskich na etapie sporządzania planu miejscowego,

- 2) ustalenia konserwatorskie zawarte w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- 3) wprowadzenie stref ochrony konserwatorskiej innych, niż wskazane w Studium.

5.2. Wytyczne konserwatorskie:

5.2.1. Obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków

Wykaz obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków zamieszczony został w części UWARUNKOWANIA. Zasady ochrony zabytków wpisanych do rejestru ustalone są przepisami odrębnymi i obowiązuje ich uwzględnienie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

5.2.2. Obiekty zalecane do objęcia ochroną na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Obiekty oznaczone na rysunku KIERUNKÓW zaleca się do objęcia ochroną na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Na tym etapie należy, również uwzględnić ochronę obiektów budowlanych w ewidencji zabytków Dla obiektów, o których mowa powyżej obowiązują następujące wymogi konserwatorskie:

- 1) utrzymać historyczną formę architektoniczną budynku (utrzymanie gabarytów wysokościowych, formy/kształtu dachu i rodzaju pokrycia dachowego, kompozycji i wystroju architektonicznego elewacji, formy stolarki okiennej i drzwiowej, wielkości otworów okiennych i drzwiowych),
- 2) dopuszcza się wymianę stolarki okiennej z odtworzeniem oryginalnych podziałów słupków i szprosów; zakazuje się stosowania podziałów imitujących szprosy wewnątrz szyb; nakazuje się stosowanie jednolitej kolorystyki stolarki okiennej w jednym budynku; w przypadku zachowanej ozdobnej, drewnianej stolarki okiennej należy stolarkę zachować lub odtworzyć, w przypadku zachowanej zabytkowej stolarki drzwiowej nakazuje się jej zachowanie lub odtworzenie,
- 3) zachowanie oryginalnego wyglądu elewacji tj. kompozycji osi, otworów okiennych i drzwiowych, architektonicznych detali wystroju elewacji, oryginalnych konstrukcji murów (np. mur szachulcowy), oryginalnych drewnianych ganków i balkonów,
- 4) zakaz umieszczania, elementów technicznego wyposażenia budynków na fasadach/eksponowanych elewacjach (klimatyzatorów, anten satelitarnych, przewodów dymowych i wentylacyjnych, reklam niezwiązanych z prowadzoną w danym obiekcie działalnością),
- 5) zakazuje się ocieplania od zewnątrz budynków posiadających architektoniczny detal wystroju elewacji lub posiadających oryginalny ozdobny materiał elewacji np. budynki ceglane lub tynki szlachetne,

- 6) zaleca się stosowanie kolorystyki elewacji jak historyczna,
- 7) w odniesieniu do obiektów znajdujących się w ww. wykazie zabytków stosuje się przepisy odrębne z zakresu prawa budowlanego oraz ochrony zabytków;
- 8) wymogi ochrony parków, cmentarzy i innych zabytkowych form zieleni zostały opisane w rozdziale 5.2.6.

Wykaz obiektów zabytkowych ujętych w ewidencji zabytków podlega sukcesywnej weryfikacji i uzupełnieniom.

5.2.3. Strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej

Wyznacza się strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej dla zabytków wpisanych do rejestru zabytków we wsiach: Bolkowice, Grobla, Jakuszowa, Kwietniki, Myślibórz, Nowa Wieś Wielka, Paszowice, Pogwizdów, Wiadrów i Zębowice oznaczone na rysunku KIERUNKÓW. Przedmiotem ochrony w granicach strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej jest historyczny układ przestrzenny wraz z zabudową. Obowiązują następujące wymogi konserwatorskie:

- 1) należy dążyć do zachowania historycznych układów przestrzennych (tj. rozplanowanie dróg, ulic, placów, przebieg: linii zabudowy, kompozycji wewnątrz urbanistycznych, kompozycji historycznej zieleni) oraz poszczególnych istniejących elementów tego układu (tj. historyczne nawierzchnie ulic, placów i chodników, historyczne obiekty techniczne, historyczną zabudowę i zieleni),
- 2) należy stosować na ścianach zewnętrznych i dachach wyłącznie tradycyjne materiały i kolory,
- 3) w przypadku zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków, należy przyznać pierwszeństwo wszelkim działaniom odtworzeniowym i rewitalizacyjnym;
- 4) wymogi ochrony parków, cmentarzy i innych zabytkowych form zieleni zostały opisane w rozdziale 5.2.6.

5.2.4. Ochrona historycznych układów przestrzennych wsi

Wyznacza się do ochrony konserwatorskiej historyczne układy przestrzenne wsi: Grobla, Jakuszowa, Kłonice, Kwietniki, Myślibórz, Paszowice, Pogwizdów, Sokola, Wiadrów i Zębowice. Ochroną należy objąć zachowany układ dróg wraz z historyczną nawierzchnią, historyczną linię zabudowy, zasady zagospodarowania parceli, historyczne nasadzenia i układy zieleni.

Obowiązują następujące wymogi konserwatorskie:

- 1) ochronie podlega zachowany układ dróg wraz z historyczną nawierzchnią, historyczna linia zabudowy, zasady zagospodarowania parceli, historyczne nasadzenia i układy zieleni,
- 2) trwałe zachowanie i rewaloryzacja historycznego układu przestrzennego we wszystkich jego elementach;
- 3) utrzymanie tradycyjnych form zabudowy, nowa zabudowa a także przebudowywana i modernizowana zabudowa, winna posiadać charakter miejscowej tradycji budowlanej w zakresie sposobu kształtowania bryły oraz elewacji zewnętrznych, geometrii dachów, materiału budowlanego i wykończeniowego, wystroju architektonicznego, kolorystyki materiału budowlanego, sposobu zagospodarowania działki;
- 4) dostosowanie nowych obiektów do historycznej kompozycji przestrzennej i historycznej architektury: linia zabudowy oraz sposób usytuowania budynku w stosunku do drogi, wyznaczone przez zachowaną zabudowę historyczną, utrzymanie gabarytów wysokościowych zabudowy wytyczonych wysokością zachowanej zabudowy historycznej;
- 5) zakaz lokalizacji masztów, wież, wolnostojących nośników reklamowych oraz elektrowni wiatrowych;
- 6) należy wykluczyć lokalizację obiektów o formach i kubaturze obcych w historycznie ukształtowanej przestrzeni;
- 7) należy stosować ogrodzenia ażurowe lub murowane (jedynie jeśli występują historyczne, pełne, murowane ogrodzenia w danej miejscowości), zakaz, stosowania ogrodzeń z prefabrykowanych paneli betonowych, stosowanie elementów prefabrykowanych dopuszcza się tylko jako słupki i podmurówki ogrodzeń,
- 8) dla istniejącej zabudowy oraz nowej zabudowy:
 - geometria dachu - układu połaci dachowych: dach dwuspadowy, symetryczny, o kącie nachylenia połaci dachowych od 40° do 45°,
 - pokrycie dachu dachówką ceramiczną lub cementową w kolorze naturalnym - ceglastym, czerwonym matowym, grafitowym;
 - należy stosować materiały nawiązujące do lokalnej tradycji budowlanej jak: tynk, cegła klinkierowa czerwona, zakazuje się kształtowania elewacji zewnętrznych z drewna i drewnianych bali oraz belek nieotynkowanych oraz stosowania sztucznych okładzin na elewacjach np. siding, sztuczny kamień, imitacje drewna,
 - zakaz stosowania kolumn, podpór o przekroju koła oraz wieżyczek, baszt, w elewacjach, w przypadku podparcia dachu ganku, należy zastosować lekką konstrukcję drewnianą;

- zakaz umieszczania paneli fotowoltaicznych na eksponowanych połaciach dachowych widocznych z głównych ciągów komunikacyjnych,
 - dopuszcza się lokalizację paneli fotowoltaicznych na zapleczu posesji, bądź na połaciach tylnych .
- 9) wymogi ochrony parków, cmentarzy i innych zabytkowych form zieleni zostały opisane w rozdziale 5.2.6.

5.2.5. Strefy ochrony krajobrazu kulturowego

Wyznacza się strefy ochrony krajobrazu kulturowego wokół historycznych układów przestrzennych wsi, oznaczone na rysunku KIERUNKÓW. Obowiązują następujące wymogi konserwatorskie:

- 1) zakaz lokalizacji masztów, wież, wolnostojących nośników reklamowych oraz elektrowni wiatrowych;
- 2) utrzymanie tradycyjnych form zabudowy, nowa zabudowa a także przebudowywana i modernizowana zabudowa, winna posiadać charakter miejscowej tradycji budowlanej w zakresie sposobu kształtowania bryły oraz elewacji zewnętrznych, geometrii dachów, materiału budowlanego i wykończeniowego, wystroju architektonicznego, kolorystyki materiału budowlanego, sposobu zagospodarowania działki;
- 3) dla istniejącej zabudowy podlegającej przebudowie, rozbudowie, modernizacji oraz nowej zabudowy:
 - geometria dachu - układu połaci dachowych: dach dwuspadowy, symetryczny, o kącie nachylenia połaci dachowych od 35° do 45°, dla budynków gospodarczych i inwentarskich dopuszcza się inne formy dachu,
 - pokrycie dachu - dachówka ceramiczna lub cementowa w kolorze naturalnym - ceglastym, czerwonym matowym, grafitowym
 - stosować materiały nawiązujące do lokalnej tradycji budowlanej jak: tynk, cegła klinkierowa czerwona, zakazuje się kształtowania elewacji zewnętrznych z drewna i drewnianych bali oraz belek nieotynkowanych oraz stosowania sztucznych okładzin na elewacjach np. siding, sztuczny kamień,
 - zakaz stosowania kolumn, podpór o przekroju koła oraz wieżyczek, baszt, w elewacjach;
- 4) wymogi ochrony parków, cmentarzy i innych zabytkowych form zieleni zostały opisane w rozdziale 5.2.6.

5.2.6. Ochrona zabytkowych parków i cmentarzy

Zabytkowe parki i cmentarze zostały oznaczone na rysunku KIERUNKÓW. Obowiązują na tych

terenach następujące wymogi konserwatorskie:

1) na terenach parków:

- nie dopuszcza się lokalizacji nowych budynków poza lokalizacją historycznej zabudowy,
- należy dążyć do utrzymania i odtworzenia historycznych układów kompozycyjnych parków,
- należy systematycznie uzupełniać dendroflorę zgodnie z materiałami archiwalnymi,
- należy utrzymywać lub odtwarzać urządzenia wodne w celu zapewnienia właściwej gospodarki wodnej,

2) na terenach zabytkowych cmentarzy:

- obowiązek pielęgnacji, utrzymania i uzupełniania istniejącej zieleni wysokiej,
- zakaz lokalizowania zabudowy,
- zachowanie miejsc pochówku,
- zabezpieczenie elementów kamieniarskich i zachowanie historycznych murów i ogrodzeń.

5.2.7. Strefa „OW” obserwacji archeologicznej

W strefach obserwacji archeologicznej współpraca z wojewódzkim konserwatorem zabytków zgodnie z odpowiednimi przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony zabytków archeologicznych.

5.2.8. Stanowiska archeologiczne

W obrębie znajdujących się na terenie objętym opracowaniem Studium stanowisk archeologicznych, zamierzenia inwestycyjne związane z pracami ziemnymi wymagają przeprowadzenia badań archeologicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi. Obszar stanowisk archeologicznych wyłącza się spod zalesień.

Wykaz stanowisk archeologicznych w obszarze gminy znajduje się w części UWARUNKOWANIA.

Wykaz stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków podlega sukcesywnej weryfikacji i uzupełnieniom.

Na etapie sporządzania planu miejscowego - stanowiska archeologiczne winny zostać objęte ochroną poprzez wprowadzenie strefy ochrony konserwatorskiej lub wprowadzenie odpowiednich zapisów w tekście planu.

6. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

6.1. Kierunki rozwoju systemów komunikacji

System komunikacji, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, powinien współtworzyć przestrzeń ze swoim otoczeniem, poprzez korzystanie z istniejących dróg oraz budowę nowych ciągów komunikacyjnych, które będą umożliwiały równoprawne korzystanie z dróg wszystkich użytkowników samochodów, transportu zbiorowego, ruchu towarowego, ruchu pieszego, rowerów oraz urządzeń transportu osobistego.

Konieczne wydaje się planowanie ścieżek rowerowych oraz wyznaczanie i tworzenie nowych miejsc do parkowania.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. 2009,124 poz. 1030) należy uwzględnić odpowiednie parametry dróg pożarowych.

Na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego możliwe jest wyznaczenie dodatkowych dróg niewskazanych na rysunku Studium – Kierunki zagospodarowania przestrzennego.

6.1.1. Podstawowy układ drogowy

Podstawowy układ drogowy gminy stanowić będą drogi:

- 1) w klasie technicznej S - droga ekspresowa S3;
- 2) w klasie technicznej GP - droga wojewódzka nr 320 relacji Jawor - Sokola;
- 3) w klasie technicznej G - droga wojewódzka nr 320 relacji Sokola - Bolków
- 4) w klasie technicznej Z:
 - droga wojewódzka nr 382,
 - droga powiatowa nr 2793D relacji Wiadrów - granica powiatu,
 - droga powiatowa nr 2794D relacji Jawor - Zębowice - granica powiatu,
 - droga powiatowa nr 2801D relacji Mściwojów - Zębowice,
 - droga powiatowa nr 2802D relacji Zębowice - Paszowice,
 - droga powiatowa nr 2814D relacji Paszowice - Nowa Wieś Mała - Lipa,
 - droga powiatowa nr 2815D relacji Lipa - Pogwizdów - Kwietniki - droga wojewódzka nr 320,
 - droga powiatowa nr 2816D relacji Pogwizdów - droga wojewódzka nr 320,
 - droga powiatowa nr 2817D relacji Pogwizdów - Świny (droga wojewódzka nr 320),
 - droga powiatowa nr 2818D relacji Paszowice - droga wojewódzka nr 320 - Wiadrów,
 - droga powiatowa nr 2819D relacji Paszowice - Kłonice,
 - droga powiatowa nr 2820D relacji Nowa Wieś Mała (dr nr 2814D) - Nowa Wieś Wielka,

- droga powiatowa nr 2822D relacji Jawor - Myślibórz - Myślinów,
- droga powiatowa nr 2823D relacji droga wojewódzka nr 320 - Bolkowice – Wiadrów - Sokola (droga wojewódzka nr 320),
- droga powiatowa nr 2824D relacji Grobla - Kwietniki,
- droga powiatowa nr 2847D relacji Zębówice - droga wojewódzka nr 382,
- droga gminna z Jakuszowej do drogi powiatowej nr 2814D.

Infrastruktura około drogowa – stacje paliw, obiekty obsługi technicznej itp. powinny być lokalizowane przy podstawowym układzie drogowym.

Geometria skrzyżowania dróg powinna być dostosowana do prognozowanego ruchu, o ile pozwalają na to warunki terenowe.

Projektowana infrastruktura drogowa powinna uwzględniać wymagania techniczno – obronne wynikające z potrzeb obronności państwa. Należy utrzymać parametry techniczne istniejącej infrastruktury drogowej określone w Zarządzeniu nr 2 Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 stycznia 2017 r. w sprawie wdrażania wymagań techniczno-obronnych w zakresie projektowania i użytkowania dróg i obiektów inżynierskich (Dz. Urz. MliB z 2017 r., poz. 3).

6.1.2. Uzupełniający układ drogowy

Uzupełniający układ komunikacyjny stanowią drogi lokalne i dojazdowe oraz drogi wewnętrzne, których przebiegi nie zostały zdefiniowane na rysunku Studium – Kierunki zagospodarowania przestrzennego. Wyznaczenie tych dróg jest możliwe na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Gruntowe nawierzchnie dróg należy co najmniej utwardzić dla zapewnienia przejezdności przez cały rok.

Dla dróg wewnętrznych zaleca się stosowanie parametrów jak dla dróg publicznych klasy technicznej D (dojazdowej).

6.1.3. Parkowanie i miejsca postojowe

Stanowiska postojowe dla samochodów powinny być lokalizowane i urządzone w sposób nieuciążliwy na działce obiektu generującego potrzeby parkowania pojazdów, zgodnie z podanymi niżej wymaganiami:

Tabela 1 Minimalna liczba miejsc postojowych w zależności od funkcji terenu

FUNKCJA TERENU	JEDNOSTKA ODNIESIENIA	STANOWISKA POSTOJOWE
tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej	1 mieszkanie	nie mniej niż 1
tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	1 mieszkanie	nie mniej niż 1,2
teren zabudowy usługowej	każde rozpoczęte 100 m ² pow.	nie mniej niż 1

FUNKCJA TERENU	JEDNOSTKA ODNIESIENIA	STANOWISKA POSTOJOWE
	użytkowej	
teren usług publicznych	każde rozpoczęte 100 m ² pow. użytkowej lub na każdych 5 zatrudnionych	nie mniej niż 1
teren usług sportu i rekreacji	każde rozpoczęte 100 m ² pow. użytkowej	nie mniej niż 1
teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów	na każdych 4 zatrudnionych	nie mniej niż 1
inne niż w/w wymienione	-	nie mniej niż 1

Dopuszcza się parkowanie samochodów osobowych na ulicach układu obsługującego. Parkowanie na chodnikach należy stopniowo ograniczać wyłącznie do miejsc wyznaczonych. Zaleca się trwałe oddzielenie powierzchni przeznaczonych dla pojazdów od pieszych. Parkowanie związane z ruchem turystycznym i rekreacyjnym powinno spełniać następujące warunki:

- 1) lokalizacja parkingu powiązana z terenami usług i handlu, a także sportu i rekreacji, tras rowerowych, szlaków pieszych, powierzchnia parkingu - zalecana powierzchnia parkingu na co najmniej 10 stanowisk,
- 2) wyposażenie parkingu: miejsca piknikowe (stoły, ławy), docelowo sanitariaty,
- 3) wydzielenie w ramach parkingu miejsc dla obsługi turystów tj. małej gastronomii, drobnego handlu, pamiątkarstwa, wypożyczalni sprzętu sportowego np. rowerów,
- 4) ograniczenie nawierzchni utwardzonej oraz stosowanie nawierzchni umożliwiających zatrzymywanie wód opadowych i roztopowych,
- 5) stosowanie zadrzewień eliminujących nagrzewanie się parkingu i zaparkowanych samochodów.

Liczba miejsc postojowych przeznaczonych do parkowania pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową nie może być mniejsza niż ustalona w przepisach odrębnych.

6.1.4. Ruch pieszy i rowerowy

Zaleca się utrzymanie istniejących i realizację nowych chodników, ścieżek rowerowych i ścieżek pieszo-rowerowych. Zaleca się wyraźne oznakowanie tras na terenie oraz modernizację istniejących dróg na odcinkach przeznaczonych dla ruchu rowerowego. Proponuje się w atrakcyjnych miejscach urządzenie miejsc postojowych (ławki, pola biwakowe, miejsca na ogniska). Ruch rowerowy może odbywać się również wzdłuż wszystkich dróg - także poza pasem drogowym, w terenie rolnym, pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi. W każdym z tych przypadków zaleca się wydzielenie osobnego pasa dla rowerzystów. Szczegółowy przebieg tras rowerowych należy zweryfikować i ostatecznie określić na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Należy zachować i wzmocnić rolę szlaków turystycznych o znaczeniu regionalnym i lokalnym.

6.1.5. Komunikacja kolejowa

Zaleca się utrzymanie istniejących, czynnych linii kolejowych, wskazanych w części - Uwarunkowania. Lokalizacja przyszłych inwestycji w sąsiedztwie terenów kolejowych musi zapewnić sprawny i bezpieczny ruch pociągów na linii oraz w momencie jej budowy, rozbudowy, przebudowy. Sposoby zagospodarowania terenów zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowych określają przepisy odrębne.

6.2. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej

Dla rozwoju infrastruktury technicznej możliwe jest uruchomienie każdej potrzebnej powierzchni terenów na etapie sporządzania planów miejscowych zarówno na obszarach zabudowy mieszkaniowej jak i na obszarach aktywności gospodarczej. Za zgodną z ustaleniami Studium uważa się również lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej na terenach rolnych i leśnych objętych zakazem zabudowy.

Za zgodne ze Studium uznaje się lokalizację sieci i urządzeń przesyłowych nieoznaczonych na rysunku Studium, pod warunkiem nie kolidowania z istniejącym i projektowanym zagospodarowaniem oraz uwarunkowaniami wynikającymi z położenia np. na terenach objętych ochroną.

Kompleksowe wyposażenie gminy w infrastrukturę techniczną jest podstawowym uwarunkowaniem jej rozwoju.

Infrastruktura techniczna i komunalna pełni funkcję usługową wobec innych obszarów kształtowania zrównoważonego rozwoju gminy. Przyjmuje się więc, iż jej rozwój będzie polegał na:

- 1) działaniach poprawiających jakość dostarczanych usług w systemach już istniejących poprzez ich modernizację i przebudowę, poprawie niezawodności i standardu realizowanych usług, zmniejszeniu zagrożenia dla środowiska, energooszczędności, poprawie efektywności ekonomicznej i organizacyjnej działania systemów,
- 2) rozbudowie systemów poprzez obejmowanie obsługą obszarów dotychczas nieuzbrojonych, a leżących wewnątrz granic zasięgu systemu, a także obszarów na zewnątrz tych granic, niezależnie, czy są to obszary już zainwestowane czy przewidywane do zainwestowania.

6.2.1. Gospodarka wodno-ściekowa

Podstawowym źródłem wody pitnej są i pozostaną nadal wody podziemne i powierzchniowe pobierane z istniejących ujęć. Głównym zadaniem gminy w zakresie zaopatrzenia w wodę jest prawidłowe gospodarowanie zasobami wód podziemnych, ich ochrona przed nadmierną eksploatacją oraz ochrona przed zanieczyszczeniem. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra

Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. 2014 poz. 81) należy uwzględnić odpowiednią ilość, rodzaj i sposób rozmieszczenia hydrantów zewnętrznych przeciwpożarowych na sieci wodociągowej przeciwpożarowej.

Dopuszcza się budowę nowych sieci wodociągowych i kanalizacyjnych oraz rozbudowę istniejących, w tym budowę nowych ujęć wody, na całym obszarze gminy, o ile nie narusza to przepisów odrębnych. Rozwiązanie to należy traktować jako docelowe. Dopuszcza się lokalizację indywidualnych ujęć wody oraz indywidualnych rozwiązań kanalizacyjnych, zgodnie z przepisami odrębnymi. W przypadku przydomowych oczyszczalni ścieków ich realizacja możliwa jest wyłącznie poza granicami obszaru szczególnego zagrożenia powodzią. Utrzymuje się istniejące ujęcia wody.

Utrzymuje się istniejący system odprowadzenia wód opadowych do kanalizacji deszczowej lub powierzchniowo oraz istniejącymi rowami i ciekami z wyjątkiem wód opadowych i roztopowych z terenów potencjalnie zanieczyszczonych, w tym z terenów utwardzonych przy obiektach usługowych i produkcyjnych, z parkingów i stacji paliw oraz terenów komunikacyjnych, gdzie wody należy przed odprowadzeniem podczyścić do wartości zawartych w przepisach odrębnych. Biorąc pod uwagę zmiany klimatyczne oraz coraz częstsze okresy suszy, zaleca się stosowanie rozwiązań zatrzymujących wody opadowe i roztopowe na terenie.

6.2.2. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Na terenach przewidzianych na rozwój nowych inwestycji, niezbędna będzie realizacja nowych sieci dystrybucyjnych i stacji transformatorowych, dopuszcza się ich realizację na każdym terenie.

Przez obszar gminy, przebiegają napowietrzne linie wysokiego napięcia 110 kV relacji Jawor - Graby (Strzegom) oraz Pawłowice - Jawor - Paszowice zasilające stację GPZ 110/20 kV Paszowice. Wzdłuż linii elektroenergetycznej 110 kV należy zachować strefę techniczną o szerokości nie mniejszej niż 22 m – po nie mniej niż 11 m od osi linii po obu stronach z zakazem lokalizowania nowych budynków przeznaczonych na pobyt ludzi oraz nasadzeń zieleni wysokiej.

Ponadto przez teren gminy przebiega linia przesyłowa wysokiego napięcia 2 x 220 kV relacji Mikułowa - Świebodzice. Wzdłuż linii elektroenergetycznej 2 x 220 kV należy zachować strefę techniczną o szerokości nie mniejszej niż 70 m – po nie mniej niż 35 m od osi linii po obu stronach z zakazem lokalizowania nowych budynków przeznaczonych na pobyt ludzi oraz nasadzeń zieleni wysokiej.

Dopuszcza się budowę, rozbudowę, odbudowę, przebudowę i modernizację przesyłowej sieci elektroenergetycznej i lokalizację niezbędnych urządzeń przesyłowo - dystrybucyjnych.

Przebieg projektowanych linii wraz ze strefami technicznymi zostanie ustalony na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

System elektroenergetyczny powinien zapewnić zaopatrzenie w energię elektryczną wszystkich mieszkańców gminy na potrzeby gospodarstw domowych i zakładów produkcyjnych, a także usług i przemysłu zlokalizowanego na terenie gminy. Modernizacja i rozwój sieci średnich i niskich napięć oraz stacji transformatorowych 15/0,4 kV powinny zmierzać w kierunku umożliwienia korzystania z energii elektrycznej do celów grzewczych.

Dla całego obszaru gminy dla zaopatrzenia w energię elektryczną dopuszcza się lokalizację instalacji odnawialnych źródeł energii w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 610 z późn. zm.). o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji.

Ze względu na występowanie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, nakazuje się rozmieszczenie instalacji odnawialnych źródeł energii z zakresu fotowoltaiki lokalizowanych bezpośrednio na gruncie, poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią.

6.2.3. Zaopatrzenie w gaz

Zakłada się budowę i rozbudowę dystrybucyjnych sieci średniego i niskiego ciśnienia na wszystkich terenach przeznaczonych pod zainwestowanie. Dopuszcza się rozbudowę i przebudowę istniejących gazociągów przesyłowych wysokiego ciśnienia. Dopuszcza się budowę stacji gazowych w niezbędnym zakresie na terenie całej gminy. Projektowane gazociągi zaleca się układać poza liniami rozgraniczającymi istniejących i projektowanych dróg. Dla gazociągów należy zachować odległości wynikające z Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie w postaci stref kontrolowanych. Działanie w strefie kontrolowanej zgodnie z przepisami odrębnymi.

6.2.4. Telekomunikacja

Studium zakłada rozbudowę sieci przewodowych zgodnie z występującym zapotrzebowaniem, w szczególności tam gdzie powstają nowe zgrupowania zabudowy. Utrzymuje się istniejące obiekty i urządzenia. Zaleca się docelowe skablowanie napowietrznych sieci telekomunikacyjnych.

W przypadku realizacji stacji bazowych telefonii komórkowej o wysokości równej i większej niż 50 m n.p.t. niezbędne jest zgłoszenie tej inwestycji do Szefostwa Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP, zgodnie z przepisami odrębnymi. Dopuszcza się lokalizację nowych inwestycji w tym zakresie na wszystkich terenach z zastrzeżeniem terenów objętych ochroną.

6.2.5. Gospodarka odpadami

W granicach gminy utrzymuje się istniejący system gospodarowania odpadami oparty o składowisko odpadów i PSZOK zlokalizowane poza granicami gminy. Nie wskazuje się obszarów pod nowe składowiska odpadów. Na etapie sporządzania planu miejscowego dopuszcza się ustalenie terenu pod lokalizację PSZOK na terenie gminy.

6.2.6. Zaopatrzenie w ciepło

Na terenie gminy dopuszcza się budowę i rozbudowę sieci ciepłowniczej. Ze względu na walory przyrodnicze jak i planowany zrównoważony rozwój najkorzystniejszym kierunkiem rozwoju zaspokojenia potrzeb energetycznych będzie stopniowe wprowadzanie instalacji do spalania paliw charakteryzujących się niską emisyjnością, w tym wykorzystanie gazu sieciowego. Korzystne będzie również pozyskiwanie ciepła w kotłowniach lokalnych obsługujących zespoły zabudowy.

Dla całego obszaru gminy dla zaopatrzenia w ciepło dopuszcza się lokalizację instalacji odnawialnych źródeł energii w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 610 z późn. zm.). o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji.

Ze względu na występowanie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, nakazuje się rozmieszczenie instalacji odnawialnych źródeł energii z zakresu fotowoltaiki lokalizowanych bezpośrednio na gruncie, poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią.

7. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym

7.1. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

W zakresie realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym Studium zakłada, że wszystkie tego typu inwestycje mogą być zlokalizowane w granicach Studium. Do głównych inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym należą przede wszystkim wszystkie drogi publiczne, cmentarze, usługi publiczne, usługi sportu, tereny urzędzeń służących zaopatrzeniu w wodę, energię elektryczną oraz odprowadzaniu i utylizacji odpadów (tereny obiektów i sieci infrastruktury technicznej - wodociągów, kanalizacji, elektroenergetyki, gazownictwa, telekomunikacji), tereny związane z ochroną przeciwpowodziową, tereny pod budowę i modernizację systemów infrastruktury, publicznych przedszkoli, szkół, obiektów administracji, bezpieczeństwa publicznego, ochrony zdrowia itp.

7.2. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego (uchwała nr XIX/482/2020 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 czerwca 2020 r.) dla gminy Paszowice ujęte są następujące zadania:

- K8 - Prace przygotowawcze: prace na linii kolejowej nr 137 Kędzierzyn Koźle - Kamieniec Ząbkowicki - Legnica wraz z elektryfikacją,
- K29 - Zwiększenie przepustowości wybranych linii kolejowych poprzez optymalizację urządzeń sterowania ruchem kolejowym i układów stacyjnych: prace na linii nr 137 wraz z odbudową mijanki na szlaku Jawor-Legnica,
- K77 - Jawornik-Myślibórz gm. Paszowice, odbudowa i udrożnienie koryta rz. Jawornik,
- K142 - Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu - mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach górskich,
- K147 - Opracowanie projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037,
- K156 - Budowa dwutorowej linii 400 kV Mikułowa - Świebodzice wraz z rozbudową stacji w tym ciągu liniowym (PSE S.A.),
- K187 - Modernizacja gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji jaworskiej,
- KW3 - Rewitalizacja linii kolejowej nr 137 na odcinku Legnica - Dzierżoniów,
- W17 - Projektowany rezerwat przyrody "Swarna Góra",
- W19 - Projektowany rezerwat przyrody "Rataj",
- W20 - Powiększenie rezerwatu przyrody "Wąwóz Myśliborski".

Ponadto w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego dla gminy Paszowice ujęte zostały postulowane zadania:

- inwestycje liniowe towarzyszące zagospodarowaniu złóż gazu ziemnego,
- budowa lub rozbudowa połączeń transgranicznych - budowa dwutorowych linii 400 kV Mikułowa - Świebodzice,
- modernizacja lub przebudowa linii 110 kV: Pawłowice - Jawor – Paszowice,
- modernizacja lub przebudowa linii 110 kV: S-226/S224S215/S216/S219 relacji R-Świebodzice - R-Graby,
- modernizacja lub przebudowa stacji 110 kV,
- postulowane zbiorniki retencji:
 - Grobla - budowa zbiornika na rzece Nysa Mała gm. Paszowice,
 - Zbiornik Kwietniki.

8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej.

8.1. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych

W Studium nie wyznacza się obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W Gminie nie występują:

- strefa "A" ochrony uzdrowiskowej,
- nieruchomości zajęte pod byłe lotniska wojskowe, przekazane właściwym jednostkom samorządu terytorialnego,
- tereny objęte planem generalnym,
- obszary Pomnika Zagłady i jego strefy ochronne,
- nieruchomości Skarbu Państwa przejęte od wojsk Federacji Rosyjskiej,
- obszary, na których utworzono park kulturowy.

8.2. Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości

W Studium nie wyznacza się obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości na podstawie art. 102 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami. Dopuszcza się scalanie i wymianę gruntów rolnych i leśnych na podstawie ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o scalaniu i wymianie gruntów, dla całego terenu gminy. Dopuszcza się również wskazanie takich terenów na etapie sporządzania planów miejscowych.

8.3. Obszary rozmieszczenia wielkopowierzchniowych obiektów handlowych

W Studium nie wyznacza się obszarów, na których mogą być sytuowane obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² (art. 10. ust. 3a).

8.4. Obszary przestrzeni publicznej

W Studium nie wyznacza się obszarów przestrzeni publicznych, dla których należy sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

9. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

Obowiązujące na terenie gminy Paszowice plany miejscowe pokrywają 79,7% jej powierzchni. Ze względu na charakter gminy, występujące szczególne uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego zaleca się, aby gmina sporządziła miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmujące cały obszar w granicach administracyjnych. Celem zabiegu jest opracowanie ustaleń spójnych dla całości gminy, których realizacja spowoduje uniknięcie lokalizacji rozproszonej zabudowy, a także zapewni odpowiednią ochronę środowiska przyrodniczego i kulturowego.

W nawiązaniu do ustaleń Planu ochrony dla Parku Krajobrazowego "Chełmy" (uchwała nr XVI/332/11 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 października 2011 r.), zawartych w §13 pkt 5, zaleca się opracowanie nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów tworzących spójną całość, uwzględniając całe sołectwa położone w granicach Parku.

W miarę powstających potrzeb oraz dostępności środków finansowych zaleca się, szczególnie w odpowiedzi na wnioski mieszkańców/inwestorów nowelizację obowiązujących planów. Przed przystąpieniem do sporządzenia planu miejscowego lub jego zmiany zaleca się wykonanie analizy zasadności przystąpienia uwzględniającej: stan własności i władania gruntów i ich wpływ na możliwość przeprowadzenia procedury formalno-prawnej, określenie zakresu niezbędnych ustaleń koniecznych do uwzględnienia w planie miejscowym oraz analizę dostępności materiałów źródłowych (w szczególności: opracowanie ekofizjograficzne, przygotowanie podkładów geodezyjnych).

Obszarem, w rozumieniu art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, jest:

- 1) część terenu, która nie została dotychczas objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, jeśli tworzy jeden zwarty obszar;
- 2) część terenu o powierzchni co najmniej 10 ha, na której w Studium przewiduje się możliwość wznoszenia budynków;
- 3) cały teren wyznaczony liniami rozgraniczającymi w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- 4) dowolna enklawa terenu istniejącej lub planowanej drogi lub ulicy.

W zakresie przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze i nieleśne w trakcie opracowania planu miejscowego należy przeanalizować konieczność uzyskania zgody na przeznaczenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne. W Studium nie wyznacza się tych obszarów,

gdyż obowiązujące przepisy nie wskazują na obowiązek sporządzania planów miejscowych dla określonych gruntów rolnych i leśnych.

10. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

W odniesieniu do przestrzeni rolniczej gminy zakłada się utrzymanie funkcji produkcji rolnej na terenie gminy. Zgodnie z założeniami Planu Urzędzeniowo - Rolnego Gminy Paszowice zaleca się następujące działania, które uznaje się za zgodne ze Studium na etapie sporządzania planu miejscowego:

- poprawę warunków wodnych (melioracje wodne),
- rekultywację gruntów z zagospodarowaniem gruntów nieproduktywnych (zalesienia, zadrzewienia),
- budowę i modernizację dróg transportu rolnego,
- scalenia gruntów.

Zakłada się rozwój działalności towarzyszących rolnictwu, w tym agroturystyki i innych usług towarzyszących.

Na terenach, które obecnie są wykorzystywane rolniczo, a znajdują się na terenach udokumentowanych złóż dopuszcza się ich eksploatację na warunkach określonych w koncesji. W niniejszym Studium na cele nierolnicze wskazano grunty położone w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącego zainwestowania lub stosunkowo łatwych do uzbrojenia ze względu na położenie wzdłuż dróg publicznych.

Na terenach rolniczych dopuszcza się realizację zbiorników retencyjnych w celu zwiększenia dyspozycyjności zasobów wodnych i odporności na susze.

W odniesieniu do leśnej przestrzeni produkcyjnej zakłada się utrzymanie funkcji większości istniejących gruntów leśnych. Ponadto dopuszcza się zalesianie na terenach rolnych, szczególnie o niższych klasach bonitacyjnych.

11. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych

11.1. Obszary zagrożenia powodzią

Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego na rysunkach Studium, wyznaczono:

- obszary na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi Q1%, (szczególnego zagrożenia powodzią)
- obszary na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi Q10% - obszary te zawierają się w granicach obszarów Q1%, (szczególnego zagrożenia powodzią)

- obszary zagrożenia powodzią Q0,2%,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią (międzywale),
- obszary narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego w scenariuszu całkowitego zniszczenia obwałowania,
- wały przeciwpowodziowe.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy i wymogi przewidziane w ustawie Prawo wodne oraz przepisach odrębnych.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią w całości ustala się zakaz zabudowy, a obszar między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym (międzywale) wyłącza się z możliwości zalesienia. Zakaz zabudowy nie dotyczy natomiast budowli przeciwpowodziowych, urządzeń wodnych i obiektów związanych z gospodarką wodną (tj. obiektów hydrotechnicznych, hydroenergetycznych, itp.). Wały przeciwpowodziowe uwzględnia się jako obiekty chronione na podstawie przepisów odrębnych.

Na etapie sporządzania planu miejscowego, w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału przeciwpowodziowego, należy uwzględnić ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu terenu wynikające z przepisów art. 176 ust. 1 Prawa wodnego. Na podstawie art. 176 ust. 4. ustawy umożliwia się uzyskanie zwolnienia od zakazów określonych w ust. 1 pkt 1-5 po uzyskaniu decyzji Dyrektora RZGW, dla inwestycji o wyższym celu społecznym, niezbędnej infrastruktury lub w przypadku braku możliwości innej lokalizacji obiektów.

Na terenie gminy wyznacza się tereny pod lokalizację zbiorników retencyjnych i przeciwpowodziowych w obrębach Grobla-Pogwizdów na rzece Nysa Mała oraz w obrębie Kwietniki na rzece Przyłęcznica. Dopuszcza się wykorzystanie zbiorników oraz ich otoczenie w kierunku rekreacyjno-sportowym i hodowlanym.

11.2. Obszary osuwania się mas ziemnych

Na obszarze gminy Paszowice nie udokumentowano występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych, w tym osuwisk, obszarów zagrożonych ruchami masowymi.

12. Obiekty i obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

W myśl przepisów odrębnych złoża kopalin podlegają ochronie, której wyrazem jest m.in. zabezpieczenie warunków do ich eksploatacji (obecnie lub w przyszłości).

Wskazuje się na rysunku kierunków zagospodarowania przestrzennego obiekty oraz obszary dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny:

- obszary zabudowy mieszkaniowej (M),
- obszary produkcyjne i usługowe (P/U),
- obszary lasów (ZL),

- droga klasy ekspresowej (S),
- droga klasy zbiorczej (Z),
- droga klasy głównej (G),
- linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110kV.

Obszary oraz obiekty wskazano w oparciu o minimalną odległość wynikającą z Polskiej Normy PN-G-02100. W niniejszej normie określono sposób użytkowania pasa zagrożenia i pasa ochronnego wyrobiska odkrywkowego oraz szerokość pasa ochronnego wzdłuż obrzeża wyrobiska odkrywkowego, zabezpieczającego obiekty stałe lub tereny położone w pobliżu wyrobisk odkrywkowych przed zagrożeniami związanymi z działalnością eksploatacyjną lub poeksploatacyjną oraz zabezpieczającego wyrobiska przed zagrożeniami związanymi z użytkowaniem obiektów stałych. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu filar ochronny wskazano na rysunku KIERUNKÓW dla złóż kopalin wydobywanych metodą odkrywkową.

Ze względu na zakres merytoryczny Studium oraz skalę i treść mapy nie wyklucza się istnienia lub powstania na późniejszym etapie innych obiektów i obszarów, podlegających ochronie przez wyznaczenie w złożu kopaliny filaru ochronnego, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Udokumentowane złoża kopalin wraz z obszarami i terenami górnictwami, występującymi na terenie gminy Paszowice, opisane zostały w części UWARUNKOWANIA.

Wszystkie obszary górnicze podlegają nadzorowi Okręgowego Urzędu Górniczego we Wrocławiu.

13. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej

Nie wyznacza się ze względu na brak ich występowania w granicach Studium.

14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Przekształceniom funkcjonalno-przestrzennym będą podlegały obszary, dla których Studium przewiduje zmianę funkcji na zgodną z polityką przestrzenną gminy.

Celem działań rehabilitacyjnych jest dostosowanie istniejących terenów zabudowy do współczesnych wymogów i potrzeb, poprawienie warunków życia oraz podniesienie atrakcyjności przestrzeni poprzez poprawę estetyki i standardu technicznego budynków i wykreowanie przestrzeni publicznych.

Na podstawie przepisów odrębnych wydawane są decyzje administracyjne dotyczące terenów wskazanych do rekultywacji (np. tereny po eksploatacyjne).

Nie wyznacza się obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji i rekultywacji. Dopuszcza się wskazanie takich terenów na etapie sporządzania planów miejscowych.

Nie wyznacza się obszarów wymagających remediacji ze względu na brak takiej potrzeby.

15. Obszary zdegradowane

W Studium nie wyznacza się obszarów zdegradowanych.

16. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

Zasięg i granice terenów zamkniętych na terenie Gminy Paszowice wyznaczono na podstawie Decyzji nr 14 Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 18 września 2020 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych ze zmianami.

Nie ustala się stref ochronnych dla terenów kolejowych. Granice terenów zamkniętych wskazano na rysunku Studium.

17. Granice obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii, o których mowa w art. 10 ust. 2a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu

W gminie obecnie brak jest obiektów produkujących energię elektryczną i ciepłą ze źródeł konwencjonalnych oraz odnawialnych (tzn. elektrowni wodnych, elektrowni wiatrowych, słonecznych ogniw fotowoltaicznych oraz produkujących energię z biogazu lub biomasy). Instalacje fotowoltaiczne i solarne w postaci mikroinstalacji zlokalizowane są na części budynków, głównie mieszkalnych na terenie całej gminy. W miejscowości Wiadrów planowana jest lokalizacja biogazowni, pod której lokalizację wyznaczono tereny w obowiązującym planie miejscowym.

Odnawialne źródła energii (OZE) są źródłami wykorzystującymi w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowanie słoneczne, spadku rzek, produktów ubocznych rolnictwa oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu wysypiskowego, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych. Do 2017 r. Polska zobowiązała się uzyskać 16% udział energii odnawialnej w bilansie energetycznym kraju, a do 2021 roku jej udział powinien wynosić 20%.

Energię słoneczną można wykorzystać zarówno do ogrzewania, jak i do produkcji prądu, a także do pozyskania paliwa, jakim jest wodór, w fotokatalitycznym rozkładzie wody. Słoneczna energia elektryczna (fotowoltaika), uważana za najbardziej obiecujące i przyjazne

środowisku źródło energii, jest wyjątkowa ze względu na szerokie możliwości osiągnięcia korzyści energetycznych i poza energetycznych. Przemysł fotowoltaiczny gwarantuje konkurencyjną, tanią, bezpieczną i czystą słoneczną energię elektryczną, a także ochronę zasobów naturalnych. Z kolei energetyka słoneczna termiczna (fototermika) należy do najbardziej efektywnych technologii produkcji ciepła, z punktu widzenia ograniczenia emisji gazów cieplarnianych.

Na terenie gminy w zakresie OZE:

1. Dla całego obszaru gminy dopuszcza się lokalizację instalacji odnawialnych źródeł energii (OZE) w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1378 ze zm.) o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji.
2. Dla całego obszaru gminy zakazuje się lokalizacji elektrowni wiatrowych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 724 ze zm.).
3. Na terenie gminy wyznaczono obszary oznaczone jako: **POF i POB, na których dopuszcza się lokalizację instalacji OZE, w tym urządzeń o których mowa w art. 10 ust. 2a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym** z zastrzeżeniem pkt 2. Wskaźniki zabudowy i zagospodarowania dla ww. obszarów zostały określone w rozdziale 3 odpowiednio dla poszczególnych obszarów.
4. Granice projektowanych obszarów, o których mowa w pkt 3, tożsame są z granicą strefy ochronnej związanej z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz występowaniu znaczącego oddziaływania na środowisko.

Część IV

Synteza i uzasadnienie

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Paszowice opracowano:

- zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j.: Dz. U. z 2023 poz. 997) wraz z aktualnie obowiązującymi przepisami odrębnymi;
- zgodnie z Uchwałą nr XX/142/2020 Rady Gminy Paszowice z dnia 27 sierpnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Paszowice.

W trakcie przygotowywania projektu Studium zawiadomiono wymagane przepisami prawa organy i instytucje oraz ogłoszono w prasie i poprzez obwieszczenie na tablicy ogłoszeń urzędu o przystąpieniu do opracowania Studium. Projekt Studium został zaopiniowany i uzgodniony przez określone ustawą organy i instytucje.

W oparciu o art. 42 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 ze zmianami) przeprowadzono procedurę dotyczącą strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Projekt Studium został poddany ocenie publicznej poprzez wyłożenie do publicznego wglądu oraz przeprowadzenie dyskusji publicznej. Wyłożenie miało miejsce w terminie od do a dyskusja nad przyjętymi rozwiązaniami odbyła się w dniu r. W wyznaczonym terminie uwagi do projektu Studium,

Wszelkie ustalenia Studium stanowią podstawę do sporządzania i uszczegółowienia zamierzeń planistycznych na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Dokument Studium pozwoli władzom gminy na wyznaczenie strategicznych celów rozwojowych jak również uregulowanie i możliwość prowadzenia odpowiedniej do potrzeb gminy gospodarki przestrzennej.

* dotyczy czynności przyszłych lub niezakończonych

SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM:

Cele polityki przestrzennej gminy

Nadrzędnym celem wszystkich działań władz samorządowych Gminy Paszowice jest zrównoważony rozwój gminy z poszanowaniem otaczającego go środowiska i z zachowaniem panującego krajobrazu. Tylko taki rozwój przyniesie poprawę warunków życia jej mieszkańców. Musi być przy tym zachowana spójność gospodarcza i komunikacyjna gminy z regionem. Taki rozwój może być osiągnięty przy właściwym zagospodarowaniu przestrzennym oraz odpowiednim poziomie infrastruktury technicznej i społecznej. Gmina musi być atrakcyjnym miejscem do zamieszkania, pracy i odpoczynku, aby ludzie chcieli w niej mieszkać, pracować i inwestować. Tylko takie podejście może odwrócić niekorzystne trendy demograficzne, jakimi są zmniejszanie się liczby mieszkańców i zjawisko „starzenia się gminy”.

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego, uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

Istniejącą strukturę funkcjonalno-przestrzenną Gminy Paszowice można ocenić jako zadowalającą oraz zgodną z generalnymi uwarunkowaniami (predyspozycjami) przyrodniczymi tj. racjonalnie wykorzystującą walory i zasoby przyrodnicze.

W określeniu kierunków zagospodarowania przestrzennego dążono do utrzymania pozytywnych cech dotychczasowego zagospodarowania, ich usprawnieniu oraz stworzeniu warunków dla zrównoważonego rozwoju gminy, mając na uwadze ochronę ładu przestrzennego. W rozwiązaniach rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej przyjęto zasadę nie rozpraszania zabudowy poza ukształtowane istniejące zespoły osadnicze. Rozwój osadnictwa powinien polegać na uzupełnianiu istniejącej struktury osadniczej oraz jej rozbudowę poprzez dołączanie nowych terenów przylegających do niej.

Przy wyznaczaniu terenów pod zainwestowanie uwzględniono wyniki analizy potrzeb i możliwości rozwoju gminy, w tym bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę. Wyniki bilansu terenów wskazują na nadpodaż terenów względem zapotrzebowania, dlatego brak jest podstaw do wyznaczania nowych terenów o funkcji mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej.

W strukturze docelowych jednostek terenowych wyróżniono następujące ich typy funkcjonalne (przeważające przeznaczenie):

- **M** – obszary zabudowy mieszkaniowej,
- **U** – obszary zabudowy usługowej,
- **UP** – obszary zabudowy usług publicznych,
- **UP-1** – obszary zabudowy usług publicznych związanych z kultem religijnym,
- **US** – obszary usług sportu i rekreacji,
- **P/U** – obszary aktywności gospodarczej (obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług),
- **PG** – obszary i tereny górnicze,
- **RU** – obszary obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodnich oraz gospodarstwach leśnych i rybackich,
- **R** – obszary rolnicze,
- **RŁ** – obszary rolnicze – łąki, sady, pastwiska i zadrzewienia,
- **ZD** – obszary ogrodów działkowych,
- **ZL** – lasy,
- **ZC** – obszary cmentarzy,
- **ZP** – obszary zieleni urządzonej,
- **WS** – obszary wód powierzchniowych śródlądowych,
- **IT W** – obszary infrastruktury technicznej wodociągi,
- **IT-K** – obszary infrastruktury technicznej kanalizacja,
- **IT-G** – obszary infrastruktury technicznej gazownictwo,
- **T** – obszary infrastruktury technicznej telekomunikacja,
- **IT-O** – obszary infrastruktury technicznej – gospodarowania odpadami,
- **KK** – obszary kolei,
- **KS** – obszary komunikacji samochodowej,
- **POF** – obszary produkcji energii ze źródeł odnawialnych elektrownie słoneczne,
- **POB** – obszary produkcji energii ze źródeł odnawialnych biogazownie,
- **S** – droga klasy ekspresowej,
- **GP** – droga klasy głównej ruchu przyspieszonego,
- **G** – droga klasy głównej,
- **Z** – drogi klasy zbiorczej,

Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy

W Studium, w zależności od potrzeb, dla każdego terenu określono zasady zagospodarowania i kształtowania zabudowy, szczególnie w zakresie wysokości zabudowy, minimalnej powierzchni biologicznie czynnej oraz dopuszczonych funkcji. Określone w Studium parametry i wskaźniki urbanistyczne stanowią wartości nieprzekraczalne. Zaleca się, aby jako wytyczną dla sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przyjmować parametry i wskaźniki urbanistyczne większe w zakresie wielkości działek budowlanych oraz powierzchni biologicznie czynnej i mniejsze w zakresie intensywności wykorzystania terenu.

Ze względu na skalę opracowania rysunku kierunków zagospodarowania przestrzennego, dopuszcza się na etapie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego korektę zasięgu poszczególnych funkcji do granic własności nieruchomości oraz ze względu na uwarunkowania lokalne, jak również dopuszczalna jest korekta parametrów i wskaźników urbanistycznych, zgodnie z wytycznymi wskazanymi w Studium, w tym: dla terenów, dla których uchwalone są akty prawa miejscowego dopuszcza się zachowanie wszelkich parametrów określonych w ww. aktach oraz dopuszcza się zachowanie istniejącego zagospodarowania o parametrach wyznaczonych w dokumentach planistycznych.

Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego

Dla zachowania walorów przyrodniczych, w Studium założono utrzymanie wszelkich terenów o wysokich walorach przyrodniczych: rezerваты przyrody: „Mszana i Obłoga”, „Wąwóz Myśliborski koło Jawora”, „Wawóz Siedmicki”, „Nad Groblą”, „Wąwóz Lipa”, park krajobrazowy „Chełmy”, obszar Natura 2000 „Góry i Pogórze Kaczawskie”, pomniki przyrody i lasy ochronne. Wyznaczono również obszary wyłączone spod zainwestowania, w celu utrzymania i ciągłego polepszania warunków przyrodniczych na terenie gminy.

Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Dla ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków wskazano istniejące obiekty i obszary o wysokich walorach kulturowych: obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków, strefy ochrony konserwatorskiej, zabytkowe parki i cmentarze oraz stanowiska archeologiczne. Działania takie mają na celu zachowanie tożsamości kulturowej gminy, jak również dają możliwość wykreowania nowych miejsc atrakcji turystycznych.

Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

Dla poprawy bezpieczeństwa ruchu samochodowego oraz usprawnienia powiązań komunikacyjnych gminy, określono odpowiednie klasy techniczne dla ważniejszych dróg. Wskazano również obszary linii kolejowych, umożliwiając ich modernizację.

W celu zapewnienia lepszych warunków bytowych dla mieszkańców gminy oraz przygotowania dogodnych warunków rozwojowych na terenach inwestycyjnych, określono warunki dalszego rozwoju systemów infrastruktury technicznej, jak również modernizacji istniejących sieci.

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym

W zakresie realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym Studium zakłada, że wszystkie tego typu inwestycje mogą być zlokalizowane w granicach każdego z obszarów. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym wynikają z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego.

Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych

W Studium nie wyznacza się obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

W Studium nie wyznacza się obszarów, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Ze względu na charakter gminy, występujące uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego oraz cenne elementy środowiska przyrodniczego, w Studium zaleca się, sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących cały obszar w granicach administracyjnych gminy.

Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Zakłada się utrzymanie funkcji produkcji rolnej na terenie gminy. Zakłada się rozwój działalności towarzyszących rolnictwu. Z uwagi na walory przyrodnicze gminy dążyć należy do rozwoju agroturystyki i innych usług towarzyszących. Zakłada się utrzymanie funkcji większości istniejących gruntów leśnych i dopuszcza się zalesianie na terenach rolnych.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych

Na terenie gminy występują obszary zagrożenia powodzią oraz obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią należy ograniczyć zainwestowanie. Na obszarze gminy Paszowice nie udokumentowano występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych, w tym osuwisk czy obszarów zagrożonych ruchami masowymi.

Obiekty i obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

W Studium wyznacza się w złożach kopalin filary ochronne.

Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej

Na obszarze gminy nie występują pomniki zagłady i ich strefy ochronne.

Obszary wymagające przekształceń, rekultywacji lub remediacji

Na obszarze gminy nie wyznacza się obszarów wymagających przekształceń, rekultywacji lub remediacji. Na podstawie przepisów odrębnych wydawane są decyzje administracyjne dotyczące terenów wskazanych do rekultywacji (np. tereny po eksploatacyjne).

Obszary zdegradowane

Na obszarze gminy nie wyznacza się obszarów zdegradowanych.

Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

Zasięg i granice terenów zamkniętych na terenie Gminy Paszowice wyznaczono na podstawie Decyzji nr 14 Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 18 września 2020 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych ze zmianami. Wskazano dla terenów zamkniętych kolejowych przeznaczenie KK.

Granice obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii, o których mowa w art. 10 ust. 2a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

Na obszarze gminy nie przewiduje się lokalizacji obiektów produkujących energię z energii wiatru - elektrowni wiatrowych. Dla całego obszaru gminy dopuszcza się lokalizację instalacji odnawialnych źródeł energii (OZE) w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1378 ze zm.) o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji. Ponadto w Studium wyznaczono obszary oznaczone POF i POB, na których dopuszcza się lokalizację obiektów OZE, o których mowa w art. 10 ust. 2a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Dla całego obszaru gminy zakazuje się lokalizacji elektrowni wiatrowych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 724 ze zm.).

Obszary rozmieszczenia wielkopowierzchniowych obiektów handlowych

W studium nie wyznacza się obszarów, na których mogą być sytuowane obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².